సంపుటము – X
నెం. 1

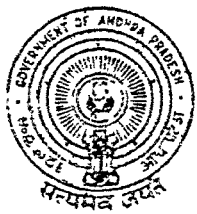

4 డిశంబరు, 1995
సోమవారము,
(శక సం. 1917,
మార్గశిరం – 13.)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు
అధికార నివేదిక
విషయ సూచిక

	పేజి నెం.
1. సభా కార్యక్రమము ..	1
2. ప్రకటన: ..	1
అసెంబ్లీ ప్రశ్నోత్తరాల కార్యక్రమమును టి.వి. ద్వారా ప్రసారం చేయుట గురించి.	
3. సభా కార్యక్రమము ..	2
4. కొంతమంది గౌరవసభ్యులను సస్పెండు చేయుట గురించి. ..	18
5. ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు ..	24
6. సంతాప ప్రతిపాదనలు :	
1. ఆంధ్రప్రదేశ శాసనసభ మాజీసభ్యులు ..	48
శ్రీ వి.వి.జి. రాజు మృతిపట్ల సంతాపము	
2. ఆంధ్రప్రదేశ శాసనసభ మాజీసభ్యులు ..	
శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య మృతిపట్ల సంతాపము	
3. ఆంధ్రప్రదేశ శాసనసభ మాజీసభ్యులు ..	
శ్రీ ముత్యం అంకిరెడ్డి మృతిపట్ల సంతాపము	
4. ఆంధ్రప్రదేశ శాసనసభ మాజీసభ్యులు ..	
శ్రీ మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ మృతిపట్ల సంతాపము	

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1995.

ఆంధ్రప్రదేశ శాసనసభ
ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణా రెడ్డి శ్రీ ఎం. రాజయ్య శ్రీమతి వై. సీతాదేవి శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్ శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి. వెంకటేశన్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎ.డి. భాస్కరరెడ్డి శ్రీ ఎన్. స్కైలాస్
ఆఫీసర్ ఆన్ స్పెషల్ డ్యూటీ	:	శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి. సుబ్బారావు శ్రీ ఎస్.డి. కమలాకర్ శ్రీ బి.వి. శర్మ శ్రీ ఎమ్.పెచ్. కేశవరావు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ కె. తుల్జానందసింగ్ శ్రీ అహమద్ అతావుల్లా శ్రీమతి టి. అంజనిబాయి శ్రీ బి.వి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె.వి. డేవిడ్ జ్ఞానకన్ శ్రీ ఎన్. సువర్ణరాజు శ్రీ ఖాజామొయినుద్దీన్ శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్ శ్రీ ఎ్కూర్ రెహమాన్ అన్సారి శ్రీ ఆర్. అంజయ్య
చీఫ్ రిపోర్టర్		శ్రీ వి. కాశీరాజు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పదవ శాసనసభ)

(పదవ సమావేశము : మొదటి రోజు)

సోమవారము, 4 డిశంబరు, 1995.

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి (ఖైరతాబాద్):- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు లేవు.

Mr. Speaker:- Let me say sometning. I have received an adjournment motion...

(Interruptions)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం వారు ఈ శాసన సభకు పిలువ లేకుండా పోతారు. నో లా అండ్ ఆర్డర్.

Mr. Speaker:- Please hear me. I want to make an announcement first and then I will say about your adjournment motion.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము ఎడ్వర్నమెంటు మోషన్ ఇచ్చాము.

ప్రకటన:

అసెంబ్లీ ప్రశ్నోత్తరాల కార్యక్రమమును టీ.వి. ద్వారా ప్రసారం చేయుట గురించి

Mr. Speaker:- Please hear me. I have received notice of your adjournment motion. Please let me say. I want to make an announcement first and then I will say about your adjournment

---

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

motion also. I am to announce to the House that it has been decided to telecast the proceedings of the Question Hour of the Assembly on trial basis for this session through E.T.V. The proceedings of the question hour of the day will be telecast on the following day between 5 p.m. and 6 p.m.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి (కార్వాన్):- అధ్యక్షా, డేబాబాగ్‌లో స్థలాలను ఆక్రమిస్తున్నారు.

Mr. Speaker:- Let me speak. Please hear me first.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రానికి చెందిన పారిశ్రామిక వేత్తను దారుణంగా హత్య చేశారు. ఈ ప్రభుత్వంలో శాంతి భద్రతలు లేవు.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్ నాయకులకు రక్షణ లేదు.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, శ్రీ మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని మీట్ద మధ్యాహ్నం కాల్చి చంపారు. ఒక పార్లమెంటు సభ్యునికే ఈ విధంగా జరిగితే ఈ ప్రభుత్వం ప్రజలకు ఏవిధంగా రక్షణ కల్పిస్తుంది చెప్పండి.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- I have to make a general announcement to the House. Please hear me, then I will come to the adjournment motion.

(Interruptions)

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- ఎడ్జర్నమెంటు మోషన్ చదివి వినిపించండి.

Mr. Speaker:- I want to make a general announcement to the House and after that I will come to your adjournment motion. Please hear me.

(Interruptions)

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీ మైకు పనిచేయడం లేదు.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఒక ఎం.పి.గారిని మధ్యాహ్నం పూట చంపివేస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు కన్నీరు కారిస్తే అయిపోయిందా?

Mr. Speaker:- I will read out. Notice of the adjournment motion was given by (1) Sir P. Janardhan Reddy and others (2) Sri Ch. Vittal Reddy and others and (3) Sri P. Purushotham Rao regarding the murder of Sri Magunt Subbaramireddy, M.P. on 1-12-95. It is not a matter for an adjournment motion. Other opportunities can be availed of to raise the matter. Hence this may be disallowed.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ఎడ్జర్నమెంటు మోషన్ ముఖ్యమైనది. క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత తీసుకోవచ్చు.

Mr. Speaker:- I will take it up soon after the question hour.

Sri P. Janardhan Reddy:- This is more important Sir.

Mr. Speaker:- I will take it up later, after the question hour.

(శ్రీ డి. నాగేందర్, శ్రీ ఇ. పుల్లారెడ్డి, శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ, శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి, శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి, శ్రీ ఎమ్. శిఖామణిగారు స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వచ్చి ఎడ్జర్నమెంటు మోషన్ తీసుకోవాలని పట్టు పట్టారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత తీసుకొంటాను, మీరు కూర్చోండి.

8.40 ఉ. శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు (పుత్తూరు):- స్పీకర్ సర్, స్పీకర్ సర్...

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత ఎలౌస్ చేస్తాను.

(పోడియం దగ్గర వున్న కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌరవ శాసన సభ్యులు వారి స్థానాలకు వెళ్ళారు)

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- నాకు ఒక అవకాశం ఇవ్వండి సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత అవకాశం ఇస్తాను.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు:– స్పీకర్ సర్...

(అంతరాయం)

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– మేము మొదటే అడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్ ఇచ్చాము. మాకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:– అది 304 క్రింద కన్వర్ట్ చేశాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:– అందరికంటే ముందే మేము అడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్ ఇచ్చాము. జెడ్‌బాగ్‌లో హరిజనులపైన అత్యాచారాలు జరుగుతూ వున్నాయి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్‌పల్లి):– తమరు మొదట చదివి వినిపించింది మా అడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్.

మిస్టర్ స్పీకర్:– మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి హత్యా విషయం ముఖ్యమైనది. క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత ఎలౌవ్ చేస్తాను.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:– మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:– క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత ఇస్తాను.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:– ఒక క్లారిఫికేషన్ సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:– ఏమి క్లారిఫికేషన్.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఒకటవ తారీఖున మాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డిని...

మిస్టర్ స్పీకర్:– కూర్చోండి క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత మీరు డిస్‌కస్ చేయవచ్చు.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:– మా ఒపీనియన్ చెప్పనియ్యండి. ఆయన గురించి చెప్పవలసిన అవసరం వున్నది. ఆయన పేరు ఎత్తితేనే కూర్చోమనడం ఏమీ బాగాలేదు. మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారు ఒకటవ తారీఖున మిట్ట మధ్యాహ్నం మర్డర్ చేయబడ్డారు. క్వశ్చన్ అవర్‌ను పక్కకు పెట్టి ఈ ఇష్యూను చర్చకు తీసుకోవాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు కన్నీరు కార్చినంత మాత్రాన సమస్య తీరదు: ఒక ప్రజా ప్రతినిధిని, ఇండస్ట్రియలిస్ట్‌ని, ప్రజలకు సేవ చేసే మనిషినే ఈ విధంగా మర్డర్ చేస్తే మరి సామాన్య ప్రజానీకానికి రక్షణ ఏమిటి? ముఖ్యమంత్రి కళ్లు మూసుకుని వుండడం సమంజసం కాదు. ఈ విధంగా మిట్ట మధ్యాహ్నం మర్డర్ జరిగింది. మరి ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది. ఈ ఇష్యూ మీద ఏమి జరిగింది, ఏమిటి అనేది ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత మాట్లాడండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- నాది చిన్న సూచన. ఇక్కడ తమరు అవకాశం ఇచ్చారు. మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని పట్టపగలు దారుణంగా హత్య చేశారు. అదే విధంగా పట్ట పగలు బస్సులో ప్రయాణం చేస్తూ వున్న హైదరి తేజేశ్వరావుగారి మీద కూడా కాల్పులు జరిగాయి. దేశ వ్యాప్తంగా హత్యలు జరుగుతూ వున్నాయి. అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ ఇచ్చాము. 304 క్రింద మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 304 క్రింద కన్వర్ట్ చేసి తీసుకుంటాను.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన పలువురు సభ్యులు వారి, వారి స్థానాలలో లేచి నీలబడి మాట్లాడేందుకు ప్రయత్నించారు.)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- 304 క్రింద తమరు మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారి హత్య వుదంతం అడ్మిట్ చేసినందులకు ధన్యవాదాలు. ఒక సూచన ఏమిటంటే రాష్ట్ర శాసన సభలో గుర్తించదగిన ప్రతిపక్ష పార్టీ ఏదీ లేదు. ఎన్.టి. రామారావుగారు వస్తే తప్ప చెప్పలేము. చట్ట బద్ధంగా, రూలు ప్రకారంగా తమరు ఎలౌవ్ చేయదలచుకుంటే అన్ని రాజకీయ పార్టీలను పర్మిట్ చేయండి. లేదంటే ఎవ్వరిని పర్మిట్ చేయవద్దు. ఇందులో ఎలాంటి వివక్షతకు తావు ఇవ్వవద్దు.

Mr. Speaker:- That is not for discussion.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి హత్య ఉదంతంతో ఈ రాష్ట్రంలో అసలు ప్రజాస్వామ్యం వున్నదా అనేది అగమ్యగోచరంగా వున్నది. అసెంబ్లీలో చేసిన తీర్మానాలకు, బడ్జెట్ పాస్ చేసిన దానికి విలువ లేనే లేదు. ఇంచుమించు రు. 659 కోట్లతో బడ్జెట్ ప్రజంట్ చేశారు. మేము అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ ఇచ్చాము. బి.ఎస్.సి.లో చేసుకున్న నిర్ణయాలకు హౌస్‌లో విలువ ఏమి వున్నది? There is no sancity for this House. You have to protect the interest of the Members and the decisions taken by this House. పబ్లిక్ మీడియా ద్వారా ఎవరు చెబుతారు? We have not decided as to how many days we have to meet. We are going on record.

Mr. Speaker:- I will take it up.

Sri P. Nageswara Rao:- How can it be taken up? They are not the persons to decide. Seven Bills we have to pass. I don't like this approach.

శ్రీ సిహెచ్. వెతల్‌రెడ్డి (నర్సాపూర్):- మేము అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ ఇచ్చాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత వస్తుంది. మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషీరాబాద్):- స్పీకర్ సర్...

(అంతరాయం)

8.50 ఉ. Mr. Speaker:- Question No: 1788 - Minister for Minor Irrigation please.

("No - No" shouts from Sri G. Butchaiah Chowdary, Sri G. Muddu Krishnama Naidu and others)

(Interruptions - during interruptions Minister Sri T. Nageswara Rao, started reading out the answer)

(Interruptions continued)

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి):- అధ్యక్షా....

Mr. Speaker:- You have not given any notice. Now, there is no time. You did not write anything. This is Question Hour. I am not allowing anyone.

(Some T.D.P. Members went to the podium - interruptions)

This is question Hour please. Have you given notice under rule 304? No, you have not given any such notice. Please take your seat. If you want to stall the proceedings. I am not concerned. You have not given any notice please.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి:- మీరు మేము చెప్పేది వినాలి.

You are not permitting us. You have not given any chance to us.

Mr. Speaker:- Please take your seats. I am requesting you all.

(Interruptions)

I am not permitting any one. You please give notice. Without giving any notice you want to raise seeking permission from the Chair and ask for time. I do not like that. If you want to follow the procedure, you please give a notice. Then only I will consider your matter. Without giving notice, if you are going on interfering like this. I cannot help. Please don't try to interfere with the Chair. Please allow this House to conduct its proceedings.

శ్రీ జి. ముప్పయ్య చౌదరి:- మేరు అసెంబ్లీని తప్పుతోవ పట్టించారు స్పీకింగ్ అఫీసర్‌గా...

Mr. Speaker:- Whatever notices we have received, they are permitted under rule 304 and taken up soon after Question Hour. Please take your seats.

(Interruptions)

You give notice on the issue you want. Then only I will consider. They have given notice under rule 304. All parties have given. Please take your seat. I am requesting you to take your seat. Don't waste the time of the House please. I do not permit anyone. Let us take up our Agenda and I have not allowed even the Adjournment Motion notices. I have permitted it only under Rule 304. Please take your seat. You should have given notice on what you want. Now, what can I do.

Sri G. Muddukrishnama Naidu:- We have given notices.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- No, I have not received any notice. My office has not received any notice. Whatever other notices have been given, we have received.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- వారు ఏమి చెపుతున్నారో, మీరు వారికి ఏమి చెపుతున్నారో మాకు అర్థం కావడం లేదు. క్వశ్చన్ అవర్ జరగనివ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి (చేవెళ్ల):- మైక్ ఇస్తే కదా చెప్పడానికి) మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని దారుణంగా హత్యచేశారు. మాట్లాడతాము మైక్ ఇవ్వమని చెప్పండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- If you want to stall the proceedings, you do it but I am not permitting anyone to come here. I have not received your notice. You all of you please go to your seats.

(Members started going to their seats)

My office has not received any notice. I got it verified.

(Interruptions)

Sri Gade Venkata Reddy:- Mr. Speaker Sir, what is the point raised by them and what is the answer you have given to them? We are not able to understand Sir.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- క్వశ్చన్ అవర్ ఏవిధంగా అయినా నడిపించాలి. ప్రాధానమైన సమస్యలు ఉన్నాయి. శాసనసభ కేవలం నాలుగు రోజులే ఉంటుందని తెలిసింది. సభా సమయం వృధా కాకూడదు. రైతులు ముఖ్యంగా మన వైపు చూస్తున్నారు వారి సమస్యల పరిష్కారం కోసం. అన్ని విషయాలు సభలో చర్చించవలసి ఉంది.

Mr. Speaker:- I am also requesting all the Members to co-operate with the Chair to conduct the House in a peaceful manner, so that we can take up public issues to solve the problems of power and other problems.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఈవేళ టి.వి. పెట్టించారు. ప్రజా సమస్యలు పరిష్కరించాలి Everybody is trying to take undue advantage of it.

Mr. Speaker:- I think that is only the point.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- అసెంబ్లీలో ఏమి వర్క్ జరుగుతోందో ఆర్డం కాని పరిస్థితి ఉంది. ఈ అసెంబ్లీ తెలుగు దేశం పార్టీ ప్రభుత్వం ఒకటే ఉందా, రెండు ఉన్నాయా అన్నది మాకు అర్థం కావడం లేదు. కావున మాకు తెలియజేయండి. పేపర్స్‌లో బాబు వర్గం, రామారావుగారి వర్గం అని వచ్చింది.

(Interruptions)

Sri H. Appayya Dora (Tekkali):- Please hear me Sir. We have right according to democratic principles to raise.

Mr. Speaker:- Yes, you have a right according to democracy but now please take your seat. I will permit you after the Question Hour.

(Interruptions)

9.00 ఉ. Please listen to me. As on today I have not received any notice from you or any petitions from either of the groups. As far as I am concerned I think there is one party in the House.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు:- పంపించాము.

Mr. Speaker:- Mr. Muddu Krishnama Naidu, you have not given any notice. Please hearme. I have not received any notice under any rule. So there is no question of permitting anyone. I will not allow a person who has not given any notice. So, permitting them does not arise.

(ఈ సందర్భంలో శాసన సభ్యులు శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రారావు, శ్రీ వేదిసేని రాజశేఖర్, శ్రీ ఎం. నర్సింహులు, శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి తదితరులు లేచి నిలుచున్నారు)

శ్రీ దేవినేని రాజశేకర్ (కంకిపాడు):- అధ్యక్షా, మీరు మాకు మ్మెక్ఇస్తామన్నారు కాని ఇవ్వడంలేదు.

Mr. Speaker:- We have not received any notice. I am asking the Minister to answer the question.

(Interruptions)

(Some TDP members again rushed to the podium)

Did you give any notice? We have not received any notice please. I am telling you. Please hear me what I say. We have not received any notice from you with regard to anything. So I do not allow anyone.

(ఈ సందర్భంలో శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి, శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు, శ్రీ దేవినేని రాజశేఖర్, శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రరావు, శ్రీ పి. ఇందిరెడ్డి, శ్రీ ఎ. బాపాజయ్య, శ్రీ ఎం. పెదరత్తయ్య తదితరులు పోడియంలోకి వచ్చారు)

Please hear me first. After the Question Hour, if you want to say anything you can say but not at this juncture. Our office have not received any notice from you. We have not recevied any notice. I have verified with my office. Please bear with me. They have not received anything. Now, I do not permit you. Please take your seat. Please don't waste my time. You can move away from here. I do not allow like this. If you want to discuss anything as a member, you can give notice. Without notice, during the Question Hour, I cannot allow. If you are prepared to go out, you can go out. Please don't waste my time please leave the podium.

(Interruptions)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker Sir, normally if any Member wishes to raise, they have to give a notice. What you have mentioned is that no notice was given to you.

Sir, what I have gathered is, they are contending that this House is illegal. This is a constitutionally constitued House Sir. You are elected to the office of the Hon'ble Speaker. How the House is governed, everybody knows it Sir. That is written in the Constitution of India. Sir, just they are trying to hold the House to ransom and indulge in filibustering. This is anti-democracy as well Sir. I am appealing to all of them to come back to their seats. Let our democratic institution function as a democratic institution only.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- Please don't seek clarification standing at the podium. Today if you give notice, tomorrow you can raise. Without giving notice, during the Question Hour, I do not allow anything, I am very clear about this.

(Interruptions)

Please take your seat. Please leave the podium. I request you all to leave the podium. I do not permit you. You give notice.

(Interruptions)

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మా మ్మెకులు పనిచేయడంలేదు. మా మ్మెకులు పనిచేయడం లేదు, ఏమీ వినపడడంలేదు.

Mr. Speaker:- Please take your seat. They have given notices. You please take your seats.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఏమీ వినపడడంలేదు, ఇందాకా గౌరవ మంత్రి వర్యులు అశోక్‌గజపతిరాజుగారు ఏదో చెప్పారు, అదికూడా వినపడలేదు. మ్మెక్ సిస్టం అంతా ఫెయిల్యూర్ అయిపోయింది.

(Interruptions)

(పోడియంలోని గౌరవసభ్యులను ఉద్దేశించి)

Mr. Speaker:- You give a notice today. Tomorrow you can raise. Today I don't allow please. Take your seats. Please don't waste the time of the House. I do not permit, without any notice, as long as I am here. I am very clear. I do not yield please. We have already received notices and we have posted them today.

9.10 శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- మీరు చెప్పే మాటలు మాకు వినిపించడం లేదు. మేము
ఉ. చెప్పేది మీకు వినిపించడం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- I am requesting you to take your seats. I don't permit. Question Hour is being lost. Please take your seats.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు:- మీరు ఇందాక ఏం చెప్పారు?

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, శాసన సభ్యుల దృష్టి మీ పక్కకు తెస్తున్నాను. అధ్యక్షా...

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- I don't permit unless the notice is given. Have you given notice? If you have not given notice, there is one option. During Zero Hour, if you want to say, you can say and till then you have to sit. You should follow the procedure.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- మీరు చెప్పేది మాకు వినిపించడం లేదు. అశోక్ గజపతి రాజుగారు ఏదో చెబుతున్నారు. అది కూడా వినిపించలేదు. ప్రెస్ మీడియా ఉంది. వారికే వినిపించడం లేదు. మైక్ సిస్టమ్ పూర్తిగా ఫెయిల్ అయింది. అంతా గందరగోళంగా ఉంది. మేము ఏమీ వినలేకపోతున్నాము.

శ్రీ సివాచ్. విద్యాసాగర రావు:- అధ్యక్షా, ఆ తెలుగుదేశం శాసన సభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను. ఏదయినా వ్యవహారం జరగాలంటే ముందు మైక్స్ సరిగ్గా ఉండాలి. మైక్స్ పనిచెయ్యడం లేదు. మీరే మీ చెబుతున్నారో మాకు వినిపించడం లేదు. ఏం రూలింగ్

ఇస్తున్నారో తెలియడం లేదు. దయచేసి ఆ గ్రూప్ వారు వారి స్థానాలకు వెళ్ళి కూర్చుంటే బాగుంటుంది. మీరు చెప్పే మాటలు మాకు వినపడడం లేదు. మేము చెప్పేది మీకు వినిపించడం లేదు. ఏ విషయం గురించి మాట్లాడుతున్నారో మీకు వినపడడం లేదు. ఈ విధంగా అయితే శాసన సభ నడిచేది ఎట్లా? మీ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

దయచేసి వారంతా వచ్చి కూర్చోవాలి. మైక్ సిస్టమ్ బాగుపరచాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Let them say something.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- ఆ తెలుగుదేశం సభ్యులు దయచేసి తమ స్థానాలకు వెళ్ళాలి.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- Please don't argue. I have verified. Government is in no way concerned with the Legislature. I am requesting you to take your seats. I am requesting you once again to take your seats. When notice is not there, I can allow you only in Zero Hour and not otherwise. I cannot deviate from the procedure.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు:- మా ప్రాబ్లమ్ చెప్పుకోనివ్వండి.

శ్రీ దేవినేని రాజశేఖర్:- మేము చెప్పేది వినండి.

Mr. Speaker:- That is not the tradition. I have not permitted the other Party even, who have given notice. I will permit you only after Question Hour. That is the procedure. Please resume your seats.

(Repeated interruptions)

Mr. Speaker:- Already 45 minutes are over. I am alarming you. Please take your seats.

శ్రీ కి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు:- అధ్యక్షా, 5 నిమిషాలు మాకు టైం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- I seek the opinion of the Floor Leader.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సివెచ్. విద్యాసాగర రావు:- సర్, వారికి కాస్త అవకాశం ఇవ్వండి. అవకాశం ఇస్తే వారు వాకవుట్ చేస్తారో, ఏం చేస్తారో తెలుస్తుంది. లేకపోతే శాసన సభను నడపడానికి చర్చలు తీసుకోండి. సమయం వృధా అవుతుంటే, చూస్తూ కూర్చుంటున్నాము ప్రజలు చూస్తున్నారు. శాసన సభలో చర్చించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. వారికి ఒక్క క్షణం అవకాశం ఇవ్వండి. వారందరి తరపునా ఒక్క క్షణం ఇవ్వండి. వారేదో చెబుతున్నారు. చాలా సేపటి నుంచి వింటున్నాము. మొక్కే లేదు. వారు చెప్పవలసిన అంశాన్ని చెప్పనివ్వండి. తరువాత ఏం చర్యలు తీసుకుంటారో తీసుకోండి. ఈ విధంగా సమయం వృధా చేస్తే బాగుండదు.

శ్రీ వి. జనార్ధన రెడ్డి:- మొక్కులు అసలు పని చెయ్యడం లేదు.

శ్రీ డి. నాగేందర్ (అసిఫ్‌నగర్):- మీరేం మాట్లాడుతున్నారో తెలియడం లేదు.

శ్రీ వి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అసెంబ్లీలో మొక్క్ష పనిచెయ్యని పరిస్థితి ఉంటే ఎట్లా? నేను మనవి చేసేదేమంటే ఈ రాష్ట్రంలో ప్రజలు ఎన్నో నమ్మకాలు, విశ్వాసాలు పెట్టుకుని తెలుగుదేశం పార్టీని ఎన్నుకున్నారు. ఈ శాసన సభలో తెలుగుదేశం పార్టీకి రెండు వర్ణాలున్నాయా, లేదా అనే దానిపై లేదు అంటున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, మీకు నచ్చినట్లే మాట్లాడుతాను. వినండి సర్.

Mr. Speaker:- You ventilate your grievance on the issue.

శ్రీ వి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- చెప్పేది వినండి అధ్యక్షా. ఇష్టం లేకపోతే రికార్డ్ నుంచి తీసేయండి. మాట్లాడే హక్కుయితే మాకు ఇవ్వండి. ప్రజలు టి.డి.పి. పట్ల ఎంతో విశ్వాసం ఉంచి, ఎంతో సేవ చేస్తారని భావించి, గెలిపించారు. గెలిచిన తరువాత అసెంబ్లీకి వచ్చారు. 8 నెలల తరువాతనే ముఖ్యమంత్రి మారారు. మారిన తరువాత ఎప్పుడు అసెంబ్లీ జరిగినా ఈ రెండు వర్ణాలు కావడం వల్ల ఈ గొడవ అవుతూనే ఉంది. ఎందుకు వచ్చింది? ఇది తెలుగుదేశం పార్టీ ఆఫీసు కాదు. ఇది అసెంబ్లీ. మీరు చెప్పేది వినిపించండి. మేము చెప్పేది వినండి. విషయం తెలుసుకోనివ్వండి. ఇది పార్టీలో మాసుకోవలసింది.

శ్రీ సివెచ్. రాజేశ్వర రావు (సిరిసిల్లా):- అధ్యక్షా, క్వశ్చన్ అవర్ సమయం ముప్పాతిక భాగం అయింది. ఎవరు ఏం చెబుతున్నారో వినవలసిన పాక్కు మాకు ఉంది. గౌరవ సభ్యులు ఏం చెబుతున్నారో మాకేమీ వినిపించడం లేదు. అర్థం కావడం లేదు.

మెక్స్ పూర్తిగా చెడిపోయాయి. ప్రతి విషయం కూడా ఇక్కడ సభ వారి ప్రాపర్టీ అవుతుంది. కనుక అందరికీ అర్థం అయేటట్లుగా వ్యవహరించాలి. అవసరమైతే మెక్స్‌ను సరిచెయ్యాలి. తమ వద్ద ఉన్న వారు వారి స్థానాలలో కూర్చున్న తరువాత మాకు ఉండాలి సభ్యులుగా మా హక్కులు పోతున్నాయి. మా హక్కు మాకు ఉండాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారి హత్య విషయం చర్చించేది ఉంది...

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి (పర్చూరు):- అధ్యక్షా, వారికి రెండు నిమిషాలు ట్రైం ఇవ్వండి. వారి బాధ ఏదో చెప్పుకోనివ్వండి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం వారేం చెప్పదలచుకున్నారో చెప్పనివ్వండి. చెప్పదలచుకున్నది వారిని మెన్షన్ చెయ్యనివ్వండి.

Mr. Speaker:- I will go according to the Rules.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమ రావు (సిర్పూరు):- అధ్యక్షా, ఉదయం నుంచీ మాస్తున్నాము. వారికి మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇస్తారని కూర్చోవడం జరిగింది. వారికి రెండు నిమిషాలు సమయం ఇవ్వండి. వారు చెప్పేది అసందర్భం అయితే వేరే చర్య తీసుకోవచ్చు. వొ్యసీడింగ్స్‌కి వారికి అవకాశం ఇస్తారనీ భావించి వాళ్ళు కూర్చున్నారు. వారు చెప్పేది అసందర్భంగా ఉంటే చర్య తీసుకోవచ్చు. అదేం కాకుండా ఈ విధంగా స్టాల్ చేస్తే బాగుండదు. వారికి అవకాశం ఇవ్వండి.

9.20 మ. Mr. Speaker:- This is for the information of the House. If any Member wants to raise any issue without notice, he should...

(Interruption by the Hon. Members standing near the podium)

Mr. Speaker:- Let me give my ruling. If any Member wants to raise any issue without giving notice, he should raise it during the Zero Hour and I will permit him to express his views during Zero Hour and not at this juncture.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- Please take your seats.

శ్రీ సిహెచ్. రామచంద్ర రావు (తాళ్లరావు):- స్పీకర్ లీడర్స్ అందరూ మాట్లాడుతూ మాకు అవకాశం ఇవ్వమని చెప్పినా తమరు ఇవ్వడం లేదు.

Mr. Speaker:- If you want, you can raise during Zero Hour and not now.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రపురం):- వారికి రాజ్యాంగం మీద నమ్మకం లేదు. కోర్టుల మీద నమ్మకం లేదు. ఈ విధంగా హౌస్ ట్రిం హరిస్తున్నారు They are obstructing the proceedings.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, హౌసు సమావేశం అయ్యి గంట అయింది. గౌరవ సభ్యులు దానికి సంబంధించి తగు రీతిలో నోటీసు ఇవ్వాలి. వారు నోటీసు ఇచ్చారా, లేదా అన్నది మెకులు పని చేయకపోవడం వల్ల మాకు తెలియడం లేదు. వారు అంటున్నారు మేము నోటీసు ఇచ్చామని. మేము లా అండ్ ఆర్డర్ గురించి, సుబ్బరామ రెడ్డిగారి హత్య గురించి వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చాము. మేమే కాకుండా వామ పక్ష సభ్యులు కూడా ఒక నోటీసు. ఇచ్చారు. ఈ సమస్య తీవ్రతను చర్చించుకోవాలి. ప్రజా సమస్యలు చాలా ఉన్నాయి. వాటి గురించి చర్చించుకోవాలి. మీ ముందు తగు రీతిలో నోటీసు ఇచ్చి ఉంటే వారికి మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. సభా సమయం కాపాడాలి. ఈ విధంగా వారు సభా సమయాన్ని వృధా చేస్తే కాదు. దయచేసి వారికి మనవి చేస్తున్నారు. మేము పేపర్లలో చూశాము; మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు నేనే ముఖ్య మంత్రిని అంటున్నారు. కోర్టు తీర్పులు రాలేదు. నేనే శాసన సభా నాయకుడిని అంటున్నారు. ఇదంతా చూస్తుంటే తెలుగు దేశం పార్టీకి చట్ట సభలపైన విశ్వాసం ఉన్నదా, లేదా అనిపిస్తున్నది. తమరు రూల్సు ప్రకారం శాసన సభను నడిపించండి. మీరు చెప్పేది మాకు వినపడడం లేదు. మేము చెప్పేది మీకు వినపడడం లేదు. పత్రికేయులకు వినపడడం లేదు. కనుక మెకులు సరిజేసిన తరువాత సభను జరిపించండి.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- If you want to say anything, you can say after the Question Hour during Zero Hour.

శ్రీ డి. బుచ్చయ్య చౌదరి:- ప్రజా స్వామ్యంలో ప్రతి సభ్యునికి మాట్లాడే హక్కు ఉంది. మాకు అవకాశం ఇచ్చి తీరాలి.

Mr. Speaker:- No, please.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, we are in a democratic polity.

(Interruptions from the Members standing near the podium)

Under the Constitution of India, there are certain Rules, procedures and laws formulated for the civilised governance. Unfortunately, we have a set of people who have recently taken upon themselves to violate every law known to democarcy.

(Interruptions)

This has nothing to do with the Telugu Desam Party. Telugu Desam Party is a democratic party. We have the Parliamentary Party and we have participated in the deliberations of Lok Sabha also. There is no doubt about it. Unfortunately, we have with people particularly our good friends who were in Government, who know the procedure but wilfully violate it. My request to you is Sir, if they don't listen to you, please name them. They are itching to be suspended. If you name them, I have no objection in moving a motion for suspending them.

Mr. Speaker:- I am requesting all the Members who are near the podium to their seats.

(The Hon. Members continued to stand near the podium)

Mr. Speaker:- I am alarming you. Please leave the podium and take your seats. I have to takeup number of public issues.

(The Hon. Members were still at the podium)

Mr. Speaker:- Please leave the podium.

(The Hon. Members persisted in interrupting the proceedings standing at the podium)

Mr. Speaker:- I am naming you. Please leave the podium.

(Repeated interruptions and pandemonium near the podium)

Mr. Speaker:- Let the Minister for Legislative Affairs move the motion for suspending them.

కొంతమంది గౌరవ సభ్యులను సస్పెండు చేయుట గురించి

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, under Rule 300(2) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I beg to move:

"That the following Hon. Members be suspended from the service of the House for this day:

1) Sri G. Muddukrishnama Naidu,
2) Sri A. Brahmanaiah,
3) Sri B.V. Mohan Reddy,
4) Sri T. Satyalinga Naicker,
5) Sri M. Peda Rattaiah,
6) Sri B. Rajasekhar Reddy,
7) Sri N. Prasanna Kumar Reddy,
8) Sri M. Narasimhulu,
9) Sri Gadde Babu Rao,
10) Sri Ch. Ramachandra Rao,
11) Sri D. Ramesh Babu,
12) Sri Devineni Rajasekhar,
13) Sri G. Butchaiah Chowdary,
14) Sri Gade Lingappa,
15) Sri N. Moola Reddy,
16) Sri P. Mahender Reddy,
17) Sri B. Pandari,
18) Sri Y. Kista Reddy."

Mr. Speaker:- Motion moved. Now the question is:

"That the following Members be suspended from the service of the House for this day:

1) Sri G. Muddukrishnama Naidu,
2) Sri A. Brahmanaiah,
3) Sri B.V. Mohan Reddy,

4) Sri T. Satyalinga Naicker,
5) Sri M. Peda Rattaiah,
6) Sri B. Rajasekhar Reddy,
7) Sri N. Prasanna Kumar Reddy,
8) Sri M. Narasimhulu,
9) Sri Gade Babu Rao,
10) Sri Ch. Ramachandra Rao,
11) Sri D. Ramesh Babu,
12) Sri Devineni Rajasekhar,
13) Sri G. Butchaiah Chowdary,
14) Sri Gade Lingappa,
15) Sri N. Moola Reddy,
16) Sri P. Mahender Reddy,
17) Sri B. Pandari and
18) Sri Y. Kista Reddy."

(Pause)

The Motion was adopted and the Members were suspended from the service of the House for the day.

Mr. Speaker:- Please leave the House.

(As the Suspended Hon. Members did not leave the House and continued to interrupt the proceedings, Marshals entered the House and conducted them out of the House. While leaving the House, Sri N. Prasanna Kumar Reddy took away the file on the table of the Hon. Speaker and throw it into the well of the House.)

9.30 ఉ. Mr. Speaker:- I will takeup Question Hour. Please resume your seat.

(Interruptions)

శ్రీ పి.జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, శాసన సభను తెలుగు దేశం పార్టీ కార్యాలయంగా చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో శాసన సభ్యులకు సభలో మాట్లాడే హక్కుంది. అందుకు ప్రొటెస్ట్ చేస్తున్న శాసన సభ్యులను సస్పెండ్ చయడం, సభ్యులను మార్షల్స్ బయటికి తీసుకొని వెళ్లినప్పుడు, మార్షల్స్ ప్రవర్తించిన తీరు బాధవేసింది. మార్షల్స్ శాసన సభ్యుల కొందరి కాళ్లను పట్టుకొని గుంజుకొంటూ పోతున్నారు. తమరికి నవ్వుగానే వుండవచ్చు. మీరు కూడా ఇటువైపు వచ్చే పరిస్థితులు కలగవచ్చు. ఇది గుర్తుంచుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధ్యక్ష, చట్టాలను చేసే శాసన సభలో చట్టాలను భూనీ చేయనీయకుండా చేసే బాధ్యత మాకైన, మీకైన, సభలోని అందరి సభ్యులపైన వుంది అందువల్ల మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. వాళ్లకు మాట్లాడే అవకాశమివ్వండి. వాళ్లకా అవకాశమివ్వకుండా, ఈ విధంగా ప్రవర్తించడం బాగా లేదు. అందుకు నిరసన తెలియజేస్తున్నాను.

Sri H. Appaiah Dora:- Sir, I protest. Is there democracy here? It is not there. My friends have been illegally suspended. We are also staging a walkout.

(శ్రీ ఎచ్. అప్పయ్య దొర సభ నుంచి వాకౌట్ చేసిరి)

శ్రీ డి. నాగేందర్:- శాసన సభ్యుల పట్ల మార్షల్స్ ఈ విధంగా ప్రవర్తిస్తే, ఇక సామాన్య మానవులపట్ల వాళ్లు ఏవిధంగా ప్రవర్తిస్తారో ఊహించవచ్చు. కనుక వాళ్ల అభిప్రాయాలను తెలపనీయండి.

శ్రీ ఎం. కోదండ రెడ్డి:- అధ్యక్ష, మైకులు ఏ మాత్రం పని చేయటం లేదు. మీరు ఏమి మాట్లాడుతున్నారో మాకు తెలియడం లేదు. ముందు వాటిని సరిచేయించండి.

Mr. Speaker:- I will protect the interest of all the Members equally. If any Member wants to stall the proceedings I will not spare. The House pertains to all Members. I want to inform the House that I am very particular about the proceedings.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్ష, మ్యాటెర్స్‌కు కూడా అవకాశం ఇవ్వరా?

Mr. Speaker:- About mikes, I will get it verified. Please here me what I say. This is for the information of all members. I am concerned with the House and its proceedings. Whatever is posted, that is the property of the House and I have to protect the interests of all the Members and the House. If any member or a certain group of persons come to the Podium and obstruct the proceedings and rights of other members. I cannot spare them, irrespective of any party.- I request them to leave the podium.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, తమరి అనుమతితో ఒక విషయాన్ని మనవి చేయదలచుకొన్నాను. తమరు చెప్పినట్లుగా, శాసన సభలో శాసన సభ్యుల హక్కులను పరిరక్షించే బాధ్యత సభాధ్యక్షులపైన వుంది. సంతోషం; అదేవిధంగా సభాధ్యక్షులను గౌరవ ప్రతిపత్తులతో వారి మర్యాదను కాపాడే బాధ్యత శాసన సభ్యులపైన కూడా అంతకంటే ఎక్కువగా వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచిరి)

ఈనాడు దురదృష్టమేమిటంటే మైకులు ఏమాత్రం పని చేయడం లేదు. ఇది పెద్ద సమస్యగా తయారైంది. ఈ మైకుల కారణంగానేమో, అనవసరంగా సమయం వృధా అయింది. వాళ్ళు ఏమి చెబుతున్నారో, మీరు ఏమి మాట్లాడుతున్నారో మాకు వినిపించలేదు. శాసన సభ యొక్క సమయాన్ని వారింపజేశారు. అటువంటి వాళ్ళను అదుపులో పెట్టే చర్యలు తీసుకోవడం చాలా అవసరం. స్పీకరుగారి అనుమతితో వచ్చిన మార్షల్స్‌ను కూడా సభ్యులు ధిక్కరించి వారిని ప్రతిమటించి, శాసన సభను రణరంగంగా, యుద్ధ రంగంగా తయారు చేసిన వారి ప్రవర్తనా తీరు ప్రజాస్వామ్య పార్లమెంటరీ సంప్రదాయాలకు విరుద్ధమైనటువంటిది. ఇది ప్రజాస్వామ్యము ఒప్పుకోదు. ప్రజాస్వామ్యమని అంటూనే, ఈ విధంగా ప్రవర్తించడంవల్ల దేశం బాగుపడదు, ప్రజాస్వామ్యం నాశనం అవుతుంది. దేశం నాశనం అవుతుంది, పార్టీ సర్వనాశనం అవుతుందని బాధతో తెలియజేస్తున్నాను. ఇటువంటి ప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియ మరొకసారి తలెత్తకుండా రూల్సు చేద్దాం. శాసన సభను రక్షించుకోలేనప్పుడు దేశాన్ని ఏవిధంగా కాపాడుకోగలమని అడుగుతున్నాను. తగినటువంటి నిర్ణయాలతో రూల్సు కమిటీలో డిస్కస్ చేద్దాం. దయచేసి 9.40 ఉ. తమరు ఇటువంటి నిర్ణయాలు చేసేటప్పుడు రూల్స్ పరిధిలో చేయాలని, ఆ రకంగా రూల్స్ సవరించాలని మరీమరీ కోరుకుంటూ, ఇప్పుడు జరిగిన దారుణం దురదృష్టకరమైనదని తెలియజేస్తున్నాను జరిగిన సంఘటనను మా పార్టీ తరపున ఖండిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వేంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, సభలో ఏ సభ్యుడైనా నిబంధనలకు అనుగుణ్యంగా నడుచుకోవలసి వుంటుంది. సభాధ్యక్షునిగా సభలోని సభ్యుల గౌరవాన్ని, సభా గౌరవాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత సభాపతికి వుంటుంది. ఏదైనా అంశం లేవనెత్తినప్పుడు, దాని మంచిచెడ్డలను పరిశీలించి సభాపతి అనుమతి యివ్వవచ్చు. లేదా యివ్వకపోవచ్చు. సభాధ్యక్షుడు అనుమతి యివ్వనప్పుడు పార్లమెంటరీ పద్ధతుల ద్వారానే సభ్యులు తమ నిరసనను వ్యక్తం చేసి బయటకు వెళ్ళవచ్చు. ఈనాడు వారికి అవకాశం యివ్వవలసిందిగా మేము కూడా కోరాము. నిబంధనలకు అనుగుణ్యంగా లేదు కనుక తమరు తోసివుచ్చారు.

Mr. Speaker:- I told you that we can take it up during zero hour and not before the question hour. That it what I want to clarify.

శ్రీ బి వెంకటేశ్వరరావు:- ఆ విషయం తమరు చెప్పారు. కానీ అది కూడా గుర్తించకుండా వెళ్లిపోదలచుకుంటే వెళ్లిపోవచ్చు. అభ్యంతరం లేదు. సభయొక్క గౌరవాన్ని, సభ్యుల యొక్క గౌరవాన్ని కాపాడడానికి తమరు రూలింగ్ యిచ్చిన తరువాత, వారు దానితో ఏకీభవించనప్పుడు దానికి అనుగుణ్యంగా చర్య తీసుకునే హక్కు తమకు వుంది. కానీ సభ్యులు అనుసరించిన పద్ధతి గర్హనీయం. సభ్యసమాజం సిగ్గుతో తలవంచుకునే పద్ధతిలోవారు వ్యవహరించారు వారు మార్షల్స్పై చేయివేయడం, అది ఏ విధంగానూ సమర్థనీయం కాదు. ఆ వెఖరిని మా పార్టీ తరపున తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను భవిష్యత్తులో కూడా ఇటువంటివి జరగకుండా చూడాలని, మా హక్కులను కాపాడడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుకుంటూ, ప్రస్తుతం మా హక్కులను కాపాడడానికి ప్రయత్నం చేసినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, పార్టీ పరంగా విభేధాలు, వేరు వేరు అభిప్రాయాలు వుండవచ్చును. శాసనసభలో స్పీకర్ గారికి సంబంధించిన అంశాలు కానివ్వండి. శాసనసభా కార్యక్రమాలు కానివ్వండి ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా నడిపించాలని మనమందరం కోరుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఈనాడు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ప్రబలిన హింసావిధానం గురించి చర్య చేయబోతున్నాము. ఈనాడు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోని మారుమూల గ్రామాలలో కూడా ప్రజాస్వామ్యం పట్ల నమ్మకం కలిగించాలంటే రాష్ట్ర శాసనసభ కార్యక్రమాలు సమర్థవంతంగా నడిపించవలసి వుంటుంది. అంతే కాకుండా ఎప్పుడైతే సభ్యులు రాష్ట్ర శాసనసభలో భీభత్సం సృష్టించారో, ఇక్కడి స్టాఫ్, ముఖ్యంగా మహిళా రిపోర్టర్లు వారు మాట్లాడిది వ్రాసుకోలేని స్థితిలో, తల దాచుకోవడానికి ఈ వెపుకు పరుగెత్తుకు వచ్చే పరిస్థితి కలగడం నిజంగా సిగ్గుచేటు. శాసనసభను ఎవరు పిలిచారు? స్పీకర్ ఎవరు, గవర్నర్ ఎవరు? హైకోర్టులో కేసు పెండింగ్లో వుండగా శాసనసభను పిలవవచ్చునా అంటూ రకరకాల అభిప్రాయాలు వినబడుతున్నాయి. మన చట్టంలో రాజ్యాంగంలో చాలా స్పష్టంగా వుంది. శాసనసభ్యుల యొక్క హక్కులను నిర్వచనం చేయనంతవరకు కోడిపెట్ట కానంతవరకు, డిఫైన్ కానంతవరకు, హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్లో వుండే హక్కులను మనం ఎంజాయ్ చేయవచ్చు, చేస్తున్నాము. వాటికి అనుగుణంగా రాష్ట్ర శాసనసభను చక్కగా నడిపించవలసిన అవసరం వుంది. దాన్ని ప్రశ్నించవలసిన అవసరం లేదు. మనం ఆర్థిక సంక్షోభంలో వున్నాము. రాష్ట్ర శాసనసభ సమావేశం నడపడానికి నిమిషానికి రు. 265 ఖర్చు పెడుతున్నాము. ఈ ఖర్చు ఎవరు భరించాలి? టి.వి. కూడా పెట్టుకున్నాము. ఖర్చు యింకా పెరుగుతోంది. ప్రధాన సమస్యలు చర్చించలేకపోతున్నాము. గత శాసనసభా సమావేశాల కాలంలోను యిదే విధంగా జరిగింది. ఇప్పుడూ అదే విధంగా రాజకీయ వేదికగా శాసనసభను చేయడానికి వీలు లేదు అని సభా ముఖంగా మీకు నేను మనవిచేస్తూ వున్నాను. వారు చేసిన చర్యలు, ప్రవర్తించిన తీరుతెన్నులను మా పార్టీ తరపున తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను.

(హర్షధ్వానాలు)

శ్రీ వి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా బాధాకరమైన విషయం. శ్రీ ప్రసన్నకుమార్ రెడ్డి, శ్రీ బుచ్చయ్య చౌదరి గార్లు - నేను పేర్లతో సహా చెప్పదలచుకున్నాను -శాసనసభ్యులుగా వుండి కూడా ఈ విధంగా ఎలా ప్రవర్తించారో అర్థం కావడం లేదు. కేవలం గూండాల మాదిరిగా బిహేవ్ చేసి మార్షల్స్ పైన చెయ్యి చేసుకున్నారు. పుస్తకాలు విసిరివేయడం చేతులు ఊపుతూ బెదిరించడం - అందరూ కాకపోయినా వారిలో ముగ్గురు, నలుగురు ఆ విధంగా వున్నారు - ఇటువంటి కార్యక్రమాలు చేసి ఏమి సాధించదలచుకున్నారో అర్థం కాదు. శాసనసభ గౌరవాన్ని మంటగలుపుతున్నారు. మాకు శాసనసభ్యులుగా వున్నందుకు సిగ్గుగా వుంది. ఇటువంటి వారిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకోవలసిందే. కఠిన చర్యలతో అటువంటి వారిని అదుపు చేయకపోతే భవిష్యత్తులో శాసనసభ గౌరవాన్ని కాపాడుకోలేకపోతాము. మీ చర్యను సమర్థిస్తూ, వారి చర్యలను ఖండిస్తున్నాము.

Sri Asaduddin Owaisi:- This is being shown in T.V. Let the people know how their representatives are behaving. You have used that prerogative and we fully support.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- అధ్యక్షా, నేను ఉదయం నుండి చూస్తున్నాను. ఎన్నో బాధాకరమైన యిన్సిడెంట్స్ జరిగాయి. మనం ఎన్నో ముఖ్యమైన విషయాలను గురించి చర్చించడానికి సమావేశమైనాము. గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఈనాడు రాష్ట్రంలో లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య, రైతుల సమస్యలు, ఆర్థిక సమస్యలు, ఇతరత్రా సమస్యలు ఎన్నో వున్నాయి. సభ్యులు ఏ విధంగా ప్రవర్తించారో నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. నాకు చాలా బాధాకరంగా వుంది. ఇదే మొదటిసారి కాదు. ఇదే హౌస్‌లో ఇంతకుముందు జరిగిన సమావేశంలో కూడా మైక్స్ విరగ్గొట్టడం జరిగింది. మామూలు మైక్స్ అయితే పరవాలేదు. కానీ తమ ముందు వున్న మైక్స్ విరుగగొట్టారు. ఇప్పుడు కూడా తమ ముందున్న మైక్స్ లాగుతున్నారు. మీమ్మల్ను కూడా అవమానపరుస్తున్నారు. కొంతమంది సభ్యులు కంకణం కట్టుకొని ఈ విధంగా చేస్తున్నారు. మనందరి గౌరవం, సభ గౌరవం కాపాడవలసిన బాధ్యత స్పీకర్‌గారి పైన వుంది. స్పీకర్‌గారు మనందరి గౌరవం కాపాడాలంటే ఆయన గౌరవం మనం కాపాడినప్పుడే మొత్తం హౌస్ గౌరవం కాపాడబడుతుంది.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుండి హర్షధ్వానాలు)

కానీ ప్రస్తుతం దీనికి భిన్నంగా జరుగుతోంది. ఇదే కంటిన్యూ అయితే ప్రజాస్వామ్యానికి మనుగడ వుండదు. మనమందరం కలిసి స్పీకర్ గారిని ఎన్నుకున్నాము. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులు వున్నాయి. వాటికి అనుగుణంగా నడిస్తే ఫరవాలేదు. నోటీసు యివ్వలేదని స్పీకర్‌గారు చెబుతున్నారు. నోటీసు యివ్వలేదు అని సెక్రటరీగారు చెబుతున్నారు. నోటీసు

యిచ్చినట్లుగా వారు చెబుతున్నారు. నోటీసు యివ్వకుండా యిచ్చామని ప్రజా ప్రతినిధులు చెప్పడం భావ్యం కాదు. ప్రజలు ఏమనుకుంటారో మనం ఒకసారి ఆలోచించాలి. ఈ విధంగా మాట్లాడడం, మీ మీద దౌర్జన్యం చేసే విధంగా మాట్లాడడం చాలా విచారకరం. గౌరవసభ్యులు, గౌరవ ప్రతిపక్షసభ్యులు అందరూ సహకరిస్తేనే సభ మందాగా నడుస్తుంది. జరిగిన దురదృష్టకరమైన సంఘటన పట్ల నా విచారం వ్యక్తం చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- In a Parliamentary democracy everything is clear. The Leader of the House has gone on record. I just appeal the Members.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, ప్రివిలేజ్ మోషన్ యివ్వడం జరిగింది. ఈ సభలో వున్న సభ్యులు శ్రీ యస్.టి. రామారావుగారు మొన్న పత్రికల వారితో సమావేశం పెట్టి ఈ శాసనసభ తాలూకు శాంక్టిటీ, లేగాలిటీ మరియు కాన్స్టిట్యూషనల్ రెట్స్‌ను కించపరచే విధంగా మాట్లాడడం జరిగింది.

శ్రీ వి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంకా తీసుకోవలసిన అంశాలు చాలా వున్నాయి. ఈ అంశం యిప్పుడు తీసుకుంటారా?

Mr. Speaker:- After question hour you can raise. We will go to the question hour.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- We can have a single supplementary.

Mr. Speaker:- We can have the question hour. This is the first day. There is no much business. We will takeup question hour plus 304.

శ్రీ సివాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, జీరో అవర్ పెట్టండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జీరో అవర్ వుంటుంది.

ప్రశ్నలు-వాగ్రూపసమాధానములు

ఫేజ్ - IIలో ఎ.డి.బి. సహకారంతో రోడ్లు వేయుట

*1749- శ్రీ ముత్తాగోపాలకృష్ణ (కాకినాడ):- రోడ్లు, భవనాలు శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో పెజీ-11లో ఎ·డి బి· సహకారంతో క్రొత్తగా రోడ్లు వేయుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా;

(ఆ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరాలేవి;

(ఇ) కాకినాడ రేవును, జాతీయ రహదారులతో కలుపుతూ వేసే రోడ్లు సదరు పథకంలో చేర్చబడినవా?

రోడ్లు, భవనాలు, ఓడరేవుల శాఖామంత్రి (శ్రీ సిహెచ్· అయ్యన్న పాత్రుడు): అధ్యక్షా, (అ) టొనండి·

(ఆ) కాకినాడ, రాజనగరం రోడ్డు పని జరుగుతోంది ఈ రోడ్డు మొత్తం పొడవు 56 కిలోమీటర్లు· ఈ ప్రాజెక్టు ఎడిబి వారి ఆర్థిక సహాయంతో చేపట్టడం జరిగింది· దీని ఎస్టిమేటెడ్ కాస్ట్ రు· 54 కోట్లు·

(ఇ) టొనండి·

శ్రీ ఎం· గోపాలకృష్ణ:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు, మంత్రివర్యులు కాకినాడ, రాజానగరం రోడ్డు గురించి చెప్పారు· అది మొదటి ఫేజ్‌లో ప్రారంభించిన కార్యక్రమం· అది కొనసాగుతోంది· మరొక మూడు మాసాలలో పూర్తి అయ్యే పరిస్థితిలో వుంది· సెకండ్ ఫేజ్‌లో కొన్ని ప్రపోజల్స్ పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్న విషయం మా దృష్టికి వచ్చింది· అందులో ముఖ్యమైనది కాకినాడ - కత్తిపూడి రోడ్డు· ఆ రోడ్డు మీద విపరీతమైన ట్రాఫిక్ వుంటోంది· వైజాగ్ నుండి కాకినాడ నుండి వచ్చే హెవీ క్యారేస్ వల్ల రోడ్లు విపరీతంగా దెబ్బతింటున్నాయి· సెకండ్ ఫేజ్‌లో ఆ రోడ్లను బైపాస్ చేస్తూ రోడ్లు వేయడం కోసం ఎడిబి ప్రపోజల్ ఏదయినా వుందా? అలాగే కాకినాడ నుండి రావులపాలెం, రామచంద్రాపురం, మండపేట రోడ్లను బైపాస్ చేస్తూ ఫోర్ వే రోడ్డు వేసే ప్రపోజల్ వుందా? వీటన్నింటినీ సెకండ్ ఫేజ్‌లో పెట్టే ఆలోచన వుందా? ఈమధ్యనే పేపర్స్‌లో కూడా చదివాము· రావులపాలెంలో క్రేన్ ఆర్టిసి బస్సును ఢీ కొట్టిన సంఘటనలో కొందరు తమ ప్రాణాలను కోల్పోవడం జరిగింది· ఇటువంటివి కొనసాగకూడదనే వుద్దేశ్యంతో ప్రత్యేక ప్రాధాన్యతతో సెకండ్ ఫేజ్‌లో వీటన్నింటినీ యిన్‌క్లూడ్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను· స్పష్టమైన వివరణ యివ్వవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను·

శ్రీ సిహెచ్· అయ్యన్నపాత్రుడు:- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులు కాకినాడ టు రాజానగరం రోడ్డు ఫేజ్-1 తో తీసుకోవడం జరిగింది అని చెప్పింది వాస్తవమే· పేజీ ఒకటిలో ఒకే ఒక రోడ్డును తీసుకోవడం జరిగింది· అది రాజీవ్ గాంధీ రోడ్డు పేజ్ రెండులో కాకినాడ టు రాజానగరం రోడ్డు తీసుకోవడం జరిగింది· అది కంప్లీట్ చేస్తున్నాము· కాకినాడ నుండి కత్తిపూడి వరకు రోడ్డు వేసే ప్రతిపాదన వుందా అని అడిగారు· అటువంటి ప్రతిపాదన ఏదీ లేదని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను·

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి (తాడిపత్రి):- అధ్యక్షా, గోపాలకృష్ణగారు సబ్జెక్ట్ నుండి కొద్దిగా డీవియేట్ అయి రావులపాలెం రోడ్డు మొదల్నైన వాటిని గురించి అడిగారు. గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రు. 1450 కోట్లతో రోడ్లను బాగు చేయాలనే వుద్దేశ్యంతో వరల్డ్ బ్యాంక్ వారికి ప్రపోజల్స్ పంపడం జరిగింది. ఆనాడు వారు ఒప్పుకున్నారు. నేటి పరిస్థితి ఏమిటి? దానికొరకు ప్రభుత్వం వారు సమకూర్చవలసిన 20 శాతం డబ్బు సమకూర్చి ఆ కార్యక్రమం చేపట్టబోతున్నారా, లేదా? దయచేసి తెలియజేయ వలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రిగారినీ కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- గౌరవసభ్యులు ఏసియన్ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంక్ గురించి ప్రశ్న అడిగారు. ఆ ప్రపోజల్స్ యింకా ఫైనల్‌ైజ్ కాలేదు. ఈమధ్యనే వారితో మాట్లాడడం జరిగింది. మార్చి నాటికి గ్రౌండ్ అయ్యే అవకాశం వుందని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 20 శాతం మ్యాచింగ్ గ్రాంట్ యివ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుందా లేదా అనేది క్లియర్‌గా చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- 80 శాతం ఎడిబి వారు, 20 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరించడానికి ఎగ్రిమెంట్ జరిగింది. 20 శాతం రిలీజ్ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నామని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఏసియన్ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంక్ సహాయంతో రాష్ట్రంలో వేపట్టబడుతున్న రోడ్డును సకాలంలో నిర్మించకపోవడం వల్ల దానికి కావలసిన వ్యయం రెండింతలు, మూడింతలు పెరగడం వల్ల వందల కోట్ల రూపాయల అదనపు భారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద పడుతున్నది. ఈ అదనపు భారాన్ని ఎడిబి భరిస్తుందా లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుందా? సెకండ్ ఫేజ్ ద్వారా రాష్ట్రంలో ఎన్ని రోడ్లను అదనంగా చేపట్టబోతున్నారు? మొదటి ఫేజ్‌ను రివైజ్డ్ ఫేజ్‌గా మార్చి డబ్బును అదనంగా ఖర్చు చేయబోతున్నారా అనే విషయం క్లియర్‌గా చెప్పవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు వర్క్ ప్రోగ్రెస్‌లో వుంది. వర్క్ కంప్లీట్ చేయడానికి నవంబర్, 1997 వరకు అగ్రిమెంట్ వుంది. ఆలోపల వర్క్ కంప్లీట్ చేయడం కోసం అన్ని ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది. వీకాకుపట్నం నుండి అనకాపల్లి రోడ్డు, కాకినాడ నుండి రాజానగరం రోడ్డు కంప్లీటు చేయడం కోసం ఏర్పాట్లు జరిగాయి. రాజీవ్‌గాంధీ రోడ్డు మాత్రం నోన్ ప్రాసెస్‌లో వుంది. ఆ రోడ్డు విషయంలో కూడా టైమ్ లోపల కంప్లీట్ చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేయడం జరుగుతుందని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఫేజ్ ఒకటి లో రాజీవ్ గాంధీ రోడ్డు, ఫేజ్ రెండు లో రాజానగరం రోడ్డు తీసుకోవడం జరిగింది. ఫేజ్ మూడు అల్‌రెడీ శాంక్షన్ అయింది. అందులో విజయవాడ నుండి ఏలూరు వరకు ఫోర్ లైన్స్ రోడ్డు.. నుగిగాను

నుండి విజయవాడ వరకు ఫోర్ లేన్స్ రోడ్డు మొత్తం 120 కిలోమీటర్లు లెక్క తీసుకున్నాము. టోటల్ ఎమౌంట్ రు. 220 కోట్లతో చేయాలని నిర్ణయించాము. దీనికి టెండర్స్ కాల్ ఫర్ చేశాము. డిసెంబర్ 16 నాటికి టెండర్స్ ఫైనలైజ్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, స్పష్టమైన వివరణ కావాలి. అధ్యక్షా, ఉదాహరణకు కరీంనగర్‌లో రాజీవ్ రహదారి రు. 70 కోట్లతో ఎస్టిమేట్ చేస్తే, వ్యయం రు. 160 కోట్లకు పెరగడం, రు. 200 కోట్ల దాకా కూడా పెరగడం జరుగుతోంది. పనులలో జాప్యం వల్ల అదనపు భారం పడుతోంది. ఈ యొక్క అదనపు భారానికి సంబంధించిన డబ్బు ఎడిబి యిస్తుందా, లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరిస్తుందా అనే విషయం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- అధ్యక్షా, రాజీవ్ గాంధీ రోడ్డు టోటల్ ఎస్టిమేటెడ్ కాస్ట్ రు. 70 కోట్లు. టెండర్స్ పిలిచినప్పుడు పది శాతం ఎక్సెస్‌తో కన్నూరం అయింది దాని మూలంగా రు. 89.3 కోట్ల వరకు ఎమవుంట్ పెరిగింది. ఆ మొత్తం భరించడానికి ఎడిబి ఒప్పుకుంది.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు (నర్సాపురం):- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా తడ టు ఇచ్చాపురం రోడ్డును అభివృద్ధి, చేయడానికి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని వశిష్ట నదీ మీద వంతెన వద్ద ఒక బ్రిడ్జి నిర్మాణం జరుగుతోంది. దానికి అనుగుణంగానే భీమవరం మురికి కాలువ మీద ఒకటి, అదే విధంగా కృష్ణా జిల్లాకు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు మధ్య ఉన్నటువంటి ఉప్పుటేరు మీద మరొకటి, మొత్తం రెండు బ్రిడ్జెస్ నిర్మాణం చేసినట్లయితే తడ, ఇచ్చాపురం రోడ్డు ఆవశ్యకత నెరవేరుతుంది. తద్వారా కోస్తా తీర ప్రాంతానికి మంచి రవాణాలు ఏర్పడడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఈయొక్క రెండు బ్రిడ్జెస్‌ను ఈ స్కీములో యిన్‌క్లూడ్ చేసిందీ, లేనిదీ తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నర్సాపురం, అశ్వారావు పేట రోడ్డును పాలకొల్లు నుంచి అశ్వారావుపేట వరకు మాత్రమే ఈ స్కీములో యింక్లూడ్ చేసినట్లుగా తెలివారు. అలా కాకుండా నర్సాపురం నుండి అశ్వారావుపేట వరకు మరో 10 కిలోమీటర్ల దూరం మాత్రమే వున్నందున ఆ విషయం పరిశీలన చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. వంతెన బ్రిడ్జి పనులు ఎంత కాలంలోపల పూర్తి చేయగలరు?

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా తడ టు ఇచ్చాపురం రోడ్డు ముఖ్యమైన రోడ్డు. ఇప్పుడున్న ఆర్థిక పరిస్థితులలో రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకునే పరిస్థితి లేదు. ప్రభుత్వం ప్రైవెటైజ్ చేయాలనే ఆలోచనలో వుంది. అప్లికేషన్స్ కాల్‌పర్ చేశాము. సింగపూర్, మలేషియా నుండి కూడా కొంతమంది వచ్చారు. ఫైనలైజ్ అయితే ఆ రోడ్డును టేకప్ చేయడం జరగుతుంది. ఆ రోడ్డును టేకప్ చేసినట్లయితే ఆ రెండు బ్రిడ్జెస్ నిర్మాణం కూడా చేపట్టడం జరుగుతుంది. గౌరవసభ్యులు గోపాలకృష్ణగారు చెప్పినట్లు కాకినాడ, రావులపాలెం రోడ్డు ప్రతిపాదన ఏదీ ఎడిబి వద్ద లేదు.

10.00 శ్రీ ఎం. గోపాలకృష్ణ:- అధ్యక్షా, నేను చెప్పింది ఫేజ్-3లో లేదని మంత్రిగారు
ఉ. చెప్పారు. బోనీ, కాకినాడ-కత్తిపూడి, కాకినాడ-రావులపాలెం రోడ్లన్నిన అభివృద్ధి చేయవలసిన పరిస్థితిని మంత్రిగారు గుర్తించారా? లేదా? ఎ.డి.బి. ద్వారా కాకపోయినా, వరల్డ్ బ్యాంక్ సహాయంతోనైనా అభివృద్ధి చేసే ఆలోచన ఉందా? ఎందుకంటే, 1996 నాటికల్లా పోర్ట్ వర్క్స్ పూర్తి అవుతాయి, అప్పుడు హెవీ మెషినరీ, హెవీ కార్గోస్ వస్తూ పోతూ ఉంటాయి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో గ్రామాలన్నీ చిన్నాభిన్నం అవుతాయి. కాబట్టి ఈ రెండు రోడ్లు అయినా డెవలప్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రోడ్ల అభివృద్ధికి సంబంధించినంత వరకు, ప్రపంచ బ్యాంక్, ఏషియన్ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంక్ మరియు జపనీస్ ఏయిడ్ తీసుకొంటున్నాం అయితే ఎ.డి.బి. ద్వారా ఎన్నో కోట్లు ఖర్చు పెట్టి, రోడ్లను అభివృద్ధి చేయాలని ఒక క్లైమ్ బౌండ్ ప్రోగ్రాం పెట్టారు. అయితే ఇంకా మొదలు పెట్టవలసిన స్కీమ్‌లు ఎప్పటికోగా పూర్తి అవుతాయి? ఇందాక విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పినట్లు, వితిన్ క్లైమ్‌లో పూర్తి చేయకపోవడం వల్ల ఎస్కలేట్ రెండింతలు, మూడింతలు పెరిగిపోతున్నది, దానిని ఎవరు భరించాలి అని అడిగారు. కాబట్టి ఎస్కలేట్ పెరగకుండా ఉండేందుకుగాను, వరల్డ్ బ్యాంక్, జపనీస్ ఏయిడ్‌తో చేపట్టే రోడ్ల అభివృద్ధిని పూర్తి చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ):- రోడ్ల యొక్క దుస్థితి గురించి తమరికి చేరే చెప్పనక్కరలేదు. ముఖ్యంగా కాకినాడ రేవుకు లింక్ రోడ్డు అయిన నర్సాపురం, దాని చుట్టుపక్కల రోడ్ల మీద ఒ.ఎన్.డి.సి. వారి హెవీ వెహికల్స్ తిరుగుతూ ఉంటాయి. కాబట్టి ఆ రోడ్డును కూడ డెవలప్ చేయకపోతే మనకు చాల నష్టం రాబోతున్నది. కాబట్టి ఈ రోడ్డును కూడ ఎ.డి.బి. స్కీమ్‌లో చేరుస్తారా?

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- అధ్యక్షా, కత్తిపూడి నుండి కాకినాడ వరకు చాల ట్రాఫిక్ ఉంటుంది. అందుచేత అందులో భాగంగా విశాఖపట్నం నుండి అనకాపల్లి వరకు ఎ.డి.బి. వారి సహాయంతో రోడ్లను వేస్తున్నాం. అదే విధంగా అనకాపల్లి నుండి కాకినాడ వరకు డబుల్ లైన్ వేయడం కోసం మేము ప్రతిపాదనలు పంపించాం. వాటిని వారు ఇంకా యాక్సెప్ట్ చేయలేదు. వారు యాక్సెప్ట్ చేస్తే మాత్రం మేము తప్పకుండా లేకప్ చేస్తాం.

గౌరవ సభ్యులు గోపాలకృష్ణగారు మాట్లాడుతూ, వితిన్ క్లైమ్‌లో పనులు జరగకపోతే ఇబ్బంది వస్తుంది అని అన్నారు. నిజమే. కాని ఎ.డి.బి. వర్క్స్ అన్నీ కూడ 1997, నవంబర్ నెలకల్లా పూర్తి కావాలని అగ్రిమెంట్ ఉంది. కాబట్టి ఆ లోపలే వితిన్ క్లైమ్‌లో వర్క్స్ కంప్లీట్ చేయడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకొంటామని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

జపనీస్ ఎయిడ్ గురించి చెప్పారు. జపాన్ గవర్నమెంట్ నుండి 360 కోట్ల రూ.లు వస్తుందనే ఆలోచన ఉంది. ఇంకా అది ఫైనలైజ్ కాలేదు. ఈ మధ్యనే ఆ విషయం డీల్ చేయడం జరిగింది. వచ్చే మార్చి కల్లా గ్రౌండ్ అయ్యే అవకాశం ఉందని కూడ తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

అట్లాగే, కాకినాడ-అమలాపురం మధ్య గల రోడ్డు, ఒ ఎన్.జి.సి. వారి హెవీ వెహికల్స్ తిరగడం వల్ల పాడైపోతున్నదని చెప్పారు. అయితే ఒ ఎన్.జి.సి. వారు ఈ రోడ్ల మరమ్మత్తులకు ఆరు కోట్ల రూపాయలను రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. దాని కొరకు టెండర్లను పిలవడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లాస్ట్ సప్లిమెంటరీ.. జనార్ధన్‌రెడ్డిగారు ..

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, క్వశ్చన్ అవర్ దాటిపోయినప్పటికీ, మేరు క్వశ్చన్ అవర్ టేకప్ చేశారు. దయచేసి..

Mr. Speaker:- Depending upon the time factor, it is done..

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి.- ప్రతీసారి తమరు అట్లాగే అలా చేయండి. ఈ సాంప్రదాయాన్ని అట్లాగే పెట్టండి.

అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసేదేమిటంటే, ఏషియన్ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంక్ ద్వారా 1994-95 మరియు 1995-96 సంవత్సరాల్లో ఎంత డబ్బు శాంక్షన్ అయింది, ఎంత రీలీజ్ అయింది, ఎంత ఖర్చు పెట్టారో మంత్రిగారు చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. సికిందరాబాద్ నుండి రామగుండం వరకు నిర్మిస్తున్న రాజీవ్‌గాంధీ రహదారి పనులు అగిపోయాయి. ఎందుకు ఆగిపోయాయి? ఆ పని ఎన్ని రోజుల్లో పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- అధ్యక్షా, ఫేజ్-1లో ఎ.డి.బి. ఆర్థిక సహాయంతో రాజీవ్‌గాంధీ రోడ్డు పనులు శాంక్షన్ అయ్యాయి. ఎస్టిమేట్ కాస్ట్ మొత్తం 70 కోట్ల రూ.లు. దీని పొడవు మొత్తం 215 కి.మీ.లు ఈ రోడ్డు వర్క్స్ ఆగిపోయిన మాట వాస్తవమే. రేయినీ సీజన్‌లో పనులు ఆగిపోయాయి. మళ్ళీ పనులు మొదలయ్యాయి. మెషినరీ కూడ తెప్పించాం. ఈ రోడ్డు పనులు విత్తిన టైమ్‌లోనే పూర్తి చేయడనికి అన్నీ ఏర్పాట్లు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

ఫేజ్-2లో కాకినాడ-రాజానగరం రోడ్డు శాంక్షన్ అయింది. దీని టోటల్ కాస్ట్ రూ.54 కోట్లు. పొడవు-56 కి.మీ. ఈ రోడ్డు పనులు పూర్తి చేయడానికి 1996, నవంబర్ వరకు టైమ్ ఉంది. అయితే దాని కన్నా 5 నెలల ముందే పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- నేను అడిగింది ఒకటి, మంత్రిగారు చెప్పేది ఒకటి. 1994-95 సంవత్సరంలో ఎ.డి.బి. ఎంత అమౌంట్ శాంక్షన్ చేసింది, ఎంత రీలీజ్ అయింది చెప్పమన్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- ఎప్పుడు శాంక్షన్ అయిందీ చెప్పానండీ. మొత్తం అమౌంట్ రిలీజ్ అయింది. స్టేట్ గవర్నమెంట్ వాటా కూడ ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- ఎప్పుడు శాంక్షన్ అయింది, ఎప్పుడు రిలీజ్ అయింది, ఎంత ఖర్చు అయింది చెప్పండి

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- మీ గవర్నమెంట్‌లోనే శాంక్షన్ అయిందని ఇప్పుకొన్నాం కదా.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- మీ గవర్నమెంట్, మా గవర్నమెంట్ అని కాదు. పిగర్స్ చెప్పండి.

(గౌరవ మంత్రిగారి నుండి సమాధానం లేదు).

ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ లెవెల్ కమిటీలు

*1788- సర్వశ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి, డి. నాగేందర్, గాదె వెంకటరెడ్డి, కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి (బాల్‌కొండ), కన్నా లక్ష్మినారాయణ (పెద్దకూరపాడు):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో విద్యుత్ రంగంలో అనధికృత సర్వీసులను, అక్రమ వినియోగమును వివరించుటకై వినియోగదారులు ప్రతినిధులతో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ లెవెల్ కమిటీలు ఏర్పాటు చేయుటకై ఏవైనా ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో నున్నవా;

(ఆ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరములెవ్వి?

ముఖ్యమంత్రి తరపున చిన్నతరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి (శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు) (అ) అవునండీ. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో విద్యుచ్ఛక్తి పరిస్థితిని సమీక్షించడానికి సబ్ స్టేషను స్థాయి సంఘం, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ స్థాయి సంఘాలను ఏర్పాటు చేస్తూ, 18.10.1995 తేదీగల ఇంధనం (పవర్ III) శాఖ ఎంఎస్.నెం. 135 జి.ఓలో ప్రభుత్వం ఉత్తరువు జారీచేసింది.

(ఆ) (1) సబ్ స్టేషను స్థాయి సంఘంలో, శాసనసభ్యుడు చెయిర్మనుగాను, మండల పరిషత్ ప్రెసిడెంటు, మండల అభివృద్ధి అధికారి సభ్యులుగాను ఉంటారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థ జోనల్ ఎ.ఇ./ఎ.ఇ.ఇ. సభ్య-సమావేశకర్తగా వుంటారు. ట్రాన్స్

2) ట్రాన్స్ ఫార్మర్ స్థాయి సంఘంలో, సర్పంచ్ చైర్మన్‌గా ఉంటారు. రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థ లైన్‌మన్/ప్రతినిధి సభ్య-సమావేశకర్తగా ఉంటారు. గ్రామాభివృద్ధి అధికారి మరియు మోటార్లున్న అయిదుమంది రైతులు సభ్యులుగా ఉంటారు.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- స్పీకర్ సార్ ... గౌరవమంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ, జి.వో.ఎం.ఎస్. నం 135, ఎనర్జీ తేదీ, 18-10-1995 ద్వారా ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ స్థాయి కమిటీ, సబ్-స్టేషన్ స్థాయి కమిటీ ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. తమర్ ద్వారా నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేసేదేమిటంటే ... ఇది చాలా ప్రధానమైన ఇష్యూ. ఇది రైతులకు సంబంధించిన ఇష్యూ.

10.10 అధ్యక్షా, నిర్ణయం మంచిదే. రైతులకు, వినియోగదారులకు మంచి జరగడానికి
ఉ. ప్రజాప్రతినిధులతో ఆయా ప్రాంతాలలో వుండే వినియోగదారులతో కమిటీలు వేసి సక్రమంగా విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేస్తే మంచిదే. కాని ఈమధ్య చంద్రబాబు నాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యేక ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు ఒక మెమో తేశారు. మెమో నెం. 544/95 ప్రకారం ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు మీరే కొనుక్కుని మీరే నిర్వహణ చేసుకోండని, మీరే ఇల్లేగల్ కనెక్షన్లకు బాధ్యత వహించండని, ఓవర్‌లోడ్ అయి కాలిపోతే మీరే బాధ్యత వహించండని అందులో వొందుపరచారు. గ్రామస్థాయి వారికి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. డిస్కస్ చేశాక యీ స్కీము మంచిది కాదని కాంగ్రెసు పార్టీ తరపున ఒక రిప్రజెంటేషన్ ముఖ్యమంత్రిగారికి యిచ్చి విరమించుకోవాలని కోరడం జరిగింది. ఈ ఓన్ యువర్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ స్కీము ఏదయితే యిపుడు అమలులో వున్నదో దానిని రద్దుపరచి, రైతులకు, వినియోగదారులకు ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు, వైర్లు, కండక్టర్లు వంటి సామగ్రిని ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారే ఇచ్చేలా స్పష్టంగా చెప్పాల్సిన అవసరం వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించి చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

~~శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు~~:- అధ్యక్షా, కోదండరెడ్డిగారు యిప్పుడు చెబుతున్న 'ఓన్ యువర్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్' స్కీము కంపల్సరీ కాదు. అయితే బోర్డు యొక్క పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకుని రైతాంగం ముందుకు వచ్చి, వారి భాగస్వామ్యాన్ని ప్రకటిస్తూ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు వాళ్లు కొనుక్కోవాలని అన్నదే కాని, కంపల్సరీ కాదని మనవి చేస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి సక్రమంగా పంపిణీ చేయడానికి యిదీ వీలువుతుందనే తప్ప కంపల్సరీ కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో విద్యుచ్ఛక్తి పరిస్థితిని సమీక్షించడానికి సబ్ స్టేషను స్థాయి సంఘాలను ఏర్పాటు చేస్తూ తేదీ 18-10-95న గవర్నమెంటు ఒక జి.ఓ. జారీ చేసింది. ఈ సబ్ స్టేషన్ సంఘాల పరిస్థితి ఏమిటి? ఇవి ఏర్పాటు చేశాక అసెంబ్లీ పరిధిలో ఏర్పాటు చేసిన సంఘాల పరిస్థితి ఏమిటి? కోదండ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు రైతులకు యిబ్బందికర పరిస్థితులున్నాయి. ఇలా ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు కొనుక్కోవడం, నిర్వహణ, డిస్ట్రిబ్యూషను - వీటిని విరమించుకోవాలి కోదండరెడ్డిగారు చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించి చెప్పాలి.

Whether the Committees are working or not? The other point is with regard to the power supply to ryots. I request the Hon'ble Chief Minister to respond to this.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పిన 'ఓన్ యువర్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్' స్కీమును రద్దు చేస్తున్నాం. రైతులు ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు కొనుక్కోవాల్సిన అవసరం లేదు. డిపార్టుమెంటే సరఫరా చేస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను.

రెండవది, పవర్ సప్లయి విషయం కొంతమంది చెప్పారు. మీకు తెలియజేసేదేమంటే ఆ భాగంలో.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- వినబడటం లేదు సార్. మ్రైకులు పనిచేయడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- సబ్ స్టేషను స్థాయిలో పవర్ రెవ్యూ కమిటీలో లోకల్ ఎం.ఎల్.ఎ. ఛైర్మన్‌గానూ, ఎం.పి.పి., జడ్.పి.టి.సి. మెంబర్సు, రైతులు, వినియోగదారులు సభ్యులుగానూ నియోజకవర్గం స్థాయిలో వుండి ఎప్పటికప్పుడు పవర్ సరిగ్గా వస్తోందా లేదా తెలుసుకోవాలి. క్లియర్‌గా మేము ఇనస్ట్రక్షన్సు యివ్వడం జరిగింది. తర్వాత, ఈ మధ్య డిస్ట్రిబెన్సు వస్తున్నాయి. కోల్ కూడా ప్రాబ్లంగా వుంది. నేను ఈ విషయాన్ని డే టు డే మానిటర్ చేస్తున్నాను. నేను తెలియజేసేదేమిటంటే, ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ రోజుకి 9 గంటలు తక్కువకాకుండా అగ్రికల్చర్‌కు పవర్ యివ్వడం కోసం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ విధంగా 9 గంటలు యిచ్చి తీరతామని తెలియజేసుకుంటున్నాను. డిస్ట్రిబెన్సు వచ్చిన మాటకూడా వాస్తవం. స్ట్రిమ్‌లెన్సు చేస్తున్నాం.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అర్థం కావడం లేదండీ, ఇది తర్వాత డిస్కస్ చేద్దాం. ఎదు గంటలు పవర్ కట్ విషయాలు డిస్కస్ చేద్దాం.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ప్రతిపక్షనాయకులకు యిది గౌరవం కాదు. మీరు మాట్లాడినపుడు నేను వింటూ కూర్చున్నాను. నేను మాట్లాడేటప్పుడు వినే ఓపిక వుండాలి. దయచేసి వినండి. మీరు డిస్కస్ చేయండి అప్పుడు సమాధానం చెబుతాను. మాట్లాడవద్దంటే కూర్చుంటాను. ఇందాకా చెప్పిన కమిటీ కాక, విలేజ్ లెవెల్‌లో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ స్థాయిసంఘంలో పంచాయతీ లెవెల్‌లో సర్పంచి అధ్యక్షులుగా వుంటారు. రైతులు మెంబర్సుగా వుంటారు. అక్కడ వారే మోనిటర్ చేస్తారు. అక్కడ విలేజీ లేవల్‌లోనూ, యిక్కడ నియోజకవర్గం లెవెల్‌లోనూ రెండు లెవెల్సులోనూ మానిటర్ చేస్తాం. ఇంకా ఏమైనా సూచనలుంటే యివ్వండి, చూస్తాం.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేశారు. It is another example for Government's inconsistency. రాష్ట్రంలో రోజుకి 18 గంటలు రైతులకు పవర్ సప్లయి చేస్తామని జాయింట్ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం

అప్పటోళ్ళ ప్రకటన చేసింది. ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ల విషయంలో వున్న స్కీంను రద్దు చేస్తున్నామని ప్రకటించారు. స్కీము ప్రారంభించేక, మరి ఈ రోజువరకూ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు కొన్న రైతులకు ఆ విషయంలో కాంపెన్సేషను యిస్తి, రిఫండు యిస్తారా? రెండవది, ప్రభుత్వం ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లను సరఫరా చేస్తుందని చెప్పారు జిల్లాల వారీగా వీటి అవసరం ఎంతవున్నదో ప్రభుత్వం వద్ద సమాచారం వుందా? వుంటే ఈ ట్రాన్సుఫార్మర్లను ఎన్ని మాసాలలో రైతులకు సప్లయి చేస్తారో చెప్పాలి.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ ఓ.వై.టి. పద్ధతిని ముఖ్యమంత్రిగారు రద్దు చేస్తున్నట్లు యిప్పుడే చెప్పడం జరిగింది. భవిష్యత్తులో కావాల్సిన ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ల వివరాలు జిల్లాల వారీగా మా వద్ద వుంది. పవర్ పరిస్థితిని దృష్టిలో వుంచుకుని ప్రయత్నాలు చేయడం జరుగుతుంది. రైతులకు యిబ్బంది కలగకుండా తప్పకుండా పరిస్థితిని సమీక్షించి యివ్వడానికి కృషి జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

10.20 ఉ. శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి (నకిరికల్):- అధ్యక్షా, అసలు ఎన్ని ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు ఓవర్‌లోడ్ అయినాయి? ఓ.వై.టి. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లను గతంలో రద్దు చేశారు. మరి వాటిని మీరు ఇస్తారా? ఇవ్వకపోతే అక్కడ పరిస్థితి నడవదు. 9 గంటలు ఇస్తామని చేబుతూ ఉంటే అక్కడ మూడు గంటలు కూడా వుండడంలేదు. ఇక వోవర్‌లోడు 100 కె.వి. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్‌కు 150 వరకూ అఫీషియల్‌గా పవర్ ఇవ్వవచ్చునని, ఇరెగ్యులర్‌గా ఇంకా 10, 20 తగిలిస్తున్నారు. ఈ ఓ.వై.టి. ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు తీసివేయడం వలన రెండువిధాలా చెడిపోయి పంట ఎండిపోయే ప్రమాదం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చేది ఏమిటంటే, 9 గంటలు కరంటు రావడంలేదు. వచ్చే రెండు మూడు గంటలు కూడా ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియని పరిస్థితి ఉంది. రైతాంగం ఓపిక పడుతున్నారు. ఓపిక నశిస్తే సబ్ స్టేషన్ల మీదపడే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి దయచేసి దీనిని గమనించమని కోరుతున్నాను. అక్కడ ఏ.జెడ్.పి.పి. మెంబర్ల కమిటీ లేదు. అసలు ముందుగా ఈ డి.వోను సవరించాలని కోరుతున్నారు. బోర్డువారు ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు వేస్తారా? కాలిపోతే ఎన్నిరోజులకు బాగుచేసే స్థితి లేదు. అటువంటి చోట 24 గంటలలో తిరిగి ఎస్టాబ్లిష్ చేస్తారా? సమాధానం చెప్పాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పటివరకూ ఓ.వై.టి. వారు డబ్బు కట్టారు. కన్సెన్‌మెంట్ కట్టేబదులు దానికి ఎడ్జస్ట్‌మెంట్ చేయడం జరుగుతోంది. ఓవర్‌లోడ్‌తో కాలిపోయిన ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ విషయంలో ఇకనుండే ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు సప్లయి చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీ నారాయణ:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న చంద్రబాబు నాయుడుగారు, ఇంతకుముందు పవర్ మినిస్టరుగా వుండి అన్‌ఇంటరప్టెడ్‌గా రాష్ట్రానికి పవర్ సప్లయి చేస్తామని చెప్పారు. టైము, సబ్ స్టేషన్ల పేర్లను కూడా టేబుల్

మీద పెట్టాము కానీ ఈరోజు పరిస్థితి ఏమిటంటే, 18 గంటల నుండి 13 గంటలకు దిగి, అక్కడి నుండి 9 గంటలు అని చెప్పినా కనీసం 2 గంటలు కూడా పవర్ రావడంలేదు. కాబట్టి రాష్ట్రమంత్రిగారు కనీసం 9 గంటలు ఇస్తామనే ఎస్యూరెన్స్ అయినా నీలచెప్పాలని కోరుతున్నాను. జనవరి నుండి ఇప్పటి వరకు పవర్ శాంక్షన్చేసి, వోల్స్ ఎత్తి, కండక్టర్ వేయడం జరిగింది? ప్రస్తుతం కాలిపోయినవి ఎన్ని వున్నాయి? వాటిని ఎప్పుడు రీప్లేస్ చేస్తారు? 95-96 సంవత్సరంలో అక్టోబరు వరకు అగ్రికల్చర్ కనక్షన్లు ఎన్ని ఇచ్చారు అనేది తెలియ జేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- దయచేసి సభ్యులు అర్థం చేసుకోవాలి. ఉన్న ఇబ్బందులను, సమస్యలను సమీక్షించి గ్రామస్థాయి, నియోజక వర్గం స్థాయి కమిటీలను ప్రభుత్వం నియమించింది. ఎప్పటికప్పుడు ఆ కమిటీలు సమస్యలను ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తూనే వున్నాయి. తప్పనిసరిగా ఆ సూచనలకు అనుగుణంగా విద్యుత్ బోర్డును నడపడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

(కాంగ్రెస్, సి.పి.ఐ. పార్టీలకు చెందిన గౌరవసభ్యులు లేచి అభ్యంతరం తెలుపసాగారు)

Mr. Speaker:- Please hear me. We have a number of questions to be taken up and the time at our disposal is very short. Anyhow, power cut is going to be discussed. At that time you can raise all these questions. So, please take your seats.

శ్రీ పి. నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, గతంలో కూడా ప్రభుత్వం చెప్పింది. ఇందులో చాలా అంశాలు ఇమిడివున్నాయి. ట్రాన్స్ఫార్మర్స్ కమిటీ, గ్రామ కమిటీ, సబ్ స్టేషన్ కమిటీల ద్వారా కాదు. పవర్ ఎవ్వెలబిలిటీ ఏమిటి? ఎంత జనరేట్ చేస్తున్నారు?How it is going to be distributed? These are major questions that are to be discussed. పార్ట్ డిస్కషన్కు 1 గంటో, రెండు గంటలో కేటాయించండి. మీరు బి.ఎస్.సిలో కూడా దీనిని ఎలా చేయడానికి నిర్ణయిస్తే 12, గంటలో, 13 గంటలో తరువాత మాట్లాడుదాము. Everybody will speak and everybody will be given time. క్వశ్చన్వేసి పాలసీ ఎ్యాటర్స్ డిస్కస్ చేయలేము వారి వాలసీ మ్యాటర్గానీ మేము ఇచ్చే సలవా గానీ It can be discussed only as short discussion. తరువాత డిస్కషన్ లో చేయండి

Mr. Speaker:- As decided in the BAC, which is going to be held, we can take up anything for discussion. All Members can participate in that. But, if you consume more time on this question, it is not possible to discuss other questions.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు ముఖ్యమంత్రిగారు అగ్రికల్చర్‌కు 9 గంటలు, డొమెస్టిక్‌కు 15 గంటలు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఇది కార్మికులకు, రైతాంగానికి, ప్రజలకు ఎంతో సంబంధం వున్న విషయం. బి ఎ.సి. మీటింగ్ ఎట్లాగూ వుంది. అందులో దీనికి 1 గంట డిస్కషన్‌కు తీసుకోండి. ఇంతటితో క్వశ్చన్ అవర్ ఆపివేసి మాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డిగారి డిస్కషన్ తీసుకోండి మీరు ఎందుకు ఈ విధంగా డెల్యూట్ చేస్తున్నారో అర్థం కావడంలేదు. ముందు సుబ్బరామి రెడ్డిగారి ఇస్యూ డిస్కస్ చేద్దాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ నెం. 3(549-జె) పోస్ట్‌పోన్ చేస్తున్నాను. qeustion No. 857.

ఖమ్మంజిల్లా, బుడేడంపాడు గ్రామంలో 220-కె.వి. సబ్‌స్టేషను

*857- సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు, మహమ్మద్ రజబలీ (సుజాతనగర్), కె.లిక్షం (బూర్గంపాడు), వీ. అబ్బయ్య (ఎల్లందు), బీ. పుల్లయ్య (మహబూబాబాద్) ఎం. ఆంజనేయులు (పెండుర్తి):- ముఖ్య మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) 1993-94 సంవత్సరంలో ఖమ్మం జిల్లా, ఖమ్మం అర్బన్‌మండలం, బుడేడం పాడు గ్రామంలో 220/120 కె.వి. సబ్ స్టేషనును మంజూరు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఆ విషయం ప్రస్తుతం ఏ దశలో వుంది?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- (అ) అవునండీ, ఎనిమిదవ ప్రణాళిక ట్రాన్స్‌మిషన్ పథకం క్రింద ఖమ్మం వద్ద 220/132 కె.వి. సబ్-స్టేషనును మంజూరు చేయడమయింది. ఖమ్మం దగ్గర బుడేడంపాడు గ్రామంవద్ద ఈ సబ్ స్టేషనును ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది.

(ఆ) ఖమ్మంలో 220/132 కె.వి. సబ్-స్టేషను ఏర్పాటుకు కావలసిన భూమిని పవర్ గ్రిడ్ కార్పొరేషను నుండి తీసుకోవడం జరిగింది. సబ్-స్టేషనుకు కావలసిన పెద్ద

పరికరాలకొరకు ఆర్డరు ఇవ్వడం జరిగింది. సబ్-స్టేషనును నిర్మించేందుకు కాంట్రాక్టును కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. సబ్ స్టేషను నిర్మాణాలకు సంబంధించిన పునాదుల పని కొనసాగుతున్నది 1996, ఆగష్టు నాటికి సబ్-స్టేషను పూర్తిచేయాలని సంకల్పించడమయింది.

10.30 ఉ. శ్రీ మహ్మద్ రజబ్ అలీ:- అధ్యక్షా, ముగ్గురు, నలుగురు ముఖ్యమంత్రులు మారిపోయారు. ఇప్పుడు చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఉన్నారు. ఆయన హయాం వచ్చింది. అనుకున్న ప్రకారం ఆగస్టునాటికి మీరు పూర్తి చేయగలరా?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- పని జరుగుతోంది. ఈ ముఖ్యమంత్రిగారి హయాంలోనే ఆగష్టు నెలాఖరు నాటికి పూర్తి చేస్తాము.

(Sri Mohd-. Rabaj Ali tried to speak)

Mr. Speaker:- You have got an assurance.

శ్రీ వి. నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, ఇది 1993-94లో శాంక్షన్ అయింది. 1994-95 ప్లాన్ అయిపోయింది. 1995-96 వచ్చింది. Government is a continuity. 2 సంవత్సరాలు అయిపోయిన తరువాత ఇంకా పునాదులు త్రవ్వుతున్నార and you wanted to complete it by August whereas now we are in the montn of December. సంకల్పించడం జరిగింది అని అన్నారు. సంకల్పానికి, అసలు పని ప్రారంభించడానికి చాలా తేడా ఉంది. మీకు పూర్తి చేయాలనే ఉద్దేశ్యమే ఉంటే ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు? నేషనల్ గ్రిడ్ అయిన ఎన్.టి.పి.సి. వారి ఏరియాలో ఈ స్థలం తీసుకున్నారు. దాంతో ట్రాన్స్‌మిషన్ సిస్టమ్ స్టెబిలైజ్ చేయడం కోసం 220 కె.వి. లైను వేయడం సాధ్యమా? 2 సంవత్సరాలు అయిపోయిన తరువాత 'సంకల్పం', ఆగష్టులో పూర్తి చేస్తాము అంటే ఎలా? మళ్ళీ ఈ హౌజ్‌లో ఇదే విషయాన్ని అడగాలి. సంకల్పం అనే వర్డ్ చాలా రాంగ్. డిఫరెంట్ వర్డ్ ఉపయోగించమని చెప్పండి.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- కె.టి.పి.ఎస్. 250 మె.వా. రావడంతో ఈ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ అవసరం అవుతుంది. తప్పనిసరిగా ఈ సబ్‌స్టేషన్‌ను చెప్పిన టైమ్ కు పూర్తి చేస్తామని ప్రభుత్వం తరపున చెబుతున్నాను.

కూకట్‌పల్లిలో గుహల కేటాయింపు పొందిన వారినుండి గుహానిర్మాణ మండలి భారీ మొత్తాలను వసూలు చేయుట

5-

*542-(యస్)- సర్వశ్రీ బి. వెంకటేశ్వర రావు, వి. రామయ్య (నిడుమోలు), ఎన్. రాఘవరెడ్డి, ఎన్. రామమోహనరావు (మంగళగిరి), ఎన్. వరసింహారెడ్డి (నల్గొండ):- గుహానిర్మాణ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(ఆ) హైదరాబాదులోని కూకట్‌పల్లి గృహనిర్మాణ మండలి 1వ మరియు 2వ దశలలో కేటాయింపు పొందిన వ్యక్తులనుండి తుది ధర వేరుతోను, 1985 నుంచి గతమునుండి వర్తించు విధంగా వడ్డీ పనూలు చేయు వేరుతోను, న్యాయపరమైన ధరావతు వేరులోను ఆంధ్రప్రదేశ గృహనిర్మాణ మండలి బారీ మొత్తాలను వసూలు చేయుచున్న విషయం వాస్తవమేనా; అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరాలెవ్వి, అందుకుగల కారణాలెవ్వి;

(ఆ) ప్రస్తుత సవరణకాక అంతకుముందు ధరను ఒకసారి సవరించినారా, అయినచో, ప్రస్తుత సవరణకు కారణములెవ్వి;

(ఇ) సదరు గృహాల నిర్మాణ వ్యయం ఆడిటు చేయబడినదా, అయినచో, ఎప్పుడు, ఎవరిచేత?

గృహ నిర్మాణ శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. జయరాం):– (అ) లేదండీ.

(ఆ) లేదండీ. ఇంతకుముందు సవరణ జరగలేదు. ప్రస్తుత సవరణకు గల కారణమేమిటంటే, వారి నీయమనిబంధనల ప్రకారం హౌజ్‌ను డిజైన్ చేయవలసి వస్తుంది. తరువాత నివాసయోగ్యంగా చేయాలంటే, అడిషనల్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ జరగాలి. అందుకని ఇంకొక సవరణ అవసరమైంది.

(ఇ) అవునండీ, కూకట్‌పల్లి 1వ, 11వ ఫేజ్ పనులు కోసం ఖర్చు చేసిన మొత్తాలను 1988–89 లో లోకల్‌ఫండ్ అడిటు వారు అడిటు చేశారు. పనులపై వాస్తవంగా ఖర్చు చేసిన మొత్తాలను పరిగణలోనికి తీసుకొని తుది ధరను నిర్ణయించడమయింది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర రావు:– అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో నేను చెప్పేది ముఖ్యమంత్రి గారు వినాలని, దీనిపైన హౌజ్ కమిటీ వేయాలని కోరుతున్నాను ~~—ఈ సమస్యలోని తీవ్రతను~~ మనవి చేస్తున్నాను. కూకట్‌పల్లిలో అల్పాదాయ, మధ్యాదాయ వర్గాల ప్రజలకు ప్రభుత్వం 4,250 గృహాలను నిర్మించడంకోసం 1400 ఎకరాల భూమిని కేటాయించారు. ఇ.డబ్ల్యు.ఎస్., ఎల్.ఐ.జి., ఎం.ఐ.జి., ఎం.ఐ.జి.11, అనే నాలుగు రకాలుగా 4,250 ఇళ్ళు కట్టాలని నిర్ణయం చేసి, 1975–76లో ఒక రేటు ప్రకటించారు.

మీరు మా ప్రశ్నను సరిగా వినండి. 'అ' కు, 'ఆ' కు లేదండి, లేదండి అని చెప్పి, మీరు 'ఇ' దగ్గరకు వచ్చారు. ఎందుకంటే ప్రభుత్వం దొరికిపోతోంది కాబట్టి. మీరు కేటాయింపుదారులకు మొట్టమొదట ప్రకటించిన రేటు ఇ.డబ్ల్యు.ఎస్. రు. 7,931/– ఆ తరువాత 1994లో రు. 22,000 చేశారు. ఈ మధ్యలో మళ్ళీ ఒకసారి రేటు నిర్ణయం చేశారా అంటే, 'లేదండీ' అన్నారు. దయచేసి పాత అసెంబ్లీ హ్యాండిబుక్ తమకు పంపిస్తాను. దాంట్లో మానిటరింగ్ అయితే మీరు 2వ సారి సవరించింది తెలుస్తుంది. 1981లో మీరు దానిని సవరించి రు 16,000 చేశారు. ఇప్పుడు దానిని రు. 22,000/– చేశారు.

ఇంక కట్టిన గృహాలు చూస్తే మరుగు దొడ్లలోని నీళ్లు వంటింట్లోకి వస్తున్నాయి మరమ్మత్తులు లేవు. ఒక దశాబ్ది కాలంలోనే ఈ రకంగా గృహాలు బీటలు వారి పాడైపోతున్నాయి. అల్పాదాయ, మధ్యాదాయ వర్గాల వారికి ఇళ్లు నిర్మించే హౌజింగు బోర్డు పరిస్థితి చాలా గందరగోళంగా తయారైంది. బోర్డు ఉన్నత తరగతుల వారి గృహ నిర్మాణం మాస్తున్నదే తప్ప, అల్ప, మధ్య తరగతివారి గృహ వసరాలను గురించి అలోచించ డంలేదు. వారు నిర్మించిన ఆ గృహాలు ఎప్పుడు పడిపోతాయో తెలియదు. ఇంతకు ముందు రేటు 2 సార్లు సవరించిన తరువాత, ఇప్పుడు దానిని మళ్లీ రు. 22,000/- చేశారు. మీకు నేను ఈ వివరాలను పంపిస్తాను. అడిట్ జరిగిందా అంటే, ఆడిట్ జరిదిందని అన్నారు. మొట్టమొదట నిర్ణయించిన రేట్లనే ఫైనల్ అని అనుకున్నారు.

ఆనాడు ఒక ఎం.ఐ.జి. ఇంటికి రు. 67,200/- అవుతుంది ఫైనల్‌గా అని అనుకుంటే, దానిమీద రు. 54,100/- ఎక్కువ పడ్డాయి. అదే విధంగా ఒక ఎల్.ఐ.జి. గృహానికి ఆనాడు అనుకున్న దానికంటె మరొక రు. 35,000/- ఫైగా పడ్డాయి. ఇది మీరు పరిశీలించినట్లయితే, మీకు పరిస్థితి అర్థమవుతుంది. ఇది చాలా దారుణంగా ఉంది. హౌజింగు బోర్డు వారు కట్టిన ఇళ్ల పరిస్థితి ఎంత దారుణంగా ఉందంటే, నేను చెప్పిన దాంట్లో అతిశయోక్తి లేదు. ఆ ఇళ్లు కూలిపోయే పరిస్థితి ఉందని మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ రేట్లను మీరు ఇన్నిసార్లు ఎందుకు సవరించారు అనేది చెప్పాలని, ఈ విషయంపై మీరు ఒక హౌజ్ కమిటీని వేయాలని తమద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జయరాం:- అధ్యక్షా, 'హడ్కో' వారు ఇళ్లరుణాలు మనకు ఇస్తారు. హౌజింగు బోర్డుకు వారు ఇచ్చిన రుణాలకు అనుగుణంగానే మనం ప్లాను తయారు చేయవలసి వస్తుంది. దాని ప్రకారం ఎం.ఐ.జి.కు రు. 42,000. ఎల్.ఐ.జి.కు రు. 18,000/-, ఇ.డబ్ల్యు.ఎస్.కు రు. 8,000 కాస్ట్ నిర్ణయించి ప్రపోజల్స్ పంపించడం జరిగింది. ఇది అయిన తరువాత నివాసయోగ్యంగా మార్చాలంటే, మీరు ముందుగానే చెప్పినట్లు, వైట్ వాష్, కలర్ వాష్, పాయింటింగ్ ఇన్ ది బేస్‌మెంట్, ఇవన్నీ చేయడానికి ప్రొవిజన్ ఉండదు. వాటిని అన్నిటిని చేయాలంటే కాస్ట్ తప్పకుండా ఎక్కువ అవుతుందని సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఆ రకంగా చేసిన తరువాత కాస్ట్ ఎక్కువ అయింది. భూసేకరణ చేసినపుడు మనం ఇస్తామన్న రేటు కంటె ఎక్కువ రేటును వారు కోర్టుకు వెళ్లి తెచ్చుకుంటున్నారు. అందువల్ల కూడా రేటు ఎక్కువ అవుతుంది. కాంట్రాక్టర్స్ ఆర్బిట్రేషన్‌లో కేసులు వస్తున్నాయి, అర్బిట్రేషన్‌లో కాస్ట్ కూడా చేర్చి ఫైనల్ కాస్ట్ నిర్ణయించడం జరిగింది. నాకు వచ్చిన ఇన్‌ఫర్మేషన్ ప్రకారంగా ఇది మొదటిసారి రివిజన్ జరగలేదు. వాటిలో అటువంటివి ఏమైనా ఉంటే, గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన దానిని పరిశీలించి తప్పకుండా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర రావు:- అధ్యక్షా, బోడేపూడి వెంకటేశ్వర రావుగారు చెప్పినట్లు ఆ కాలనీలలో ఎవరూ 'వొసెషన్' తీసుకోలేకపోతున్నారు. తీసుకున్న వారికి

ఎలక్ట్రిసిటీ, డ్రైనేజ్ వంటి కనీస సదుపాయాలు కూడా లేవు. ఇదీ వేలాది గృహాలకు సంబంధించిన విషయం. మధ్యతరగతి కుటుంబాల వారి మీద అదనపు భారం మోపే ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి మంత్రిగారికి ఆ వివరాలు తెలియాలన్నా, సమస్య పరిష్కారం కావాలన్నా, హౌస్ కమిటీ అవసరం అని భావిస్తున్నాను. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరిస్తే, వేలాది మంది ప్రజల సమస్య పరిష్కారమవుతుంది. ఈ సమాధానం పరిపూర్ణంగా లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నరసింహా రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు ఒక అగ్రిమెంటు ఇచ్చారు. ఆ తరువాత మళ్ళీ రేటు రివైజ్ చేసి, లబ్దిదారులను నష్టపరచడం మంచిది కాదు. దానిని ఉపసంహరించుకొని, వాత నిబంధనల మేరకు ఇళ్ళు పూర్తి చేయాలని ప్రభుత్వానికి మీద్వారా కోరుతున్నాను.

10.40 ఉ. శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి (తుంగతుర్తి):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు వెంకటేశ్వర రావుగారు, విద్యానగరరావుగారు చెప్పింది వాస్తవం. నేను కూడా పరిశీలించాను. పరిస్థితులు చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. కావున ప్రభుత్వంవారు హౌస్ కమిటీ వేసి విచారణ జరిపిస్తే దీనితో బాధ్యులయిన వారు ఎవరనేది తెలుస్తుంది. కావున ప్రభుత్వంవారిని తమద్వారా హౌస్ కమిటీ వేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కూకట్‌పల్లి హౌజింగ్ కాలనీ ఫ్లెరతాబాద్ సియిజిక వర్గంలోనిది. ఫ్లెనల్ రేటు ఫిక్స్ చేయడం చాలా రోజులుగా ఈ కేసు సుప్రీం కోర్టులో పెండింగ్‌లో ఉంది. నేను హౌజింగ్ మినిస్టర్‌గా కూడా పని చేశాను. అక్కడ ఇ.డబ్ల్యు.ఎస్., ఎల్.ఐ.జి.హెచ్., ఎమ్.ఐ.జి.హెచ్.లో రెండు రకాలు, మొత్తం 4 రకాల హౌజెస్ ఉన్నాయి. దీనికి సంబంధించి రేటు ఫ్లెనల్‌చేజ్ చేయాలని అక్కడ నివసించే ప్రజల కోరిక. తమ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేసేదేమంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు బోర్ లీడర్స్‌ని, కూకట్‌పల్లి హౌజింగ్ బోర్డ్ రెసిడెంట్స్ అసోసియేషన్‌వారిని పిలిపించి ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేయించినట్లయితే ఈ సమస్య పరిష్కారం అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- జనార్ధన్‌రెడ్డిగారు చెప్పింది తప్పకుండా ఇంప్లిమెంట్ చేస్తాము. ఫ్లోర్ లీడర్స్‌ని, కూకట్‌పల్లి హౌజింగ్ బోర్డ్ రెసిడెంట్స్ అసోసియేషన్ వారిని పిలిపించి సమావేశం ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. ఐ విల్ సాల్వ్‌దిస్ ప్రాబ్లమ్.

రాజమండ్రి కాగితపు మిల్లుకు వెదురు కేటాయింపు

6-

*1354-(పి)- సర్వశ్రీ ఎన్. వెంకటేశ్వర రావు (ఎల్లవరం), పి. సింగన్నదొర (పోలవరం):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ప్రస్తుతం రాజమండ్రి కాగితపు మిల్లుకు ఎంత వెదురును కేటాయించినారు;

(ఆ) సదరు మిల్లుకు వెదురు సరఫరా చేయుటకు ప్రత్యేక ప్రాంతాలను (కూపులు) కేటాయించినారా;

(ఇ) సదరు మిల్లుకు యితర ప్రాంతాలనుండి వేదురు అక్రమరవాణ జరుగుతున్న విషయం వాస్తవమేనా; అయినచో, దానిని అరికట్టుటకు తీసికొన్న చర్యలేవి?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. శ్రీహరి):- (అ) ఆంధ్రప్రదేశ్ పేపరు మిల్లులు లిమిటెడుతో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం ప్రకారం ఆ మిల్లుకు కేటాయించిన వెదురు వార్షిక పరిమాణం 75,000 మెట్రిక్ టన్నులు, సరఫరా చేసిన అసలు పరిమాణం ఏటేటా మారుతూ వుంటుంది.

(ఆ) ఆంధ్రప్రదేశ్ పేపరు మిల్లులు లిమిటెడుకు ప్రత్యేకంగా కూపులను వేటిని ఏర్పాటు చేసి, కేటాయించలేదు. గృహ సంబంధమైన అవసరాలు, "ఊడ్" అవసరాలు తీర్చిన తరువాత, లభ్యంగా వున్న సాధారణ కూపుల నుండి వెదురును సరఫరా చేయడం జరుగుతున్నది.

(ఇ) వెదురును అక్రమంగా సరఫరా చేసిన కేసులు ఏమీ దృష్టికి రాలేదు.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గృహ సంబంధమయిన అవసరాలు తీరిన తరువాతనే వెదురు సరఫరా చేస్తామని అంటున్నారు. అసలు ఇది రిజర్వ్ ఫారెస్ట్‌లో కటింగ్ చేస్తున్నారా, వ్యాటెక్టెడ్ ఫారెస్ట్‌లో కటింగ్ చేస్తున్నారా. అన్ రిజర్వ్‌డ్ ఫారెస్ట్‌లో కటింగ్ చేస్తున్నారా? గృహ అవసరాల గురించి ఈ రిజర్వ్ ఫారెస్ట్‌లోకాని, వ్యాటెక్టెడ్ ఫారెస్ట్‌లో గాని అనుమతిస్తున్నారా? కాని ప్రత్యేకమయిన కూపులను ఏర్పాటు చేయడంలేదని సమాధానంలో చెప్పారు. కాబట్టి మొత్తం రాష్ట్రంలో ఒకేసారి వెదురును నరుకుతున్నారా లేక ప్రత్యేక ప్రాంతాలుగా విడదీసారా అనే విషయాలకుగాను పూర్తి వివరాలు అందచేయవలసిందిగా తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. శ్రీహరి:- మన రాష్ట్రంలో నాలుగు పేపర్ మిల్స్ ఉన్నాయి. (రాజమండ్రి పేపర్ మిల్స్) 2) భద్రాచలం పేపర్ మిల్స్ 3) సిర్పూర్ పేపర్ మిల్స్ 4) రాయలసీమ పేపర్ మిల్స్. కర్నూలులోని రాయలసీమ పేపర్ మిల్స్ ప్రస్తుతం లాకౌట్‌లో ఉంది, మిగతావి పని చేస్తున్నాయి. రాజమండ్రి పేపర్ మిల్స్‌కి సంబంధించి విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి నుండి వచ్చే వెదురును అక్కడకు సరఫరా చేయడం జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు:- అసలు రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ నుండి తీసుకుంటున్నారా, అన్ రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ నుండి తీసుకుంటున్నారా, వ్యాటెక్టెడ ఫారెస్ట్ నుండి తీసుకుంటున్నారా

మరియు గృహ అవసరాలకుగాను హెూసిటెండ్ ఫారెస్ట్ నుండి తీసుకోడానికి అమనుతి ఇస్తున్నారా అనేది స్పష్టంగా వివరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అసలు జూన్, జ్లై, ఆగస్టు నెలల్లో వెదురు నరకడానికి అనుమతి ఇస్తున్నారా?

శ్రీ కె. శ్రీహరి:- రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ను నుండి వెదురును మిల్లులకు సరఫరా చేయడం జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు:- గృహ అవసరాలకుగాను రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ నుండి ఇవ్వడానికి ప్రత్యేకమయిన రూల్స్ ఉన్నాయా?

శ్రీ కె. శ్రీహరి:- ప్రత్యేకించి రూల్స్ లేవు. అందరికీ సరఫరా చేస్తున్నాము. స్కేర్సిటీ లేదు. గృహ అవసరాలకుగాను రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ నుండి ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంది, అది కూడా ఇస్తున్నాము.

శ్రీ పి. సింగన్నదోర (పోలవరం):- అధ్యక్షా, 'ఇ' ప్రశ్నకు సమాధానంగా వెదురును అక్రమంగా సరఫరా చేసిన కేసులు ఏమీ దృష్టికి రాలేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. అయితే వెదురు కటింగ్కి సంబంధించి నిర్దిష్టమయిన ప్రాంతాలలో ఈ పేపర్ మిల్స్కి కావలసిన మోడుల్లో నరకడం లేదు. పేపర్ మిల్స్ వారికి ఏ ప్రాంతం అనుపుగా ఉందో ఆ ప్రాంతం నుండే వీటిని కట్ చేయడం జరుగుతోంది. కాని జవాబులో ఎక్కడా అక్రమాలు జరగలేదు, మా దృష్టికి రాలేదని మనవిచేశారు. అది సక్రమమయిన సమాధానం కాదు. పేపర్ మిల్స్ వారు డ్రై బాంబూని వినియోగించుకోవాలి కాని వారు గ్రీన్ బాంబూని వినియోగిస్తున్నారు. ఈ గ్రీన్ బాంబూను తీయడంవల్ల బిడుములు వచ్చిపోతున్నాయి. సకాలంలో వర్షాలు పడడం లేదు. కాబట్టి మనం నష్టపోతున్నాము. ఈ విధంగా గ్రీన్ బాంబూను మిల్లులవారు తీయడానికి ప్రభుత్వం నిర్దిష్టమయిన ఆదేశాలు ఇచ్చిందా లేదా అనేదాని ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నా.

శ్రీ కె. శ్రీహరి:- రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ని 3 కూపులుగా డివైడ్ చేశారు. వెదురు నరకడం అనేది మూడు సంవత్సరాలకోసారి రొటేషన్లో వస్తుంది. ఒక కూపులో ఒక సంవత్సరం వెదురును తీయాలి ఆ విధంగా ప్రణాళికా బద్ధంగా కార్యక్రమం రూపొందించుకొని కూప్స్లోంచి వెదురును తీయడం జరుగుతుంది. వెదురును తీసినప్పుడు మళ్లీ పెరగకుండా నష్టం జరుగుతోంది. ఈ విధంగా పెద్ద పెద్ద వెదుర్లను పేపర్ మిల్స్వారు కట్ చేస్తున్నారని అంటున్నారు ఈ విధంగా వీటిని మేజర్ సంఘాల వారికి సరఫరా చేసి మిగిలిన వెదురును మాత్రం పేపర్మిల్స్కి సరఫరా చేయడం జరుగుతోంది. ఏదయినా మేజర్ సంఘాలకు నాణ్యమయిన వెదురు లభ్యం కాలేదన్న సమాచారం ఉంటే ఆ విషయాన్ని అందచేసినట్లయితే తప్పకుండా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం.ఎ.గఫూర్ (కర్నూలు):- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు కర్నూలులోని రాయలసీమ పేపర్ మిల్లు లాకౌట్లో ఉందని చెప్పారు. మంత్రిగారు పరిశీలించాలి. అక్కడ

లాకౌట్ లేదు. బి.ఐ.ఎస్.ఆర్.స్కీమ్ వల్ల ఆ మిల్లు రివైవ్ అవుతుంది ఏమయినప్పటికి ఈ పేపర్ మిల్లు తెరవాలంటే వెదురు లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. అందువల్ల తక్షణమే కూపులను రాయలసీమ పేపర్ మిల్స్‌కి అలాట్ చేయడం జరుగుతుందా అనేది మంత్రిగారు తమద్వారా తెలియజేయాలి.

శ్రీ కె. శ్రీహరి:- ప్రస్తుతం లాకౌట్ ఎత్తివేస్తున్నారు. అది ప్రైవేట్ మేనేజ్‌మెంట్ తీసుకునే అవకాశం ఉంది. దానికి సంబంధించి రాయలసీమ పేపర్ మిల్స్‌కి కొన్ని జిల్లాల నుండి వెదురును కొనే ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. రాయలసీమ ప్రాంతంలో లభ్యమయ్యే వెదురును వేరే పేపర్ మిల్స్‌కి ఇవ్వడం లేదు. క్లియర్‌కట్‌గా ప్రణాళికబద్ధంగా చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, పేపర్ మిల్స్‌కి సప్లయి చేసే రా-మెటీరియల్‌కి రాయల్టీ ఈ మధ్య విపరీతంగా పెరగడంలో ఈ పేపర్ మిల్లుకేగాక బయటి పేపర్ మిల్స్‌కి నష్టాలు వస్తున్నాయి. అందుకుగాను మిల్లువారు కార్మికులకు బోనస్ ఇవ్వడం లేదు. మన రాష్ట్రంలోని పేపర్ మిల్స్ సక్రమంగా నడవాలంటే రాయల్టీని తగ్గించడానికి ఏమయినా అవకాశాలు ఉన్నాయా?

శ్రీ కె. శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, పరిశీలిస్తాము.

భువనగిరిలో పేలుడు పదార్థాలు తయారుచేసే కర్మాగారం

1377- సర్వశ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- టి. విజయరామారావు (గజ్వేల్):- టి. లక్ష్మణరావు (నర్సన్నపేట):- హోంశాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నల్గొండ జిల్లా, భువనగిరిలో గోదావరి ఎక్స్‌ప్లోజివ్స్ అనే పేలుడు పదార్థాలు తయారు చేసే కర్మాగారం వున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, సదరు ఫ్యాక్టరీలో ఏ రకమైన పేలుడు పదార్థాలు తయారు చేస్తున్నారు; అవి ఎవరికి అమ్ముతున్నారు, ఎందు నిమిత్తము;

(ఇ) నాగపూర్‌లో యిటీవల పేలుడు పదార్థాలతో నింపిన లారీ పట్టుబడిందా;

(ఈ) ఈ కర్మాగారం అక్రమ చర్యలకు పాల్పడుతున్నట్లుగా ప్రభుత్వానికేదైనా సమాచారం వున్నదా?

హోం శాఖ మంత్రి ఎ. మాధవరెడ్డి:- (అ) అవునండీ.

(ఆ) ఈ ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేసిన పేలుడు పదార్థాలను ఫ్లాక్ - బాక్సైట్, స్లర్రీ ఎమల్షన్‌లను పేల్చడానికి ఉపయోగిస్తున్నారు. బిజినీ కోల్ ఇండియా లిమిటెడ్, సింగరేణి కాలరీస్ లిమిటెడ్, నైవేలి లిగ్నైట్ కార్పొరేషను మొదలైన వాటికి విక్రయించడం జరగుతున్నది.

పై పేలుడు పదార్థాలను పారిశ్రామిక గనుల కార్యకలాపాలకు ఉపయోగిస్తారు.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) లేదండీ.

10.50 శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో ఈ ఎక్స్‌ప్లోజివ్స్ ఉ. అక్రమంగా రవాణా కావడం, రాష్ట్రంలో కరీంనగర్ తదితర జిల్లాలలో లక్షలాది రూపాయల విలువ గల డిటనేటర్స్ పట్టుబడడం జరిగింది. కొందరు వీటిని ఉపయోగించడం వల్ల పోలీసువారు, ఇతరప్రజానీకం వనిపోయారు. కొన్ని భవనాలను కూడా పేల్చి వేయడం జరిగింది. ఇవన్నీ నిర్ధారించబడ్డ తరువాత కూడా మంత్రిగారు దీని గురించి ఏమీ చెప్పక పోవడం చాలా విచిత్రంగా ఉంది. అధ్యక్షా, నాగపూర్‌లో పట్టుబడ్డ వెపాకిల్స్ కాని ... ఇది భువనగిరికి సంబంధించిన ఫ్యాక్టరీ కాకపోవచ్చు. రాష్ట్రంలో జరిగిన మారణ కాండకు ఈ ఎక్స్‌ప్లోజివ్స్ అక్రమ రవాణాయే కారణం. ఇందులో రాజ్యసభ సభ్యుడు ఇన్వాల్వ్ అయి ఉన్న అంశం పార్లమెంటులో వచ్చింది. దానిని మంత్రిగారు స్పష్టం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అడిగిన ప్రశ్న భువనగిరికి సంబంధించి, దాని గురించి వివరంగా చెప్పడం జరిగింది. విద్యాసాగర్ రావుగారు అన్నట్లు గత సంవత్సరం కరీంనగ్‌లో ఎక్స్‌ప్లోజివ్స్ పట్టుకోవడం జరిగింది. అవి ఎక్కడెక్కడ నుంచి సప్లయి అయినాయో వారికి తెలుసు. కేసు రిజిస్టర్ చేసి సంబంధితులను అరస్ట్ చేయడం జరిగింది.

పరుచూరు మండలంలో ఇనగల్లు ఎత్తిపోతల పథకం

8-

*1464- సర్వశ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి, పి. జనార్దన్‌రెడ్డి, ఎం. కోదండరెడ్డి, డి. నేగేందర్:- దిన్నతరవో నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ప్రకాశం జిల్లా, పరుచూరు మండలంలో ఇనగల్లు ఎత్తిపోతల పథకం మంజూరైన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అది ఎప్పుడు పూర్తి చేయబడుతుంది;

(ఇ) 1995-96 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఎంత మొత్తం ప్రత్యేకించబడింది?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- (ఆ) అవునండీ.

(ఆ) ఈ పథకాన్ని 1994, డిసెంబరులో ప్రారంభించడమైంది. 1996, జూన్ నాటికి పూర్తి చేయాలని ఉద్దేశించడమైంది.

(ఇ) రూ. 78.87 లక్షలు కేటాయించడమయింది.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇనగలుర్తి ఎత్తిపోతల పథకం మంజూరై పనులు మొదలైనవని అంటున్నారు. అక్కడ సొసైటీ రిజిస్ట్రేషన్ అయినప్పటికీ వర్క్ ఆర్డర్స్ ఇవ్వలేదు. పనులు మొదలైనవి అంటే ముందు డబ్బులు పెట్టి పైపులు కొంటున్నారు. ఆ పైపులు చేలలో పడేస్తున్నారో, అవి ఎవరు కాజేస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు. లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పథకాలలో చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. ఇంజనీరింగ్ శాఖ వారు, మరియు ఇరిగేషన్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషన్ వారు ముందు పైపులు కొనడానికి డబ్బు ఖర్చు చేస్తుంటారు కానీ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్, ఎర్త్ వర్క్స్ మొదలైనవి చేయరు. వర్క్ సాఫీగా జరగడం లేదు. బడ్జెట్‌లో కేటాయించిన సొమ్ముతో ఎర్త్ వర్క్స్ స్టార్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? వర్క్ ఆర్డర్స్ సొసైటీ వారికి ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? లేకపోతే వేరే వారికి ఇవ్వాలనే అభిప్రాయం ఉందా?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ కార్యక్రమానికి ఒక కోటి పందొమ్మిది లక్షల రూపాయల అంచనా వేయడం జరిగింది. డి.ఆర్.డి.ఎ. వారు 25 లక్షల రూపాయలు, ఐ.డి.సి. వారు 50 లక్షల రూపాయలు, టోటల్ 74 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. వెంకటరెడ్డిగారు అన్నట్లు బెనిఫిషరీస్ కాంట్రిబ్యూషన్ కూడా ఆ రోజున 11 లక్షలు ఇస్తామని స్కీమ్ మొదలు పెట్టినప్పుడు పేర్కొనడం జరిగింది. బెనిఫిషరీస్ నుండి ఇప్పటి వరకు ఒక్కపైసా కూడా కార్పొరేషన్‌కి రాలేదు. బెనిఫిషరీస్ కాంట్రిబ్యూషన్ ఇప్పిస్తే తప్పకుండా మీగతా డబ్బులు ఐ.డి.సి. భరించి పనులు చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Gade Venkata Reddy:- A society has been registered for execution of the scheme. However, the work order has not been issued so far to the society. Why has it been delayed?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, అక్కడ కార్యక్రమాలు కార్పొరేషన్ వారి టెక్నికల్ సహాయముతో రైతు కమిటీ ద్వారా జరుగుతున్నాయి. వారు ఆ రోజు 11 లక్షల రూపాయల కాంట్రిబ్యూషన్ పే చేస్తామని ఒప్పుకోవడం జరిగింది. మిగిలిన డబ్బు కార్పొరేషన్ భరిస్తుంది.

తాప విద్యుత్తు, జలవిద్యుత్తు ఉత్పాదనల మధ్య నిష్పత్తి

*629- సర్వశ్రీ సివెచ్. విద్యాసాగర రావు, బర్మం బాల్ రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని తాప విద్యుత్తు, జల విద్యుత్తు ప్రాజెక్టుల ద్వారా విద్యుత్ ఉత్పాదనకు ఎటువంటి నిష్పత్తిని ప్రభుత్వం నిర్ణయించలేదా;

(ఆ) అటువంటి నిష్పత్తి లేనందువల్ల విద్యుదుత్పాదన ఎగుడుదిగుడుగా జరుగుచున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, నిరంతరాయమైన విద్యుత్ సరఫరా కోసం ఉభయ వనరుల మధ్య సమతుల్యతను సాధించుటకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:-(అ) రాష్ట్రంలో థర్మల్, జల విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టుల ఉత్పాదక సామర్థ్యాన్ని మితం చేసేందుకు నిర్దిష్ట నిష్పత్తిని నిర్ణయించలేదు. అయినప్పటికీ, థర్మల్, జల విద్యుత్పాదనలు మధ్య 60:40 నిష్పత్తి లక్ష్యంగా వుంటుంది.

(ఆ) ఉత్పాదక సామర్థ్యాన్ని సముచితంగా ఉపయోగించుకొనేందుకు లభ్యమయిన వనరులతో పాటు, ప్రాజెక్టు అమలుకు పట్టే కాలం జెన్కోషను పరిధిలు కారణంగా కూడా నిష్పత్తులు ఎప్పటికప్పుడు మారుతుంటాయి. అందుచేత లక్ష్యంగా నిర్ణయించుకున్న నిష్పత్తులను నిరంతరం నిర్వహించడం ఇబ్బందిగా వుంటుంది. అయినప్పటికీ, వర్షాభావ పరిస్థితి ఎదురైనపుడు, స్థాపిత శక్తిలో థర్మల్ విద్యుదుత్పాదక సామర్థ్యం రాష్ట్రంలో విద్యుత్ లోటును తీరుస్తుంది.

(ఇ) ప్రస్తుత 6110 మెగావాట్ల స్థాపిత శక్తి ఈ క్రింది విధంగా వుంది:-

<u>థర్మల్ విద్యుచ్ఛక్తి</u> :-

రాష్ట్ర రంగం	:	2553 మెగావాట్లు
కేంద్ర రంగం	:	807 మెగావాట్లు
		3450 మెగావాట్లు (50.46 శాతం)

ల విద్యుచ్ఛక్తి : 2660 మెగావాట్లు (43.54 శాతం)

వచ్చే రెండు సంత్సరాలలో రాష్ట్ర రంగంలో కె.టి.పి.ఎస్. అయిదవ దశ క్రింద 250 మెగావాట్లు ప్రయివేటు రంగంలో గ్యాస్ ప్రాజెక్టుల క్రింద 282 మెగావాట్లు, కేంద్ర రంగంలో నెవేలి, క్కైగా ప్రాజెక్టుల క్రింద 135 మెగావాట్లు, జల విద్యుదుత్పాదనలో 165 మెగావాట్లు అంటే శ్రీశైలం నుండి 150 మెగావాట్లు, సింగూర్ పెచ్.ఇ.ఎస్. నుండి 15 మెగావాట్లు అదనంగా చేరడం ద్వారా థర్మల్ జల విద్యుదుత్పాదనల మధ్య నిష్పత్తి 59:1:40:9గా వుంటుంది.

9వ ప్రణాళికలో 6,222 మెగావాట్లు సామర్థ్యంతో విద్యుత్తును అదనంగా ఉత్పత్తి చేయాలని ప్రతిపాదించడమయింది. ఇందులో, 5,312 మెగావాట్ల స్థాపిత శక్తి గ్యాస్, బొగ్గు ద్వారా ఉత్పత్తి అయ్యే విద్యుత్‌తో సహా "థర్మల్" విద్యుచ్ఛక్తి వుంటుంది. 9వ ప్రణాళిక చివరినాటికి థర్మల్, జల విద్యుదుత్పాదనల మధ్య నిష్పత్తి 71:20 శాతంగా వుంటుంది.

దీనికి తోడు, వచ్చే మూడు సంవత్సరాలలో విద్యుత్ కొరతను తగ్గించడానికై, రాష్ట్రంలోని 13 ప్రదేశాలలో నాప్తా/ఎల్.ఎస్.హెచ్.ఎస్.గ్యాస్ ఆధారిత థర్మల్ స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్రయివేటు రంగం నుంచి ఆఫర్లను కొరడమయింది. ఈ థర్మల్ స్టేషన్లు లోడ్ సెంటర్లుగా కూడ వుంటాయి.

సదరు చర్యల ద్వారా పెరుగుతున్న డిమాండును తీర్చడంలో ఉన్నమయ్యే సమస్యలను 2,000 సంవత్సరం నాటికి కనీస స్థాయికి తీసుకరావడమవుతుంది. ప్రణాళిక ఆఖరుకు నిష్పత్తిలో థర్మల్ విద్యుదుత్పాదన ఎక్కువగా వుంటుంది. బేస్ లోడ్ సామర్థ్యాన్ని భారీగా మెరుగుపరచడంకు ఇది దోహదపడుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్‌రావు:- అధ్యక్షా, మన దేశంలోని దాదాపు అన్ని రాష్ట్రాలలో విద్యుత్ సరఫరా రైతులకూ కానీయండి లేక ఇతరత్రా సరఫరాలకు కాని కావాలంటే థర్మల్ మరియు హైడ్రో పవర్ ప్రాజెక్టు రేశియో 60:40 ఉండాలని అనుకొన్న మాట వాస్తవమేనా? ఈ నిష్పత్తిని మన రాష్ట్రములో 1983 నుంచి ఈ ప్రభుత్వాలు సరిగా మేన్‌టేన్ చేయక పోవడం వల్ల ఈనాడు తీవ్ర విద్యుత్ కొరతకు లోనౌతున్న మాట వాస్తవమేనా? రాష్ట్రంలో వేలాది, వందలాది మెగావాట్ల ప్రాజెక్టుల గురించి అనేక ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ఈ సభ సమావేశాలు ముగిసే లోపు ప్రభుత్వ పరంగా కానీయండి, ప్రయివేటు పరంగా కానీయండి, లేక ప్రవాస భారతీయుల సహకారంతో కానీయండి ఏ ఏ ప్రాజెక్టులు నిర్మాణం చేయబోతున్నారో తెలియజేయండి. రాష్ట్రంలో విద్యుత్ కొరత చాలా తీవ్రంగా ఉంది. మీరు ఊహించని విధంగా వరి కాలంలో విద్యుత్ కొరత విధించడం వల్ల రైతులు చాలా బాధ పడుతున్నారు. కనీసం మీరు చెప్పినట్లు విద్యుత్ సరఫరా 6 గంటలో, 12 గంటలో అంతరాయం లేకుండా రైతులకు సరఫరా చేస్తారా? లేని పక్షంలో వారికి నష్టపరిహారం ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు బాండ్ పై వ్రాసి ఇస్తారా? తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

11·00 ఉ· | శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, విద్యాసాగర రావుగారు చెప్పినట్లుగా 60:40 శాతం గతంలో జరిగిన కొన్ని లోటుపాట్లు మూలంగా యిప్పుడు యివ్వడం లేదన్న మాట వాస్తవం· అయితే రాబోయే రెండు సంవత్సరాలలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న కొత్త ప్రాజెక్టుల ఉత్పత్తిని అనుసరించి 59·1, 40·9 శాతం విద్యుత్ ఉత్పత్తి జరుగుతుందని అశిస్తున్నాం· దానిని పరిశ్రమల రంగానికి యివ్వడం జరుగుతుందని తెలుపుతున్నాను· దీనిని 5 దశలలో ఉత్పత్తి చేస్తున్నాము· మొదటగా కొత్తగూడెం నుండి 5 దశలలో 250 మెగావాట్స్, జేగురుపాడు ప్రాజెక్టుకు ద్వారా 141 మెగావాట్స్, శ్రీశైలం ఎడమ కాల్వ ప్రాజెక్టునుండి 150 మెగావాట్స్, కాకినాడ ప్లేవేట్ చేయడం ద్వారా 110 మెగావాట్స్, సింగూరు ప్రాజెక్టు నుండి 15 మెగావాట్స్ ఉత్పత్తి చేయాలనీ, కేంద్ర రంగం నుంచీ తీసుకునే 40 మెగావాట్స్ రైతులకు యివ్వాలను కుంటున్నాము· దీనిని రేపు రాబోయే సంవత్సరానికి రైతులకు యిచ్చే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి· అవి వచ్చిన తరువాత 60:40 శాతం ప్రభుత్వ పరంగా చేయడం జరుగుతుంది· రైతులకు ఇబ్బందులు కలుగకుండా కరెంటు యివ్వడం జరుగుతుంది· అంతేగాకుండా శాసన సభ్యులను యిక్కడ ఛైర్మన్‌గా నీయమించడం ద్వారా ఎటువంటి లోటుపాట్లు జరుగకుండా చూడటం కూడా జరుగుతుంది· ఇంకా ఎక్కడైనా ఏవైనా అవకతవకలు జరిగినట్లు మీ దృష్టికి వస్తే కలెక్టరుగారి దృష్టికి తీసుకు వెళ్లవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను·

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగర రావు:- అధ్యక్షా, నేను అంతరాయం లేకుండా వారికి కరెంటు యివ్వాలని కోరుతున్నాను· ఎందుకంటే దీనివల్ల ప్రతి రైతు వద్ద వుండే 3 హెచ్·పి·, 5 హెచ్·పి· మోటార్స్‌కు మీరిచ్చే రాయితీల వల్ల ఏమీ లాభం కలగడం లేదు· మోటార్స్ వారు కొనుగోలుచేసినా ఈ కరెంటు కోతవల్ల అవి కాలిపోతున్నాయి· రైతులు నష్టపోతున్నారు· కనుక విద్యుచ్ఛక్తి సక్రమంగా అంతరాయంలేకుండా వస్తుందనే నమ్మకం రైతులకు కలిగిస్తారా? ఏదో ఒక అగ్రిమెంటు వారికి యివ్వండి· వారికి నమ్మకం కలిగించండి·

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు:- అధ్యక్షా, సన్నకారు, చిన్నకారు రైతు సమస్యల పట్ల ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో కార్యక్రమాలను నిర్వహించాలనే దృష్టితోనే వుందన్న విషయం సభాముఖంగా నేను తమకు మనవి చేస్తున్నాను· రైతులకు కరెంటు విషయంలో ఎటువంటి యిబ్బందులు రాకుండా···

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగర రావు:- రైతులకు కలుగుతున్ననష్టాలను బోర్డు కొంచెం కూడా పట్టించుకుటున్నట్లు లేదు·

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రశ్న 10(1163) సభ్యుల అభిప్రాయానుసారము పోస్టుపోను చేయబడినది·

(ప్రశ్నోత్తరాల సమయము ముగిసినది)

4 డిశంబరు, 1995

సంతాప ప్రకిపాదనలు

మిస్టర్ స్పీకర్:- "ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసన సభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ పి.వి.జి. రాజు గారి మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు".

శ్రీ పి.వి.జి. రాజుగారు తొలిసారిగా 1952వ సంవత్సరం అవిభక్త మద్రాసు రాష్ట్రంలో విజయనగరం నియోజకవర్గం నుండి సోషలిస్టు అభ్యర్థిగా ఎన్నికయ్యారు. తిరిగి ప్రజా సోషలిస్టు అభ్యర్థిగా 1955లో ఎన్నికయ్యారు. తరువాత కాంగ్రెసు పార్టీలో చేరి 1962, 1967వ సంవత్సరాలలో భీమిలి నియోజక వర్గం నుంచి రాష్ట్ర శాసన సభకు ఎన్నికయ్యారు. మరియు 4 సార్లు లోక్ సభ సభ్యునిగా కూడా ఎన్నికయినారు. వీరు వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగా పని చేస్తూ ఎం.ఐ.జి.ఎస్ డిగ్రీ ఏర్పరచి ఆయుర్వేదానికి ఒక స్థానం కల్పించారు. విద్యాశాఖ మంత్రిగా పని చేస్తూ కళాశాలల అధ్యాపకుల అభ్యున్నతికై పెక్కు కృషి చేశారు. శ్రీ రాజుగారు ఈనాందారీ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమం సాగినప్పుడు ఆ ఉద్యమంలో పాలుపంచుకొని కరివెన్నిలో జైలు జీవితం గడిపారు. జమిందారీ విధానం రద్దుకై పోరాడారు. వీరికి ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయం గౌరవ డాక్టరేటు పట్టానిచ్చి గౌరవించింది.

విజయనగర మాజీ సంస్థానాధిపతి, మాజీ మంత్రి, సింహాచలం దేవస్థానం శాశ్వత ధర్మకర్త పూసపాటి విజయ రామ గజపతిరాజుగారు తీవ్ర అస్వస్థతతో బాధపడుతూ గుండె పోటుతో 1995, నవంబరు 13వ తేదీ అర్ధరాత్రి దాటిన తరువాత మరణించారు. వీరి వయస్సు 71 సంవత్సరాలు.

2. "ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ ప్రగడ కోటయ్యగారి మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుతుతూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్యగారు అవిభక్త మద్రాసు రాష్ట్రం, ఆంధ్రరాష్ట్రం మరియు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రాలలో 1952, 1955 మరియు 1967 సంవత్సరాలలో జరిగిన ఎన్నికలలో శాసన సభ్యునిగా ఎన్నికైనారు. ప్రముఖ స్వతంత్ర సమర యోధుడు, చేనేత కార్మిక నాయకుడు అయిన శ్రీ కోటయ్యగారు అర్ధ శతాబ్దం పాటు ఆచార్య రంగా సహచరుడిగా, మిత్రుడుగా వారి శిష్యుని గా రాజకీయ జీవితం ప్రారంభించి వారంతటివారుగా మెలిగారు. స్వయం కృషితో పైకి వచ్చి కార్మికుల సంక్షేమానికి ఎంతోపాటుపడి రాజ్యసభ సభ్యుడైన శ్రీ కోటయ్యగారు చేనేత కార్మికుల సమస్యల పరిష్కారానికి అట్టడుగు వర్గాల ఉన్నతికి నిరంతరం పోరాడి జీవితాన్నే త్యాగం చేసిన మహా వ్యక్తి. నిరాడంబరతకు మారు పేరైన సుదీర్ఘ రాజకీయ వేత్తయైన శ్రీ కోటయ్యగారి మృతి రాష్ట్రానికి, చేనేత రంగానికి తీరని లోటు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్యగారు గుండెపోటుతో 1995, నవంబర్ 26వ తేదీన గుంటూరు ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో మరణించారు. వీరి వయస్సు 80 సంవత్సరాలు.

3. "ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ ముత్యం అంకిరెడ్డిగారి మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు."

శ్రీ అంకిరెడ్డిగారు 1985వ సంవత్సరం గురజాల నియోజక వర్గం నుండి శాసన సభ్యునిగా ఎన్నికైనారు. వీరు గ్రామ సర్పంచ్‌గా, గురజాల భూమి తనఖా బ్యాంక్ ఛైర్మన్‌గా పలు పదవులు నిర్వహించారు.

శ్రీ అంకిరెడ్డిగారు గత కొద్దికాలంగా కాలేయపు వ్యాధితో బాధపడుతూ 1995, అక్టోబరు 30వ తేదీన తన స్వగ్రామం పండితివారి పాలెంలో మరణించారు. వీరి మయస్సు 47 సంవత్సరాలు.

4. "ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్‌గారి మరణంపట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు."

శ్రీ మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ సేఠ్‌గారు 1983వ సంవత్సరంలో అమరచింత నియోజక వర్గం నుండి ఎన్నికైనారు.

శ్రీ మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్‌గారు గత మూడు నెలలుగా పక్షవాతంతో బాధపడుతూ 1995, నవంబర్ 12వ తేదీ రాత్రి 12 గంటల ప్రాంతంలో హైదరాబాద్‌లో మరణించారు.

5. "ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ కంబాజీగారి మరణంపట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు".

శ్రీ అంబాజీ జాదవ్‌గారు 1978 సం॥ మరియు 1983వ సం॥లో భాన్సువాడ నియోజకవర్గం నుండి రెండుసార్లు ఎన్నికయ్యారు. వీరు 1950 నుండి భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీలో క్రియాశీలక కార్యకర్తగా నుండి అంతకు ముందు తెలంగాణా సాయుధ పోరాటంలో పాల్గొన్నారు. వీరు 1965వ సంవత్సరంలో భారత జాతీయ కాంగ్రెసులో చేరారు.

శ్రీ అంబాజీగారు గత సంవత్సర కాలంగా గొంతు కాన్సర్, పక్షవాతంతో బాధపడుతూ, 1995, సెప్టెంబర్ 17వ తేదీన మరణించారు.

6. "ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ కాజా ఆబు నయ్యుద్‌గారి మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు."

శ్రీ కాజా ఆబు నయ్యుద్‌గారు 1983వ సం॥ యాకుత్‌పుర నియోజక వర్గం నుండి శాసన సభకు ఎన్నికైనారు. వీరు మునిసిపల్ కౌన్సిలర్‌గా వున్నారు. లహుతరంగ్ పత్రికకు ఎడిటర్‌గా వున్నారు. వీరు చనిపోయేంతవకరూ ముస్లిమ్‌ల అభివృద్ధికి పాటుపడ్డారు.

శ్రీ కాజా ఆబు నయ్యుద్‌గారు గుండెపోటుతో 1995, జూలై 24వ తేదీన మరణించారు. వీరి వయస్సు 70 సంవత్సరాలు.

7. "ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ రాజ రత్నారావుగారి మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుస్తూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ రాజ రత్నారావుగారు 1967వ సం॥లో కర్నూలు జిల్లా కోడుమూరు నుండి మరియు 1972లో ఆలూరు నియోజక వర్గం నుంచి శాసన సభ్యునిగా ఎన్నికైనారు. వీరు తెలుగుదేశం పార్టీ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులుగా మరియు ఎస్సీ. కార్పొరేషన్ ఛైర్మన్‌గా పని చేశారు.

శ్రీ రాజ రత్నారావుగారు గుండెపోటుతో 1995, నవంబర్ 9వ తేదీన మరణించారు. వీరి వయస్సు 54 సంవత్సరాలు.

8. "ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ పెళ్లకూరు రామ చంద్రారెడ్డిగారి మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ పెళ్లకూరు రామ చంద్రారెడ్డిగారు తొలిసారిగా 1967లో అత్మకూరు నుండి, 1972లో మరియు 1978 సం॥లలో కోవూరు నియోజకవర్గం నుండి శాసన సభ్యునిగా ఎన్నికైనారు. వీరు ఇఫ్కో ఛైర్మన్‌గా పనిచేశారు.

శ్రీ రాజువంద్రారెడ్డిగారు గుండె పోటుతో మద్రాసు అపోలో ఆసుపత్రిలో 1995, అక్టోబరు 12వ తేదీన మరణించారు. వీరి వయస్సు 72 సంవత్సరాలు.

వీరి ఆత్మలకు శాంతి చేకూరాలని రెండు నిమిషాల పాటుమౌనం పాటిద్దాం.

(గౌరవ సభ్యులు లేచి నిలబడి రెండు నిమిషములు మౌనము పాటించిరి)

ప్రకటనలు

1) శ్రీ పరిటాల రవి శాసనసభ సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేయుట గురించి

Mr. Speaker:- There are two announcements.

" I am to announce to the House that Sri Paritala Ravindra an elected Member from 166, Penukonda Assembly Constituency has resigned to his seat in the Andhra Pradesn State Legislature w.e.f. 22-11-1995 F.N."

2) అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక గురించి

Mr. Speaker:- "I am to announce to the House that I have nominated the following members to be on the panel of Chairmen for the Fifth Session.

1. Sri B. Gopala Krishna Reddy
2. Sri M. Rajaiah
3. Smt. Y. Sita Devi
4. Sri G. Appala Suryanarayana
5. Sri D.S. Redya Naik
6. Sri D. Rajagopal."

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు గారిపై ప్రివిలేజ్ మోషన్ నోటీస్ గురించి

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, పేపరు కటింగ్సుతో శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారి మీద ప్రివిలేజి మోషన్ తమకు సమర్పించడం జరిగింది. శ్రీ ఎన్.టి రామారావుగారు ఈ శాసన సభలో సభ్యునిగా ఉండి ఈ సభను, స్పీకర్‌గారికుర్చీని, రాజ్యాంగాన్ని, కించపరచే విధంగా వ్యాఖ్యలు చేస్తూ లేఖలిచ్చి లేదు, శాసించే లేదు, ఈ ప్రొసీడింగ్సుకు విలువ లేదని చెప్పి పత్రికా సమావేశము ఏర్పాటు చేసి చెప్పారు. ఈ ప్రివిలేజి మోషన్‌ను ప్రివిలేజి కమిటికి పంపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:- I have received your notice. I will examine it.

జీరో అవర్

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎక్సయిజ్ డిపార్టుమెంటులో ఇన్స్పెక్టర్సు, సబ్-ఇన్స్పెక్టర్సు, కానిస్టేబుల్సు నవంబరు 16వ తేదీ నుంచి సమ్మె చేయడం జరుగుతా

ఉన్నది. ముఖ్యంగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాక ముందు నుంచే అధికారంలోకి వస్తే ఈ రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్యనిషేధం తీసుకువస్తామని చెప్పడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్య నిషేధం తీసుకువచ్చిన దానివల్ల సుమారు 1250 కోట్ల రూపాయలు వచ్చే ఆదాయం పోయింది. ఇంతకుముందు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు సంపూర్ణ మద్య నిషేధం అమలు చేస్తారని చెప్పారు కాని దానిని సరిగా అమలు చేయలేదు. ఇది ఒట్టిగా మీ వారి గురించే ఈ మద్య నిషేధాన్ని పెట్టడం జరిగింది చంద్రబాబునాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత సంపూర్ణ మద్య నిషేధంవల్ల 1250 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వ ఆదాయం పోయింది అని చెప్పారు. దీని గురించి ఎన్నో సార్లు మీటింగులు పెట్టి సమీక్ష చేయడం జరిగింది. కాని అసలు ఈ రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్య నిషేధం లేనేలేదని నేను మీ దృష్టికి తీసుకోస్తున్నాను. ఎక్సయిజ్ డిపార్ట్‌మెంటులో సమారు 8 వేలమంది ఉద్యోగస్థులు ఉంటే వారిని 2,272 మందికి తగ్గించడం జరిగింది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు సారా నిషేధాన్ని పకడ్బందీగా అమలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఎక్సయిజ్ కానిస్టేబుల్సును రిక్రూట్ చేయడం కొరకు అడ్వర్‌టైజ్‌మెంటు ఇచ్చి అన్నే ఫార్మాలిటీస్ కంప్లీట్ చేయడం జరిగింది. అప్పాయింటుమెంటు చేసే సమయంలో ఎలక్షన్ నోటిఫికేషన్ వచ్చింది, దాని కొరకు రిక్రూట్‌మెంటు ఆగిపోయింది. ఈ రోజు ఎక్సయిజ్ కానిస్టేబుల్సు రిక్రూట్‌మెంటు ఆపివేశారు, హోం గార్డ్సును తీసివేశారు. రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్య నిషేధం పేరే కాని ఎక్కడపడితే అక్కడ విచ్చలవిడిగా నదిలాగా ప్రవహించడం జరుగుతూ ఉన్నది. ఎక్సయిజ్ డిపార్ట్‌మెంటు వారు సమ్మెచేయకముందు ప్రెఫర్ విస్కీ బాటిల్ 450/ రూపాయలు ఉంటే ఈ రోజు సుమారు 200/– రూపాయలకు ఆ బాటిల్ దొరుకుతుందని ఈ రోజు పేపర్లో రావడం జరిగింది.

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

కర్నాటక, తమిళనాడు, మరియు మహారాష్ట్రల నుంచి బ్రాందీ, విస్కీ బాటిల్సు రావడం వలన ప్రతి జిల్లాలోను నది లాగా ప్రవహించడం జరుగుతున్నది. నాటు సారా విషయంలో చెప్పనక్కరలేదు. ఎక్కడ పడితే అక్కడ బట్టీలు పెట్టి తయారు చేస్తున్నారు. ఎక్కడైనా బట్టి కనిపిస్తే నాకు చెప్పండి, నేనే వచ్చి పగలు కొడతానని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్కడ బాటిల్సు పగలు కొడుతున్నారో మాకు అర్థం కావడంలేదు, ఈ రోజు రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్య నిషేధం లేదు. ఎక్సయిజ్ డిపార్ట్‌మెంటు వారు సమ్మె చేస్తున్నారు, వారి సమస్యలు ఎందుకు పరిష్కరించడంలేదు. కాంట్రాక్టర్లు ఎవర్నైతే స్మగ్లింగ్ చేస్తున్నారో వారి సరుకు అమ్ముడుపోయి బలపడాలని ఉద్దేశ్యమా అని చాలా మందికి అనుమానాలు వస్తున్నాయి. కర్నాటక, తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర నుంచి కొంతమంది కాంట్రాక్టర్లు వచ్చి ముఖ్యమంత్రిగారిని కలసినపోయిన దగ్గర నుంచి ఈ సమ్మె పరిష్కారం కావడంలేదని అనుమానాలు వస్తున్నాయి. ఈ రోజు రాష్ట్రంలో మద్య నిషేధం లేనేలేదని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. దీని వలన అమాయకులైన ప్రజలను వేధించడం జరుగుతూ ఉన్నది. ఈ రోజు ఒక్క పోలీసు వారి చేత కంట్రోలు చేయడం అన్నది చాలాకష్టం. ఎక్కడపడితే అక్కడ విచ్చలవిడిగా అమ్మడం జరుగుతూ ఉన్నది. సంపూర్ణ మద్యనిషేధం అని పేరు చెప్పడమే కాని రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ

మధ్య నిషేధం లేనే లేదు. ఈ సమ్మెను ఎన్ని రోజుల్లో పరిష్కరిస్తారు? ఎడ్డెతే మిషనరీ మధ్య నిషేధాన్ని అమలు పరచాలో ఆ మిషనరీ పనిచేయకపోతే సంపూర్ణ మధ్య నిషేధం ఎట్లా అమలు జరుగుతుందని మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. దీని పైన కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. సంపూర్ణ మధ్య నిషేధంపై, ఈ శాసన సభలో చర్చించాలని, దాని మీద మాట్లాడడానికి మాకు అవకాశం ఇవ్వాలని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. వందర్‌రావు (కోదాడ):– అధ్యక్ష, ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలల్లో, ప్రైవేటు జూనియర్ కళాశాలల్లో బి.సి. విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్‌లు ఇస్తున్నారు కాని సహకార జూనియర్ కళాశాలల్లో చదువుకొనే బి.సి. విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్స్ ఇవ్వడంలేదు. దాని వల్ల చాలా మంది బి.సి. విద్యార్థులు నష్టపోతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి లెటరు వ్రాసాను. ప్రత్యేకంగా వారిని కలసి మాట్లాడడం జరిగింది. ఇస్తామన్నారు, దానికి వెంటనే ఆదేశాలు ఇవ్వాలని మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

11.20 ఉ. శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:– అధ్యక్ష, మహాశయా. ఇది చాలా విచిత్రమైన కేసు. మోహన్‌బాబు, ఎం.పి.గారి కూతురు లక్ష్మీప్రసన్న, ఈ అమ్మాయి కొల్లిపర్ల శ్రీనివాసరావు గారినీ ప్రేమించి వివాహము చేసుకున్నది. ఇరువురూ రక్షణ కొరకు అబ్బాయి తాతగారైన డా.సి.ఎల్. రాయుడిగారి ఇంటికి వెళ్ళారు. ఈ వివాహము ఇష్టపడని మోహన్‌బాబుగారు దేవినేని రాజశేఖర్ (నెహ్రూ)తో కలిసి ఆ అమ్మాయి వున్నటువంటి డా.సి.ఎల్.రాయుడిగారి ఇంటిలోకి దొరబడి, బెస్‌పాస్‌వేసి, ఆ అమ్మాయి జుట్టు పట్టుకొని బయటికి లాక్కొని వచ్చారు. చారి ప్రవర్తన సహించని ప్రజలు అక్కడ తిరుగుబాటు చేశారు. ఆ సందర్భములో అక్కడ గలాటా జరిగింది. వారివురిని పోలీసు స్టేషన్‌కు తీసుకొని వెళ్ళినప్పుడు, ఆ అమ్మాయి అక్కడి సి.ఐ.తో, "నేను ప్రేమించి పెండ్లి చేసుకొన్నాను, మాకు రక్షణ కల్పించండి," అని వేడుకొన్నది. అయితే సి.ఐ.తో మోహన్‌బాబుగారు మాయమాటలు చెప్పి, ఆ అమ్మాయిని బలవంతంగా ఇంటికి తీసుకొని వెళ్ళారు. ఆ అమ్మాయి ప్రేమించి పెండ్లి చేసుకొన్నది, ఇద్దరూ మేజర్స్, ఇది ఆ అమ్మాయి తల్లిదండ్రులకు ఇష్టము లేనందున, ఆ అమ్మాయికి ఇప్పుడు రక్షణ కావలసి వుంది. దురదృష్టమేమిటంటే, ఒకరు రామారావు గ్రూపు వారయితే మరొకరు చంద్రబాబు నాయుడుగారి గ్రూపుకు చెందినవారు. ఇటువంటి ప్రేమ పెండ్లిండ్లను సాంఘిక దృష్టితో ఎంకరేజి చేసి, వారిరువురును రక్షించవలసిన బాధ్యత పోలీసులపై వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ అమ్మాయిని రక్షించి, ఆ కేసును ఫయినల్‌ఛేజ్ చేయండని కోరుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సివాచ్. విద్యాసాగరరావు:– ఆడ కూతురుకు సంబంధించిన సమస్య. ఆ అమ్మాయి మైనర్ కాదు. తేలిగ్గా కొట్టివేయడం బాగుండలేదు. అది ఎంతో బలమైన

ప్రేమ వివాహముగా కనిపిస్తున్నది. హోం మినిస్టరుగారు చర్యలు తప్పకుండా తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:– నోటు చేసుకొన్నాను.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:– అధ్యక్షా, చాలా ముఖ్యమైన విషయం ఇది. అధిలాబాదులో సర్‌సిల్కు ఫ్యాక్టరీకి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 3–4 కోట్ల రూపాయలు రాయితీలు అక్కడి కోపరేటివ్ సొసైటికి ఇవ్వడం జరిగింది. కోపరేటివ్ సొసైటీ మేనేజిమెంట్ మొత్తం డబ్బులు తిని, 3 మాసాల నుండి సర్‌సిల్కు కార్మికులకు జీతాలు లేకుండా చేశారు. లెక్కలు చూపకుండా సర్ సిల్కు ఫ్యాక్టరీ మూత పడేట్లు చేశారు. అక్కడి కార్మికులు జీతాలులేక పెద్ద ఆందోళన చేస్తున్నారు. గత ప్రభుత్వాలు, ఇప్పటి ప్రభుత్వము ఎన్నో రాయితీలు ఇచ్చారు. ఎం.డి. మానేజిమెంట్ కలిసి ఆడిట్ చేయనీయకుండా, మిసప్రాప్రియేషన్ చేసి, ఫ్యాక్టరీ మూతపడేట్లు చేశారు. నలబ్భైలక్షల రూపాయలు కార్మికులకు ఇవ్వల్సి వుంది వారికి తక్షణమే జీతభత్యాలు అందజేసేట్లు తగు చర్యలు గైకొనవలెనని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వెంటనే ఆడిట్ కూడా చేయించేట్లు, చేసి మానేజిమెంట్‌పై కఠినచర్యలు తీసుకోవలెనని ముఖ్య మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్:– అధ్యక్షా, ముఖ్య మంత్రిగారు ఈ విషయంపై స్పందించాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వేలాది మంది పేద విద్యార్థులు అసెంబ్లీ దగ్గర ప్రదర్శనలు చేస్తున్నారు. సంక్షేమ హాస్టళ్లలో పేద విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్స్ గానీ, మెస్ ఛార్జెస్ గానీ 1991లోనే రివైజ్ చేశారు. అప్పటి నుండి ఇప్పటి వరకు ధరలు విపరీతంగా పెరిగినాయి; అంటే 70 శాతం వరకు పెరిగినాయి. ఆనాడు నిర్ణయించిన రు. 150లతో విద్యార్థులు ఒక పూటతో తిండితిని కాలము గడుపుతున్నారు. మెస్ ఛార్జీలు పెంచకపోవడంవల్ల, అన్నము, పప్పు, చారులోకి వుప్పు పట్టిమెరపకాయలు. మాత్రమే వేసి తయారు చేస్తున్నారు. డబ్బులులేక అందులో చింతపండు వేయటం లేదు. వేసినా వేయనట్లే వేస్తున్నారు. డబ్బులులేక అందులో చింతపండు వేయటం లేదు. వేసినా వేయనట్లే వుంటుంది. కనుక మెస్‌ఛార్జీలు పెంచవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది. ముఖ్య మంత్రిగారు అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు మొదలు పెట్టారు. హరిజన, గిరిజన, వెనకబడిన పిల్లల సంక్షేమానికై స్కాలర్‌షిప్స్, మెస్‌ఛార్జెస్‌ని పెంచాలని, ఇప్పుడే ఎనౌన్స్ చేయమని ముఖ్యమంత్రిగారిని సవినయంగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– ఇది జీరో అవర్. రిప్లయి వుండదు. విద్యాసాగరరావు గారూ మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్:– ఏదో ఒకటి చెప్పమనండి సార్, వేలాది మంది విద్యార్థులు బయట వున్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మైకు రావడం లేదు. జిల్లా పరిషత్, మండల్ పరిషత్ టెరిటోరియల్ సభ్యులు, వారితోపాటుగా మునిసిపల్ చెయిర్ పర్సన్స్ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అందోళన చెందుతున్నారు. 1973-74లో రాజ్యాంగ సవరణ తరువాత మనము ఏర్పరుచుకొన్న ఎన్నికల మీద వారు అసంతృప్తి తెలియజేస్తున్నారు. మొదట వారికి నిధులు లేవు. అంతేకాకుండా వారి విధులు గురించి గానీ హక్కుల గురించి గానీ సరియైన విశ్లేషన లేదని ఆలోచన లేదని సర్వత్రా బయట చేప్పుకొంటున్నారు. ఎన్నో మీటింగులకు వాళ్ళు హాజరుకానీ సందర్భాలు వున్నాయి. మునిసిపల్ చెయిర్ పర్సన్స్‌కు అధికారాలు లేవు. మహిళా సభ్యులు ఎక్కడయితే వున్నారో వాళ్ళు ఎక్స్‌ప్లాయిటేషన్‌కు గురవుతున్నారు. దోపిడీకి గురవుతున్నారు. కమిషనర్‌దే ఇష్టా రాజ్యం అవుతున్నది. ముఖ్య మంత్రిగారు సమావేశాలు పెట్టారు. మునిసిపల్ శాఖ మంత్రిగారు సమావేశాలు పెట్టారు. బయట మాత్రం చట్టాన్ని సవరించి మీ హక్కులు కల్పిస్తామని హామీలు ఇవ్వడం జరిగింది. శాసనానికి సంబంధించి వారు టీల్లు గానీ, దానికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు గానీ చేయడం లేదు. అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో వినడం లేదు. ఇక్కడ నోట్ చేసుకొంటున్నారు, బయట ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రజలకు చట్టము మీద నమ్మకం పోయే పరిస్థితి వుంది. మండల్ టి.సి. సభ్యులకు, జెడ్.పి.టి.సి. సభ్యులకు మునిసిపల్ చెయిర్ పర్సన్స్‌కు నమ్మకం కలిగే విధంగా చట్టాన్ని తెస్తారా లేక ప్రకటన చేస్తారా ఏదో ఒకటి చెప్పాలని కోరుతున్నాను. బయట వందల వేల కోట్ల రూపాయల ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. జవాబు చెప్పమనండి సార్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది జీరో అవర్.

శ్రీ ఎం. ఎ. ఫతేఖాన్ :- జనాబ్ స్పీకర్ సాహెబ్ కులీ కుతుబ్ షాహ్ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ కోసం ఆప్ నే దస్ కరోడ్ రూపయే దేనే కా ఐలాన్ తో కర్ దియా లేకిన్ ఆజ్ తక్ ఇస్ అథారిటీ కో ఏక్ రూపయా భీ నహీం దియా గయా జిస్కీ వజహ్ సే ఔల్డ్ సిటీ కీ తరక్కీ కే కామ్ పూరే ఠప్ హోకర్ రహ్ గయే హైం. సిటీ ఔన్ కో కోయీ ఫండ్ నహీం దే రహే హైం జిస్కీ వజహ్ సే సిటీ ఔన్ కే జితనే భీ సెంటర్స్ చల్ రహే థే అబ్ వహాం పర్ కిసీ ఖిస్మ్ కీ భీ ట్రెయినింగ్ నహీం దీ జా రహీ హై క్యోంకి సిటీ ఔన్ కే పాస్ కోయీ ఫండ్ నహీం హై. ఖుద్ వహాం కే ములాజిమీన్ కో తన్ఖాహేం నహీం మిల్ రహీ హైం జిస్కీ వజహ్ సే వహాం కే ములాజిమీన్ కో నౌకరియోం సే నికాల్ దియా జా రహా హై. సిటీ ఔన్ కే ములాజిమీన్ బహుత్ పరేషాన్ హైం. మైం హుకూమత్ సే మతాలిబా కర్తా హూం కి కులీ కుతుబ్ షాహ్ ఔర్ సిటీ ఔన్ కో ఫౌరీ ఫండ్ అజ్రా కియా జాయే.

1 .30 ఉ. Sri Asaduddin Owaisi (Charminar):- Mr. Speaker Sir, in the Police Department the Departmental Promotion Committee has approved a list of 51 Sub-inspectors of Police of 1983 batch of Hyderabad City Police for promotion to the post of Inspectors as on 1.1.1991. In the year 1985 direct recruitment for S.Is. was made and some of them had gone to

Tribunal stating that they are eligible for promotion as Inspectors of Police. They have got an order from the Tribubal on 5-7-1995. There are two parts in the order. They are:

1) to prepare a seniority list as per rule 16(c) of A.P. Police Subordinate Service Rules for promotion of the S.Is and

2) to prepare a provisional seniority list to give adhoc promotions in the ratio of 3:7 i.e. 3 for promotee S.Is. of 1983 batch and 7 for direct recruitee S.Is of 1985 batch.

Now the Commissioner of Police has completely failed to implement the first direction of interim order of the Tribunal. Many minority people who are S.Is will get promotion as S.Is. I request the Home Minister to implement the first part of the Administrative Tribunal order. The second part of the order is illegal. I request the Government to file a petition in the High Court so that this is vacated. Moreover promotion can be given only after departmental promotion committee ('C' list) has been exhausted. I request the Home Minister to look into this case.

శ్రీమతి వి. భారతి (సత్తెనపల్లి):- సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టల్స్ అనేవి ఈవేళ వెనుకబడినటువంటి బిడ్డలకు, చిన్న పిల్లలకు బందిలదొడ్లలాగ ఉన్నాయి. ప్రధానముగా వారికి కావలసినటువంటి అవసరాలు, సదుపాయాలు లేకపోవడం అనేది ఒక అంశం అయితే లెంగిక వేధింపులు మరింత ఎక్కువ అయినాయి. ఈ నెల రోజులలోనే మా సత్తెనపల్లిలో ప్రభుత్వ ఎలిమెంటరీ స్కూల్‌లో ప్రధానోపాధ్యాయుడుగా ఉన్న ఆయన విషయం అన్ని పేపర్స్‌లో వచ్చింది. 64 మంది బాలికలు ఉంటే 60 మందిని గత అయిదు సంవత్సరాలుగా ఏదో ఒక సందర్భములో అయన టచ్ చేస్తూ వచ్చారు. ముగ్గురు అమ్మాయిలు - చిన్న పిల్లలు మానభంగానికి గురయ్యారు. ఆ వారత బయటకు వచ్చింది. ఆ తరువాత ఆ స్కూలుకు మేము వెళ్లడం, గవర్నమెంటు డాక్టర్స్ కొంత మందిని టెస్ట్ చేయడం జరిగింది. 10, 12 మంది అమ్మాయిలకు మానభంగాలు జరిగినట్లుగా తెలిసింది. చిన్న చిన్న పిల్లలు 8, 11, 12 సంవత్సరాల వారి పైన ఈ రకమైన చర్యలు జరుగుతూ వస్తున్నాయి కొన్ని సంవత్సరాలుగా, లేటెస్ట్‌గా - వారం రోజుల క్రితం ఒక సంక్షేమ హాస్టల్‌లో వికలాంగ బాలికను ఆ హాస్టల్‌లోనే పనిచేస్తున్న ఒక టీచర్ బలవంతముగా మానభంగము చేయడం జరిగింది. ఇటువంటివి పరిపాటి అయిపోయాయి. వారికి కావలసిన

సౌకర్యాలు, బాత్-రూమ్స్, మరుగుదొడ్లు లేవు. వారికి ఇంతకు ముందు ఇచ్చేటటువంటి బట్టలు, బెడ్‌షీట్స్ ఇప్పుడు ఇవ్వడం లేదు. ఏదో వారికి ఆకలి తీరడానికి, బ్రతకడానికి కావలసినటువంటి అన్నము పెడుతున్నారు. వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు లేవు. ముఖ్యంగా విద్య అధ్యయనం కోసం వారు ఉండే హాస్టల్స్‌లో కరంట్ ఉండదు. ప్రైవేటు బిల్డింగ్స్ తీసుకొని హాస్టల్స్ పెడుతుంటే అక్కడ ఏ రకమైన సౌకర్యాలు ఉండవు. కనీసం కిరోసిన్ దీపాలు కాని కేండిల్స్ కాని ఏర్పాటు చేయరు. ఈ పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉంది. సంక్షేమ హాస్టల్స్ సంక్షోభ హాస్టల్స్‌గా ఉన్నాయి. అక్కడ ఈ ఎంగిక హెరాస్‌మెంట్ అరికట్టే దానికి కఠినమైనటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ విషయములో ఒకసారి జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఈ సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టల్స్‌కు ఇచ్చే రేషన్ ఏమాత్రం సరిపోవడం లేదు. పెరుగుతున్న ధరల దృష్ట్యా రేషన్ పెంచాలని కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- భారతిగారు చెప్పిన విషయములో ఎవరైతే బాధ్యులో వారి పైన చాలా సీరియస్‌గా ఏక్షన్ తీసుకుంటాను. అదే విధంగా వెల్‌ఫేర్ హాస్టల్స్ అన్నిటిని స్క్రీమ్‌లైన్ చేయడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. అందులో ముఖ్యంగా బాలికల హాస్టల్స్ పైన కూడా కాన్‌సెన్‌ట్రేట్ చేసి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటామని వారికి హామీ ఇస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- The House is adjourned for half an hour for tea-break.

(The House Re-assembled at 12.26 P.M.)

(Hon'ble Deputy Speaker in the Chair)

Deputy Speaker:- Papers to be laid are deemed to have been laid.

సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు.

1. Re-copies of Ordinance No: 17 and 18 of 1995.

Copy of the A.p. Public Societies (constitution of Management) Ordinance, 1995 (AP Ordinance No. 17 of 1995)

Copy of the A.P. Public Sector Undertakings (Reconstitution) of Management Ordinance, 1995 (AP Ordinance No. 18 of 1995)

2. Re-copy of A.P. Sports Authorities (Amendment) Ordinance No:20.

Copy of the Andhra Pradesh Sports Authorities (Amendment) Ordinance, 1995 (AP Ordinance No: 20 of 1995)

3. Re-copy of A.P. Panchayat Raj (Amendment) Ordinance 14 of 1995)

Copy of the A.P. Panchayat Raj (Amendment) Ordinance 1995 (A.P. Ordinance No:14 of 1995).

4. Re-copies of Ordinances 13, 16 and 19 of 1995)

Copy of the A.P. Municipal Laws (Third Amendment) Ordinance 1995, (A.P. Ordinance No: 13 of 1995)

Copy of the Urban Areas (Development) (Amendment) Ordinance, 1995 (A.P. Ordinance No:16 of 1995)

Copy of the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Ordinance 1995 (A.P. Ordinance No: 19 of 1995)

5. Re-copy of A.P. Housing Board (Amendment) Ordinance No:15 of 1995.

Copy of the Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Ordinance, 1995 (A.P. Ordinance No: 15 of 1995)

రూలు-304 క్రింద సభదృష్టికి తెచ్చిన విషయము: పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీమాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి మృత్యు గురించి.

శ్రీ పి. జనార్దన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారు ఒంగోలు నుంచి 1991లో ఎం.పి.గా ఎలక్ట్ అయిన తరువాత వారి నియోజకవర్గంలోనే కాకుండా రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. సుబ్బరామి రెడ్డిగారు ఎం.పి. అయిన తరువాత హరిజనులు, గిరిజనులు తదితర బలహీనవర్గాలవారికి పార్టీలతో ప్రమేయం లేకుండా సేవ చేయాలన్న ఉద్దేశంతో, సహాయం చేయాలన్న

ఉద్దేశంతో ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. అలాంటి వ్యక్తిని మొన్న 1వ తారీఖున మధ్యాహ్నం గం. 1.30ని లకు వారి ఇంటివద్ద హత్యచేయడం జరిగింది. వారు ఒంగోలులో భాగ్యనగర్ కాలనీ అనే కాలనీలో నివసిస్తున్నారు. ఆరోజు ఉదయం కొండారెడ్డి అనే మాజీ ఎం.ఎల్.ఏ.గారి కూతురు వివాహానికి హాజరయ్యారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:– అధ్యక్షా, స్టేట్‌మెంట్ తెలుగు కాపీలు సప్లయి చేయలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:– 304 నోటీసును అడ్మిట్ చేయాలని ఈరోజు మార్నింగ్ రెండు గంటల ముందే నిర్ణయం తీసుకొన్నాం కాబట్టి టైం లేకపోవడంవల్ల తెలుగులో స్టేట్‌మెంట్‌ను తయారుచేయలేకపోయాం.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:– కొండారెడ్డిడాడి–కూతురు–వివాహానికి హాజరైన తరువాత ఇంటికి తిరిగివచ్చి తరువాత మునిసిపల్ ఛైర్మన్ ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమాలలో పాల్గొనేందుకు వెళ్లాలనే ఉద్దేశంతో ఉన్నారు. అయితే కొందరు వ్యక్తులు తయన ఆరోజు ఎక్కడెక్కడ ఏ ఏ కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటున్నారని అయన పి.ఏ.కు ఫోన్ చేసి అడగడం జరిగింది. అంతేకాకుండా అతన్ని ఎవర్నైతే హత్య చేశారో ఆ వ్యక్తులు మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారి ఇంటి వెనుకనే ఒక ఇంటిని అద్దెకు తీసుకొని నివసిస్తూ ఒక పథకము ప్రకారం హత్య చేయడం జరిగింది. 15 రోజుల నుంచి అతనిని చంపాలనే దాన్ని 12.30 | నిర్ణయించుకుని, వారి మూవ్‌మెంట్స్‌ని బాగా కనిపెడుతూ, ఉన్నారు ఆ రోజు – ఉ. | డిసెంబరు 1వ తేదీన మధ్యాహ్నం గం. 1.30 మొదట ఒక అమ్మాయి, మరొక వ్యక్తి వచ్చి తాము పి.డి.ఎస్‌కు సంబంధించిన వారం అనీ, ఎం.పి గారితో మాట్లాడాలంటే పి.ఎ. వచ్చి రూమ్‌లో కూర్చోబెట్టారు. వారి పి.ఎ చెప్పిన తరువాత, సుబ్బరామిరెడ్డిగారు వెళ్ళి వారితో మాట్లాడారు. వారు ఏదో ఆర్థిక సహాయం అడిగితే రు. 1000 ఇవ్వమని చెప్పారు, ఇవ్వడం జరిగింది. వారు వెళ్లడం జరిగింది. అక్కడే రూమ్‌లో కూర్చుని అక్కడ గల చెన్నారెడ్డి పెంచల్‌రెడ్డి, కార్మిక నాయకుడు సుబ్బారెడ్డి, మాజీ ఎం.ఎల్.ఎ. మహీధర రెడ్డి, ఇంకా క్లోనరితో కూర్చుని సంభాషణ చేస్తున్నాడు. ఇంకా సుమారు 50 మంది పరకు కాంపౌండ్‌లో ఉన్నారు. అటుపదటి టైంతో ఇద్దరు వచ్చారు. ఒక వ్యక్తి వచ్చి ఒక స్లిప్ పింజమూరులో పత్రికా విలేఖరిని, కూట్టాడాలి అంటూ వాని పంపితే, దానిని తీసుకుని అక్కడ కూర్చోబెట్టాడు. రెండవ వ్యక్తి పి.జి సెంటర్ పింజమూరులో కావాలి అంటే టైం అవుతోంది, మధ్యాహ్నం గం 1.30కు మునిసిపల్ ఛైర్మన్ ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమానికి వెళ్లాలని, చెదుతున్నారు. గన్‌మెన్ బయట నిలబడ్డారు. ఇంతలో ఇద్దరు వ్యక్తులు వారి చేతులు పట్టుకుని పైన కాల్పులు జరిపారు. రెండు బులెట్స్ పొట్టలో, ఒక బులెట్ ఛాతీలో కాల్చి వేసారు. వారు హత్యగావింపబడిన తరువాత 2వ తేదీన మేము ఒంగోలు వెళ్లాము. శవం ఉంది. మేము కూర్చున్న వద్దకు ప్రజలు కొందరు వచ్చి చెప్పారు. కొండయ్య అనే వ్యక్తి చెప్పారు.

తనకు ఓపెన్ హార్ట్ సర్జరీ అయిందనీ అన్నారు. ఆపరేషన్ అవసరం అని చెప్పారని, తాను హరిజనుడనన్, అంత ఖర్చు పెట్టే స్థితి లేదనీ, అపోలో హాస్పటల్‌లో ఆపరేషన్ చెయ్యాలంటున్నారనీ, భార్యా ముగ్గురు పిల్లలు ఉన్నారనీ, వారి అవసరాలే తీర్చలేని స్థితిలో ఆపరేషన్ ఖర్చు భరించలేనని, తాను లేకపోతే వారి జీవితాలు రోడ్డున పడతాయని అంటే సుబ్బరామిరెడ్డిగారు రు. 1 లక్ష రూపాయలు ఇచ్చి మేడ్రాస్ అపోలో హాస్పటల్‌లో ఆపరేషన్ చేయించారని అంటూ చేయించుకున్న వ్యక్తి చెప్పారు. అటువంటి దేవుడి లాంటి మనిషిని పొట్టన పెట్టుకున్నారని అతను ఏడ్చాడు. అదే విధంగా భాస్కర్ అనే విద్యార్థి ఎస్.ఎస్.సి ఫస్ట్ క్లాస్‌లో పాస్ అయిన తరువాత ఇంటర్ చదువుకోడానికి డబ్బు లకపోత, కాలేజీకి ఫీజు కట్టలేను అంటే అతడిని ఇంటర్ చదివించారు. అంతే కాక ఎం.సెట్ వ్రాయిస్తే, మెరిట్‌లో సీటు రాగా, ఎం.బి.బి.ఎస్‌లో చేర్చడం జరిగింది. ఆ విధంగా బలహీన వర్గాల వారికి, కష్టాలలో ఉన్న వారికి హార్ట్ ఆపరేషన్స్ కానీ, కిడ్నీ ఆపరేషన్స్ కానీ, చదువు విషయాలలో కానీ ఎన్నో విధాల సహాయం చేసే వారు. ఒంగోలు పార్లమెంటరీ నియోజకవర్గంలోనే కాక వేరే చోట్ల కూడా త్రాగే నీటికి ఇబ్బంది పడుతుంటే, ఆయన స్వంతగా వాటర్ ట్యాంకర్స్ ద్వారా నీరు పంపేవారు. వారు ఎం.పీనే కాకుండా పెద్ద ఇండస్ట్రియలిస్ట్. అటువంటి వ్యక్తిని మిట్టమధ్యాహ్నం గం. 1.30 కాల్చి చంపడం చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఇటువంటి హత్యలు జరగడం, జరిగిన తరువాత, హత్యలు చేసిన తరువాత సరిగ్గా లోతుగా ఇన్వెస్టిగేషన్ చెయ్యకుండా ఉన్నారు. మాచెర్లలో సుందరరామిరెడ్డి హత్య జరిగింది. ఇంకా వేరే చోట జరిగాయి. అనంతపూర్‌లో హత్యలు జరిగాయి. ఎం.ఎల్.ఎ ఎర్రి సత్యంగారిని గన్‌మెన్ లేకపోవడంతో కాల్చి చంపారు. ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రజాప్రతినిధులను కానీ, ప్రజలను కానీ రక్షించే దృష్టి లేదు. ఎందుకంటే ఈ విధంగా దారుణంగా చంపేసిన తరువాత ఏదో ఒక ట్యాక్టిక్‌తో దాటవేస్తున్నారు. అనంతపూర్, నల్గొండ, చిత్తూరులలో అదే విధంగా జరిగాయి. ఒంగోలులో కూడా అదే విధంగా జరుగుతుంది. హత్య చేసిన తరువాత నక్సల్మెట్స్ చంపారు అని పేపర్లలో ఇస్తే, పోలీసు వారు ఇన్వెస్టిగేషన్ లేకుండా వదిలేస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వంలో శాంతి భద్రతలను కాపాడుతామని అన్నారు. ప్రజాప్రతినిధులను, ఎం.పీ., ఎం.ఎల్.ఎ లను ఈ విధంగా హత్యలు చేస్తున్నారు. దక్షిణ భారతదేశంలో ఎం.పిగా ఉన్న వ్యక్తినే దారుణంగా చంపారంటే, ఈ క్రెడిట్ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి చంద్రబాబునాయుడుగారు సి.ఎం. అయిన తరువాత దక్కుతుంది.

(అధికార పక్షానికి చెందిన గౌ. సభ్యుల నుండి అభ్యంతరాలు)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:– అధ్యక్షా, నేను అందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. జరిగిన దాని మీద ఎవరెవరు ఎట్లా స్పందించారు, ఏ విధంగా యాక్షన్ తీసుకున్నాము, ఎట్లా చెయ్యాలి అనేది ఉండాలి. అన్నీ రాజకీయం చెయ్యాలంటే నాకేం లేదు. వారేం మాట్లాడిన దాన్ని నేను తిప్పి చెప్పగలను. అది కాదు. సమస్య అర్థం చేసుకోవాలి. సజెషన్స్ ఇవ్వాలి. ఇది నేను సి.ఎం. అయిన తరువాతనే వచ్చిన సమస్య కాదు. ఎప్పటి

ఎప్పటినుంచో చాలా మంది చేసిన తప్పులకు, ఇప్పుడున్న వారు ఫేస్ చేస్తున్నారు. మళ్ళీ రాజకీయం చేస్తూ పోతే ఫ్యూచర్ జనరేషన్ చాలా సమస్యలు ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. రాష్ట్రానికే కాకుండా మనందరికీ కూడా సమస్య. కాంక్రిటో సజెషన్స్ ఇవ్వండి. సుబ్బ రామిరెడ్డిగారు నాకు పర్సనల్‌గా కూడా ఎప్పటినుంచో తెలుసు అయన అజాతశత్రువు. వారికి ఎవరితో విరోధం లేదు. వెంకటరెడ్డిగారికి అన్నీ తెలుసు. ఇమేడియెట్‌గా ఏం చర్య తీసుకున్నామో తెలుసు. వాస్తవాలు చూసి, అన్ని కోణాల నిష్పియర్‌గా రాష్ట్రాన్ని కాపాడుతాము.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- తప్పులు చేశారన్నారు. ఎవరు చేశారో చెప్పమనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

తప్పులు ఎవరు చేశారో చెప్పమనండి. ఈ తప్పులు మీ ప్రభుత్వం చేస్తోంది. ప్రజలకు రక్షణ లేదు. లా అండ్ ఆర్డర్ ఫెయిల్ అయింది. ఎవరికీ రక్షణ ఇవ్వలేక పోతున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఒక ఎం.పి కే రక్షణ లేకుండా పోయింది. సామాన్య ప్రజలకు రక్షణ లేకుండా ఉంది. ఈ రోజు చంద్రబాబు నాయుడుగారు అని కాదు. అంతకు ముందు ఎన్.టి. రామారావు గారు కూడా ఉన్నారు. అప్పుడు వీరు ఫైనాన్స్ మినిస్టర్‌గా ఉన్నారు. 'నేను సి.ఎం. అయినప్పుడు నా బాధ్యత' అనడం తప్పు. దీనిని రాజకీయం చేయడం కాదు.

12.40 మ. మేము సీబీ సీఐలు ఒయుకు రావాలని చెబుతున్నాము. ఎవరయితే చనిపోతారో ఆ చనిపోయిన వ్యక్తిని రాజ్‌భవన్ దగ్గరకు తీసుకుపోయి పెట్టి రాజకీయం చేసినట్లు మేము చేయము. మేము శవరాజకీయం చేసుడం లేదు. ఈ రోజు గవర్నమెంటు కొత్తగా ఏమయినా చర్యలు తీసుకున్నాయితే ఇట్లువంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నాయని చెబుతున్నాను.

(అంతరాయం)

ఒంగోలులో రెండవ తేదీన నేను ఉదయం నుంచి సాయంత్రం వరకు డెడ్ బాడీ దగ్గర ఉన్నాను. అక్కడ ఏమేమీ సంఘటనలు జరిగాయో మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. రక్షణ కల్పించవలసిన గన్‌మ్యాన్‌లకు రక్షణ లేదు. లక్ష్మీరత్నం, గన్‌మ్యాన్ మర్డర్ కాబడ్డారు. 15 రోజుల నుంచి ప్లాన్ వేసి అక్కడ ఇల్లు అద్దెకు తీసుకుని ఉన్నా ఇంటిలిజెన్స్ డిపార్ట్‌మెంటు వారు కానీ పోలీసు డిపార్ట్‌మెంటు కానీ ఎవరూ గమనించలేదు. పోలీసు

టీచర్సుమెంటు వాళ్లు టీమోరలైజ్ అయి ఉన్నారు. గవర్నమెంటు పాలసీ వల్ల ఏదయినా లా అండ్ ఆర్డర్ పైన ఎటువంటి చర్య తీసుకున్నా ఈ ప్రభుత్వం మమ్మలను కదుకుంటుందో లేదోనని పోలీసు అధికారులు వెనకాడుతున్నారు.

నేను మీ ద్వారా మనవి చేసేది – మాగుంట సుబ్బరామరెడ్డిగారిని మర్డర్ చేసిన తరువాత గన్‌మ్యాన్ లక్ష్మీరత్నం చేసిన ఫైరింగ్ వల్ల ఒకతను పడిపోయాడు. అతనిని వారు రెండు కారుల్లో వేసి తీసుకుని వెళ్లిపోయారు. వాళ్లు వెళుతున్న మారుతీ కారు పాడైపోతే ఆ కారు వదిలేసి అక్కడ పెళ్లి కారులు వెళుతుంటే ఆ కారుల్లో ఒక దానిని తీసుకుని దానిలో ఉన్న మహిళలను దింపేసి దానిలో తీసుకుని వెళ్లిపోయారు. ఆ కారులో 5 లీటర్లు పెట్రోలుంటే కొంత దూరం పోయాక అగిపోయింది. అక్కడున్న గన్‌మ్యాన్ తన ప్రాణాన్ని త్యాగం చేసి చావ్నప్పెన అటాక్ చేశాడు. గన్‌మ్యాన్‌లకు ఇటువంటి విషయాల్లో ధైర్యసాహసాలు కావాలంటే ఆ చనిపోయిన గన్ మ్యాన్‌కు 5 లక్షల రూపాయలు ఎక్స్‌గ్రేషియాగా ఇవ్వండి. వారి పిల్లలను చదివించండి. వారికి ఉద్యోగాలు కల్పించండి. ఆ విధమైన చర్యల వల్ల అందరికీ కూడా ధైర్యం వస్తుంది. ఏ ప్రభుత్వం అయితే మేము ప్రజలకు రక్షణ కల్పిస్తామన్నారో ఆ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం వచ్చాక రక్షణ ఎక్కడుంది? రాష్ట్రంలో మొత్తం శాంతి భద్రతలు ఫెయిల్ అయ్యాయి. లక్షల కోట్ల రూపాయలతో ఇండస్ట్రీస్ పెట్టడానికి బయట వారిని రమ్మంటున్నారు కాని సుబ్బరామి రెడ్డిగారు పెద్ద ఇండస్ట్రియలిస్టు. రు. 1000 కోట్లతో ఇండస్ట్రీ పెట్టిన వ్యక్తిని దారుణంగా హత్య చేస్తే మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వ్యక్తే హత్య కావించబడితే వేరే రాష్ట్రాల నుంచి ఇండస్ట్రియలిస్టులు ఏవిధంగా వస్తారు?

ఈరోజు సుబ్బరామి రెడ్డిగారిని హత్య చేసినందుకు ఎంతోమంది ప్రజలు, మహిళలు ఎన్నో విధాలుగా బాధ పడుతున్నారు. ఇక మమ్మలను చూసే నాధుడు లేడు, మేము ఒకతండ్రిని, అన్నను కోల్పోయామని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఆయన సమర్థతను తెలియజేస్తున్నారు కాని అన్ని పక్షాల వారిని కలుస్తాము, ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలో కనుక్కుంటాను అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగా మీరు ఉన్నారు. లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్‌టెయిన్ చేయవలసింది మీరు. హింసలను అరికట్టడానికి ఏ విధమైన కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలో మీరు ఆలోచించాలి కాని ఎట్లా ఏమి చేయాలి మాకు అర్థం కావడం లేదంటూ ఇలాగే రోజులు గడుపుతున్నారు. లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్‌టెయిన్ చేయడం లేదు. ఈ జరిగిన సంఘటనపైన ఎంక్వయిరీ వేసి మర్డర్ ఎలా జరిగింది ఏమిటన్నది బయటకు రావాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్స్‌టెన్షిమిస్టులన్నారు. ఎం.పి.లే కాదు ప్రతి ఎం.ఎల్.ఏ. కూడా భయ భ్రాంతులలో ఉన్నారు. కొందరు ఓపెన్‌గా చెప్పలేకపోవచ్చు. వేరే వేరే ఆలోచనలతో ఉంటే ఉండవచ్చు నేను చెప్పే మాటను వ్యతిరేకించవచ్చు కాని నేను ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చెబుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు లేవు. లా అండ్ ఆర్డర్ లేదు. ఇపుడే కాదు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుంచి ఈ విధంగానే జరుగుతోంది. మీరు కఠినంగా

పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీమాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డి
హత్య గురించి.

ప్రవర్తించకపోతే రోజు గడవడం కష్టం అవుతుంది. ఎం.పి.లు, ఎం.ఎల్.ఏ. లు తిరగడం కష్టం అవుతుంది. సుబ్బరామిరెడ్డిగారి మర్డర్ జరిగింది. లక్షలాది మంది జనం అయనకు శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు. ఈ మర్డర్ జరిగిన దానిపైన స్పెషల్ ఐ.జిని పెట్టి ప్రత్యేకంగా ఆ కేసు కొరకే ఎంక్వయిరీ చేయించి నెలలో కేసు ఫూర్తి అయ్యేట్లుగా చూడాలని కోరుతున్నాను. ఎలా జరిగింది, ఏమయింది అన్న దానిపైన ఒక సిటింగ్ హైకోర్టు జడ్జిని నియమించి జుడిషియరీ ఎంక్వయిరీ చేయించాలని ముఖ్యమంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. శాంతి భద్రతల విషయంలో రాష్ట్రం చెడిపోయింది. రక్షణ లేదు. మిట్ట మధ్యాహ్నం ఒక ఎం.పి.ని చంపడం దారుణం. చాలా అవమానకరమైన విషయం. మాకు ఎంతో బాధగా ఉంది. జరిగిన దానిపైన కఠిన మైన చర్యలు తీసుకోండి. సిటింగ్ జడ్జిని నియమించి జుడిషియరీ ఎంక్వయిరీ చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- కాంగ్రెస్ పార్టీ వారంతా ఆలోచించండి. కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున జుడిషియరీ ఎంక్వయిరీ కావాలనుకుంటే చెప్పండి. దానీ పైన ఆలోచన చేద్దాము.

శ్రీ సిపెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని 1.12.95 నాడు మధ్యాహ్నం వారి స్వగృహంలో దారుణంగా హత్య చేయడం జరిగింది. ఈ హత్యకు కారకులెవరో వారిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకోవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం పైన ఉంది. వారి మరణం పట్ల భారతీయ కమ్యూనిస్టు పార్టీ సంతాపం తెలియజేస్తున్నది. గన్‌మ్యాన్‌కి కూడా సంతాపం తెలియజేస్తున్నాము. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గమనించవలసిన విషయం ఉంది. నక్సలైట్ల ఉద్యమాలు, సంఘ విద్రోహక సంఘాలు ప్రవేశించాయి. ఇప్పుడే కాదు ఇది గత ప్రభుత్వం నుంచే ఈ నక్సలైట్ల ఉద్యమాలు, సంఘ విద్రోహక శక్తులు ప్రవేశించాయి. అనధికారులను, అధికారులను ప్రజా సేవకులను ఎంతో మందిని ఇవి పొట్టన పెటుకున్నాయి. వారి పేరుతో దోపిడీలు జరుగుతున్నాయి. వారి పేరుతో హత్యలు చేస్తున్నారు. ఈ సంఘాలను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, పోలీసు వ్యవస్థ కనుక్కోవాలి. కాని ఎందుకు యాక్షన్ తీసుకోవడం లేదో, తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం లేదో, ఎందుకు అప్రమత్తులుగా ఉండి చర్యలు తీసుకోవడంలేదో అర్థం కావడం లేదు. భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ హింసా విధానాన్ని ఖండిస్తున్నది. ఈ వ్యక్తిగత హింసా విధానం వల్ల దేశంలో విప్లవం కాదు. దేశ సమస్యలు పరిష్కారం కావు. మేము చాలా కాలం నుంచీ చెబుతున్నాము. పార్లమెంటులో, అసెంబ్లీలో చెబుతున్నాము. సంఘంతో విప్లవాత్మకమైన చర్యలు తీసుకు రావాలి. సంఘంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పులు తీసుకురాకపోతే నక్సలైట్ల ఉద్యమాలు ఆపలేము. సంఘ విద్రోహక శక్తులను ఆపలేము. మార్పులు తీసుకురాకుండా వారికి అవకాశం ఇస్తున్నాము. గత ప్రభుత్వం కానీ ఈ ప్రభుత్వం కానీ భూసంస్కరణల గూర్చి చర్యలు తీసుకున్నటయితే వేలాది లక్షలాది పేద వారికి భూమి దొరికేది అప్పుడు నక్సలైట్ల ఉద్యమాలు అంతం అయ్యేవి. ఈనాడు ఆ చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ప్రధానంగా భూ సంస్కరణలు తీసుకు రావాలి.

సుబ్బరామి రెడ్డిగారు అజాత శత్రువు. దానిలో ఎవరికీ సందేహం లేదు. సిజాయిత్ పరుడు. పేద వారికి సహాయం చేసేవారు. ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ స్థాపించారు. ఇందులో ఎవరికీ భేదాభిప్రాయం ఉండవలసిన అవసరం లేదు. మేము ప్రతిపక్ష నాయకులతో కాని, పాలకపక్ష నాయకులతో, ప్రభుత్వంతో కోరుతున్నాను. సరయిన చర్యలు తీసుకోవడానికి చెప్పాలి. గత ప్రభుత్వంలో కూడా ఎంతో మందిని హత్య చేశారు. ఈ 12.50 ప్రభుత్వ హాయాంలోనే గాక గత ప్రభుత్వ హాయాంలో కూడా హత్యలు చేయడం మ. జరిగింది. కాబట్టి ఇది ఒక ప్రభుత్వం పైన నింద మోపడం కాదు. ప్రధానంగా ఏమి చర్య తీసుకోవాలి, వీటిని ఎలా అరికట్టాలి అనే విషయాలు కూడా ఆలోచించాలి. ఈ నాడు నక్సలైట్స్ ఉద్యమం పట్ల, సంఘ విద్రోహ శక్తుల పట్ల తీసుకోబోయే చర్యలు ఏమిటి? ప్రభుత్వ నిర్ణయం ఏమిటి? ఏ విధంగా ఉద్యమాన్ని అణగలుగుతాము అనేది ప్రధానంగా ప్రభుత్వం ముందు వున్న సమస్య. దీని మీద స్పష్టంగా ముఖ్యమంత్రిగారు తమ నిర్ణయం చెప్పవలసిన అవసరం వున్నది. ఇవాళ మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని హత్య చేయడం అనేది దారుణమైన విషయం—ముఖ్యమంత్రిగారు, హోమ్ మంత్రిగారు అక్కడకు వెళ్ళి చూసారు. అందరికి సానుభూతి వున్నది. ఇందులో ఎలాంటి బేధాభిప్రాయాలు ఎవరికి వుండవలసిన అవసరం లేదు. ఒక పార్టీని బ్లేమ్ చేసే అవకాశం లేదు. ఇతర పార్టీలను బ్లేమ్ చేసే అవకాశం లేదు. వారు కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ వారితోను, కాంగ్రెస్ పార్టీ వారితోను, తెలుగుదేశం పార్టీ వారితోను బాగానే వుండే వారు. అన్ని పార్టీల వారితోను ఆయనకు అవినాభావ సంబంధం వుండేది. వారి పట్ల ఎవరికి ద్వేషం లేదు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని, కోరేది ఏమిటంటే ఐ.జి.పి. స్థాయిలో వున్న వున్నతాధికారితో లేదా సి.టి.సి.ఐ.డి. వున్నతాధికారులతో అయినా విచారణ చేయించాలి. లోతుకు వెళ్ళాలి. దీనికి ప్రధాన కారకులు ఎవరు? ఎవరు హత్య చేశారు? దీని వెనుక ఎవరు వున్నారు? వీటన్నిటి మీద చర్య తీసుకోవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం పైన వున్నది. సంఘంలో పెద్ద మార్పు తీసుకురావలసిన బాధ్యత వున్నది. ఇవన్నీ గమనించి స్పష్టమైన అభిప్రాయాన్ని తెలియజేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల పరిస్థితి చాలా ఆందోళన కలిగిస్తున్నది. దీనికి కారణం ఎవ్వరయినా ప్రభుత్వం కఠినంగా నిర్దాక్షిణ్యంగా వ్యవహరించకపోతే సాధ్యం కాదు. ఒక నెలలోనే దాదాపు 7, 8 హత్యలు జరిగినవి నేను చెబుతాను. ఇవాళ మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని అత్యంత దారుణంగా హత్య చేసిన విషయం నేను వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. నాకంటే ముందు మాట్లాడిన పెద్దలు చాలా వివరాలు చెప్పారు. ఆయన దాతృత్వం కలిగిన వ్యక్తి. ఏ ఒక్కరితో కూడా ప్రత్యేకమైన కక్షలు, కార్పణ్యాలు లేని వ్యక్తి. ఆయనతో మాట్లాడడానికి వచ్చామనే వేరుతో గన్‌మెన్ వుండగా కూడా దారుణంగా కాల్చి చంపారు. ఈ హత్య వెనుక తీవ్రవాదుల హస్తం వున్నదా? ప్రభుత్వం నిర్ధారణగా చెప్పాలి. పత్రికలలో రక, రకాలుగా వార్తలు వస్తున్నాయి. తీవ్రవాదుల పేరు తెచ్చినందుకు ఒక కారణం కూడా వున్నది. ఎందుకు ఆ

పేరు తేవలసి వచ్చిందనేది చెబుతాను. అక్టోబర్ నెలలో మా కిల్లా పార్టీ సెక్రటరీ, రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యుడు అయిన చౌదరి తేజశ్వేరావుగారు బస్సులో ప్రయాణం చేస్తూవున్నప్పుడు పట్టపగలు బస్సులో ఆయన పెనక కూర్చుని పస్టల్‌తో కాల్చారు. తీవ్రవాదులనీ బయట పడింది అప్పుడే ప్రభుత్వంతో పౌర హక్కుల సంఘం వాళ్లు మాట్లాడి నిషేధాన్ని పెట్టవద్దని చెప్పి కోరిన సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు మమ్ములను అడిగారు. నేను మా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా (ఎం) తరపున కామ్రేడ్ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు భారతీయ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ తరపున ఆ మీటింగ్‌కు హాజరు అయ్యాము. ఏ పార్టీ మీద అయినా నిషేధం అనేది పరిష్కార మార్గం కాదు. ఏ వ్యక్తి కూడా తన రాజకీయ విధానంతో ఏకీభవించినంత మాత్రంతోటి వంపే హక్కు ఎవరికి లేదు. బాహాటంగా తుపాకులు వేసుకొని ప్రచారం చేసుకునే హక్కు ఎవరికి వుండడానికి వీలు లేదు. ఆ నాడు చాలా స్పష్టంగా చెప్పాము. ఈ ప్రకటన జరిగిన కొద్ది రోజులలోనే ఆయన మీద కాల్పులు జరిగాయి. తీవ్రవాదులు వారికి సంబంధం లేదని చెప్పారు. వాస్తవంగా ఆ రోజున తీవ్రవాదులు వున్నారు. ఇంతవరకు ఆ దోషులను ఎవరు పట్టుకోలేదు. సి.బి.సి.ఐ.డి. లేదా ఇంటలిజెన్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ ద్వారా ఆరా తీస్తాము, విచారణ జరిపించి తీరుతామని అనాడు ప్రభుత్వం చెప్పింది. మొన్న పల్నాడులో సుందరరామిరెడ్డిగారు ఆయనతో మాట్లాడడానికని వచ్చి దారుణంగా కాల్చి చంపారు. ఆయన కాంగ్రెస్ వాదని తేలించి. అదే విధంగా దాచేపల్లి దగ్గర పల్నాడులో పట్టపగలు బాంబులతో దాడి చేస్తే ఇద్దరు తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు చచ్చిపోయారు. కాంగ్రెస్ వారని పత్రికలలో వచ్చింది. ఈ రకంగా ఎక్కడబడితే అక్కడ వీచ్చలవిడిగా ఇళ్ల మీద దాడి చేయడం, తోవన పోతూ వుంటే దాడి చేయడం, ఇళ్లలో కూర్చుని వుంటే దాడి చేయడం, చంపే పరిస్థితి చాలా భయానక వాతావరణం ఏర్పడింది. ఈ విధంగా విచ్చల విడిగా జరిగే హత్యలను అరికట్టడంలో ప్రభుత్వం కఠినంగా వ్యవహరించాలి. మన ప్రభుత్వ వ్యవస్థలో ఇంటలిజెన్స్ డిపార్ట్‌మెంట్, సి.బి.సి.ఐ.డి. వున్నది. దాదాపు మన బడ్జెట్ కూడా తక్కువ ఏమీ లేదు. ఈ రకమైన హత్యలు జరుగుతున్న సందర్భంలో ఇంటలిజెన్స్, సి.బి.సి.ఐ.డి. డిపార్ట్‌మెంట్స్ ఏమి చేస్తున్నవి? ఢిల్లీ నుంచి కేరళ వెడుతున్న ఒక మార్క్సిస్ట్ పార్టీ డిలీగేట్ పైన గూడూరు దగ్గర దారుణంగా తుపాకులతో కాల్చి హత్య చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. గూడూరులో పట్టుబడ్డారు. ఈ రకమైన పద్ధతులు వుండడంతో వ్యక్తులకు రక్షణ ఏమిటి? నేను బాధ్యతతో మాట్లాడుతున్నాను. సభ్య సమాజం తలవంచుకునే విషయం కాబట్టి ఈ విషయంలో అందరు సీరియస్‌గా ఆలోచించాలి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్మొహ్మాటంగా వ్యవహరించాలి. మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారి మీద హత్య జరిపింది తీవ్రవాదులు కాదా? ప్రభుత్వం చెప్పాలి. అదే విధంగా తేజశ్వీరావుగారిపైన హత్యా ప్రయత్నం చేసిన వాళ్లు తీవ్రవాదులని తేలిందా? ఈ ప్రభుత్వం స్పష్టంగా చెప్పాలి. నిషేధం వుండడమా లేక ఎత్తి వేయడమా అనేది ప్రశ్న కాదు. సమాజంలో సాంఘిక అసమానతలు వున్నాయో, ఆర్థిక అసమానతలు వున్నాయో దానిని సాకుగా చెప్పి హత్య చేసే హక్కు మాకు వున్నదని చెప్పే హక్కు ఎవరికి లేదు. పరమ దుర్మార్గుడిని అయినా నేను కాల్చి చంపుతాననే హక్కు ఏ

ఒక్కరికి లేదు. ఈ రకమైన పద్ధతులు అనుసరించడం పట్ల దుర్మార్గం. ఇది విప్లవపిడి అవుతున్నది. నేను మనవిచేసేది ఇప్పుడు విశల్‌రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు తీవ్రవాదులు కూడా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ పేరు చెప్పుకుంటున్నారు. వ్యక్తిగత హింసావాదం మీద మాకు ఏ మాత్రం విశ్వాసం లేదు. వ్యవస్థను మార్పు చేయడం ద్వారా మార్పు రావాలే తప్ప వర్గ శత్రు నిర్మూలన పేరుతో వ్యక్తులను చంపడం ద్వారా ఈ వ్యవస్థను మారుస్తామని అనుకోవడం పట్టి భ్రమ. అది జరిగే పని కాదు. అందుకని అన్యాయానికి వ్యతిరేకంగా న్యాయం కోసం పోరాడడానికి ప్రజా ఉద్యమాన్ని సమీకరించడానికి ప్రభుత్వం పైన ఒత్తిడి తీసుకురావచ్చు ఈ వ్యవస్థను మార్పు చేయవచ్చు. కానీ చంపే హక్కు ఏ ఒక్కరికి లేదు. ఈ దారుణానికి పాల్పడిన వారు పట్టి దుర్మార్గులైన వారిని ఎవ్వరిని అయినా సరే కఠినంగా శిక్షించాలి. స్వేచ్ఛగా, బాహాటంగా ఆయుధాలు పట్టుకొని తిరిగే హక్కు నాకు వున్నది, ప్రచారం చేసుకునే హక్కు వున్నదనే పద్ధతిలో ఎవరిని నిందించడానికి వీలు లేదు. అదే విధంగా దారుణంగా ఇల్ల దగ్గర వున్న వాళ్లపైన దాడి చేసే వాళ్ల పైన చాలా నిర్దాక్షిణ్యంగా వ్యవహరించవలసిన అవసరం వున్నదని ఈ ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని, అదే విధంగా చౌదరి తేజశ్వీరావుగారిపైన జరిగిన కాల్పులలో తీవ్రవాదుల పాత్ర ఏమిటి? ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నది? నిష్పక్షపాతంగా ఉన్నతమైన పోలీసు అధికారులతో విచారణ జరిపించి తేల్చాలి. బౌతికంగా జరిగే దాడులను కఠినంగా అణచడం కోసం ప్రభుత్వం కఠినంగా వుండాలని కోరుతూ, ఈ హత్య చేసిన దోషులను బెల్టికు లాగడంతో ప్రభుత్వం మరుక్షణ పాత్ర వహించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

1.00 మ. | శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి (కనిగిరి):- అధ్యక్షా, మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి పార్లమెంటు సభ్యుడని ది. 1.12.95న అతి పరమ కిరాతకంగా హత్యచేయడం పట్ల నేను తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను. ఎవరికి కూడా హాని తలపెట్టని వ్యక్తి; అటువంటి వ్యక్తిని కారణం లేకుండా పరమ దుర్మార్గంగా హత్య చేసిన విషయాన్ని విని మేమంతా కూడా దిగ్భ్రాంతి చెందడం జరిగింది. మేము ఆరోజు హైదరాబాదులో ఉన్నాం. మ. 2.30 గంటలకు యీ విషయం తెలిసింది. మేము నమ్మలేకపోయాము. మాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డి గారిని తుపాకులతో కాల్చి చంపారు అంటే అసలు నమ్మలేని పరిస్థితి. అటువంటి వ్యక్తిని హత్యచేయడం చాలా ఘోరమైన విషయం. ప్రజాస్వామ్యవాదులంతా ముక్త కంఠంతో ఖండించవలసిన అవసరం వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఫాక్షనిస్టులు అంటే శత్రువులుంటారు అని భయంతో అక్కడికి వచ్చే విజిటర్స్‌ను కూడా స్క్రీనింగు చేసుకుని అప్రమత్తతతో ఉంటారు; కాని ఎవరికీ అపకారం చేయకుండా ప్రజాసేవలో నిమగ్నమైన వ్యక్తిని హత్య, అపకారం చేస్తారని ఎవరూ అనుకోరు. రోజూ వందలాది జనం వస్తుంటారు. అటువంటి కోవకు చెందిన వ్యక్తి మాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డిగారు. లెజిస్లేచర్స్ అంతా కూడా వున్నారు; ఒక పార్టీ అనకుండా ప్రతి నిత్యం ప్రజలతో కలిసి సన్నిహిత సంబంధాలు వున్న వ్యక్తులను ఆ రకంగా చంపుతారని మనం ఎక్స్‌పెక్ట్ చేయలేం. యిటువంటి శత్రువులు

పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీమాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డి
హత్య గురించి.

వుంటారని, యిబువంటి ప్రమాదం వుంటుందని గ్రామాలకు వెళ్లకుండా వుండె పరిస్థితులు వున్నాయని సుబ్బరామిరెడ్డిగారి హత్య తరువాత తెలుస్తున్నది. హౌసులో ఉన్న ప్రతి శాసన సభ్యుడు ఆలోచించవలసిన అవసరం వున్నది. ఏ ప్రభుత్వానిదో ఫెయిల్యూర్ అని నిందలు వేసుకోకూడదు. దీనిని ఎట్లా రూట్ అవుట్ చేయాలి అని ఆలోచించాలి యీ కల్చరును అంతమొందించడానికి ప్రతి ఒక్కరు శ్రద్ధ వహించాలి. అందరూ ప్రభుత్వానికి సలహాలు యివ్వాలి. పోలీసులు అతి చాకచక్యంతో వెంటనే రడ్డోమీదకు వచ్చి పట్టుకునే ప్రయత్నం చేశారు; వెపన్స్ సీజ్‌చేయడం పోలీసులు హౌలాలో తీవ్రవాదులను పట్టుకునే ప్రయత్నం చేశారు. చాలా సంఘటనలు జరిగాయి. సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని హత్యచేసిన విధానం, దాని వెనుక వున్న వ్యక్తులు ఎవరు అనే విషయాన్ని తెలుసుకోవాలి. దీనిని తేలికగా తీసుకోరాదు. దీనిని వెలుగులోకి తీసుకురావలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుందని నేను భావిస్తున్నాను. మనది గౌతమ బుద్ధుడు పుట్టిన దేశము; శాంతికి నిలయమైన దేశం; మహాత్మాగాంధిని తుపాకులతో పోగొట్టుకున్నాము. ఇందిరా గాంధిని, (ప్రధానమంత్రిగారిని) రాజీవ్‌గాంధిగారిని పోగొట్టుకున్నాము. హంతకుడు ఏ రూపంతో అవతారం ఎత్తుతున్నాడో ఎవరు కలలో కూడా ఉంహించలేడు. ఇంటిలిజెన్సు కూడా వున్నది; ఏ పంథాలో, ఏ ప్లానుతో వస్తారో ఎవరూ కూడా పసిగట్టలేని పరిస్థితి వున్నది. ఇందిరాగాంధిగారిని రక్షకభటులే కాల్చారు. ఏ గన్‌మెన్‌లు అయితే రక్షించాలో వారే కాల్చడం జరిగింది. శాంతిభద్రతలు మైఫల్యం చెందాయి; అదికాదు – ప్రజలలో మార్పు రావాలి. యీ హింసా విధానాన్ని అరికట్టాలి. కారణం ఏవిధంగా ఉన్నా రూట్ అవుట్ చేయాలి. ఎక్కడ లోపంవుంది; విధానంలో లోపం వుందా? అని ఆలోచించాలి. ఈ మధ్య పంజాబు ముఖ్యమంత్రి బియాంత్ సింగ్‌గారిని చంపడానికి 10 నెలల నుంచి పథకం పన్నారు. మనకు స్వాతంత్ర్యం రావడానికి చాల మంది జైలుకు వెళ్ళారు, వారి ఆస్తులను బలిదానం చేశారు. రేపు లీడర్స్‌కు రక్షణ లేకుండా వుండే పరిస్థితి వున్నది. ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రమాదం వాటిల్లేపరిస్థితి ఈరోజు ఎస్తున్నదంటె దీనిని రూట్ ఔట్ చేయడానికి అందరూ కంకణం కట్టుకోవాలి. ప్రజాస్వామ్య పార్టీలు, రాజకీయ నాయకులందరూ కూడా ఒకే వేదిక మీదకు వచ్చి రూట్ అవుట్ చేయాలి. ప్రజాప్రతినిధులకు భద్రత లేదంటె ప్రజలకు అసలు నమ్మకం వుండదు. దీనిని బట్టి ప్రభుత్వం అప్రమత్తంగా వ్యవహరించి చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ గవర్నమెంటు అని ఆ గవర్నమెంటు అని బేరీజు వేసుకుని, లెక్కలు వేసుకుని రాజకీయం చేయవద్దు. దయచేసి, లెజిస్లేటర్స్ అందరూ దీనిని రాజకీయం చేసి రంగులు పులుమరాదు. మోటివ్స్ ఎట్రిబ్యూట్ చేసుకోకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి లాంటి వ్యక్తులను పోగొట్టుకుని మనం చాలా నష్టపోయాం. యీ పరిస్థితిని సమూలంగా అరికట్టే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడానికి అందరూ సలహాలు యివ్వాలి. టెర్రరిజాన్ని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వానికి పరిష్కారాన్ని సూచించాలని కోరుతూ మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారి ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని భగవంతుడిని ప్రార్థిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

రూలు-304 క్రింద సభదృష్టికి తెచ్చిన విషయము: పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీమాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డి హత్య గురించి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని, గన్‌మెన్‌ను చారుణంగా హత్యచేయడం జరిగింది. సంఘటనను మా పార్టీ తరఫున తీవ్రంగా ఖండిస్తూన్నాను. యిటువంటి సంఘటనలు రాష్ట్రంలో జరుగుతున్నాయి; జరుగబోతున్నాయి అనేటటువంటి భయభ్రాంతులు సర్వత్రా రాష్ట్రంలో నెలకొని వున్నాయి. సుబ్బరామిరెడ్డిగారి హత్యతో ఈనాడు మళ్లీ హత్యలు జరగబోతున్నాయని స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. ఈనాడు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు హత్యగావింపబడ్డారు; అంటే, దీనికి ఎన్ని విధాలుగా చెప్పినా, ఉగ్రవాదం ఏరకంగా వస్తున్నదో, ఏవిధంగా ప్రత్యక్షం అవుతున్నదో, ఏ విధంగా రాజకీయ నాయకులను యావద్భారతదేశంలో మట్టు పెట్టిందీ ఆలోచించాల్సిన అవసరం, ఆలోచన చేయడం సమంజసంగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో ప్రజలు ఈనాడు మారుమూల ప్రాంతాలలో కూడా వారు ప్రత్యక్షంగా పోరాడకపోయినా ఉగ్రవాదానికి వ్యతిరేకంగా వున్నారు. ఇటువంటిది పునరావృత్తం కాకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాడాలనే ఆకాంక్షతో రాష్ట్ర ప్రజలున్నారు. రాష్ట్ర ప్రజల కోరిక మేరకు ప్రభుత్వం సక్రమంగా వ్యవహరించి శాంతిభద్రతలను పరిరక్షించే బాధ్యతను స్వీకరించాల్సిన అవసరం వుంది. ఇవాళ సుబ్బరామిరెడ్డిగారు చనిపోయారు. ఇది ఇంటిలిజెన్సు లోపమా? పోలీసు వ్యవస్థ లోపమా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వైఫల్యమా? అని గుర్తించి ఆరికట్టాలి. ఈనాడు ప్రతిపక్షపార్టీలు మిగతా వారు ఎవరు అయినా విమర్శించే పరిస్థితి లేదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో – ఒకసారి మార్గరెట్ తాచర్ చెప్పినట్లుగా if you allow violence at one place, violence breeds everywhere. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో గత 20 ఏళ్లుగా మాస్తే ప్రత్యేక పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటున్నాము. కర్నాటక, కేరళలోగాని, తమిళనాడులోగాని హింస వున్నది, లేదనలేము. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఈనాడు ప్రత్యేక పద్ధతిలో హింసా వాదం పేట్రేగిపోతున్నది. భవిష్యత్తులో అందరు కలిసి దానిని మట్టు పెట్టుకపోతే, ఆంధ్రరాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలను ఏవిధంగా పరిరక్షిస్తారో ఆలోచించే పరిస్థితుల్లో లేము. హంతకులు ఎందుకు చేశారు; పత్రికల్లో వచ్చిన వార్తల ప్రకారంగాని, ఎవరో కొంత ఇన్‌పర్‌మేషన్ ఇవ్వడం వల్లనోగాని, లేదా పోలీసువారు లీక్‌చేస్తున్న విషయాలను బట్టి తెలుసుకుంటున్నాము. ఒకసారి సుబ్బరామి రెడ్డిగారిని కిడ్నాప్ చేస్తారని అనుకున్నారు; ఉదయం పత్రిక మూసివేత వల్ల చాలామంది అక్కడున్న ఉద్యోగస్థుల్లో వచ్చిన నీరాశా నిర్పృహతవల్ల దారుణమైన సంఘటన జరిగినట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. ఏ పార్టీకి చెందినవారు అయినా ఖచ్చితంగా ఆయన అజాత శత్రువే. ఆయన ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా చేశారు. అసలు రాజకీయాలకు రాకపోతే యిటువంటి మోర ప్రమాదం తప్పేది ఏమో. అటువంటి వ్యక్తి రాజకీయాల్లోకి వచ్చిన తరువాత ప్రధానమైన పాత్ర పోషించారు. ఈనాడు దారుణమైన హత్యకు గురైనారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఇంటిలిజెన్సు, సిబిసిఐడి, సివిడి, అసలు ఎవరు దీనికి బాధ్యులో చెప్పే పరిస్థితి లేదు. మనమందరం వారు ఏమి చెపుతారో అని వేచి వున్నాం. పిపుల్స్ వార్ గ్రూప్ ఏమి స్టేట్‌మెంటు ఇస్తుందోయని చూస్తున్నాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమి నిర్ణయం తీసుకోలేని పరిస్థితిలో వున్నది. ఏ ప్రభుత్వాలు వచ్చినా, ముఖ్యమంత్రులు మారినా, దీని విషయంలో

పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీమాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డి
హత్య గురించి.

స్పష్టమైన ఆలోచన లేదు. అధ్యక్షా, హత్యకు కారణం నక్సలైట్లు అనుకుంటే, అసలు
1.10 | యీ సమస్యకు పరిష్కారం ఏమిటి? ఇంతకు ముందు వ్యాస్‌గారు చనిపోయారు.
మ. | ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో శాంతిభద్రతలు పరిరక్షించలేరు. లా అండ్ ఆర్డర్,
శాంతిభద్రతల సమస్యను మరచిపోయారు. ఇది సామాజిక, ఆర్థిక పరిస్థితి
అని చిత్రించే పరిస్థితి వున్నది. ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు మూడు
రాష్ట్రాలతో చర్చించి శాంతి భద్రతలను పరిరక్షణ చేస్తానే కాని యీ రాష్ట్రంలో
అభివృద్ధి జరగదు. శాంతి భద్రతలను పరిరక్షించడానికి, ఉగ్రవాదాన్ని అణ్చి
బెట్టడానికి వైరుధ్యం వున్నది. ఈ సమస్య మీద రాజకీయ పార్టీల మధ్య
వైరుధ్యం వున్నది. రాజకీయ పార్టీలు, గవర్నమెంటుకు వైరుధ్యం వున్నది.
ఐ.ఎ.ఎస్., ఐ.పి.ఎస్. ఆర్.డి.వో. పోలీసు వ్యవస్థలో వైరుధ్యంవుంది; సివిల్
లిబర్టీస్ ఆర్గనైజేషన్ వున్నది. శాంతి భద్రతల పరిరక్షణకు ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవ
తీసుకోవాలి. బాన్ లెఫ్ట్ చేయడం, విచక్షణారహితంగా కొంతమందిని కాల్చి చంపడం, దీని
వల్ల సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఇది సుధీర్ఘమైన ఆలోచన. దీనికి కావలసిన పద్ధతులు
ముఖ్యమంత్రిగారు రూపొందించడానికి మేము సలహాలు యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నాం.
కేంద్ర ప్రభుత్వం దీనికి సహాయం చేయవలసిన అవసరం వున్నదనిమానవిచేస్తున్నానుదీనిలో
కొంతవరకు ఇన్‌వెస్టిగేషన్ జరిగింది. ఇందులో ఎడిషనల్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ పోలీసు, సి.ఐ.డి.
ఇదివరకే వున్నారు. కొంతమేరకు ఇన్‌వెస్టిగేషన్ జరిగింది. ఈ సంఘటన ఏవిధంగా
జరిగిందో పూర్వపరాలు తెలియకుండా జుడీషియల్ ఎంక్వయిరీగాని, మరో ఎంక్వయిరి
గాని వేస్తే అక్కడ స్థానికంగా వున్న పోలీసులు మాత్రం నిరుత్సాహానికి గురి అవుతారు.
ఇప్పుడున్న ఇన్‌వెస్టిగేషన్‌ను కొనసాగించి ఖచ్చితంగా దీనికి బాధ్యులు అయినవారిని గుర్తించి
భవిష్యత్తులో యిటువంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా మాసే బాధ్యత
ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకోవాలి. శాసనసభ్యుల, పార్లమెంటు సభ్యుల యొక్క రక్షణ
చేయాలి. మనకు రాష్ట్రంలో గన్‌మెన్‌లు వున్నారు. శాసన సభ్యులనన్నా గన్‌మెన్‌లు
ఎక్కువగా వుండి దుస్థితి వున్నది. దీనికి ఒక సమావేశం పెట్టండి? ప్రజలయొక్క సింపతీని
కూడగట్టుకుని చేయాల్సిన అవసరం వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:– శ్రీ మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారి హత్యను అందరూ
తీవ్రంగా ఖండించవలసిన అవసరం వున్నది. ఇందులో పి.డబ్ల్యు.జి. వారు హత్య చేయడం
జరిగిందని అనేక పత్రికల ద్వారా తెలుస్తున్నది. ఇటువంటి అజాత శత్రువును, మంచి
వ్యక్తిని, పార్లమెంటు సభ్యున్ని ఈరోజు పొట్టన పెట్టుకోవడం జరిగింది. ఈ
కార్యక్రమం మాస్తే నక్సలైట్లు ఏవిధంగా చేస్తున్నారో, నక్సలైట్లలో సంఘవిద్రోహ
శక్తులుదూరి ఏవిధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారనేది గమనించవలసిన అవసరం వున్నది. దీన్ని
మనం రాజకీయంగా ఎదుర్కొకుండా సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా ఎదుర్కోవాలని మేము ఆల్
పార్టీ మీటింగులో చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు చూస్తున్నాము – ఒకసారి చేసిన పొరపాటు
కారణంగా ఎంతో నష్టపోతున్నాము. ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి వున్నది. ఈరోజు ప్రజా
ప్రతినిధులనుగాని, పెద్దవారినిగాని, మంచివారిని గాని చంపే హక్కు ఎవరికీ లేదని మనవి

చేస్తున్నాను. ఈ ప్రజాస్వామ్య విధానంలో ఆయుధాలను చేతపట్టుకునీ భయభ్రాంతులను చేయడం అరికట్టి పునరావృతం కాకుండా అన్ని రాజకీయ పార్టీలు కృషి చేయాలి. దీన్ని ఏకీభవంగా రూపుమాపాలో మాడాలి; శాంతిభద్రతలు లేకుండా ఎలాంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఇవాళ ప్రజలకు చేయలేకపోతున్నాము. ప్రజాప్రతినిధులను రక్షించడానికి మనం గన్‌మెన్‌లను పెట్టుకుంటున్నాము. మనలను బ్రతికించే గన్‌మెన్‌లు మన గురించి బలి అవుతున్నారు. దీన్ని గమనించండి. దీనిని గన్‌మెన్‌లతోగాని, తుపాకులతోగాని అరికట్టలేము. అందరు కూడా ముక్త కంఠంతో ఖండించాలి. ప్రజాస్వామ్యాన్ని బ్రతికించాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. తెలంగాణా ప్రాంతంలోగాని, ఇంకేన్నా ప్రాంతంలోగాని భూస్వామ్య, ధనిక వర్గాలను మట్టు బెడుతున్నారు; చంపుతున్నారు నక్సల్లెట్టు. వీరందరిని కూడా మనం తీవ్రంగా అణచివేయవలసిన అవసరం వున్నది. దానిని పటిష్టంగా అమలుచేయనప్పుడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడు కోలేమని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. గుంటూరు వెళ్లి శ్రీ మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిని చూశాను. ఎంతో మంది ఆయనను 'మహానుభావుడు'గా కీర్తిస్తున్నారు. అటువంటి వారిని, రాజకీయంగా వచ్చినందుకు వీలువలు లేకుండా చంపడం జరిగింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలో ఆయనకు పలుకుబడి వుండేది. ఇటువంటి వ్యక్తిని చంపితేనే గ్రామాల్లో మాకు ఒక ఐడెంటిఫికేషన్ వస్తుందనే దృష్టిలో ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించారు. దీనిని ప్రజాస్వాములందరూ తీవ్రంగా ఖండించవలసిన అవసరం వున్నది. దీనికి మనమందరం ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రత్యేకంగా సహకారం అందించవలసిన అవసరం వుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఫెల్యూర్స్ వుండవచ్చు. ఇవాళ కాదు; 20 ఏళ్ల నుంచి అనగా 1975 నుంచి శ్రీకాకుళం – నక్సల్‌బరి పుట్టినప్పటి నుంచి ఎన్ని ప్రభుత్వాలు మారినా ముఖ్యమంత్రి మారినప్పుడల్లా ఒక కొత్త నిర్ణయం తీసుకుంటున్నారు. ఆ నిర్ణయాలు తీసుకోవడం వల్ల ఫలితాలు యిచ్చీనా కూడా అనుభవించింది ప్రజలు. ఈనాటికైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎక్స్‌పరిమెంటల్ బేసిస్‌గా కాకుండా చర్య తీసుకోవాలి. కొన్నిసార్లు లిబర్లైజేషన్ చేశారు; బాన్ లిఫ్ట్ చేశారు. ఇవన్ని ప్రయోగాలు చేయకుండా, ప్రజల మీద ప్రయోగాలు చేయకుండా ప్రజల సహకారంతో ఏదో రకంగా ఈ తీవ్రవాదాన్ని అంతమొందించాలనీ, అరికట్టడానికి కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసిందిగా మీద్వారా కోరుతూ వారి కుటుంబానికి ఇండివిడెంట్సు తరపున శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్నాను.

1·20 మ· | శ్రీ కె· యానాదిరెడ్డి (కావలి):– అధ్యక్షా, మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి, ఒంగోలు పార్లమెంట్ సభ్యుడైనప్పటికీ, భారతదేశంలోని మొత్తం పార్లమెంట్ సభ్యుల్లో చాల ముఖ్యమైన వారిలో ఒకడిగా గుర్తించబడ్డారు. ముఖ్యంగా అతను "ఎముక లేని చేయి" గలవాడు. విద్యా విషయంలో, గాని, రోగులకు, పెళ్లిళ్లులకు ఆర్థిక సహాయం చేయడం గాని, నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలివ్వడంలో గాని తన పరిధి మేరకు సహాయం చేసి, ప్రజల మన్ననలు పొందారు. ఈ విషయంలో రాజకీయ పార్టీల్లో బేదాభిప్రాయం లేదు. అతన్ని బలవంతంగా రాజకీయల్లోకి దించారు. ఆయన దిగిన తరువాత కొంతమందికి ఇబ్బంది కల్గింది. మాగుంట హత్య విషయమై ముఖ్యమంత్రిగారు

ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన బాధ్యత ఆయనపై ఉంది. చంద్రబాబునాయుడుగారికి కూడ ఆయన చాల సన్నిహితులు. చంద్రబాబుగారి ఇంట్లో ఒక సోదరుడు చనిపోయినంత బాధ ఆయన పడుతున్నాడన్న విషయం వాస్తవం. మాగుంట మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకు చనిపోతే, సాయంత్రం అయిదు గంటల వరకు కూడ అఫీషియల్‌గా అనౌన్స్ చేయలేదు. బహుశా, ఆయనపై ఉన్న అభిమానంతో ప్రజలు ఆందోళనకు దిగుతారేమోనన్న అనుమానంతో అనౌన్స్ చేసి ఉండకపోవచ్చుననుకొంటున్నాను. ముందుగా అయన్ని కిడ్నాప్ చేయాలని అనుకొన్నట్లు నక్సలైట్స్ చెబుతున్నారు. అతన్ని బలవంతంగా కిడ్నాప్ చేయనక్కర్లేదు. ఎందుకంటే, కారు దిగి రమ్మనమని ఆయని అడిగితే వెంటనే దిగి వస్తాడు. కాబట్టి ఈ రకంగా చేయవలసిన అవసరం లేదు. అసలు ఆయన నక్సలైట్స్ హిట్‌లిస్ట్‌లో ఉన్నట్లు కూడ లేదు. అసలు అతనికి ఇటువంటి పరిస్థితి వస్తుందని ఎవరూ ఉహించలేదు. ఆయన మరణం గురించి పిన్న తరువాత కంట తడిపెట్టని ప్రజలు గుంటూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాల్లో ఎవరూ లేరు. ముఖ్యమంత్రిగారు మాగుంట హత్య విషయంలో సర్వేన విచారణ జరిపిస్తారనే నమ్మకం నాకు ఉంది. ఈ కేసులో వాస్తవాల్ని ఆయన బయటపెట్టగలరన్న నమ్మకం నాకు ఉంది. ఏ ఒత్తిడులకు, అవకాశాలకు ఆయన లొంగరని నేను అనుకొంటున్నాను. చంద్రబాబుగారి పరిపాలన సిన్సియార్‌గా ఉందనే అభిప్రాయం నాకు కూడ ఉంది. కాబట్టి వారు నైతిక బాధ్యత తీసుకొని, ఎటువంటి విమర్శలకు అవకాశం లేకుండా విచారణ జరిపిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ విషయాల్ని నేను బాధతో చెపుతున్నాను. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని ఛాలెంజ్‌గా తీసుకొని కేసును సర్వేన రీతిలో విచారణ జరిపిస్తారనే ఆశ నాకు ఉంది. వీల్లేతే ఒక కమీషన్‌ను వేసి, విచారణ జరిపించాలని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ ఎన్. చంద్రమోహన రెడ్డి (సర్వేపల్లి):- అధ్యక్షా, మాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డిగారిని హత్య చేయడం నిజంగా మా జిల్లాకే కాదు, ఈ రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాలకు ఎంతో నష్టం. ఆయన నా నియోజకవర్గ నివాసి. నా నియోజకర్గానికి నాలుగుకిలో మీటర్ల దూరంలో ఉన్న గ్రామం ఆయన స్వగ్రామం. ఆయన వేలాది మందికి ఒక పారిశ్రామికవేత్తగా ఉద్యోగాలు ఇప్పించాడు. ఈ రోజు దేశంలో అగ్రస్థానంలో ఉన్న వంద మంది పారిశ్రామిక వేత్తల్లో ఆయన ఒకడు. అటువంటి పారిశ్రామిక వేత్తను చంపడం చాల దారుణం. నేనుగా ఆయనికి, ఫోన్ చేసి మాట్లాడే స్వతంత్రం మా అందరికీ కల్పించేవాడు. అటువంటి వ్యక్తిత్వం గల మంచి వ్యక్తినీ కోల్పోవడం నిజంగ ఎంతో బాధగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అతను ఒక ఎం.పి.గా, కేంద్రం నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిధులతో సంబంధం లేకుండా రోడ్ల నిర్మాణానికి 41 కోట్ల రూ.లు శాంక్షన్ చేయించుకొని వచ్చారు. ఆ పనులకు ఎస్టిమేట్స్ పూర్తి అయి, టెండర్లను పిలవబోతున్నారు. పార్లమెంట్ సభ్యులుగా ఆయన తన స్వంత నిధులు నుండి ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాల్లో ఉన్న మంచినీటి సమస్యను పరిష్కరించేందుకు

---

*An asterisk before the name indicates conformation by the member.

పార్టీ వర్గ రహితంగా, ఖర్చుపెట్టారు. వీమకు కూడ హాని చేయని మాగుంట ఇంటికి నేరుగా వెళ్లి హత్య చేయగలిగారు అంటే, ఈ రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల గురించి ప్రతి ఒక్క ప్రజాప్రతినిధి ఆలోచించవలసిన సమయం ఆసన్నమైంది. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడిగారి నూతన విధానాలతో "ఈ ప్రభుత్వం ఏదైనా చేస్తుంద" అనే మంచి పేరు తెచ్చుకొన్న బాబుగారి ప్రభుత్వం, భవిష్యత్‌లో శాంతిభద్రతల సమస్యలు తలెత్త కుండా పటిష్టమైన, నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకోంటుందని ప్రతి ఒక్కరు ఆశిస్తున్నారు. ఆ విధంగా ప్రభుత్వం త్వరలోనే అవసరమైతే ప్రతిపక్షనాయకులతో చర్చించి, భవిష్యత్‌లో ఇటువంటివి జరగకుండా, తీవ్రవాదాన్ని మట్టుపెట్టేందుకు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పినూత్న విధానంతో ముందుకు పొతుందని విశ్వసిస్తున్నాను. వారు తీసుకోనే నిర్ణయాలు ఈ దేశంలోని మిగతా రాష్ట్రాలు కూడ అనుసరించే విధంగా ఉండగలవని ఆశిస్తున్నాను.

ఈ సందర్భంగా కీర్తిశేషులు మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారి కుటుంబానికి సానుభూతిని తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

డాక్టర్ డి. శివరాం (కందుకూరు):- అధ్యక్షా, కీర్తిశేషులు మాగంట సుబ్బరామి రెడ్డి హత్య పట్ల ఆ పార్టీ, ఈ పార్టీ అనే భేదాభిప్రాయం లేకుండా అందరూ ఖండిస్తున్నారు. వారి మరణం మా అందరికీ చాల నష్టం. కల్గించిందని నేను మనవి చేసుకొంటున్నాను. 14 తేదీ మధ్యాహ్నం రెండున్నర గంటలకు ఆయన హత్య గురించి విన్న తరువాత, మా జిల్లా ఎం.ఎల్.ఏ. లందరం అక్కడకు వెళ్లేసరికే పోలీసు డిపార్టుమెంటు వారు కొంత యాక్షన్ తీసుకోవడం, కొంత మందినీ అరెస్టు చేయడం జరిగింది. ఇందాక పూజ్యులు జనార్దనరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ఇది ఇంటర్-పార్టీ అఫైర్ కాదని అన్నారు. అది వాస్తవం. అయితే మేము ఒంగోలు వెళ్లేటప్పటికి అక్కడి ప్రజలు అనుకొంటున్నారు-పార్టీ గొడవల వల్ల హత్య చేయబడ్డారని. మేము దానిని ఒప్పుకోలేదు. మేము గట్టిగా ఖండించాం అది చాల తప్పు అని. ఎందుకంటే ఆయన అజాతశత్రువు. అతన్ని చంపాలని ఎవరూ అనుకోరు. అతను అందరికీ హెల్పఫుల్‌గా వుండే వ్యక్తి. అటువంటి మనిషిని చంపడానికి ఎవరూ ఒప్పుకోరు. చంపినదానికి కారణాలు కనుక్కోవాలి.

1.30 మ. We all feel that he is very good at heart. He was always helpful to all the people. The Government has already taken sufficient action and still they are taking action, Right from the Director General, C.B.C.I.D., all the senior officials are probing into the case. మేము రెండు మూడు రోజులు అక్కడ వుండటం జరిగింది. వీలయినంత త్వరలో యాక్షను తీసుకుని నిందితుల్ని పట్టుకుని, ఎప్పటికీ ఈ సమస్య వుండకుండా క్లియర్ చేస్తారని ముఖ్యమంత్రిగారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. పార్టీలకతీతంగా, ఇన్నిపార్టీలవారి తరపున, ఒంగోలు పార్లమెంటు తరపున వారి కుటుంబ సభ్యులకు హృదయపూర్వకమైన సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- స్పీకర్:- సార్. కేర్తిశేషులు మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి గారి దారుణ హత్యను కాంగ్రెసు పార్టీ తరపున మేము తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాం. ఈ హత్యను రాజకీయం చేస్తున్నారనే వారు ఎవర్నైనా వుంటే అది మంచిది కాదని చెబుతున్నాం. ఆ విధంగా ఈ హత్యను రాజకీయం చేసుకునే ఉద్దేశంగాని, అభిప్రాయం గాని మాకు లేవు. అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సభముందు లిఖితపూర్వకమైన ఒక ప్రకటన చేశారు. ఈ ప్రకటనలో 1వ తేదీన జరిగిన హత్యకు సంబంధించి తొలి సమాచారం వున్నదే తప్ప, ఈ 4 రోజుల తర్వాత పరిస్థితి లేదు. దారుణమైన, తీవ్రమైన ఈ హత్యను కాంగ్రెసు పార్టీయే కాదు అన్ని రాజకీయ పార్టీలు కూడా తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాయన్న విషయాన్ని గుర్తించి వాయిదా తీర్మానం ద్వారా చర్చించాలని కోరడం జరిగింది. చర్చకు అనుమతించారు. రెండు పేజీలున్న ఈ ప్రకటనలో దాదాపుగా పత్రికలలో వచ్చిన సమాచారమే వున్నది కాని తర్వాతిది లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు, హోంమంత్రిగారు అక్కడకు వెళ్ళి వచ్చారు. హోం మినిస్టరుగారు అక్కడే వున్నారు. ఈ 4వ తేదీ [illegible] జరిగిన విషయాల గురించి ఏమిటి అందరూ ఆందోళన పడుతున్నారు. ఎక్కడ ఈ మాట చెప్పలేదు. పత్రికలలో చాలా వార్తలు వచ్చాయి. కాంగ్రెసు పార్టీ పక్షాన మేమందరమూ కూడా కే.శే. సుబ్బరామిరెడ్డిగారికి నివాళులు అర్పించాం. ఒంగోలు, నెల్లూరు జిల్లాల ప్రజలకు ఈ హత్య విషయంలో చాలా అనుమానాలున్నాయి. మాతో బాటు మాబాధను పంచుకుంటూ లెఫ్ట్ పార్టీలు కూడా తీవ్రంగా ఆందోళన చెంది వాయిదా తీర్మానాన్ని కోరడం జరిగింది. ఒక్క మాట గ్రహించాలి. రాష్ట్రంలో ఈమధ్య సంఘటనలలో ఉగ్రవాదులు హత్యలు చేసినపుడు గాని, కిడ్నాపులు చేసినపుడు గాని, మరొకరకంగా హింసలకు పాల్పడినపుడుగాని రకరకాలుగా మాట్లాడుకుంటున్నాం. కాని ఈరోజు సుబ్బరామిరెడ్డిగారి విషయంలో ఆలోచిస్తే ఆయన మొన్న పార్లమెంటు సభ్యుడిగా ఎన్నిక అయ్యేక కూడా పక్క రాష్ట్రాలలో కూడా ఎన్నో పరిశ్రమలు నెలకొల్పి, నాకు తెలిసినంతవరకూ, వేల కుటుంబాలకు ఉపాధికల్పించిన ఉన్నతమైన వ్యక్తి ఆయన. ఈ కుటుంబాల పరిస్థితి ఏమిటని ప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. మా వరకూ కాంగ్రెసు పార్టీకి తీరని లోటు జరిగింది. కాంగ్రెసు పార్టీకి అపారమైన సేవలు అందించారు. అంతేకాదు మన రాష్ట్రానికి, ముఖ్యముగా నెల్లూరు, ఒంగోలు గుంటూరు జిల్లాలకే కాకుండా అనంతపురం జిల్లాకు కూడా సత్యసాయి బాబాగారి నీటి పథకానికి ఒక కోటి రూపాయలు ఉదారంగా ఇచ్చారు. ఇట్లాంటి అజాత శత్రువు వంటి మనిషిని అంత దారుణంగా ఎందుకు చంపేరన్న ప్రశ్న వస్తుంది. పత్రికారంగంలో ఒక పత్రికను కష్ట కాలంలో నడిపిస్తూ, పత్రికారంగానికి విస్తృతమైన సేవ చేసిన విషయం మనకు తెలియంది కాదు. ఈ హత్య నిజానిజాలు బయటకు రావాలి. ప్రజలలో చాలా అనుమానాలున్నాయి. 15 రోజుల నుంచీ, సుబ్బరామి రెడ్డిగారి యింటి పక్కనే తీవ్రం వేసుకుని, ప్లాను తయారు చేసి, హత్య చేశారనే మాట పత్రికలలో చూశాం. ఏది ఏమైనా ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేశారు. వారు కూడా అన్నారు యిది తీవ్రవాదుల చర్యగా ప్రభుత్వం భావిస్తోందని. అయితే ప్రజలలో అనుమానాలు నివృత్తి కావాలి. మనం యిక్కడ చర్చించుకుంటే కాదు. రాష్ట్రంలో ఏదైనా

సంఘటన జరిగినపుడు ఉగ్రవాదులపైన నెట్టివేసే పరిస్థితి కూడా రావచ్చు. ముఖ్యమంత్రి గారన్నారు, ఒక సీనియర్ పోలీసు అధికారి చేత విచారణ కొరకు ఆదేశాలు యిచ్చామని, అధ్యక్షా, దీనితో బాటు ముఖ్యమంత్రి గారన్నారు త్వరలోనే అన్ని రాజకీయ పార్టీలతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, ఈ రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలను కాపాడటానికి ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలో, ఉగ్రవాదులపైన ఉన్న చట్టాన్ని ఉంచాలో తీసివేయాలో చర్చిస్తామని. ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేసేదేమిటంటే, ఆ సమస్య వేరు. ఆ సమస్యను రాష్ట్రం మొత్తం మీద పరిశీలించాలి. సుబ్బరామిరెడ్డిగారి హత్యను దానితో ముడిపెట్టి, ఆ సమస్యను, ఈ సమస్యను కలిపి, అన్ని రాజకీయ పార్టీల సలహాలను తీసుకుంటామంటే జాప్యం జరుగుతుంది తప్ప యదార్థాలు బయటకు రావు. మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. త్వరలో యదార్థాలు బయటకు రావాలి. శిక్ష పడాలి. ఎందుకంటే ఇది 1.40 మన ఒక్కరికే రాదు. ప్రక్క రాష్ట్రాలు కూడా చూస్తున్నాయి. మాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డిగారిని కావాలని వారు ఒక్క ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనే కాదు, ప్రక్క రాష్ట్రాలలో, మొత్తం దేశంలోనే చాలామంది మిత్రులు, రాజకీయంగా, పరిశ్రామికంగా ఎందరితోనో సంబంధాలు వున్నాయి. అందుకని తీవ్ర సమస్యగా భావించాలి. ఏమయినా కాంగ్రెస్‌పైన మరేదో రాజకీయాలు చేస్తున్నారనే మాట వాస్తవం కాదు. దీనిని చాలా పెద్ద సమస్యగా, తీవ్రమయిన సమస్యగా భావిస్తున్నాము. ఇటువంటి సమస్యలు అడ్డంపెట్టుకొని రాజకీయం చేయడం మా ఉద్దేశ్యం కాదు. మాపార్టీ పక్షాన, శాసనసభ పక్ష నాయకుడు వివరకు మా కాంగ్రెస్ పార్టీ అధిప్రాయం కూడా దీనిపైన చాలా తీవ్రమయిన ఎంక్వయిరీని కోరుతోంది. ఇంకొక మాట మనవిచేస్తున్నాను. నాలుగవ తేదీ వరకు ఉన్న తొలి సమాచారం కాకుండా ఈరోజు వరకు ఎటువంటి ఇన్వెస్టిగేషన్ జరిగిందనే మాట సభ ముందు ఉంచితే బాగుండేది. ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేది ఏమిటంటే, చాలా తక్కువ సమయంలో విషయాలు బయటకు రావాలి. ఇటువంటి దుశ్చర్యలు, ఇటువంటి హత్యకాలు అణచివేసే బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ముఖ్యమంత్రిపైన ఉంది. శాంతిభద్రతలను కాపాడవలసిన బాధ్యత ఉంది. అజాతశత్రువు సుబ్బరామి రెడ్డిగారికే రక్షణ లేకపోతే, సామాన్య ప్రజానీకానికి రక్షణ లేదనే మాట పేదప్రజానీకం గ్రామాలలో చెప్పుకుంటున్నారు. వివరిసారిగా చూడడానికి వచ్చిన జనాలలో ఇటువంటి అభిప్రాయం కలిగింది. కాబట్టి మీరు తొందర పడవద్దు. అందరికి అభిప్రాయాలూ వినండి. ఇది కేవలం 11 మాసాలలోనే కాదు. అంతకుముందు చాలా రాజకీయహత్యలు జరిగాయి. ఇటువంటి కార్యక్రమం మంచిది కాదు. దీనికి అంతిమంగా ఒక నిర్ణయానికి రావలసిన అవసరం ఉందనే అందరూ చెప్పారు. ఇది చాలా తీవ్రమయిన సమస్యగా కాంగ్రెస్‌పార్టీ భావిస్తోంది. మాపార్టీయే కాకుండా ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు కూడా భావించడం చాలా సంతోషకరమయిన విషయం. ముఖ్యమంత్రిగారి మీద బాధ్యత ఉంది. ప్రభుత్వం మీద బాధ్యత ఉంది. ప్రజలు మీ వైపు చూస్తున్నారు. కాబట్టి న్యాయం చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని మీద్వారా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీమాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డి
హత్య గురించి.

శ్రీ చప్పిడి వెంగయ్య (కంభం):- అధ్యక్షా, సుబ్బరామి రెడ్డిగారితో పాటు మరణించిన గన్‌మ్యాన్ నాకు సమీపబంధువు" మా గ్రామస్థుడు. మా ఇంటిపేరిట వాడు; మా చప్పిడి వెంకటరత్నం. సుమారు నెలక్రిందట నా దగ్గరకు వచ్చి పెదనాన్నా, నన్ను ఏదయినా మంత్రివద్ద గన్‌మ్యన్‌గా చేర్పించమని అడిగారు. నీ ఇబ్బంది ఏమిటంటే, ఇబ్బందిలేదు, పనేమీ లేదు, సుబ్బరామి రెడ్డిగారి దగ్గర అన్నాడు. ఆయన ధర్మాత్ముడు, ఆయన వద్ద వుండకుండా మంత్రుల దగ్గరకు వస్తే చాలా కష్టపడతావు, నువ్వు ఇక్కడే వుండు అని చెప్పాను. ఇక్కడ ఇద్దరం గన్‌మ్యాన్‌లు వున్నాము. బయట పికెట్సికు తీసుకుపోడు, ఒంగోలులోనే వుండమంటాడు, నెలకు రెండు మూడు రోజులు వస్తాడు, ఏమిచేయాలి పెదనాన్నా అన్నాడు. సుబ్బరామి రెడ్డిగారిని రాజకీయవాదిగా చూడడంలేదు. వారు ఒక ప్రత్యేకమయిన వ్యక్తి. నేను అప్పుడప్పుడు అంటుండేవాడిని. మానాయకులు ఈ విషయంలో నన్ను అపార్థం చేసుకోరని అనుకుంటున్నాను. సుబ్బరామిరెడ్డిగారు నరసరావు పేట నియోజకవర్గం పార్లమెంటు మెంబర్ అయితే బాగుంటుంది అనుకొనే వాళ్ళం. ఆయన ఒంగోలును ఏవిధంగా అభివృద్ధి చేసిందో గమనించాము. శివరాంగారు, కాశి రెడ్డిగారు అనుభవంతో చెప్పారు. రాజకీయవాదులు చాలామందిని చూశాము. రకరకాలుగా వున్నారు. ఆయన కోటీశ్వరుడు అయిన తరువాత రాజకీయవాది అయినారు. రాజకీయాలలో కోటీశ్వరులు అయినవారు చాలామంది వున్నారు. వారితో నాకు అంతగా పరిచయం లేదుగానే ఒకసారి చూశాను. వారికి నేను తెలీయదు. మా కంభంలో డిగ్రీ కాలేజి స్థాపించడానికి విరాళాలు ఇవ్వమని అడిగాము. ఎంత ఇవ్వాలి వెంగయ్యగారు అంటే 6 లక్షలు అంటున్నారు అని చెప్పాను. చెబితే ఈ అకడమిక్ ఇయర్‌కి రండి సహాయం చేస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు మా కంభం డిగ్రీ కాలేజి పోయింది. ఆయన గతించి వెళ్లిపోయారు.

ఇది చాలా బాధాకరమయిన విషయం. దాడి జరిగినప్పుడు చాలా పెద్దలు ఆయనవెంట వున్నారు. జిల్లా ప్రజా పరిషత్ మాజీ అధ్యక్షులు పోతుల వెంచయ్య, మాజీ ఎం.ఎల్.ఏ. మహేందర్ రెడ్డి, ఇంకో మునిసిపల్ ఛైర్మన్ వున్నారు. ఒక తూటా కాల్చగానే భయపడ్డారు. గన్‌మ్యాన్ అడ్డం వెళ్లారు. ఆయన పొట్టమర పడుకున్నాడు. గన్‌మ్యాన్‌ను మూడు తూటాలు పేల్చి చంపారు. తరువాత ఆయనను చంపారు. నేను బాడీ తీసుకొని పోలీసు క్వార్టర్సుకు వెళ్లాను. నాకు కూడా చాలా ఏడుపు వచ్చింది. పోలీసు క్వార్టర్స్‌లో ఆడవారు, రేపటినుండి మనకు మంచినీరు ఎక్కడినుండి వస్తుంది అని అనుకుంటున్నారు. మామూలుగా ట్యాప్ వగ్గైరా తిప్పితే 6 నుండి 8 గంటలకు కరంటు వుంటే నీరు వస్తుంది. కానీ టైమ్‌కు సరిగ్గా 'శ్రీమతి మాగుంట రాఘవమ్మ' పేరిట వాటర్‌ట్యాంక్స్ ఒంగోలు పట్టణంలో సరఫరా చేయిస్తూ వచ్చారు. ఒకప్పక్క వాళ్ల కోలేగ్స్ వాళ్ల క్వార్టర్స్‌లో వున్న గన్‌మ్యాన్ చనిపాయారని మరొకప్పక్క మంచినీరు ఎట్లా అని

బాధపడుతున్నారు. అది అక్కడ జరిగిన సంగతి. ఏది ఏమయినా ముఖ్యమంత్రిగారు ఇది ఒక చాలెంజ్‌గా తీసుకుంటారని నాకు తెలుసు, తీసుకుంటారు. వారి నిర్ణయం బ్రేట పెట్టారు. చాలామంది అనుమాన పడుతున్నారు వారు దొరకరు అని.

ఇక ముఖ్యమంత్రిగారు ఒంగోలు రాకముందే నేను గన్‌మ్యాన్ బాడీ తీసుకొని మావూరికి వెళ్ళాను. ఐ.జి.తో మాట్లాడితే అన్నారు. మాబంధువు ప్రాణత్యాగం చేసి మాకు కూడా ఇచ్చారు అని. కూడా ఏమిటంటే, రత్నం కాలేస్తే ఒకరికి దెబ్బతగిలింది. దాని ఆధారంగా పట్టుకోగలిగాము అన్నారు. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారికి నా తరఫున కూడా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గతంలో కూడా ఎన్నో నక్సలైట్లు ఘాతుకాలు జరిగాయి. కొన్ని ఇప్పటికే తేలలేదు. దీనిని చాలా సీరియస్‌గా తీసుకొని ఇందులో సఫలం అవుతారని భావిస్తున్నాను. ఏది ఏమయినా పెద్దలు, కమ్యూనిస్టు సోదరులు, కోదండరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఈ దౌర్జన్యాలను అపవలసి ఉంది. మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారినే వంపితే ఇతరుల గతి ఏమిటని ప్రజలలో ఒకభావం ఏర్పడింది. అది తొలగాలంటే దోషులను పట్టుకొని శిక్షించేదానికి పూనుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

1.50 | చనిపోయిన సుబ్బరామిరెడ్డిగారు కోటీశ్వరులే కావచ్చు. వారి గన్‌మెన్ మీదవాడే
ను: | కావచ్చు. నేను ఎవరిని గురించీ అనడంలేదు కాని అక్కడ ఉన్న యంత్రాంగం చాలా బాధాకరంగా ప్రవర్తించారు. గన్‌మెన్‌ది గురించి – అతని శవాన్ని తీసుకునిపోయి పోస్ట్ మార్టమ్ గదిలో పారవేశారు. అక్కడ నేను కాపలా ఉన్నాను. సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని పెద్ద పెద్ద నాయకులు అందరూ వచ్చి తీసుకునిపోయారు. ఇద్దరినీ అక్కడనే ఉంచివేసి ఉంటే బాగుండేది. గౌరవంగా ఉండేది, కాని అలా చేయలేదని నేను అప్పుడూ బాధ పడ్డాను, ఇప్పుడూ బాధ పడుతున్నాను. అతను ఆయన ప్రాణాలకు ప్రాణాలు ఒడ్డి వనిపోయిన గన్‌మేన్. ఇంక రెండో గన్‌మెన్ మొదటి తూటా పేల్చినపుడే పారిపోయాడు. మరణంలోన్నైనా సరే, భాగ్యవంతుడూ, బీదవాడు అని చూడకుండా ఉండాలి, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను.

చివరగా కీర్తిశేషులు మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారి, వారి గన్‌మేన్ ఆత్మలకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వర రావు:– అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు, అన్ని పక్షాల తరపున నిర్వివాదాంశంగా గౌరవ పార్లమెంటు సభ్యుడు, స్నేహశీలి, ప్రజాస్వామవాది, మానవతా వాది అయిన సుబ్బరామిరెడ్డిగారి మరణం పట్ల దిగ్భ్రాంతి, సంతాపం వ్యక్తం చేయడమే కాకుండా, దీనియొక్క పర్యవసానం ఏమిటి, దీనినుండి సభ్య సమాజం, రాజకీయ పార్టీల వారం, రాజకీయాలలో పాత్ర నిర్వహించే వ్యక్తుల నాయకులు నేర్చుకోవలసిన గుణపాఠం ఏమిటి, చేయవలసిన కర్తవ్యం ఏమిటి అనేది పరిశీలనీయాంశం అయిందని

పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీమాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డి
హత్య గురించి.

మనవిచేసుకుంటున్నాను. సుబ్బరామిరెడ్డిగారి గుణగణాల గురించి అందరూ చెప్పిన దానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. నేను సమయం తీసుకోవడంలేదు. ఎందుకు ఈ హత్య జరిగింది? ఇందాక మా విపక్ష్ నేత రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు వ్యక్తిగత హింసావాదంవల్ల మాకు నమ్మకం లేదు. వ్యక్తిగత హింసావాదం అంటే ఏమిటి? ఈ వ్యక్తిగత హింసావాదం ద్వారా తమ శత్రువులను అడ్డం తొలగించుకునే పద్ధతి ఈ రోజు ప్రపంచవ్యాప్తంగా వచ్చింది. దానికి వ్యతిరేకంగా హ్యూమన్ రైట్స్‌ని రక్షించడానికి పెద్ద పెద్ద ఉద్యమాలు కూడా బయలుదేరాయి అని మీ అందరికీ తెలియంది కాదు.

మహాత్మా గాంధీకి శాంతి పట్ల అయనకు గల నమ్మకాన్ని, మత సామరస్యం అయనకు గల నమ్మకాన్ని వ్యతిరేకించేవారు ఆయనను హత్య చేశారు. ఇందిరాగాంధీని సిక్కు మతస్తులు, మత మౌఢ్యానికి గురైన వారు ఆమెలో ఉన్న లౌకిక తత్వాన్ని సహించలేక, అర్థం చేసుకోలేక హతమార్చారు. రాజీవ్ గాంధీని ఎల్.టి.టి.ఇ కి చెందిన, జాతి విద్వేషానికి గురైన వారు, విద్వేషం తప్ప మరొక ఆలోచన లేనివారు, ఆయన అనుసరించిన రాజకీయాలకు సమాధానంగా హతమార్చారు. మన రాష్ట్రంలో, దేశంలో నక్సల్బైట్లు కూడా అనేక సందర్భాలలో, వారు సహజంగా చెప్పే సాంఘిక అసమానతలు తొలగించడానికి, సాంఘిక సమానతలు సాధించడానికి, వర్గ శత్రువులను హింస ద్వారా తొలగించ వచ్చునని వారి సిద్ధాంతం ఉందని అందరికీ తెలుసు, ఇక్కడ చర్చించనక్కరలేదు. వారి కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తిస్తూనే ఉన్నారు. ఈరోజు సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని మీరు వర్గ శత్రువుగా విశ్లేకరించారా? లేక ఫలానా చోట, ఫలానా భూస్వామిగా ఫలానా దౌష్ట్యానికి కారణమయ్యాడని చెప్పగలరా? ఏమిటి సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని హత్య చేయడానికి కారణం?

మీరు హింసావాదాన్ని ఆయుధంగా అనుసరించే విధానాన్ని మేము అంగీకరిస్తున్నాము, మీరు అటువంటి వారే, కాని మీ వర్గ, విద్వేష సిద్ధాంతాల ప్రకారం, హింసా వాద ప్రకారం చూసిన ఆయనను ఎందుకు చంపారు? కారణం ఏమిటి? దేనికైనా కూడా ఒక హేతువు ఉంటుంది, కారణం ఉంటుంది కదా ? There is a method in madness ఇంకకుముందు మీరు ఫలానా వారిని ఫలానా కారణంగా చంపామని చెప్పలేదా? ఇదే నక్సల్బైట్లు ఫలానా రైలును మేమే పడగొట్టామని చెప్పలేదా? లేక మేము దొరపాటుగా చేశాము, మిస్టేక్ ఆఫ్ ఫ్యాక్ట్ అని చెప్పలేదా? ఆ విధంగా చెప్పగలిగే నక్సల్బైట్లు ఏ సిద్ధాంతం ప్రకారం మౌనం వహిస్తూ ఉన్నారు? ఈరోజు సుబ్బరామిరెడ్డిగారి హత్య పట్ల మీ వైఖరి ఏమిటి? మీరేనా కారకులు. ఏ కారణం వల్ల హత్య చేశారు? ఆయనను కావాలనే హత్య చేశారా లేక చేసింది దొరపాటా? ఆయనను కిడ్నాప్ చేద్దామనుకుంటే ఆయనను హత్య చేయడం తప్పనిసరి అయిందా అనేది మీరు స్పష్టంగా చెప్పాలి. ఈ రాష్ట్రానికి, దేశానికి, ప్రజాస్వామ్య ప్రపంచానికి మీ పాత్ర ఏమిటో, మీ సిద్ధాంతం ఏమిటో, నిజాయితీ ఏమిటో, స్పష్టంగా ప్రకటించాలి. మీ సిద్ధాంతాన్ని గురించి మేము చర్చించదలచుకోలేదు. మీ సిద్ధాంతంపైన దాడి చేయదలచుకోలేదు. సత్యం సత్యమే, న్యాయం న్యాయమే. మీ సిద్ధాంతం ప్రకారం, న్యాయం

 రూలు-304 క్రింద సభదృష్టికి తెచ్చిన విషయము: పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీమాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డి హత్య గురించి.

ప్రకారం ఏ కారణం చేత హత్య చేశారో చెప్పాలి, చెప్పాలని నేను ఆంధ్ర రాష్ట్ర శాసన సభ తరపున నా మనసులో ఉండే భావనను ఖచ్చితంగా చాలా బలోపేతమైన భాషలో వ్యక్తికరిస్తున్నాను. ఆ సంస్థలు కాని, ఆవ్యక్తులు కాని, కొన్ని గంబలలోపల సమాధానం అందజేయాలని కోరుతున్నాను.

మా పార్టీకి ఉండే పరిమిత సిద్ధాంతాలు, మరొక పార్టీకి ఉండే సిద్ధాంతాలు, లేక కమ్యూనిస్టు వర్గాలలో ఉండే తరతమ తేడాలు రాష్ట్రానికి, దేశానికి ప్రజాస్వామ్య వాదులకు తెలుసు. అవి రాజకీయాలలో ప్రతిధ్వనిస్తూ ఉంటాయి, ప్రతిబింభిస్తూ ఉంటాయి. అధికార పార్టీవారు తమ అధికారాన్ని కాపాడు కోవడం కాదు, ఈ రాష్ట్ర ప్రజాస్వామ్యాన్ని, శాంతి భద్రతలనూ కాపాడడానికి వారు తమ భుజస్కంధాలపై వేసుకోవాలి. అలా వేసుకునేవాడే ముఖ్యమంత్రి అవుతాడు. ఆ పార్టీ రాజకీయం చేస్తుంది. మరి ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న చంద్రబాబు నాయుడుగారు, హోంమంత్రిగా ఉన్న ఘాధవ రెడ్డిగారు, వారి క్యాబినెట్, వారి పార్టీ ఈ పరిస్థితులు ఈ విధంగా చేయి జారిపోతుంటే, ఇలాంటి సుబ్బిరామిరెడ్డిలు రోజుకు ఇద్దరు, ముగ్గురు హత్యకు గురి కాబడుతూ ఉంటే, దానిని ఏదో రాజకీయాలని ఎదుటివారిపై నెపం వేయడం సరికాదు. రాజకీయ ఆరోపణలు చేయడం రాష్ట్ర సమస్యలకు పరిష్కారం కాదు. ప్రజాస్వామ్యాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడానికి మార్గదర్శకం కాదు. అందుకు మీరు బాధ్యులు. ఈ శాంతి భద్రతలు కాపాడడానికి ఒక మంచి విజ్ఞానపూర్వకమైన కోశం ఉంది. దీనికి ఎవరు కారకులో వారిని ఏ విధంగా అదుపులో పెట్టాలో మీరు ఆలోచించాలి. మీ మీద మాకు సంపూర్ణమైన విశ్వాశం ఉంది. శాంతి భద్రతల విషూతానికి రాష్ట్రంలో ఈనాడు ఏ మేరకు ఏ మూల ఎవరు బాధ్యులో వారిని కఠినమైన ఉక్కుపాదంతో త్రొక్కి పెడతారా లేదా? మీకు శక్తి ఉంటే, ఆ పని చేసి రాష్ట్రాన్ని రక్షించండి. మీరు రక్షించలేదా – మీకు అది బలహీనతగా పరిణమిస్తుందను కుంటే, ఆ బలహీనతను మేము అవసరమైతే రాజకీయం కూడా చేస్తుకుంటామని చెబుతున్నాను బహిరంగంగా, దయచేసి అటువంటి పరిస్థితిని రానివ్వకండి. మీకు, నాకు రాజకీయ వర్గ కాదు. రాష్ట్ర ప్రజలకు సుఖమయ జీవితాన్ని ప్రసాదించండి. బుద్ధిమంతులకు, న్యాయవంతులకు, సత్యవంతులకు, ధర్మాత్ములకు, ధర్మాన్ని ఉపదేశించే వారికి, పుణ్య కార్యాలు చేసే వారికి ఆ విధంగా చేసే అవకాశం కూడా లేకుండా చేస్తే, వారు ప్రపంచంలో లేకుండా చేస్తే – మంచివారు లేకుండా చేయడంవల్ల మీకు ఏమైనా కీర్తి వస్తుందా? ఎవరైనా కీర్తి వస్తుందని నమ్మినట్లయితే, అటువంటి అపకీర్తిపరులు ఎవరో స్పష్టంగా కనుక్కోండి. వారిపైన ఉక్కు పాదం పెట్టి అణచివేయండని స్పష్టంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకంటె మినహా మంచి సలహా ఇచ్చే అవకాశం లేదు; అవసరం లేదు. అధికారం మీకు ఇచ్చాము కాబట్టి అధికారాన్ని ఉపయోగించుకొని మాకు శాంతిని, విశ్రాంతిని ప్రసాదించండి. ప్రజాస్వామ్య కార్యక్రమాలు నిర్వహించుకోడానికి, ప్రజా సేవ చేయడానికి సంపూర్ణమైన అవకాశం, ఆ విశ్వాసం కల్పించండి. వివరాలు చెప్పనక్కరలేదు. ఎన్ని రాజకీయ పార్టీల కార్యకర్తలు ఎన్ని ప్రాంతాలలో ఎన్ని ఇక్కట్లకు గురవుతారో చెప్పనక్కరలేదు. మీపైన బాధ్యత మరింత పెరిగింది.

దయచేసి, సుబ్బరామిరెడ్డిగారి హత్య – ఆయన ప్రాణ త్యాగం, ఆయన ఈనాడు చేసిన ఆత్మార్పణ, కనీసం మన రాష్ట్రానికి, మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రభుత్వానికి వారి శక్తిని ఇనుమడింపజేయడానికి, అందుకు కారకులను గుర్తింప చేయడానికి, ఈ రాష్ట్ర ప్రజల శాంతిభద్రతలు రక్షించబడే అవకాశాన్ని పెంపొందించడానికి ఉపయోగించమని, అలా ఆయనకు అత్మ శాంతిని కల్పించాలని, అందుకు కృషి చేద్దామని మనవి చేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

2.00 ప్ర.మ. | శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:– అధ్యక్షా, సుబ్బరామిరెడ్డిగారి దారుణ హత్య ఆంధ్ర దేశంలో ఒక దుర్ఘటనగా మనం భావించాలి. ఒక మంచి మనిషికి ముఖ్యంగా కావలసినది మంచి హృదయం కలిగి విశాలమయిన మనసు ఉండాలి. అటువంటి మంచి మనసు, విశాల హృదయం, మానవతాభావం కలిగిన వ్యక్తి సుబ్బరామిరెడ్డిగారు. రాజకీయాల్లో ప్రవేశించినప్పటి నుండి ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలకేగాక ఆంధ్ర దేశంలోని వారు ఎవరు ఎప్పుడు సహాయం కావాలని కోరినా వారికి తగు సహాయాన్ని అందజేసేవారు. ఆనాడు కొండారెడ్డిగారి ఇంటిలో వివాహానికి హాజరయినప్పుడు అందరం కలిసి భోజనం చేస్తున్నాము. నేనూ వారూ ప్రక్కప్రక్కనే కూర్చున్నాము. వారికి షుగర్ ట్రబుల్ ఉంది. వారు రెండు స్వీట్స్ వేసుకున్నారు, అప్పుడు నేను మీకు షుగర్ ట్రబుల్ ఉందికదా ఎందుకు రెండు స్వీట్స్ తింటున్నారని అడిగితే, వారు నాతో రెడ్డిగారు ఈ రోజు కొండారెడ్డిగారి అమ్మాయి వివాహంకదా స్వీట్స్ తినకపోతే ఎలా నువ్వుకూడా ఒకటి తినమన్నారు.* అటువంటి ఉదారమయిన స్వభావం కలిగిన, ప్రేమపూరితమయిన వ్యక్తివారని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడి నుండి 10 నిమిషాలు విశ్రాంతి తర్వాత మున్సిపల్ కార్పొరేషన్‌లో ఏదో సమావేశం ఉందని బయలుదేరారు. దాదాపు బయట వంద మంది వరకు మనుషులు ఉన్నారు. పోగ్రామ్ అటెండ్ కావడానికి వారంతా రెడీ అయినారు. అంతలో ఐదారు మంది వచ్చి దారుణ హత్యను గావించారు, ఈ దుర్ఘటన అందరిని శోక సముద్రంలో ముంచినది. అన్ని జిల్లాలవారు శోకార్త హృదయంతో మునిగివోయారు. ఈ విషయమ్మె రాజేశ్వరరావుగారు చక్కటి భావ ప్రకటన చేశారు. హింసావాదం, ఉగ్రవాదం రాష్ట్రంలో మొదటి నుండి ఏ విధంగా ఉండినదో చెప్పదలిచారు. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఈ నక్సల్స్‌ట్స్ అంతా ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో బయటికు రావాలని వారి సిద్ధాంతాలను ఎక్స్‌పస్‌యిన్ చేయాలని ఆనాడు వారు లిబరల్స్‌ట్ పాలసీ అడాప్ట్ చేశారు. దాని వల్ల ఆనాడు ఎన్ని లాభనష్టాలు జరిగాయో ఒక్కసారి ఆలోచించాలి. We have to look back and think about the incidents that have taken place before 1989. తదుపరి జనార్ధనరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చారు. వారు దీనిని కొంచెం టైటెన్ చేశారు. కొన్ని దుర్ఘటనలు జరిగాయి. తరువాత విజయభాస్కరరెడ్డిగారు వచ్చారు. The same policy of Mr. Janardhan Reddy was continued by Mr. Vijayabhaskar Reddy.

---

*An asterisk before the name Indicates conformation by the Member.

మరల దేనికోసమో మార్చుకున్నారు. ఓట్ల కోసం అనుకోండి, స్వార్థంతో వేరే ఉద్దేశ్యంతో చేశారని అనుకోవడం లేదు. Why this policy has been liberalised? తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చంద్రబాబునాయుడు కానివ్వండి, ఎన్.టి.రామారావు కానివ్వండి We don't bother about the policy that has been adopted by the Government. ఏమిటి, ఎందుకు మార్చుకోవలసిన పరిస్థితి వచ్చిందనేది ప్రజలకు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. నక్సల్బెట్ల పేరుతో మన భారతదేశంలో మధ్యప్రదేశ్ కానివ్వండి, మన రాష్ట్రమే కానివ్వండి. ప్రక్కనున్న రాష్ట్రాలే కానివ్వండి ఎన్ని విధాలుగా అందరం నష్టపోతున్నామనేది ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. సుబ్బరామి రెడ్డి మానవతావాది అటువంటివ్యక్తిని దారుణంగా కాల్చి చంపారు. దీనికి ప్రబలమయిన కారణాలు ఏమి ఉన్నాయనేది వారు సమాజానికి చెప్పవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది అని రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. వారు అతి ఉత్తమోత్తమ ప్రశ్న వేశారు. దానికి వారు జవాబు చెప్పాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ సిద్ధాంతాలన్నీ దేనికోసం అని అడిగారు. దోపిడి విధానానికి, ప్రజాస్వామ్యానికి వ్యతిరేకంగా, ఎన్నికలలో నమ్మకం లేదనే పద్ధతిన అని చెబితే చెప్పవచ్చు కాని ఏ కారణాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆరోజు ఈ హత్యకు పాల్పడ్డారుఅనేది ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. మనకు సివిల్ లిబరేషన్ ఆర్గనైజేషన్ ఉంది. ఈ పీపుల్ వార్ గ్రూప్‌ని బ్యాన్ చేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈ ఆర్గనైజేషన్‌లో పెద్ద పెద్దవారు ఉన్నారు. ఇటువంటి దారుణ సంఘటనలు జరుగుతూ ఉంటే దాని మీద ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. పార్లమెంట్, అసెంబ్లీ ఎలక్షన్స్ వస్తున్నాయి, బ్యాన్ పెడితే రేపు ఓట్లు వేయరు. ఆ గ్రామాల్లోకి పోవడానికి వీలు లేదనే పద్ధతిలో ఆలోచిస్తే ఈ రాష్ట్రానికి మోక్షం ఉండదు. ఈ నక్సల్బెట్లు మంచివారిని హత మారుస్తున్నారు, దోపిడీ చేస్తున్నారు. ఈ పద్ధతిని మార్చవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. నేను తీవ్రంగా మాట్లాడుతున్నాననే విషయం కాదు. దీనిని తీవ్రంగా ఆలోచించవలసిన ఆవశ్యకత ఎంతయినా ఉంది. ఈ నక్సల్బెట్ల గురించి ఏమి చేయాలి, ఏలా చేయాలి, ఈ సిద్ధాంతాలు కంటిన్యూ విషయం మొదలయిన వాటి గురించి అన్ని పక్షాల నాయకులతో చంద్రబాబు నాయుడుగారు మీటింగ్ ఏర్పాటు చేశారు. మా పార్టి తరఫున జనార్ధనరెడ్డిగారు పార్టిసిపేట్ చేశారు. ఆరోజు ఖచ్చితంగా అన్నీ చెప్పడం జరిగింది. ఒంగోలులో స్క్వాటర్స్‌కో మెయిన్‌టెయిన్ చేయడం To what extent? How much period? Till how many killings ? ఇవి అన్నీ ఆలోచించుకోవాలి. ఈ విషయంలో ఖచ్చితమయిన పాలసీ చేయాలి. ఈ హంతకులను ఉక్కుపాదంతో అణచివేయాలి లేకపోతే ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు క్షేమం కలగదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ దుర్ఘటనకి సంబంధించినంతవరకూ కోదండరెడ్డిగారు చెప్పారు. దీనిని రాజకీయం చేయాలనే ఆలోచన లేదు. ఏమయినప్పటికీ దోషులను పట్టుకోవడం జరిగింది. అతను దాచేపల్లి గ్రూప్ లీడర్ అని అంటున్నారు. అనుమానాలు ఉన్నాయి. అవునా, కాదా లేదా పోలీసు వారే నక్సల్బెట్ల పేరు చెబుతున్నారనే అనుమానం ప్రజలలో ఉంది. ఏదో ప్రబలమయిన కారణాలు ఉన్నాయనే పద్ధతిన పేపర్లలో వదంతులు వచ్చాయి. దీనికిగాను సమగ్ర విచారణ జరగాలి. A Commission of

Enquiry should be appointed, otherwise there will be no use. ఐజి, ఇంటలిజెన్స్ గౌ।। ముఖ్యమంత్రి మరియు శ్రీ మాధవరెడ్డిగారు అక్కడకు వచ్చారు సంతోషం. The investigation should be completed within a short period and there should be timebound programme. లేకపోతే మనం దోషులను పట్టుకోలేము. ఈ సందర్భంగా నేను ఒక విషయం చెప్పదలచాను. దగ్గుబాటి వెంకటేశ్వరరావుగారి తండ్రి చెందు రామయ్యగారు ఆ నాడు తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులుగా ఉన్నారు, వారిని పట్టుకొని కాల్చేశారు. కాల్చిన తరువాత వారంతా జిందాబాద్ అనుకుంటూ వెళ్లినా అడిగినవారు, మాట్లాడినవారు, పట్టుకున్నవారు లేరు. ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నాను అంటే సేఫ్‌టీ అనేది లేదు. వారు ఇన్ని చేసినా వారి మీద మాక్షన్ తీసుకోలేదు. Nobody was convicted at that time. అదరికీ తెలిసినదే ఎస్.పి. నాయుడుగారిని వారే చంపారు, వ్యాస్‌గారిని చంపారు. What action they have taken? ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నాను అంటే, నేను కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అని ఆలోచించడం లేదు. ఏ పార్టీ Government is a continous one. Any Government, ruling whatever party, should safe-guard the interests of the public. శాంతిభద్రతలను పరిరక్షించవలసి భాద్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. దానికి అన్ని రాజకీయ పక్షాలు వెనుకాడకుండా ఓట్లను, స్వలాభాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా, ఈ రాష్ట్రానికి మంచిపేరు తేవాలి. శాంతిభద్రతలను కాపాడాలి. దీనికిగాను చంద్రబాబునాయుడుగారు కృషి చేయాలి. మా అందరి పూర్తి సహకారం ఈ విషయంలో ఉంటుంది. ఈ విషయంలో ఇన్వెస్టిగేట్ చేసి నిందితులను పట్టుకోవాలి. ఇకమీదట ఇటువంటి దొరపాటు జరిగితే ఉరిశిక్ష పడుతుందనే భయోత్పాతం క్రియేట్ చేయాలి. అపుడు ఇటువంటి సంఘటనలు పునరావృతం కావు. ఇటువంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. సుందరరామిరెడ్డిగార్ని చంపారు, పీపుల్స్‌వార్ గ్రూప్ అని అంటున్నారు. వీటన్నింటికి సమగ్రమయిన విచారణ జరిపించాలి. By a Commission of Inquiry into the incident. ఇన్వెస్టిగేట్ చేయడం, కేస్ ఫైల్ చేయడం జరుగుతుంది. కాని దీనిమీద కమీషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ వేస్తే బాగుంటుందని కోరుతూ నాకు ఇచ్చిన అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

2·10 మ. | శ్రీ కన్నా లక్ష్మినారాయణ:– అధ్యక్షా, పెద్దలు, సోదర సమానులైన శ్రీ మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని హత్య చేసారు ఈ శాసన సభలో నేను శాసన సభ్యుడిగా ఉండగా ఇటువంటి దురదృష్టకరమైన సంఘటన వస్తుందని అనుకోలేదు. నా కంటే ముందు మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యులు ఆయన గొప్ప తనాన్ని, దాన ధర్మాన్ని, ప్రవర్తననే చెప్పడం జరిగింది. పుట్టిన వారు గిట్టక తప్పదని, మన రాజకీయంలో ఎంతో మంది శాసనసభ్యులు, ప్రజాప్రతినిధులు వనిపోయారు ఏదో నాలుగు మంచి మాటలు చెప్పాలని చెప్పి బయటకు వెళ్లిన తరువాత వేరే రకంగా మాట్లాడిన పెద్దలు చాలా మంది ఉన్నారు. కాని, ఇపుడు ఇక్కడ అట్లా కాదు. ఈయన అజాత శత్రువుగా ఉండేవారు. ఒక అత్మీయుడిని, కుటుంబ సభ్యుడినీ పోగొట్టుకొన్నామన్న స్థాయికి ఎదిగిన వ్యక్తి ఈయన.

ఈ ప్రభుత్వ పాలనలో శాంతి భద్రతలు ఎంత గొప్పగా ఉన్నాయో చెప్పడానికి ఇది ఒక నిదర్శనం మా సి.ఎల్.పి. సెక్రెటరీ శ్రీ కోదండరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు పత్రికలలో వచ్చిన వార్తలను, లేదా హత్య జరిగిన రోజు చెప్పిన ఇన్‌సిడెంట్స్‌ను మాత్రమే ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేట్‌మెంట్‌లో ఇస్తున్నారు. అదే విషయాలు చెపుతున్నారు. కొంత మంది గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సుబ్బరామిరెడ్డిగారు పత్రికా రంగంలో చేసిన సేవల గురించి చెప్పారు. ఆంధ్ర పత్రిక మూతపడినప్పుడు ఆ విషయాలను చక్కగా సెటిల్ చేశారు. పత్రిక కార్మికులు చెక్స్ తీసుకొంటూ వ్యక్త పరచిన ఆనందం అంతా ఇంతా కాదు. నేను ఆరోజులలో కార్మిక మంత్రిగా ఉన్నాను. విజయవాడలో ఆ ఫంక్షన్‌కి నేను కూడా వోజర్నైనాను. ఆయనను కార్మికులు దేవునిగా పొగిడారు. శ్రీ సుబ్బరామిరెడ్డిగారు ఒక ఇండస్ట్రియలిస్ట్‌గా, రాజకీయనాయకుడిగా భారత దేశంలో ఉన్న ప్రజాసమస్యలను విస్మరించకుండా, ప్రజలకు కావలసిన పనులను ప్రభుత్వ ఆధీనముతో చేశారు. ప్రభుత్వ సహాయం అవసరం లేనప్పుడు తనకు ఉన్న ఆర్థిక వనరులతో ప్రజల సమస్యలను తీర్చారు. అతి తక్కువ సమయంలో రాజకీయంగా, పారిశ్రామిక వేత్తగా ఎదుగుతున్న సమయంలో అతన్ని దారుణంగా హత్య చేయడం, ప్రజలలో చాలా అనుమానాలు రేకెత్తిస్తున్నాయి. దీనిని రాజకీయం చేయవద్దనే అంటున్నారు, చిత్తశుద్ధితో ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తుందని అంటున్నారు. ఇప్పటికి ఆయన హత్య కాబడి నాలుగు రోజుల్నైనా ప్రభుత్వం యొక్క చిత్త శుద్ధి ఏమిటి? ఈ విషయమ్మై ఏమేమి చర్యలు తీసుకొన్నారో చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. మా గుంటూరు, ఒంగోలు, నెల్లూరు ప్రాంతాలలో చాలా మందికి చాలా చాలా అనుమానాలు ఉన్నాయి. ఆ అనుమానాలను నివృత్తి చేయాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే ఏమేమి చర్యలు తీసుకొంటోందో ప్రజలకు చెప్పవలసిన బాధ్యత ఉంది.

శ్రీ ఆర్ దామోదర్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి కీర్తిశేషులు. వారి దారుణ హత్యను ఖండిస్తూ చాలా మంది శాసనసభ్యులు చెప్పారు. అసలు హత్య పీపుల్స్ వార్ గ్రూప్ వారు చేశారా? లేదా? అన్నది ఒక అనుమానం. అలాగే వేరే రాజకీయ కారణాలతో హత్య చేశారా? కాన్స్పిరసీ ఉందా? అన్న అనుమానాలు కూడా ప్రజలలో ఉన్నాయి. ఈ అనుమానాలను ప్రభుత్వం వెంటనే తీర్చాలి. ఈ హత్య గురించి న్యాయ విచారణ చేసి వెంటనే వెల్లడించాలి. ఈ హత్య గురించి రకరకాలుగా మాట్లాడుకొంటున్నారు. ఒంగోలు పార్లమెంటు ఎలక్షన్స్‌లో అంతకు ముందు ఒక సిటింగ్ సభ్యుడు ఉండేవారని, ఆయనకు కాకుండా కాంగ్రెస్ వారు మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డికి టిక్కెట్టు ఇచ్చారని ఆ సంగతులన్నీ మనందరకు తెలుసు. ఆ సీట్ గురించి రకరకాల అపోహలు పత్రికలలో వచ్చిన సమయంలో ఈ హత్య జరిగింది. దాని గురించి అనుమానం ఉంది. నా అభిప్రాయాలు చెపుతున్నాను. ఇలాంటి అనుమానాలు ఉన్నందున జుడీషియల్ యింక్వయిరీ వేయాలని అడుగుతున్నాను. పీపుల్స్ వార్ గ్రూప్ విషయం చూస్తే నక్స్‌లైట్లు ఉగ్రవాదం, ప్రజాకోర్టులు నడుస్తున్నాయి. ముఖ్య మంత్రిగారు వచ్చి మూడు నెలల్నైనా ఇంతవరకు ఈ నక్స్‌లైట్లపై

నిర్దిష్టమైన విధానం ఏదీ తీసుకోలేదు. తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. మా జిల్లాలో ఒక నక్సలైట్ నాయకుడు ప్రభుత్వానికి లొంగి పోగా ప్రభుత్వం అతనికి బ్యాంకు ద్వారా ఒక లారీ కొనుక్కోడానికి, ఉపాధి కల్పించింది. తరువాత కొందరు ఆ లారీని తగులబెట్టారు. ఈ రోజు నక్సలైట్లు జిల్లాలలో ప్రతి రోజు ప్రజా కోర్టులను నిర్వహిస్తున్నారు. మా దగ్గర మండల మెంబర్‌ని హత్య చేస్తే ఇంటరాగేషన్ పేరుతో 18 మందిని పట్టుకొస్తే పోలీస్ స్టేషన్‌లో ధర్నా చేసారు. ఆ సంఘటన ఫైరింగ్ వరకు పోయింది. ప్రజలైన, ప్రజా ప్రతినిధులైన ఎంత వత్తిడి వస్తోందో ఒకసారి గమనించాలి. బ్యాన్ ఎత్తి వేసిన తరువాత ఒక విధానం తీసుకోవాలి. తీసుకోలేదు. నక్సలైట్స్‌కి ఉక్కు పాదంతో నలిపివేయక పోతే కష్టం. పోలీసులు కూడా డీమొబిలైజ్ అయి ఉన్నారు. అక్కడ తుపాకులతో చలాలు ఉన్నాయంటే పట్టుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. బ్యాన్ లేదు, మేము పటుకొన్నా కూడా అది వేరే విధంగా ఉంటుందని పోలీసులు భయపడుతున్నారు. ఇటువంటి భయభ్రాంతులతో ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వం నిర్దిష్టమైన విధానం తీసుకోవాలి. దయచేసి శ్రీ సుబ్బరామిరెడ్డి హత్య విషయంలో న్యాయ విచారణ జరిపించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఒక మంచి వ్యక్తిని, అజాత శత్రువుని కారణాలు లేకుండా అతి దారుణంగా చంపడం జరిగిందని అందరు గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ ఒక ఏకాభిప్రాయానికి రావడం జరిగింది. కొంత మంది గౌరవ సభ్యులు కొన్ని కొన్ని సందేహాలను వ్యక్తం చేశారు. ఆయనను ఉగ్రవాదులు చంపారా? లేక ఇతర రాజకీయ కారణాల వల్ల చంపారా? లేక ఏమైనా కాన్స్పిరసీ ఉందా? అని అడిగారు. పతంగి వెంకటి బాల గణేష్ అనే అతను దొరక్క పోయి ఉంటే ఆ అనుమానాలకు కానో, కూనో అధారాలు ఉండేవి. ఈ రోజు ఆ అనుమానాలకు ఏ మాత్రం స్కోప్ లేకుండా ఇది క్లియర్‌గా ఉగ్రవాదులు చేశారని ఎస్టాబ్లిష్ అయినది. నన్ను కూడా కొన్ని ప్రశ్నలు అడిగారు. దీనికి రాజకీయ కారణాలు ఏమైనా ఉన్నాయా? ఇంటర్ పొలిటిక్స్ ఉన్నాయా? అది అడిగారు. దయచేసి ఈ విషయంలో ఎవరూ రాజకీయాలు జోడించవద్దని తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే క్లియర్‌గా ఎస్టాబ్లిష్ అయిన కేసుని మళ్లీ రాజకీయాలు జోడించుకొంటూ మాట్లాడుకొంటూ పోతే నష్టపోయేది రాష్ట్రం. మనమంచరం కూడా నష్టపోతామని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ బెంచీల నుంచి కొంత మంది చాలా క్లియర్ కట్‌గా ఏ మాత్రం రాజకీయం లేకుండా స్పష్టంగా మాట్లాడారు. చాలా సంతోషం. కేవలం ఒక రిద్దరు దీనిని కూడా రాజకీయం చేయాలని మాట్లాడారు. దీనిని రాజకీయం చేసేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నందుకు నేను బాధ పడుతున్నాను. కొన్ని కొన్ని విషయాలు రాజకీయం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. వి ఆర్ ఆల్ పొలిటీషియన్స్. కానీ లార్జర్ ఇంట్రస్ట్‌గా వచ్చినప్పుడు స్మాల్ ఇంట్రస్ట్ ఇన్‌వాల్వ్ అయినప్పుడు, మనుగడకు ప్రమాదం వచ్చినప్పుడు మాత్రం ఎవరూ, రాజకీయం చేసినా ప్రజలు క్షమించరని చెపుతున్నాను. అందుకని ఒక కార్యక్రమంలో యునానిమిటీకి అందరం రావలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజు మాట్లాడిన

వ్యక్తుల అభిప్రాయం తీసుకొంటే చాలా వరకు యునానిమిటీకి వచ్చారు. దానికి ప్రభుత్వం తరఫున ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అయితే మనం ఈ రోజు గమనించవలసింది 2.20 పోలీసులు ఏవిధంగా వ్యవహరించారన్నది. ఈ సంఘటన 1.30 నిమిషాలకు మ. జరిగింది. సుబ్బరామి రెడ్డిగారు ఎప్పుడూ ఎవరితో మాట్లాడడానికైనా జంకేవారు కాదు. వారు 1.30, 1.45కు కాబోలు పత్రికలవారితో చెప్పడం జరిగింది. వారు ఈ సంఘటన జరుగుతుందని ఉహించలేదు. సాధారణంగా వారు ఏవిషయంలో అయినా అందరికంటే ముందు వచ్చేవారు. అలాగే అప్పుడూ వచ్చారు. అప్పుడు వారినీ రెండు చేతులూ పట్టుకుని బయటకు తెచ్చారు. సీలింగ్‌పై కాల్పులు జరిపారట. అప్పుడు కూడా వారు నవ్వుతూ ఏమిటి మీరు చేసేది, నవ్వులాటకా అని అడిగారట. సెంట్రీని కాల్చారట. సెక్యూరిటీని సేవ్ చేయాలని అయన పోతే వారు కాల్పులు జరిపారు. వెంటనే అయన గన్‌మెన్ అక్కడ వుంటే వారిని, సుబ్బారెడ్డి, పెంచల రెడ్డి మొదలైన వారిని వెళ్లిపోమన్నారు. అయితే వారందరిపైనా దుండగులు కాల్పులు జరిపారు. ఇంకా అక్కడ మిగిలి 50 మందిదాకా వ్యక్తులు ప్రాణ భయంతో పారిపోయారు. అయితే దుండగులు వారిని కాల్చి వెంటనే కర్నూలు రోడ్డులో పారిపోయే ప్రయత్నాలు చేశారు. విషయం తెలిసిన వెంటనే పోలీసులు వారిని ఛేజ్ చేసే ప్రయత్నంలో పడ్డారు. మొత్తం రాష్ట్రంలో అన్ని ప్రాంతాలకూ ఇన్ఫర్మేషన్ యివ్వడం జరిగింది. వెంకట రెడ్డిగారితో నేను మాట్లాడాను. సంఘటన 1.45కు జరిగితే, పోలీసులకు మొత్తం ఇన్ఫర్మేషను యివ్వడం చేశాము. మొత్తం జిల్లాలో అన్ని రవాదారులూ, రోడ్లన్నిపైనా వారిని పట్టుకునేందుకు పోలీసును ఎలర్ట్ చేయడం జరిగింది. మొత్తం ఒక గంటలోపుగా వారిని పట్టుకునేందుకు పోలీసులు సిద్ధం చేయబడారు. దాంతో వారు గుంటూరు రోడ్డుపై పోకుండా, చినగంజాం కడవ కుదురు ప్రాంతంలో 40 కి.మీ. దూరంలో వెహికిల్‌ను పోలీసులు పట్టుకోవడం జరిగింది. దానిని ఆధారంగా పోలీసులు అక్కడి ప్రజల సహకారంలో అక్కడే ఒక వ్యక్తి రక్తం కారుతూ వుండగా తిరిగినట్లుగా గుర్తించి అతనిని పట్టుకోవడం జరిగింది. ఆ పట్టుకోబడిన వ్యక్తి గణేశ్. సాయంత్రం 5 గంటలకల్లా అతనిని పట్టుకున్నట్లుగా మనకు ఇన్ఫర్మేషన్ వచ్చింది. అతను యింకా హాస్పటల్‌లో బెడ్‌పై వున్నాడు. ఆక్సిజన్ యివ్వడం జరుగుతోంది. ఎంక్వయిరీ అతను పూర్తిగా కోలుకుంటేగానీ చేయడానికి వీలవదు. ఎంక్వయిరీ జరుగుతూనే వుంది. ఈరోజు పోలీసులు యిచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం 5గురు దుండగలున్నారనీ, అందులో సీను, వెంకటేశ్వర రావులు కూడా వున్నారనీ, అయితే అందులో ఒకరి దగ్గర 1.45 వింోలు, 1800 రూపాయల క్యాష్ దొరికింది. అతని నుండి పెపన్స్ కూడా సీజ్ చేయడం జరిగింది. ఇందులో ఒకరు 1987 నుంచీ అండర్ గ్రౌండులో వున్నారనీ, యితనిని పట్టుకుంటే 50 వేల రూపాయలు యివ్వాలని కూడా ప్రకటించి వుందనీ కూడా తెలిసింది. వీరు 10 రోజులుగా ఒక పథకం ప్రకారం దీనిని చేసిందనీ అంటున్నారు. అయితే చాలా మంది ఇంటలీజెన్స్ విభాగం ఏమి చేస్తోందని కూడా అడుగుతున్నారు. అది వాస్తవమే. అయితే శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీని ఆమె ఇంట్లోనే, ఆమె సెక్యూరిటీగార్డులే చంపారు. రాజీవ్‌గాంధీని కూడా, అక్కడ సెక్యూరిటీ లేక కాదు.

పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీమాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డి
హత్య గురించి.

సెక్యూరిటీ వున్నావారు చంపడం జరిగింది. మనం ఈ రోజు ఆలోచిస్తే, మనం ఏదో ఆలోచిస్తే, మనం ఏదో ఆలోచిస్తూ నడచి వెళుతూ వుంటే మన ప్రక్కన ఉన్న వారే కాల్చివేస్తే ఏమీ చేయలేని పరిస్థితులున్నాయి. కనుక ఈ పరిస్థితుల పరిష్కారం, సమస్యా పరిష్కారం మనం చేయాల్సి వుంది. మనందరికి తెలుసు. ఈ నాడు పరిస్థితులెలా వున్నాయంటే అజాత శత్రువైన సుబ్బరామి రెడ్డిగారిని బలిగొన్నాయి. వెంకట రెడ్డిగారు మంత్రులు, ఇతర ఎం.ఎల్.ఏలు, అందరూ ఆయనను అజాత శత్రువుగా చెపుతున్నారు. ఆయన రాజకీయాలకతీతంగా పాటుపడ్డారని చెపుతున్నారు. మేము బాధ్యత నుంచీ పారిపోవడం లేదు. అయితే ఈ రోజు ఒక్కరోజులో యిది జరిగేది కాదు. గాదె వెంకట రెడ్డిగారన్నట్లుగా ఈ విషయంలో చెన్నా రెడ్డిగారు బ్యాన్ లిఫ్ట్ చేశారు. ఎందుకు చేశారు? జనార్ధన రెడ్డిగారు, విజయభాస్కర రెడ్డిగారు మళ్ళీ బ్యాన్ పెట్టారు. మళ్ళీ ఎన్.టి.ఆర్‌గారు బ్యాన్ లిఫ్ట్ చేశారు. అయితే సంఘటనలు జరగకుండా వుండాలంటే ప్రజలందరి సహకారం కూడా ఎంతో అవసరం. ఈనాడు కూడా వీరి హత్యోదంతంలో ప్రజలు తెలుపడం వల్లనే వారిని పట్టుకోవడం సంభవించింది. కనుక ఈ విషయంలో ప్రజలందరినీ కూడా ఎడ్యుకేట్ చేయాల్సి వుంది. మనం అంతా ఒక త్యాగాన్ని లేకపోతే రక్షణ సమస్య సాధ్యం కాదు. దామోదర రెడ్డిగారొక విషయం చెప్పారు. నేను ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ బాధ్యతల నుంచి తప్పించుకోను. మా ప్రభుత్వం కూడా చేయదు. అనేక కేసులలో ఈ విషయం రుజువైంది. గుత్తిలో సంఘటన, కరీంనగర్‌లో సంఘటన, ఆదిలాబాద్‌లో జరిగిన సంఘటనల విషయంలో నిందితులను ఫేస్ చేయడం జరిగింది. సమాజం నుంచీ సంఘ విద్రోహకర శక్తులను మనందరం కలసి ఏరిపారేయాలి. డెమోక్రటిక్ నార్మ్స్ ప్రకారం మనం పనులు చేయాల్సి వుంది. దేనినో రాజకీయం చేయము. ఇప్పుడు నేను ఏ సంవత్సరంలో ఎన్ని కేసులు జరిగాయి. మీకు తెలియజేస్తాను. 1993లో మన రాష్ట్రంలో 143 మర్డర్స్ జరిగాయి. చాలా ఎక్కువగా జరిగాయి. అదే 1994లో 103 హత్యలు జరిగాయి 1995లో 75 హత్యలు జరిగాయి. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 1.1.95 నుంచీ 30.8.1995 వరకూ 42 హత్యలు జరిగాయి. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 26 హత్యలు జరిగాయి. మేము వేటినీ వదలడం లేదు. మీరు ఆలోచించండి. గుంటూరులో జరిగింది ఎక్స్‌ట్రిమిస్ట్‌ల చర్య. సుందర రామిరెడ్డిగారి హత్యలో దోక్యం వున్నదన్న వారిపై అనుమానించి 5 గురిని అరెస్టు చేయడం జరిగింది. వెంకట రెడ్డి, మార్కండేయ రెడ్డి, శ్రీనివాసులు రెడ్డి, వీరారెడ్డి, నర్సరెడ్డి మొదలైన వారిపై ఎంక్వయిరీ పెట్టాము, సంపూర్ణంగా వీరిపై చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా ఇందులో ఏమాత్యం
2.30 సందేహం లేదని మీ ద్వారా వారికి తెలియచేస్తున్నాను. ఈ హౌస్‌లో మీ అందరి
మ. సహకారం కావాలి. పొలిటికల్ పార్టీస్‌ను కూడా మనం ఇన్‌వాల్వ్ చేద్దాము. సింగిల్ వాయిస్‌తో మనమందరం మాట్లాడగల్గితే ఈ సమస్యలే ఉండవు అని మీ ద్వారా వారికి తెలియచేస్తున్నాను. మనం ఫేస్ చేయాలి. ఇవి కనుక ఫేస్ చేయలేకపోతే ఏ గవర్నమెంటు అయినా సరే నిన్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉండవచ్చు, ఈ రోజు మేము

4 డిశంబరు, 1993 రూలు-304 క్రింద సభదృష్టికి తెచ్చిన విషయము: పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీమాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డి హత్య గురించి.

ఉండవచ్చు, లేపు వేరే గవర్నమెంటు రావచ్చు, ఫాలెండిగా మిగిలిపోతుందని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. శ్రీ వితల్‌రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కమీషనర్ ఆఫ్ ఎంక్వేయిరీ వేయమన్నారు. కొంతమంది జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ వేయమన్నారు. ఈ విషయాలు అన్నీ పెద్ద మనస్సుతో ఆలోచించారి. ఓపెన్‌గా ఉన్న ఎవిడెన్సు ఎక్కడా లేదు. గణేష అనే వ్యక్తి దొరికాడు, అతని ద్వారానే మొత్తం ఇన్‌ఫరమేషన్ వాళ్ళు కలెక్టు చేస్తున్నారు. కిడ్నాప్ చేయాలని లేకపోతే పేపర్ తగాదాలు ఉన్నాయని, ఇంటర్‌పార్టీ రైవలరీ ఉందని ఇవి అన్నీ మీరు రెయిజ్ చేస్తున్నారు. దయచేసి ఈ స్టేజిలో రెయిజ్ చేయడం మంచిది కాదు. మొత్తం ఇన్‌వెస్టిగేషన్ అయిన తరువాత ఈ హౌస్‌లో పెట్టి చర్చిద్దాము. ఆ రోజు సంఘటన జరిగిన వెంటనే శ్రీ మాధవరెడ్డిగారిని, సి.బి.సి.ఐ.డి. అడిషనల్ ఐ.జి.గారిని నేను అక్కడికి వెళ్ళమన్నారు. మరునటి రోజు అక్కడకు పోయే వరకు వాళ్ళు ఇద్దరు అక్కడే ఉన్నారు. ఐ.జి. లా అండ్ ఆర్డర్ కూడా అక్కడే ఉన్నారు. టాప్ ఆఫీసర్లను పంపమని మీరు చెప్పారు. దీనివల్ల లాభాలు ఉంటాయి అని అంటే పబ్లిసిటీలు లేవు-దానికి కూడా నేను ఒప్పుకొంటానని మీకు తియచేస్తున్నాను. శ్రీ పి. ఉపేంద్రరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వాలని, సహాయం చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయంలో కానీ్సబిలీకు వెంటనే లక్ష రూపాయలు ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇస్తాము ఒక లక్ష రూపాయలు ఇన్సూరెన్సు వస్తుంది. ఆయన ఎప్పుడు రిట్నీరు అవుతాడో అంతవరకు వచ్చే జీతం అంతా కూడా వాళ్ళ బందువులకు ఇస్తారు. ఒక ఉద్యోగం కూడా వెంటనే వాళ్ళ ఫ్యామిలీకి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. వాళ్ళకు ఒంగోలులో ఒక స్థలం ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నదని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. ఇవన్నీ నేను ఇప్పిస్తాను కాని పరిష్కారం ఇది కాదు. ఒక వ్యక్తికి సహాయం చేయాలి. ఎందుకంటే బ్రేవ్‌గా నిలబడి ఉన్నాడు, బోల్డ్‌గా చేశారు. శ్రీ బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు మాట్లాడినప్పుడు బ్యాన్ ఒక్కటే సోల్యూషన్ కాదు డిటర్‌మెంటుగా యాక్షన్ చేయాలి అని వారు చెప్పడం జరిగింది. శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారు, దామోదరరెడ్డిగారు మాట్లాడినప్పుడు మీరు బ్యాన్ పెట్టారు, యాక్షన్ తీసుకోకపోతే ఏమి మిగలదని క్లియర్‌కట్‌గా చెప్పారు. అన్నీ పోల్చికల్ పార్టీస్ రేపో, ఎల్లుండో కూర్చొని చర్చించిన తరువాత మీకు తెలియచేస్తాను. అయితే బ్యాన్ పెట్టినా పెట్టక పోయినా యాక్షన్‌లో మాత్రం ఏమాత్రం లోపం ఉండదు, అన్నీ విధాల యాక్షన్ తీసుకొంటామని మాత్రం నేను క్లియర్‌గా చెబుతున్నాను. లా అండ్ ఆర్డరలో మాత్రం ఎలాంటి కాంప్రమైజ్ ఉండదు అని నేను స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. దాంట్లో సందేహం లేదు.

(అంతరాయం)

లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్‌టెయిన్ చేయడం నా రెస్పాన్సిబిలిటీ, తప్పకుండా మెయిన్‌టెయిన్ చేసి తీరుతాము. ఎవర్నైనా సరే యాక్షన్ తీసుకొని తీరుతామని నేను మీకు తెలియచేస్తున్నాను.

పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీమాగుంట సుబ్బరామి రెడ్డి
హత్య గురించి.

శ్రీ గాదే వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం వారు పోలీస్ సెక్యూరిటీ ఇస్తే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వ అభిప్రాయం ప్రజలకు తెలియాలి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- అధ్యక్షా, నేను యాక్షన్ తీసుకోవాలంటే రెండు నిముషాల పని కాదు. నా ఉద్దేశ్యం మీ అందరి సహకారం నాకు అవసరం. మీ అందరితో మాట్లాడి డిసిషన్ తీసుకొంటాను. ఈ సమస్య పైన సింగిల్ వాయిస్‌తో వోవాలి అని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. రేపో, ఎల్లుండో మీ పార్టీ లీడర్సుతో మాట్లాడి We will take a final decision.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లా పార్టీ సెక్రటరీ, రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యుడైన చౌదరి తేజేశ్వరరావు హత్య జరిగింది. దాని విషయంలో ఎవరు వంతకులో ఆయుకి దొరికిందా అని నేను ఇందాక అడిగాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- అధ్యక్షా, నేను తెప్పించి చెబుతాను. శ్రీ పురుషోత్తమ రావుగారు మాట్లాడుతూ సోషియో ఎకనమిక్ గురించి చెప్పారు, ఈ రోజున రెండు వోయాయి, వాళ్ళు చెప్పిన పనులు మనం చేస్తున్నాము. అయినా కూడా ఇప్పుడు సుబ్బరామిరెడ్డిని చంపడంలో ఆయనకు వ్యక్తిగతంగా విరోధులు ఎవరూ లేరు. ఆయన చెడ్డ చేసింది లేదు. ప్రస్తుతం మనం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రభుత్వ భూములు అన్నీ కూడా మార్చి లోపల పేద వాళ్ళకు పంచాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నాము. మార్చి నెల లోపల పంచకపోతే పేపర్లో అడ్వర్టైజ్‌మెంటు ఇచ్చి డైరక్టుగా నేను సూపర్‌వైజ్ చేసి పంచుతానని చెప్పి మీకు తెలియచేస్తున్నాను. 40, 50 లక్షల పొక్కారుల మనకు మొత్తం ఫారెస్టు ల్యాండు ఉన్నది. ఈ సారి ఈ బిల్లు మీద డిస్కస్ చేయబోతున్నాము. జాయింటు ఫార్మర్సు సోసైటీ పెట్టి హార్టికల్చర్ మొదలైన వాటికి ఇవ్వాలని అనుకొంటున్నాము. ఆ సమస్య అయితే మనం పరిష్కారం చేయవచ్చు కాని మనం చర్చిద్దాము.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రభుత్వ భూములను పంపిణి చేస్తామన్న మాట చెబుతున్నారు. కాని ఇవాళ చెంపుల్లుకు ఉన్నటువంటి ల్యాండ్సు అన్నీ ఇప్పటికే చాలా మంది ఆక్యుపై చేసి ఉన్నారు. అది కూడా ఇస్తారా? ఇవ్వరా? దయచేసి ఆ మాట చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- అధ్యక్షా, ఏవైతే ప్రభుత్వ భూములు ఉన్నాయో అవి అన్నీ పంచుతామని అన్నాము. వాళ్ళ అనుభవంలో ఉండే భూములు కూడా ఇస్తాము. వారి విషయం వేరని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. చాలా వరకు ఎవరు మాట్లాడినా జనరల్‌గా కండెమ్‌చేసి దీని పైన క్లియర్‌కట్‌గా చెప్పడం జరిగింది. ఈ

విషయంలో మాత్రం కాంట్రడిక్షన్ లేకుండా రాజకీయాలకు అతీతంగా ఒక మాట మీద పోతే తప్పకుండా దీన్ని అణచడంకోసం ప్రభుత్వం అన్నీ విధాల పనిచేస్తుందని, పనిచేసి ప్రభుత్వ నిజాయితీని నిరూపించుకొంటామని మీకు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు నక్సలైట్ల పాలసీ విషయంలో మాట్లాడుతూ కాంగ్రెస్ వారు బ్యాన్ అంటున్నారని చెప్పడం జరిగింది. ఇంతకు ముందు ఫ్లోరు లీడర్లు మీటింగు ముఖ్యమంత్రిగారు పెట్టినప్పుడు మా తరుపున చెప్పడం జరిగింది. మా ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ప్రాణ రక్షణ గురించి, ఆస్తుల రక్షణ గురించి శాంతి భద్రతల గురించి మేము ఒక పాలసీ ఎడాప్టుచేసి అది బాగుందని మేము అన్నాము. శాంతి భద్రతలు కాపాడేందుకు, ప్రజల ప్రాణాలు రక్షించేందుకు, ఆస్తులు రక్షించేందుకు మీరు మీ పార్టీ వాళ్ళు వారి విషయంలో స్ట్రెయిటుగా ఒక నిర్ణయానికి రండి. మీరు ఏ నిర్ణయానికి రాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ చెప్పడం జరిగింది. సుబ్బరామిరెడ్డి దగ్గరకు ఇద్దరు నక్సలైట్లు వచ్చి చేతులు పట్టుకొని ఫ్లోర్ చేసిన తరువాత గన్‌మెన్ వారి ప్లేస్ ఫ్లోర్ చేయడం జరిగిందని అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రి

2.40 మ. గారు నగ్జల్స్ అని చెబుతున్నారు. నగ్జల్స్ అని పేరులో వచ్చిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకోవడం సరియైన పద్ధతి కాదు. సుందరరామిరెడ్డిగారిని మార్చిలో ఈ విధంగానే చంపితే దానిపై ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారు? ఈ రోజు మీ ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత ఎన్నో మర్డర్స్ జరిగినవి దానివల్ల ఎందరో పేద ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. దీని విషయంలో ప్రజలకు నిజానిజాలు తెలియాలి. చాలా డిటయిల్స్ తీయాలన్న ఉద్దేశముతో న్యాయవిచారణ కావాలని అన్నాము. ముఖ్య మంత్రిగారే పూర్తి ఇన్వెస్టిగేషన్ ఆఫీసరుగా ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నట్లుగా నగ్జలైట్స్ చేస్తున్నట్లుగా చెబుతున్నారు. ముఖ్య మంత్రిగారే న్యాయ విచారణకు తీసుకున్నారు గనుక - ప్రభుత్వానికి అన్నీ తెలుసు, ఎట్లా చంపుతున్నారో వారే చెప్పారు. ఆ డిటయిల్స్‌లోకి పోవడం లేదు. దీని వెనక కొందరున్నారు. గణేష్ వెంట వున్నవారు పారిపోయారు. అటువంటి వారిని వెంటనే అరెస్టు చేసి, నెల లోపల మొత్తం చార్జిషీట్ పెట్టమని కోరుతున్నాను. పోలీసు ఉన్నతాధికారిని పెట్టి ఎంక్వయిరీ చేయించండి. ఆయనను ప్రత్యేకంగా అదే పని మీద వుండాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్య మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఇందిరాగాంధీగారికి రక్షణ లేకుండా వారి రక్షక భటులే చంపారని అన్నారు. అట్లాగే రాజీవ్ గాంధీగారిని చంపారని అన్నారు. అయిందేదో అయింది. ఇక ముందు జరగకుండా మాడాలని అంటే, దానికి ఇవాళ చెప్పకుండా, చేతులెత్తే పద్ధతి మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

అక్కడ భాగ్యనగర్ కాలనీలో 15 రోజులు వాళ్ళున్నారు. ఒక ఇంటిలో రు. 900 అర్థ మంటే, రు. 1600లు అద్దె ఇచ్చి వున్నట్లు తెలిపింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఈ ప్రభుత్వం పొరపాటు వల్ల ఒక మంచి మనిషిని కోల్పోవడం జరిగింది. పరారిలో వున్న వారిని వెంటనే అరెస్ట్ చేసి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- అధ్యక్ష్, ఇప్పుడు కూడా జనార్ధన రెడ్డిగారు ఎంత మాట్లాడినా ఒకటే అంటున్నారు. నేను ఎవరినీ బ్లేమ్ చేయడం లేదు. ఇందిరా గాంధీగారికి, రాజీవ్ గాంధీగారికి సెక్యూరిటీ లేదని నేను చెప్పడం లేదు. ఉగ్రవాదం ఎక్సిక్రిమిస్ట్స్ పెరిగిపోవడంవల్ల మర్డర్ జరిగింది. సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని కాల్చినది చూవి నేను చెప్పడం లేదు. తొందరలో ఏమి జరిగిందో చూడమని చెప్పాను. కానీ మాచినట్లుగా నేను చెప్పలేదు. మంచి మనసుతో, ఆలోచనతో మాట్లాడండి. ఒక ఆఫీసరును స్పెషల్‌గా పెట్టాలని అన్నారు. తప్పకుండా, తప్పకుండా అదే కార్యక్రమం పెట్టడానికి చర్య తీసుకుంటానని తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పటికే ఎడిషనల్ డి.జి.పి.ని. దీనిపై సి.బి.సి.ఐ.డి. మీద పెట్టాము. మీరు చెప్పినట్లుగా ఐ.జి.ని లేక ఎడిషనల్ డి.జి.పి అధ్వర్యములో మొత్తం ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను. వారు యింకొకటి చెప్పారు. మా ప్రభుత్వము అందరికి రక్షణ ఇచ్చిందని, మీ ప్రభుత్వము ఇవ్వలేదని అన్నారు. ఆ ప్రభుత్వము, ఈ ప్రభుత్వమనేది కాదు. కంపెరిజన్ వద్దు. రేపు రాబోయే ప్రభుత్వాలు ఇదే మాదిరి వుంటే ఇంకా ఎక్కువగా జరిగే ప్రమాద ముంది. అవన్ని మరచిపోయి, అందరం ఒకేతాటిపై నిలుచుకొని పని చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- The House is adjourned to meet again at 8.30 A.M. tommorrow.

(The House then adjourned at 2.45 P.M. to meet at 8.30 A.M. on Tuesday the 5th December, 1995.)

5. ఆంధ్రప్రదేశ శాసనసభ మాజీసభ్యులు .. శ్రీ అంబాజీ మృతిపట్ల సంతాపము
6. ఆంధ్రప్రదేశ శాసనసభ మాజీసభ్యులు .. శ్రీ ఖాజా అబు సయ్యద్ మృతిపట్ల సంతాపము.
7. ఆంధ్రప్రదేశ శాసనసభ మాజీసభ్యులు .. శ్రీ రాజరత్నారావు మృతిపట్ల సంతాపము
8. ఆంధ్రప్రదేశ శాసనసభ మాజీసభ్యులు .. శ్రీ పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డి మృతిపట్ల సంతాపము
7. ప్రకటనలు:
1. శ్రీ పరిటాల రవి శాసనసభ సభ్యత్వానికి .. రాజీనామా చేయుట గురించి.
2. అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక గురించి. .
8. శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారి పై ప్రివిలేజ్ . మోషన్ నోటీసు గురించి.
9. జీరోఅవర్: .
10. సభాసమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు .
11. రూలు-304 క్రింద సభ దృష్టికి తెచ్చిన . విషయము: పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి హత్య గురించి

5-4

సంపుటము – X
నెం. 2

5 డిసెంబర్, 1995,
మంగళవారము,
(శక సం 1917,
మార్గశీర – 14)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయసూచిక

		పేజీ నెం
1.	సభా కార్యక్రమము	.. 91
2.	కొంతమంది గౌరవసభ్యులను సస్పెండు చేయుట గురించి	.. 108
3.	వాయిదా తీర్మానం:	. 111
	స్పీకరుగారి నివాసగృహంపై దాడి చేయుట గురించి.	
4.	నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు – వ్రాతపూర్వక సమాధానములు (అనుబంధం-1)	. 168
5.	సభాసమక్షములో ఉంచిన పత్రములు	. 169
6.	సభాసమక్షములో పెట్టిన పత్రములు	.. 169

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రణాలయము, హైదరాబాదునుండు ముద్రింపబడినది

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి
		శ్రీ ఎం. రాజయ్య
		శ్రీమతి వై. సీతాదేవి
		శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ
		శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్
		శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి. వెంకటేశన్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎ.డి. భాస్కరరెడ్డి
ఆఫీసర్ ఆన్ స్పెషల్ డ్యూటీ	:	శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం
ఉపకార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎన్. స్నేలాస్
		శ్రీ బి. సుబ్బారావు
		శ్రీ ఎస్.డి. కమలాకర్
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి.వి. శర్మ
		శ్రీ ఎమ్.హెచ్. కేశవరావు
		శ్రీ కె. తులాజానందసింగ్
		శ్రీ అహమద్ అతావుల్లా
		శ్రీమతి టి. అంజనీబాయి
		శ్రీ టి.వి. సత్యనారాయణ
		శ్రీ కె.వి. డేవిడ్ జ్ఞానకన్
		శ్రీ ఎన్. సువర్ణరాజు
		శ్రీ ఖాజామొయినుద్దీన్
		శ్రీ ఇ. నరసయ్య
		శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ పి. కాశిరాజు

మంగళవారము, 5 డిసెంబరు, 1995.

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ నెం. 1901....

(గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులనుండి అంతరాయం)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- అధ్యక్షా,....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కెకల్):- అధ్యక్షా,....

(కొంతమంది తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు 'వెన్నుపోటుదారుడు చంద్రబాబునాయుడు నశించాలి' అని ఉన్న బొక్కాలు ధరించి శాసనసభకు హాజరు అయ్యారు)

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, it must be discussed. Never it happened in my experience in a democracy. It has to be discussed Sir. Let us have discussion straightaway.

Mr. Speaker:- I will read it out. Let me say something. Please take your seats. I will permit you after my reading. Please take your seats. Hear me please. Take your seats. Please hear me what I say.

---

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, this should be discussed. We need protection in this House. Now, there is no protection in the House.

Sri Ch. Vidyasagar Rao (Metpally):- Sir, what is the answer of the Hon'ble Chief Minister?

Mr. Speaker:- Let me speak out please.

(Interruptions)

(Some of the T.D.P. Members wearing black banner shirts stood up shouting in the House and started interrupting the Chair)

Mr. Speaker:- Please listen to me. I will give you opportunity to speak. Please first hear me.

(Shouts from Opposition benches requesting the Chair to read out the contents of the Adjournment motion notices)

Mr. Speaker:- Yes - please listen to me. I will read them out. There are four Adjournment Motion notices which have been received today.

1) Notice of Adjournment Motion given by Sri P. Janardhan Reddy and others regarding Telecast of Assembly Proceedigns. It has been disallowed.

Interruptions)

Mr. Speaker:- You can come in another form. I will allow you. Give me a separate notice and I will admit it under 304.

Second Adjournment Motion notice given by Sri N. Raghava Reddy and Sri Ch. Vittal Reddy and others regarding burning of a boy in Medak District on 4.12.1995.

(Interruptions)

This has been converted into 304 and it will be posted for tomorrow.

(Interruptions)

Sri Asaduddin Owaisi (Charminar):- No, Sir, we have to discuss today itself. Sir, the body is still lying in the Police Station and it has been not burried.

Mr. Speaker:- The third Adjournment Motion notice given by Sri Appayya Dora and others regarding payment of air-fare....

(Shouts and interruptions)

It has been disallowed.

(Then, some T.D.P. Members were standing, wearing black-banner shirts and shouting interrupting the Speaker)

Mr. Speaker:- Please take your seats. You are not supposed to have banners here. I will request you after my reading these notices is over.

The 4th Adjournment Motion notice given by Sri K. Yerran Naidu and others, Sri T. Purushotham Rao and otners, Sri Ch. Vittal Reddy and others and Sri P. Nageswara Rao and others; Sri P. Janardhan Reddy and others; Sri Ch. Vidyasagar Rao and others regarding raiding on the House of the Speaker by miscreants .....

(Shouts - and interruptions)

this has been disallowed. Please listen to me. I am telling you to take your seats. Please let me say.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, let us discuss that Sir.

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి· (ఖైరతాబాదు):- సభాపతికి రక్షణ లేకపోతే ఎలా? ఈ అడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్‌ను ఎలౌ చేయండి· క్వశ్చన్ అవర్‌ను పక్కకు పెట్టండి· ఇప్పుడు ఎలౌ చేయకపోవడం మంచిది కాదు·

Mr. Speaker:- I have not completed yet. Let me say. Please take your seat.

(Sri Vanka Satyanarayana Opposition Member was standing, seeking permission of the Chair to mention)

Please hear me Mr. Satyanarayanagaru, the Adjournment Motion notices give by the Members, whose names I have read out have been disallowed. Since this is an important issue pertaining to the whole House, I will allow discussion after the Question Hour. Now I will not allow. Please take your seat. I know that this is very serious issue. I know that. That is why I will take it up after the Question Hour.

Secondly, one announcement please. Please take your seats. Please listen to me.

(Interruptions)

8.40 ఉ. One announcement please. I want to inform all those who wearing black banner-shirts - I request them to leave those black-banner shirts outside and come and sit in the House. Please, I am requesting them. I don't allow banners and banner-shirts here. Without the Permission of the Speaker nobody should have banners etc., ...

(Interruptions by the Members wearing black banner-shirts)

Again I am requesting you - if you want to sit in the House, you please, leave your banner blackshirt outside the House and come into the House. I have no objection then, Now I will not allow please.

(Interruptions)

I am requesting you again to leave those banner shirts outside - because without the permission of the House, no banners or pamphlets or anything else should be allowed in the House. Without the permission of the Speaker, even in the precincts such things are not allowed in all democratic institutions. There is no such rule even in the Parliament also. So, I request you all to leave the black-banner shirts outside and come into the House. I am very strict in observing rules. I cannot spare anyone. I request you to leave your black-banner shirts. There is no such rule even in Parliament also. I am requesting you please take away those banner-shirts. I don't allow you. I request all those Members.....

(Interruption)

Sri R. Chandra Sekhar Reddy (Vanaparthi):- Mr. Speaker Sir, I am on a point of order. Please permit me.

Mr. Speaker:- Yes - what is your point of Order please?

Sri R. Chandra Sekhar Reddy:- Sir, under Rule 281 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the A.P.

Legislative Assembly, "No allegation of a defamatory of incriminatory nature shall be made by a Member against any person unless the Member has given intimation to the Speaker and also to the Minister concerned. So, Sir, they have not given any such intimation....

(Interruptions)

Sir, here it is defamatory Sir, and I am on a Point of Order under Rule 281. You kindly protect the interests of the Members and protect the interests of the House also Sir.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker Sir, you have been right in observing that Members should not display slogans of any kind within the precincts of the House much less on the Floor of the House. Sir, I draw your attention to Rule 279 and practice and procedure of parliament by M.N. Kaul and S.L. Shakdher, which deals with the Conduct of Members. there, it is clearly stated that emblems of any kind, flags and displaying of slogans and things like this, including demonstration of any kind are not permissible on the Floor of the House. Sir, this House relates to the people of Andhra Pradesh - not any individual's opinion -

(Interruptions)

So, Sir, your observance is very correct. I would request you to direct all those Members wearing black banner shirts with slogans to withdraw from the House and remove those shirts outside and enter into the House in a democratic manner.

(loud shouts)

Mr. Speaker:- Please take your seats. Please don't make notice. I call Mr. P. Janardhan Reddy please. Please come to the Point.

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:– ఈ మ్నెకులు నిన్నటినుంచి పని చేయడం లేదు· ఎందుకు చేయడం లేదో మాకు అర్థంకావడం లేదు·

మిస్టర్ స్పీకర్:– క్లియర్‌గా పని చేస్తున్నాయి·

శ్రీ పి·, జనార్ధన్‌రెడ్డి:– నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే – మేము నిన్నటినుంచి చెపుతున్నాము· ఇక్కడ తెలుగుదేశం పార్టీ వారు ఈ అసెంబ్లీని తెలుగుదేశం కార్యాలయంగా లెక్క చేసుకుంటూ ఉన్నారు· వారు ఎప్పుడయితే చంద్రబాబునాయుడుగారు నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్ పెట్టారో దానిని రామారావుగారి సభ్యులు ఏదయినా చూపించాలని ఉంటే వారు పితిన్ది పార్టీ చూపించుకుంటే బాగుంటుంది· ఇది అసెంబ్లీ· ప్రజలు నమ్మకాలు, విశ్వాసాలు పెట్టుకొని మనల్నందరినీ పంపించారు· ప్రత్యేకంగా తెలుగుదేశం పార్టీకి పెద్ద మెజారిటీ ఇచ్చి పంపించారు ప్రజలకోసం సంక్షేమ కార్యక్రమాలు తీసుకుంటారని· వారు ఈ విధంగా తగవు పెట్టుకొంటూ ఉంటే ప్రజా సమస్యలు ఏమి చూస్తారు? ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడ్డ సభ్యులకు ఇక్కడ అసెంబ్లీలో ఇంపార్టెంట్ సమస్యలు వున్నాయి· కరంట్ విషయం కాని, ~~పవర్ కట్ విషయములో~~ కాని – ఈ రోజు జంటనగరాలలో మంచినీటి సరఫరా విషయం మేము చెప్పగానే మీరు అంగీకరించారు· విశాఖపట్టణానికి మంచినీటి సప్లయి విషయం ఉంది· నిన్న మెదక్ జిల్లాలో ఒక పిల్లవాడిని కాల్చి చంపారు· హైదరాబాదులో ఎలక్షన్స్‌కి ఐడెంటిటీ కార్డ్స్ కోసం ఫోటోలు తీస్తూ కొంతమంది విషపూరితమైన ఆహారం తిని అస్వస్థులైనారు· ఇంకా రైతుల సమస్యలు, కార్మికుల సమస్యలు ఉంటే ఇది ఒక పార్టీ ప్లాట్‌ఫారమ్ లెక్క ఈ విధంగా బట్టలేసుకొని రావడం మంచి పద్ధతి కాదు· మీరు రిక్వెస్ట్ చేయండి· ఆ బట్టలు బయట విప్పేసుకొని రమ్మని చెప్పండి· ఇది పాత అలవాటు· ఇప్పుడు ఉన్న ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చంద్రబాబునాయుడుగారు వారికి నేర్పిన విద్య· మా గవర్నమెంటు ఉన్నప్పుడు నల్ల జెండాలు తీసుకొని రావడం, నల్ల హేండ్‌కర్చీఫ్‌లు పట్టుకొని ఇట్లా ఇట్లా చూపిస్తూ ఉండేవారు మీ వారే మీకు బుద్ధి చెపుతున్నారని మీ ముందు మనవిచేస్తున్నాను· రామారావుగారు ఇక్కడికి రాకుండా నేను ముఖ్యమంత్రిని అని అయన చెప్పడం ఎంతవరకు సమంజసమో అర్థంకావడం లేదు· కావున నేను మనవిచేసేది, హౌస్‌ని ఆర్డర్‌లో పెండి· బేనర్స్‌తో ఏ షర్టులు వేసుకువచ్చారో ఆ చొక్కాలు విప్పేసి రమ్మనమని చెప్పండి·

Mr. Speaker:- Now the issue is whether the Members can be allowed with banners etc.

శ్రీ పి· నాగేశ్వరరావు:– ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ప్రజల సమస్యలు చర్చించబడాలని మనము ఇక్కడ సమావేశం అయినాము· దురదృష్టవశాత్తు మా మిత్రులకు ఎవరు సలహా ఇచ్చారో నాకు తెలియదు· ఆ సలహా ఎవరు ఇచ్చినా ఇది డెమొక్రసీని ఖూనీ చేయడమే కాదు, ఈ హౌస్ యొక్క డిగ్నిటీని తగ్గించడం కోసం చేసే ప్రయత్నం· Display of those banners by flags are your methods.

(Interruptions)

I know how to answer them. డెమొక్రసీలో వేరే మార్గం లేదు· ఇటువంటి పద్ధతులు మాత్రము అనుసరించడం సరయినది కాదు· మేము సలహా ఇవ్వదలచుకొన్నాము· మీద్వారా కూడా సలహా ఇవ్వదలచుకొన్నాము· This is unprecedented. It should not be tolerated by whatever means, they must be kept away and they must be directed to take away those shirts and come into the House. This is our firm opinion. In democracy this is not proper for them to display like this. There is a proper form.

(Interruptions)

శ్రీ జి· బుచ్చయ్యచౌదరి (రాజమండ్రి):– మీరు సలహా ఇస్తారా·····

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి· నాగేశ్వరరావు:– బుచ్చయ్యచౌదరిగారు మాకు కూడా ఒక కాగితం తీసుకు వచ్చి ఇచ్చారు ఏదో సమ్‌థింగ్· అయన ఇక్కడికి వచ్చారు· He has every right. We are floor leaders and he can approach us. అయన ఏదో ఒక డీ·వోకి సంబంధించి తీసుకువచ్చారు· అపోజిషన్ బెంచ్‌లో డిస్కస్ చేస్తాము· మేము 8·50 ఎవరినీ వదలిపెట్టము· రాగద్వేషాలకు అతీతంగా ఉంటాం· మేము ఎవరిపట్లా ఉ· వివక్షత చూపకుండా వివక్షతతో కూడిన తోడ్పాటు ఇస్తాం· యు మస్ట్ ఫ్రెండ్ దట్· మీ చర్యల్ని కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు గమనిస్తున్నారు·

(అంతరాయం)

నేను మీద్వారా వారికి మరీ మరీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను· ఇది అవసరమైన గందరగోళమనే వారి ఫ్రెండ్స్‌గా మేము భావిస్తున్నాం· తెలుగుదేశం పార్టీలో ఏర్పడిన అంతర్గత విభేధాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు సక్రమంగా అర్థం చేసుకొనే రీతిలో వారు వ్యవహరించాలే తప్ప నాకు తెలిసినంతవరకూ వారు ప్రస్తుతం వ్యవహరిస్తున్న తీరువల్ల ప్రజలకు ఇంకా దూరమవుతారే తప్ప దగ్గర కాదు····

(అంతరాయం)

అందువల్ల నేను వారికి మనవిచేసేది స్లోగన్స్ వ్రాసిన షర్ట్‌ను వదలివేసి వారు డిగ్నిఫైడ్‌గా సభకు వచ్చి ఏ విషయంపైనైనా చర్చిస్తే వారికి ఎంత కేటాయించమని మేము కూడా అడుగుతాం· కానీ this is not the way. This is undemocratic and unprecedented which should be condemned by all. They should go out, change their shirts and come back.

శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి:– అధ్యక్షా, ప్రజాస్వామ్య విలువలుగల ప్రధానమైన ఇనిస్టిట్యూషన్ ఇది· అందువల్ల ప్రజాస్వామ్యం పట్ల ఏమాత్రం గౌరవం వున్నా ఈ సంస్థను అపహాస్యం చేసే పనికి మాత్రం పూనుకోవద్దని నేను మిత్రులకు మనవిచేస్తున్నాను· మీరు జనంలోకి వెళ్ళి వారికి ఏం చెపుతారో చెప్పి జనాన్ని కన్విన్స్ చేసి రండి తప్ప దానిని వదలి పెట్టి ఇక్కడ అంగీలూ, లుంగీలూ ప్రదర్శించడం ద్వారా వచ్చేది ఏమీలేదని గమనించండి· ఇలాంటి చర్యలవల్ల ప్రజాస్వామ్య సంస్థలు బలహీనపడి అసలు ప్రజాస్వామ్యమే బలహీనపడే ప్రమాదం ఉంటుంది గనుక ఇలాంటి పద్ధతులు ఖండింపతగ్గవి· అందువల్ల మా పార్టీ తరపున వారికి మనవిచేసేది ఆ బట్టలు మార్చుకొని గౌరవంగా వచ్చి శాసనసభ్యులుగా ప్రవర్తించండి·

(అంతరాయం)

ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో వ్యవహరించండి అని హెచ్చరిస్తున్నాము· ఈరకంగా ప్రతిరోజూ సభా సమయాన్ని వృధాచేసి పని చేయవద్దని మనవిచేస్తున్నాను· వారు ఈ బట్టల్ని మార్చుకొని మరొకపూర్వకమైన బట్టలు వేసుకొని రమ్మని మనవిచేస్తున్నాను·

శ్రీ సి· ముత్యంరెడ్డి (దొమ్మట):– అధ్యక్షా, మాకు అవకాశం ఇవ్వండి, ఇది ఏమిటండీ···· వారి ప్రజాస్వామ్యం ఏమైంది, మాకు అవకాశం లేకుండా చేస్తున్నారు····

Mr. Speaker:– I request you to resume your seat. I am taking the opinion of the Floor Leaders. We cannot permit any man who is having banners or playcards here. With that, we cannot conduct the House.

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:– అధ్యక్షా, కొంతమంది తోటి శాసనసభ్యులు వివిధ వేశధారణచేసి చొక్కాలపై 'ముఖ్యమంత్రిగారు నశించాలి' అని సినాదాలు వ్రాశారు· వారిలో పెద్దవారు కూడా ఉన్నారు, ఇదివరకటి మంత్రివర్యులు కూడా ఉన్నారు· వారి బాధను ఈ విధంగా వ్యక్తంచేయాలన్న ఆలోచన వారికి వచ్చింది, వారికి స్వాతంత్ర్యం ఉంది కాబట్టి ఆ స్వాతంత్ర్యం చేస్తున్నారు· కాని దానికి కొన్ని పద్ధతులు కూడా రాష్ట్ర శాసనసభలో పెట్టుకొన్నాం· అది వారికి కూడా తెలుసు····

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:– తెలియదు····

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగర్‌రావు:– అయితే వారు వ్యవహరిస్తున్న తీరు ముఖ్య మంత్రిగారికో, స్పీకర్‌గారికో సంబంధించిన సమస్య కాదు· వారు ఈ విధంగా చేసి రాష్ట్ర శాసనసభకు గానీ, శాసనసభ సెక్రటేరియట్‌కుగానీ, రాష్ట్ర ప్రజలకుగానీ ఒక రాంగ్ సిగ్నల్ ఇవ్వడానికి వీలులేదు· మన ప్రవర్తన ప్రజాస్వామ్యంమీద నమ్మకం కలిగించేలా ఉండాలి·

ఇక్కడ పేపర్ కార్పెన్లను ప్రదర్శించకూడదనీ, నినాదాలు చేయకూడదని తమరు రూలింగ్ ఇచ్చారు· అధికారపక్షం వారు గానీ, మంత్రిగారుగానీ మన రూల్స్‌ను ఉటంకించడం జరిగింది అది ప్రధానం కాకపోయినా మీ రూలింగ్‌కు మేము కట్టుబడి వుంటున్నాం· కాని ఒక్కసారిగా ఈ సమస్య ఈవేళే ముగిసిపోయే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు· సిన్న కూడా ఇట్లాగే సమయం పోయింది, ఈవేళ కూడా పోతోంది· ఎందుకంటే 'వెన్నుపోటు, వెన్నుపోటు' అన్నదానిని వారు వదలిపెట్టే సమస్యే లేదు· నేను మీద్వారా మనవిచేసేది ఏమిటంటే ఈ వెన్నుపోటు అనేది ప్రతిసారీ ఒకరికే జరుగుతోంది అంటే వెన్నులో ఏమైనాలోపం ఉందేమో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది· దీనిగురించి ఆలోచించే విషయం వారికే వదిలి పెడుతున్నాను· కాని రాష్ట్ర శాసనసభయొక్క సమయాన్ని ఈవిధంగా వ్యర్థంచేయడం మాత్రం సమంజసం కాదు· మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్·టి· రామారావుగారు ఎక్కడ వున్నారో గాని వారు ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది· ఈ గ్రూపు ప్రతిరోజూ ఈ విధంగా చేస్తుంటే దీనికి ఒక పేరు పెట్టండి· ఈ గ్రూపు ఈ విధంగా చేస్తుంటే రాష్ట్ర శాసనసభను ఏ విధంగా నడుపుకోవాలి? అందువల్ల ఈ విషయంలో మీరు ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలి· ఇది ఒక విచిత్రమైన పరిస్థితి· బహుశా భారతదేశంలోని ఏ రాష్ట్ర శాసనసభలోనూ ఇలాంటి పరిస్థితి కలుగలేదు· ఎందుకంటే ఇక్కడ ఇద్దరూ కలిసే వుంటున్నారు, విడిపోరు, విడిపోయినా బాగుండేది· కాని అలా జరగడం లేదు· ఈ ముఖ్యమంత్రిగారేమో ఎక్స్‌పెల్ చేయరు, మాజీ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్స్‌పెల్ చేయరు, కోర్టులో నిర్ణయం చేయరు, మీరొక నిర్ణయం చేయరు; వారు ఈ విధంగా కలిసే ఉంటున్నారు· రోజూ ఈవిధంగా జరగడంవల్ల ప్రజాసమస్యలు చర్చించబడకుండా పోతున్నాయి· కాబట్టి ఇలాంటి చర్యలన్నీ లేకుండా మీరు ఒక రూలింగ్ ఇస్తే అందరం కట్టుబడి ఉంటాం· మీరేమన్నారంటే వారంతా బట్టలు మార్చుకొని రావాలన్నారు· అది కూడా అంత సౌందరగా అయ్యే పనికాదు· తప్పు జరిగింది, వారు ఆ డ్రెస్‌లో వచ్చారు కాబట్టి ఉన్న ఫళంగా బట్టల్ని మార్చుకొని వచ్చే పరిస్థితి లేదు కాబట్టి వారు చెప్పదలచుకొన్నది ఏమిటో చెప్పడానికి అవకాశం ఇవ్వండి, లంచ్ టైంవరకు అయినా అవకాశం ఇవ్వండి· ఒకవేళ షేర్వాణీ, కుర్తాలు, వోన్‌షర్ట్ లాంటివి తెస్తే వాటిని తీసి బయటపెట్టుకోవానికి అవకాశం ఉండదుగాని దుస్తుల్ని తీసి వేయాలంటే సిబ్బందికి కూడా కష్టతరమైన పని· కాబట్టి వారికి అవకాశం ఇవ్వాలి· వారు ఇప్పటికైనా ఆలోచన చేయాలి, ముఖ్యమంత్రిగారిమీద, గవర్నరుగారిమీద, స్పీకరుగారి మీద, కోర్టుల మీద, ఎవరిమీదా నమ్మకంలేదు, శాసనసభ నడవడానికి వీలులేదు నేను ముఖ్యమంత్రిని అని ఎన్·టి· రామారావుగారు అంటున్నారు· వారు రేపు ఇక్కడికి వచ్చి కూర్చున్నా కూర్చోవచ్చు, ఎందుకంటే ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారికి రెండు సీట్లు ఉన్నాయి, ఎలాంటి ప్రమాదం లేకుండా ఉండడానికి రేపటినుంచి ఒకే సీటు వేయించండి·

(సభలో నవ్వులు)

ఈ సమస్యపై మీరు ఆలోచించి ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను·

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట):– అధ్యక్షా, తమరు ఇప్పుడు రూలింగ్ ఇచ్చారు· తోటి శాసనసభ్యులు నల్లబట్టలు తొడుక్కొని బట్టలపై స్లోగన్స్ వ్రాసుకొని వచ్చారు· సి·ఎం· చంద్రబాబునాయుడు డౌన్, డౌన్ అని వాటిపై ఏవో 9·00 వ్రాసుకుని వచ్చారు· వారు హోరాటం చెయ్యవచ్చు డెమాక్రసీలో సి·ఎం·కు
ప్ర· వ్యతిరేకంగా, పి·ఎం·కు వ్యతిరేకంగా చెయ్యవచ్చు· అయితే ఒక డెకారం అనేది ఉండాలి· లేకపోతే అసెంబ్లీలో ఇది చెడు సాంప్రదాయం అవుతుంది· దీనిపై తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి· నేను వారిని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను· ఆ షర్ట్స్ మార్చుకుని వచ్చి, డెకారొం ఉండేట్లు మాడాలి· పబ్లిక్ ఇష్యూస్ ఏమైనా ఉంటే వాటిని మీ ద్వారా రెయిజ్ చెయ్యాలి· వారికేదయినా అన్యాయం జరిగితే మేము కూడా సపోర్ట్ చేస్తాము· కానీ ఈ విధంగా వారు రావడం మంచిది కాదు·

Sri Asaduddin Owisi:– Mr. Speaker, Sir, through you I humbly request the Members who are wearing those shirts to abide by the ruling of the Hon'ble Speaker. We have so many issues to discuss and I request them to participate in the discussion. Further, I draw their attention to Rule 280 which says that a Member, while speaking shall not refer to any matter of fact on which a judicial decision is pending and shall not make personal charge against a Member. They very well know that a judicial decision is pending. Let them wait for it. There are important issues like burning a person alive in Medak district, drinking water problem in Twin Cities for discussion on the floor of the House. I humbly request them to abide by the ruling of the Hon'ble Speaker.

శ్రీ పి· పురుషోత్తమరావు (సిరిపూర్):– అధ్యక్షా, కొందరు గౌరవ సభ్యులు నల్ల బట్టలు వేసుకుని, వాటిపై స్లోగన్స్ వ్రాసుకుని వచ్చిన విషయంలో మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారు· దానికి వారు కట్టుబడి ఉండాలి· ప్రజాస్వామ్యం అనేది కేవలం ఒక పార్టీకి, కొందరు వ్యక్తులకు సంబంధించినది కాదు· మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కి సంబంధించినది· విద్యాసాగరరావుగారు వారిని మధ్యాహ్నం గం· 1·00 వరకు అనుమతించమని చెప్పారు· తరువాత చర్య తీసుకోమన్నారు· కానీ ఆ విధంగా చేస్తే మనకొక ప్రమాదం ఉంది· ఈ రోజు నల్లబట్టలు వేసుకుని వచ్చారు· ఇంకోసారి నగ్నంగా వచ్చి కూర్చుంటారు· అప్పుడు కూడా మధ్యాహ్నం వరకూ అంటే వారు భరించగలరేమో కానీ ఆ ఓపిక అందరికీ ఉండదు· దీనిని తప్పకుండా ఖండించాలి· ఎలా చెయ్యరాదు· మిత్రులను కోరుతున్నాను· స్పీకర్‌గారి విషయంలోను, రాష్ట్ర శాసనసభలోను డిగ్నిఫైడ్‌గా సభ్యులు ప్రవర్తించి, చక్కటి ప్రజా ప్రతినిధులుగా వ్యవహరించాలి·

శ్రీ సివెచ్· విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్ష్, పురుషోత్తమరావుగారు నా పెరు ఎత్తారు·

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:- సీరియస్‌గా తీసుకోకండి·

శ్రీ సివెచ్· విద్యాసాగరరావు:- పురుషోత్తమరావుగారు చెప్పింది శాసనసభ పరిధిలోకి రాదు· ఎందుకంటే మన పోలీసు బాగా పకడ్బందీగా ఉంది· ఆ రకంగా జరగదు

శ్రీ ఆర్· చంద్రశేఖరరెడ్డి:- అధ్యక్ష్, ఆ దుస్తులు విడిపించడం మీ పరిధిలోకి వస్తుంది· దీని మీద డెఫినిట్‌గా మీరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి· I have raised this as a point of order. It is very clear under Rule 281 that no allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a Member against any person unless the member has given intimation to the Speaker and also to the Minister concerned, provided that the Speaker may, at any time, prohibit any Member from making such allegation if he is of the opinion that such allegation is derogatory to the dignity of the House or that no public interest is served by making such allegation. This is clearly derogatory to the dignity of the House. We are very much concerned about it. I request the Chair to give a ruling on this.

శ్రీ డి· ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు):- అధ్యక్ష్, ఒకసారి అవకాశం ఇవ్వండి·

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- I don't permit any Member who is wearing banners. Please resume your seat. The Members who are wearing banners may remove the banners and speak.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker, Sir, in a parliamentary democracy, certain pattern of behaviour and certain standard of behaviour has to be adopted by all the Members.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- Please resume your seats.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, unfortunately, in this 10th Assembly, we have a few Members who had been undemccratic in mind, in practice and everything. This is an unfortunate situation. This is what exactly it has lead to. As far as the parliamentary practices are concerned, your observation is perfectly correct. On behalf of the Government, through you, I appeal to those Members to go, correct it and come back and participate in the debates in democratic manner. This type of holding the House to ransom is incorrect. I request you to take action if they don't abide by your decision.

(ఈ దశలో శ్రీ జి· ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు, శ్రీ వీక్కాల రామచంద్రారావు, శ్రీ ఎం· నర్శింహులు, శ్రీ జి· బుచ్చయ్య చౌదరి తదితరులు తమకు మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలంటూ అడగసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి·

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంతమంది చెప్పినా 'మా పద్ధతి మాదే' అనే విధంగా వారు ఉండం మంచిది కాదు· ఇటువంటి సలహాలు చెప్పే రామారావుగారిని చెడ గొట్టారు· ఇప్పుడు ఇక్కడ శాసనసభ గౌరవాన్ని పోగొడుతున్నారు· దయచేసి తమరు వెంటనే చర్యతీసుకోండి·

Mr. Speaker:- I will take all precautions to run the House. There is no doubt about it. Just I want to know the opinion of the Floor Leaders.

శ్రీ సిహెచ్· రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):- అధ్యక్షా, మన శాసనసభ నిబంధనలలో రూల్ 281 లో మనం పరిశీలించగా మనకు అర్థమయ్యేటట్లు స్పష్టంగా ఉంది·

"No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a Member against any person unless the member Has given intimation to the Speaker and also to the Minister concerned;

Provided that the Speaker may, at any time, prohibit any Member from making such allegation if he is of the opinion

that such allegation is derogatory to the dignity of the House or that no public interest is served by making such allegation."

ఇది స్పష్టంగా ఉంది· ఇది సంపూర్ణంగా 'No allegation shall be made' అని ఉంది· ఇది మన గౌరవ సభ్యుల మీద బ్రెండింగ్ నిబంధన· నాకు సానుభూతి కూడా ఉంది· మన మనసులలో గల అభ్యంతరాలు, ఆదోళనలను తప్పకుండా తెలియపేసే అవకాశం ఉండాలి· కానీ దానికి కూడా దురదృష్టవశాత్తూ ప్రజాస్వామ్యంలో పరిమితులు పెట్టారు· ప్రతిదానికీ పరిమితులు విధించడం ప్రజాస్వామ్యం· లేకపోతే అపరిమితంగా కోపతాపాలు, నిరసనలు తెలుపుకునే అవకాశం ఉంటే ప్రజాస్వామ్యానికి అగౌరవంగా ఉంటుంది· నిబంధనలలో చాలా స్వేచ్ఛలు, స్వతంత్రాలు ఇచ్చినప్పటికీ కొన్ని సందర్భాలలో వారు చెప్పవలసిన విషయానికి, చెయ్యవలసిన పనికి కొన్ని పరిమితులు విధించారు· అధికారం తమకు ఉంది· ముఖ్యమంత్రి వెన్నుపోటుదారు అని వ్రాసుకున్నారు· వారికి ఆ అభిప్రాయం ఉండవచ్చు గాక· అవన్నీ బహిరంగ సభలో చెప్పుకోవచ్చు· మాకు అభ్యంతరం లేదు· అనేకమందిని నశించాలి అంటే వారు ఆయురారోగ్యాలతో బ్రతుకుతారు· ఎప్పుడు ఎక్కడ అనేది సందర్భశుద్ధిగా ఉండాలి· సందర్భరహితంగా ఉండరాదు· శాసనసభలో 'సి·ఎం· నశించాలి' అని నోటినుంచి అనడానికి లేదు· కనుక వ్రాసుకుని వచ్చారు· అయితే ఈ మాత్రం యుక్తి అందరికీ తెలీక కాదే? వారికి సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను· శాసనసభలో సమర్థవంతమైన పాత్ర నిర్వహించే వ్యక్తులున్నారు· ఎన్·టి· రామారావుగారు అత్యద్భుతమైన సామర్థ్యంగల వ్యక్తి· వారి క్రింద ఉన్న ఆయన సహచరులు, వారి శక్తి సామర్థ్యాలు మనకు తెలుసు· వారికి ఒకటే మనవిచేస్తున్నాను· దయచేసి అపార్థం చేసుకోవద్దు· శాసనసభలో ఖచ్చితంగా నిబంధనలకు లోబడి పని చెయ్యక తప్పదు· అగౌరవంగా ఉండరాదు· శాసనసభ గౌరవం చంద్రబాబునాయుడుగారి గౌరవం కంటే వెయ్యి రెట్లు బలమైన గౌరవం· అందులో మేము కూడా భాగస్వాములము· మీరు కూడా భాగస్వాములు· మీ గౌరవాన్ని, అభిమానాన్ని, వ్యక్తిత్వాన్ని ఖూనీ చేస్తున్నారు· శాసనసభ గౌరవాన్ని తగ్గించడం వల్ల చంద్రబాబునాయుడుగారి గౌరవాన్ని కాదు – శాసనసభ గౌరవాన్ని, మా అందరి గౌరవాన్ని, మీ గౌరవాన్ని పాతేస్తున్నారు· కత్తికోత కోస్తున్నారు· ప్రజాస్వామ్యాన్ని రక్తస్రావం చేస్తున్నారు· గమనించండి· ఇలా కాకపోతే మనకు బాధలేదు· ప్రజాస్వామ్యం
9·10 రక్షించబడకపోతే మనం బ్రతకలేము· అందుకొరకు మీతో మరీమరీ మనవి
ఉ· చేస్తున్నాను· మీరు సకాలంలో సరయిన టోక్యం తీసుకున్నారు· వారితో స్వయంగా తిరిగి మనవిచేస్తున్నాను· ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో ఈ విధంగా చేయడం భావ్యం కాదు· ప్రజలు మిమ్మలను, మమ్మలను ఎన్నుకుని ఆ ప్రజాస్వామ్యంలోని నిబంధనలను కాపాడ మన్నారు· దాని పేరిట మనవిచేస్తున్నాను· దయచేసి రంగు బట్టలు ఏవంటినా వేసుకు రండి కాని ఈ విధంగా కాదు· మేము ఎర్రబట్టలు వేసుకుంటాము· కొంతమంది నల్ల బట్టలు వేసుకున్న వారు కూడా ఇక్కడ అయ్యప్ప స్వామి భక్తులున్నారు· దానికి అభ్యంతరం లేదు· కానీ నినాదాలు వ్రాసినవి ధరించి శాసనసభ హుందాతనానికి, గౌరవానికి అభ్యంతర కరమైనది, భంగకరమైనదిగా ప్రవర్తించకూడదు· ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవిస్తూ, స్పీకర్‌గారి అభిమతాన్ని పాటిస్తూ ఆ నినాదాలున్న వస్త్రాలను తొలగించండి· ఏ బట్టలు

వేసుకున్నా అభ్యంతరం లేదు· కాని ఈ విధంగా మాత్రం భావ్యం కాదని మీతో మనవిచేస్తున్నాను· మరు దయచేసి వాటిని మార్చాలని మరొకసారి కోరుతున్నాను·

శ్రీ జి· బుచ్చయ్య చౌదరి:– స్పీకర్ సర్ ···

Mr. Speaker:- No, as long as you wear the banner shirt, I will not allow you to speak.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఇ· హరిబాబు (ఒంగోలు):– అధ్యక్షా, ఇది చాలా బాధాకరమైన విషయం· సోదర శాసనసభ్యులు కొంతమంది అసెంబ్లీలోకి ప్రవేశిస్తూనే సస్పెండు చేయించుకోవాలని వస్తున్నారు తప్ప ఇక్కడ సమస్యలను మాట్లాడదామన్న ఉద్దేశ్యంతో కనపడడం లేదు· వారు రావడంతోనే స్పీకర్‌గారి మీద నమ్మకం లేదు, సి·ఎం· మీద నమ్మకం లేదు, ముఖ్యమంత్రి వెన్నుపోటు <u>దారుడు అంటూ, అసెంబ్లీలో</u> ఉన్న ఎం·ఎల్·ఏ·ల మీద నమ్మకం లేదని అని చెబుతున్నప్పుడు వారు అసెంబ్లీకి ఎందుకు రావాలి? మాకు అర్థం కావడం లేదు· వీటన్నిటి మీద నమ్మకం లేనప్పుడు, గౌరవం లేనప్పుడు రాకూడదు· వీరు ప్రవర్తన ద్వారా వారి నాయకుడి యొక్క మనో ప్రవృత్తి తెలుస్తున్నది· వీరి చేష్టల ద్వారా కనపడుతున్నది·

(అంతరాయం)

నేను తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యుడినే· వీళ్ల చేష్టలే కాదు – మీరు అసలు ఒకసారి గమనించండి· శాసనసభ్యులందరిని పూచికపుల్లతో పోల్చిన ***

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- That will not go on record. Please take your seats. That name will not go into the records.

(Interruptions)

She is not the Member of this House and her name will not go on record.

(Interruptions)

*** Expunged as ordered by the Chair.

I request the Members to resume their seats.

శ్రీ ఇ· హరిబాబు:– అధ్యక్షా ఎం·ఎల్·ఏ·లను పూచికపుల్లలతో వర్ణిస్తూ, స్పీకర్‌ను, సి·ఎం·గారిని, అసెంబ్లీని గౌరవించక, మాట్లాడితే ప్రజలు ప్రజలు అంటున్నారు కాని ప్రజా సమస్యలు చర్చించడం లేదు·

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:– లెట్ హిమ్ స్పీక్·

శ్రీ ఇ· హరిబాబు:– అసెంబ్లీలో ప్రతి రోజు ఒక గంట సమయం వృధా చేసుకునే బదులు వాల్ను రాకుండా ఉంటేనే బాగుంటుంది· అసెంబ్లీ సమయం సేవ్ అవుతుంది· దయచేసి ఈ విధంగా ప్రవర్తించడం భావ్యం కాదని, మన అసెంబ్లీ పరువు ప్రతిష్టలు కాపాడాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

శ్రీ జి· బుచ్చయ్య చౌదరి:– అధ్యక్షా, అధ్యక్షా ···

Mr. Speaker:- The name of the person who is not the Member of this House will not go on record. Now, please take your seat.

(Interruptions)

I don't allow any person who is wearing banner shirt. Please go and remove your banner.shirt and come then I will allow you.

శ్రీ జి· ఎర్రునాయుడు:– అధ్యక్షా, ఇవ్వాళ మీరు వెన్నుపోటు దారుడు అని వ్రాసి ఉన్న బ్లాక్ షర్ట్ను తీసివేసి రమ్మని రూలింగు ఇవ్వడంలో ···

మిస్టర్ స్పీకర్:– ప్లీజ్ హియర్ మి ఫస్ట్· నేను చెప్పేది ముందు మీరు వినండి· మీకు పర్మిషన్ ఇచ్చింది బ్యానర్స్ ఉన్న బ్లాక్ షర్ట్ను వేసుకోకూడదా, లేదా అన్న దానిపైన మాట్లాడడానికి పర్మిషన్ ఇచ్చాను· దాని మీదే మీరు మాట్లాడాలి· Beyond that you are not supposed to speak. If you speak beyond that, it will not go on record.

శ్రీ జి· ఎర్రున్నాయుడు (చోడవరం):– ఈ శాసనసభలో కూర్చుని ఇంతమంది పెద్దలు ప్రజాస్వామ్యం గురించి మాట్లాడుతున్నారంటే అసలు ఇది ఎంత దురదృష్ట విధానంగా ఉన్నదో నాకు అర్థం కావడం లేదు· ***

*** Expunged as ordered by the Chair.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- That is not the issue here. I don't permit you.

శ్రీ జి· ఎర్రునాయుడు:- ఇవ్వాళ ఇంత బాధలో ఆవేదనలో బ్లాక్ బట్టలతో వస్తే తప్పు కాదు· ఏదో పెద్ద మాటలు చెబుతున్నారు·

(సి·పి·ఐ·, సి·పి·ఐ· (ఎం) సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

Mr. Speaker:- (addressing Sri G. Yerru Naidu) Please take your seat. I am not permitting you. I had already given my Ruling and my Ruling is very clear.

Sri P. Nageswara Rao:- Speaker Sir, I want to straighten the records. He has unnecessarily commented so many things. We don't want to be bound by it. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ వారు *** అంటున్నారు· I want to condemn it. వారు రామారావుగారి దగ్గరకు వెళ్ళి వారి పర్మిషన్ తీసుకుని ఆ మాట అనమనండి· Even today, Sir, they are on record. ఈ మిత్రపక్షాలు మళ్ళీ కావాలనీ ne is trying at every level. Let them think twice before using that word. With all responsibility I am giving this statement. Let him withdraw those derogatory comments made against the Communist Party. We never bow our head before anybody. 1983 లో వంటరిగా నిలబడి 10 సీట్లు గెలుచుకున్నాము· ఆనాడు ఆ పది మందే కావలసి వచ్చింది··· including this man. ఆయన వోట్లు ఆయనకు వస్తే మా వోట్లు మాకు వస్తాయి· There is an agreement and they cannot go on record. It must be expunged.

శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి:- ఆయన అలా మాట్లాడడం భావ్యంగా ఉందా? సమంజసమా?

శ్రీ పి· నాగేశ్వరరావు:- అసెంబ్లీలో ఒకళ్లమే ఉన్నా కూడా 10 మందికి ఎంత వీలువ ఉందో అంతే వీలువ ఉంటుంది· 1984లో నాదెండ్ల భాస్కరరావుగారు చేసిన ఇస్యూ తెలిసిందే· 1983లో మా రెండు కమ్యూనిస్టు పార్టీలు కలసి పని చేశాయి·

9·20 ఉ· శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి:- మమ్మల్ను ముందర పెట్టుకొని వాళ్లు నడవిన రోజులున్నాయి· ఎర్రునాయుడు మాట్లాడిన తీరు ఏమిటి? ఎర్రునాయుడు దేశం అంతా తిరిగి వచ్చారు ··· (ఇంటరప్షన్స్)

*** Expunged as ordered by the Chair.

(at this stage Sri M.B. Chowhan, Dr. Abdul Rehman and other Members rose to speak)

Mr. Speaker:- Please take your seats. I am not allowing anyone. I have taken the opinion of the House as a whole. I have given my Ruling and my Ruling is stands as good as it was.

(ఇంటరప్షన్స్)

దయచేసి కూర్చోండి· నేను ఎవరినీ ఎలౌ చేయడం లేదు·

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I request the Members to resume their seats.

శ్రీ ఎన్· హరికృష్ణ:- "ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజల్లోకి రండి" అని వాళ్ళ పక్షాన సవాలు విసిరారు· వాళ్ళ సవాలుకు నేను రెడీగా వున్నాను· *** రమ్మన మనండి· ప్రజల్లోకి వెళ్ళి చూసుకుంటాను·

Mr. Speaker:- It is an unparliamentary word and that will not go on record.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్· హరికృష్ణ:- నేను కోరుకొనేది ···

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- I request the Members who are wearing the banner shirts to leave the House and come with other shirts. I have already given my ruling. జనార్ధన్‌రెడ్డిగారూ మాట్లాడండి·

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అసెంబ్లీలో ఒకరిపైనొకరు *** రమ్మని సవాళ్ళు విసురుకుంటున్నారు· హరికృష్ణగారు ఎవరయినా రాజీనామా చేస్తే కంటెస్ట్ చేయాలని ఆలోచనతో ···

(ఇంటరప్షన్స్)

*** Expunged as ordered by the Chair.

Mr. Speaker:- I am not permitting any one except Sri P. Janardhan Reddy.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:- ఎంత మంత్రి అయినా గానీ *** రమ్మని' అనడం మాత్రం బాగా లేదు. మంత్రి *** మాట్లాడితే మంచిగా వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు అన్న మాట రికార్డులోకి వెళ్లదు. I am reiterating my Ruling once again. The Members who are wearing the banner shirts should leave the House and come to the House by wearing other shirts. Then only they can participate in the proceedings of the House.

(Interruptions)

the rest of the Members may resume their seats.

(The Hon'ble Members wearing banner shirts did not go from their seats)

శ్రీ సివాచ్. వితల్‌రెడ్డి:- ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది. మోషన్ మూవ్ చేయండి.

కొంతమంది గౌరవ సభ్యులను సస్పెండు చేయుట గురించి

Mr. Speaker:- I request the Minister for Legislative Affairs to move the motion.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, under Rule 300 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I beg to move:

"That the following Hon'ble Members be suspended from the service of the House for the rest of the Session"

Sarvasri

1. G. Muddukrishnama Naidu
2. A. Brahmanaiah
3. B.V. Mohan Reddy
4. M. Peda Rattaiah

*** Expunged as ordered by the Chair.

Sarvasri

5. B. Rajasekhar Reddy
6. N. Prasanna Kumar Reddy
7. M. Narasimhulu
8. Gadde Babu Rao
9. Ch. Ramachandra Rao
10. P. Indra Reddy
11. D. Ramesh Babu
12. Devineni Rajasekhar
13. Ch. Venkata Krishna Reddy
14. G. Butchaiah Chowdary
15. N. Moola Reddy
16. P. Mahender Reddy
17. Kolla Appala Naidu
18. M. Seshagiri Rao
19. Appaiah Dora. H
20. B. Janardhan
21. Karanam Ramachandra Rao
22. M. Ranga Reddy
23. Koneru Nageswara Rao
24. Y. Kista Reddy
25. G. Rammohana Rao
26. T.S.L. Naicker

Mr. Speaker:- Motion moved. Now, the question is:

"That the following Members be suspended from the service of the House for the rest of the Session"

Sarvasri

1. G. Muddukrishnama Naidu
2. A. Brahmanaiah
3. B.V. Mohan Reddy
4. M. Peda Rattaiah
5. B. Rajasekhar Reddy
6. N. Prasanna Kumar Reddy
7. M. Narasimhulu

Sarvasri

8. Gadde Babu Rao
9. Ch. Ramachandra Rao
10. P. Indra Reddy
11. D. Ramesh Babu
12. Devineni Rajasekhar
13. Ch. Venkata Krishna Reddy
14. G. Butchaiah Chowdary
15. N. Moola Reddy
16. P. Mahender Reddy
17. Kolla Appala Naidu
18. M. Seshagiri Rao
19. H. Appaiah Dora
20. B. Janardhan
21. Karanam Ramachandra Rao
22. M. Ranga Reddy
23. Koneru Nageswara Rao
24. Y. Kista Reddy
25. G. Rammohana Rao
26. T.S.L. Naicker

(Pause)

The Motion was adopted and the Members were suspended from the service of the House for the rest of the Session.

Mr. Speaker:- I request the Members who are under suspension to leave the House.

(at this stage, the Members under suspension raised slogans "N.T.R. Zindabad")

9·30| సస్పెండు చేయబడిన గౌరవ సభ్యులందరినీ మార్షల్స్ వచ్చి బయటకు తీసుకు వెళ్ళారు·

(అంతరాయం)

శ్రీ కె· యర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):- స్పీకర్‌సార్ .....

వాయిదా తీర్మానం:
స్పీకరుగారి నివాస గృహంపై దాడి చేయుట గురించి

Mr. Speaker:- An adjournment motion was given on the issue of attack on the house of the Speaker. Though, it was disallowed, keeping in view the dignity, decorum, decency of the House and respect of the House under the Parliamentary democracy, I want to take up the issue i.e., "Attack on the house of the Speaker" now itself.

Sri Asaduddin Owaisi:- Speaker Sir, Similarly, the issue of burning the boy alive should also be taken up.

Mr. Speaker:- That also will be considered.

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:- ఇది చాలా ముఖ్యమైన ఇష్యూ· స్పీకర్‌పైన దాడి చేసిన తరువాత ఎడ్జర్న్‌మెంటు మోషన్ తీసుకోకపోతే బాగుండదు· దయచేసి, ఎడ్జర్న్‌మెంటు మోషన్ తీసుకోండి· డిస్కషన్‌కు అవకాశం యివ్వండి·

శ్రీ పి· నాగేశ్వరరావు:- ఐ ఆల్‌సో అప్పీల్· ఇందాక కూడా చెప్పాను· అసాధారణమైన పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు ఎడ్జర్న్‌మెంటు మోషన్ మూవ్ చేస్తాము· లాస్ట్ టైమ్ కూడా డిస్కషన్ చేశారు· కొన్ని ఇష్యూస్‌మీద డిస్కస్ చేశాము· దీన్ని కూడా క్వశ్చన్ అవర్ అని కాకుండా ఇమ్మీడియేట్‌గా ఎడ్జర్న్‌మెంటు మోషన్ తీసుకొని ఎలా చేయాలని మీకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను· ఇంతకంటే ముఖ్యమైన ఇస్యూ లేదు· ఇవాళ మీరు ఆ స్థానంలో వుండవచ్చు· ఎవరు అయినా వుండవచ్చు, కాని, ఆంధ్రప్రదేశ్ స్పీకర్ యొక్క, హౌసు యొక్క గౌరవం ఇమిడి వున్నది· కాబట్టి, అన్‌డెమాక్రటిక్‌గా చేశారు కాబట్టి, అసాధారణమైన పరిస్థితి వున్నది కాబట్టి, ఎడ్జర్న్‌మెంటు మోషన్‌ను ఎలా చేయాలని మరొకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను·

శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి:- అది అత్యున్నతమైన స్థానం, మొత్తం హక్కులను కాపాడేవారి మీద దాడి జరిగిన తరువాత అంతకంటె ప్రధానమైన అంశం ఏమి వుంటుంది· అందుకని తమరు ఎడ్జర్నమెంటు మోషన్‌ను ఆమోదించి చర్చకు పెట్టడం మంచిది· ఎందుకంటె, భారతదేశంలో ఎక్కడా లేనివిధంగా చెడు సంప్రదాయాన్ని సృష్టించడం జరిగింది· కాబట్టి, దాన్ని తీవ్రంగా పరిగణించి, సభ్యుల యొక్క ఆవేదనను అర్థం చేసుకుని ఎడ్జర్న్‌మెంటు మోషన్‌ను ఎలా చేయమని కోరుచున్నాను·

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగరరావు:- ఇవాళ మీ ఇంటి మీద జరిగిన దాడి ఎన్నో రోజుల నుంచి నలుగుతున్న అంశం· చాలా ఆలోచించి ఒక పథకం ప్రకారం చేసిన చర్య అది·

అదే శాసనసభ నడుస్తున్నప్పుడు యిటువంటి చర్యను ఖండించినప్పటికీ ఎడ్జర్నమెంటు మోషన్‌ను ఎలా చేసి పేనల్ స్పీకర్‌గారిని కూర్చోబెట్టి చాలా తీవ్రంగా చర్చ జరిపించే అవకాశం కల్పించాలి· దీని తరువాత కఠినాతికఠినమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నదని భావిస్తున్నాను· గతంలో ఎన్నో పిసిడెంట్సు ఉన్నాయి· శాసనసభ గౌరవానికి భంగం వాటిల్లిన సందర్భాలలో కఠినాతికఠినమైన చర్యలను స్పీకర్ కార్యాలయం తీసుకున్న సంగతి మీకు తెలుసు· కాబట్టి, మొత్తం వ్యాసిడింగ్సును వాయిదా వేసి చర్చకు అనుమతి ఇవ్వాలని కోరుచున్నాను·

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:– అధ్యక్షా, స్పీకర్‌మీద దాడి చేయడం, ఇది చాలా చెడ్డ పని· దాని గురించి, ఎడ్జర్నమెంటు మోషన్‌ను మీరు ఎలా చేసి చర్చకు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను· స్పీకర్‌మీద దాడిచేయడం చాలా తప్పు· ప్రజాస్వామ్యంలో ఎవరికి అయినా అలా చేయడానికి హక్కు వుండదు· ఇంటికిపోయి దాడిచేయడం చాలా చెడ్డపని· ఎడ్జర్నమెంటు మోషన్ ఎలా చేస్తే మంచిది·

Sri Asaduddin Owaisi:- Hon'ble Speaker Sir, I totally agree with my predecessor speakers who have formally supported the taking up of this adjournment motion. As the matter is of recent occurence and it has occured on the constitutional authority, this should be discussed by this House.

శ్రీ పి· పురుషోత్తమరావు:– సార్, మనకు యీ రోజు ఇంతకన్నా ప్రాముఖ్యత గల అంశం ఏమీ లేదు· తప్పకుండా ఎడ్జర్నమెంటు మోషన్ ఎలా చేసి దాని మీద డిస్కషన్ చేయవలసిందిగా కోరుచున్నాను·

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker, Sir, It is well known and it is an established parliamentary norm in all parliamentary democracies that the Speaker is the symbol of the House. The attack on the Speaker is an attack on this House. We are a democratic country and all democratic forces must rise and must condemn such brutal incident. Nothing can be more urgent than this issue. It is our responsibility to protect this institution. Sir, I would request the Chair to adjourn all other busiñees and take upo this immediately.

(అంతరాయం)

శ్రీ గాది లింగప్ప (గూటి):– వ్యాఖ్యానిస్తు సార్ .....

మిస్టర్ స్పీకర్:- వాట్ యీజ్ యువర్ ప్రాబ్లెమ్స్ ?.....

శ్రీ గాది లింగప్ప:- దాదాపు నిన్నటి నుంచి కూడా సభలో కొంతమంది మాట్లాడడానికి పరిశీలన్ కావాలని అడుగుతున్నారు ఆ పరిశీలన్ యివ్వని కారణంగా వారు చెప్పదలచుకున్న అభిప్రాయాన్ని వారు చెప్పడానికి అవకాశం యిక్కడ తమరు యివ్వలేదు. కాబట్టి, వారు ఆ నిరసనను అక్షరాల రూపంలో వ్రాసుకుని - ఎచ్చారు. షర్టులపై వ్రాసుకుని వచ్చినా కూడా మీరు పరిశీలన్ యివ్వని కారణంగా సస్పెండు చేశారు. దానికి నిరసనగా నేను కూడా వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(శ్రీ గాది లింగప్ప సభ నుంచి వాకౌట్ చేసారు)

9.40 ఉ. Mr. Speaker:- I have permitted Sri Vanka Satyanarayana.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ):- అధ్యక్షా ....

(ఇంటరప్షన్స్)

'Mr. Speaker:- Please resume your seats. I have permitted Sri Vanka Satyanarayana Garu.

శ్రీ జి. ఎర్రునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఒక్క నిముషం.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఎలా చేయను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, ఇది కేవలం మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం లోని ప్రజాస్వామ్యానికి సంబంధించిన సమస్య మాత్రమే కాక ఆల్ ఇండియాలో ఇటువంటి ఘటన పునరావృతం కాకుండా చూడవలసిన అవసరం వుంది. అందుకొరకు తమరు మిగతా బిజినెస్‌ను ఎడ్జర్న్ చేసి ఈ ఎడ్జర్న్‌మెంట్ మోషనును ఎలా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా ఎలా చేసినట్లయితే భారతదేశం మొత్తంలోనే ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రాణం పోసిన వారము అవుతాము. ఇటువంటి ఘటన ఏ అసెంబ్లీ స్పీకర్ మీద జరగకుండా వుండాలంటే దీన్ని యిక్కడ తప్పకుండా చర్చించవలసి ఉంది. ఇది కేవలం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సమస్య మాత్రమే కాదు, భారతదేశం అంతటికీ సంబంధించిన సమస్య. రాజ్యాంగపరంగా వారు చేసింది చాలా నేరం. ఆ నేరాన్ని ఖండించవలసిన అవసరం వుంది.

శ్రీ జి. ఎర్రునాయుడు:- అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్:– నేను అనుమతించను· ఎర్రినాయుడుగారూ, కూర్చోండి·

శ్రీ కె· బాపిరాజు (అత్తిలి):– అధ్యక్షా, ఈనాడు స్పీకర్‌గారి ఇంటిమీద ఈ రకంగా దౌర్జన్యం చేయడం శాసనసభకే కాదు, మొత్తం డెమోక్రసీకే తీరని అవమానం· ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం· ఇంతకంటే ముఖ్య విషయం మరొకటి వుందని నేను భావించడం లేదు· నేను ఒకటిన్నర దశాబ్దాలుగా శాసనసభ్యునిగా వున్నాను· ప్రస్తుతం ఎన్నో విచిత్ర పరిణామాలను చూస్తున్నాను· నేనే ఇదే సభలో చాలా ఆవేశపడిన వారిని చూశాను· ఆవేశంగా మాట్లాడిన వారిని చూశాను· చివరకు ఎలా తయారయ్యారంటే, ఆవేశంతో మాట్లాడడం కాదు, మొరిగే దశకు వెళ్ళారు· ఇందుకు ఎంతో బాధపడుతున్నాను· మన స్పీకర్‌గారికి అన్యాయం జరిగితే డెమోక్రాటిక్ సిస్టంకే అన్యాయం జరిగినట్లు అవుతుందనే బాధతో చెబుతున్నాను· వారికి స్పీకర్ పట్ల భక్తి వుంటే మరో రకంగా ప్రదర్శించమనండి, ఈ రకంగా మాత్రం కాదు, లేనిపోని గొడవలు చేసినట్లయితే, యిప్పటికే ఏ రకంగా అయితే క్రిందికి పోయారో, అంతకంటే క్రిందికి పోతారని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

(వివిధ పార్టీల సభ్యుల నుండి హర్షధ్వానాలు)

Mr. Speaker:- As per the mood of the House, I will take up the issue i.e., "Attack on the house of the Speaker" under adjournment motion.

(గౌరవ ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

శ్రీ పి· జనార్దన్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఈరోజు స్పీకర్‌గారి ఇంటిపైన తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించి యస్·టి·ఆర్· గ్రూప్‌తో సంబంధం ఉన్నవారు స్పీకర్‌గారి ఇంటికి వెళ్ళి అక్కడ ఆయనపైన దాడి చేయడానికి ప్రయత్నించడం, అక్కడ ధర్నా చేయడం, ఫర్నిచర్ విరగ్గొట్టడం చాలా విచారకరమైన విషయం· దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి యిప్పటివరకు స్పీకర్‌పైన ఇటువంటి సంఘటన ఎప్పుడూ జరగలేదు· మా పార్టీ తరపున మేము ఎడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్ యివ్వడం జరిగింది· దాన్ని స్పీకర్‌గారు అంగీకరించి, వేరే బిజినెస్‌ను ప్రక్కకు పెట్టి, డిస్కషన్ ఎలో చేసినందుకు స్పీకర్‌గారికి ధన్యవాదాలు· డిసెంబర్ 1, 94 మరియు డిసెంబర్ 5, 94 లో జరిగిన ఎలక్షన్స్‌లో ప్రజలు ఎంతో నమ్మకం పెట్టుకొని, విశ్వాసంతో తెలుగుదేశం పార్టీని అత్యధిక మెజారిటీతో గెలిపించడం జరిగింది· ప్రజలు ఆ పార్టీపై ఎంతో నమ్మకం పెట్టుకున్నారు· అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను అమలుచేస్తారని, రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు తీసుకువెడతారని అనుకున్నారు· కానీ తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చి, ఎన్·టి· రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత ప్రజలకు చేసిన వాగ్దానాలను మరచిపోయి ప్రవర్తించారు· మాపార్టీకి సంబంధించి 26 మంది సభ్యులమే శాసనసభకు వచ్చినా ప్రజలు యిచ్చిన తీర్పును మేము

సగౌరవంగా అంగీకరించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను· ఎన్·టి· రామారావుగారు ప్రజలు ఏ నమ్మకంతో, ఏ విశ్వాసంతో అయితే తెలుగుదేశం పార్టీని గెలిపించారో, ఆ నమ్మకాన్ని వమ్ముచేశారు· ఎన్·టి· రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత, ఆయన రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించడం మరచిపోయి, రాజ్యాంగేతర శక్తి మాటలు వింటూ, ప్రజల పనులు పట్టించుకోకుండా వుంటూ వచ్చారు· ఆయన ముఖ్యమంత్రి అయినప్పటికీ ఆ విధంగా ప్రవర్తించకుండా, వేరే వారు ముఖ్యమంత్రి అయినట్లు, వారే రాష్ట్రాన్ని పరిపాలిస్తున్నట్లు భావించి రాజ్యాంగేతర శక్తి మాట వింటూ వచ్చారు· అందువల్ల ప్రజలు కానివ్వండి, ఎన్·టి· రామారావుగారి వెంబడి వుండే శాసనసభ్యులు కానివ్వండి, మంత్రులు కానివ్వండి 'రాజ్యాంగేతర శక్తి ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించడం మంచిది కాదు' అనే ఉద్దేశ్యంతో ముఖ్యమంత్రి పదవిని శ్రీ చంద్రబాబునాయుడుగారికి అప్పగించడం జరిగింది· అది వారి పార్టీ అంతర్గత వ్యవహారం అయినందున ఆ విషయాలలోకి పోను· జరిగిన సంఘటనలను తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను· ఆ రాజ్యాంగేతర శక్తి మరెవరో కాదు, *** వారు ఎన్నో విషయాలు మొన్న బహిరంగ సభలో కూడా మాట్లాడడం జరిగింది· ఇక్కడ వున్న ప్రభుత్వాన్ని వారు ఛాలెంజ్ చేయడం జరిగింది· హ్యూవ్ చేయండి అనడం జరిగింది· వారు (ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వం) హ్యూవ్ చేస్తారో లేదో నాకు తెలియదు మేము కొన్ని ఛార్జెస్ పెట్టడం జరిగింది· రామారావుగారికి సంబంధించి, వారి కరప్షన్, అవినీతికి సంబంధించి, ఈ రాష్ట్రాన్ని మిస్‌రూల్‌గా పరిపాలించడం గురించి, ఈ అంశాలన్నీ ప్రజల దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది· కరప్షన్ విషయంలో మేము హ్యూవ్ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాము· నేను ఆ వివరాలలోకి పోవడం లేదు· ప్రజలు రామారావుగారిని నమ్మకున్నారు· రామారావుగారు ప్రజలను వెన్నుపోటు పొడిచారు· వెన్నుపోటు పొడిచింది రామారావుగారు· ప్రజలు అత్యధిక మెజారిటీతో గెలిపిస్తే, రామారావుగారు తీసుకున్న కార్యక్రమాల వల్ల ప్రజలకు యిబ్బంది కలిగింది· ప్రజలకు యిబ్బందులు, కష్టాలు కలిగాయనే విషయం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను·

ఈనాడు రామారావుగారితో సంబంధం వున్న ఎం·ఎల్·ఏలు స్పీకర్‌గారి ఇంటి వద్ద ప్రవర్తించిన తీరే కాకుండా, యిక్కడ హౌస్‌లో కూడా ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారో మనమందరం చూస్తూనే వున్నాము· రామారావుగారిని తొలగించి చంద్రబాబునాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రి అయినారు· అది వారి పార్టీ అంతర్గత వ్యవహారం· రామారావు వర్గంవారు 'చంద్రబాబునాయుడు వెన్నుపోటుదారుడు, అతను నశించాలి' అని అంటున్నారు· శాసన సభను ప్లాట్‌ఫారం చేయకుండా పార్టీ ఆఫీసులోనో, లేక బయటనో పార్టీ ఎజెండ్ను మాట్లాడితే బాగుంటుంది· ప్రజలు ఎంతో నమ్మకంతో విశ్వాసంతో మనలను గెలిపించి అసెంబ్లీకి పంపించారు· ఇక్కడ ప్రజా సమస్యలను చర్చించవలసి వుంటుంది· అటువంటిది ప్రజా సమస్యలను గురించి చర్చించకుండా పార్టీ సమస్యల గురించి రెండు రోజులుగా ఈ శాసనసభను డిస్టర్బ్ చేయడం సరియగు పద్ధతికాదు· ఎవరు వెన్నుపోటుదారులు అనేది

***Expunged as ordered by the Chair.

తెల్సుకోదలచుకుంటే పార్టీ లెవెల్‌లో తెల్సుకోమనండి· ఈ విధంగా ప్రవర్తించడం సమంజసం కాదనే విషయం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను· అధ్యక్షా, ఈనాడు స్పీకర్‌గారి ఇంటికి వీరంతా వెళ్లడం స్పీకర్‌గారి పైన ఎటాక్ చేయడం జరిగింది· స్పీకర్‌గారిపైన ఎటాక్ చేయడం ఇది మొదటిసారి కాదు· ఇది రెండవసారి· ఇంతకుముందు, శాసనసభా సమావేశాలు జరిగేటప్పుడే స్పీకర్‌గారి ఇంటిపైన బాంబు వేయడం జరిగింది· శాసనసభకు రక్షణ కల్పించే వ్యక్తిపైనే ఎటాక్ జరిగింది· శాసనసభా సభాపతికే ప్రభుత్వం రక్షణ కల్పించకపోతే ఎలా? స్పీకర్‌గారికే రక్షణ లేనట్లయితే ఎలా అని తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను· రాష్ట్రంలో ఈనాడు శాంతిభద్రతలు పూర్తిగా లేనట్లుగా కనపడుతున్నాయి· ఈనాడు కొంత మంది ఎంఎల్‌ఏలు తమకు కావలసిన అధికారులను కావలసిన విధంగా ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించడం మొదలైనవి జరుగుతున్నాయి· రోజూ పేపర్లలో చూస్తూ వున్నాము మంత్రిగారు చెబితే ఎ ఎం· గారినీ ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తున్నారు· పోలీస్ డిపార్ట్‌మెంట్ డిమోరలైజ్ అవుతోందనే విషయం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను· దీన్ని పొలిటిసైజ్ చేయడం వల్ల పోలీస్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లోని వారికి, అధికారులకు ఎక్కడకు వెళ్లినా పని చేయలేని పరిస్థితి ఉంది·

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– జనార్ధన్‌రెడ్డిగారూ, సబ్జెక్ట్‌లోకి రండి·

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:– ఈ విధంగా ఈనాడు స్పీకర్‌గారి ఇంటికి వెళ్లి ఆ విధంగా బిహేవ్ చేయడం, ఖండించదగిన విషయం అనే అంశం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను· 9·50 ఇప్పటివరకు ప్రజాస్వామ్యంలో ఈ విధంగా స్పీకర్ ఇంటి మీద, ఆయన మీద దాడి ఉ· చేయడం జరగలేదు· మేము ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు నారాయణరావుగారు స్పీకర్‌గా ఉన్నప్పుడు,వారి దగ్గర డెమొక్రటిక్ పద్ధతిలో ధర్నా చేశాం· మీరు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు శ్రీపాదరావుగారు స్పీకర్‌గా ఉన్నప్పుడు మీరు వారి ముందు ధర్నా చేశారు కాని ఇలా ఎప్పుడూ చేయలేదు· ఈ రోజు అసలు విషయాలు బయటపడుతున్నాయి· ఏ విధంగా రామారావు వర్గం వారు మూర్ఖంగా ప్రవర్తిస్తున్నారో బయటపడుతున్నది· స్పీకర్‌మీద యటాక్ చేయడమంటే, మొత్తం ప్రజాస్వామ్యం మీదే యటాక్ చేయడం అని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను· స్పీకర్ ఇంటిమీద, స్పీకర్ మీద దాడిచేస్తూ ఉంటే, పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్ ఏమి చేస్తున్నది? ఇంటిలిజెన్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ ఏమి చేస్తున్నదని నేను అడుగుతున్నాను· దాడి జరిగిన తరువాత పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్‌కు తెలుస్తున్నది అంటే ఆశ్చర్యకరంగా వుంది· అంతేకాకుండా దాడి జరుగుతున్నప్పుడు విధి నిర్వహణలో ఉన్న అధికారులందరి మీద చర్యలు తీసుకోవాలి· స్పీకర్‌మీద దాడి చేయడం అంటే ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేయడమే అని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను· ఇటువంటి దారుణం దేశంలో ఎక్కడా జరగలేదు· తెలుగుదేశం పార్టీలోనివారు ఇటువంటివి జరిపించి, రికార్డులు సృష్టించబోతున్నారు· దీనికి బాధ్యులైన వారి మీద ఈ సెషన్‌లోనే – ఓట్‌బై సస్పెండ్ చేయడం కాదు – కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను· ఈ దాడిని మా పార్టీ తరపున నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను· దాడి చేయడం చాల తప్పు, అవమానకర, నీచకరమైన విషయం· వెంటనే బాధ్యులైన వారిని గుర్తించి, చర్యలు

తీసుకోవాలని కోరుతూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియ చేస్తున్నాను·

శ్రీ పి· నాగేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఉదయం ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ స్పీకర్ ఇంటి మీద జరిగిన దాడిని మా పార్టీ నిర్వ్యంద్వంగా ఖండిస్తున్నాను· అధ్యక్షా, దీనిని ప్రజాస్వామ్యం మీద జరిగన దాడిగా నేను భావిస్తున్నాను· ఆంధ్ర దేశ శాసనసభ ప్రజలు ఎన్నుకొన్న శాసనసభ· ప్రజల యొక్క కార్యక్రమాలు చూడవలసిన· శాసనసభలో ఈ సమావేశాలు జరగకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో, దీనిని ఆపుచేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో స్పీకర్ ఇంటి దగ్గర ధర్నాచేసి, దాడిచేసి, ఆయన్ని హౌజ్‌కు రానీయకుండా, ఎనిమిదిన్నరకు జరగ వలసిన సెషన్ జరుగకుండా అసాధారణమైన పరిస్థితిని సృష్టించాలనే దుర్బుద్ధితో ఒక కుట్ర పన్నారని అర్థమవుతున్నది· స్పీకర్ ఇంటి దగ్గర ధర్నాచేసి, ఇంటి మీద యటాక్ చేయడమే కాకుండా, హిమాయత్‌నగర్ చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాల్లో ఓల్డ్ ఎం·ఎల్·ఏ· క్వార్టర్స్ వద్ద బస్సులమీద రాళ్లు విసిరి, అద్దాలు పగులగొట్టారు· ప్యాసెంజర్స్‌కు దెబ్బలు తగిలాయి· ఆటోలు మీద కూడ రాళ్లు విసిరారు· చట్ట ప్రకారం, ప్రజాస్వామ్య పద్ధతుల్లో నమ్మకం లేని వారు, ధైర్యం లేని వారు చేసే పని ఇది· అందుకని చర్యలను ఏ పరిస్థితుల్లోనూ సహించడానికి వీల్లేదు· దీనిని కండెమ్ చేయవలసిందే· ఈ ప్రభుత్వం ఒక శాసనసభ స్పీకర్ ఇంటికే రక్షణ కల్పించలేకపోతే, ఆ శాసనసభ స్పీకర్ క్రింద ఉండే మా అందరికీ ఎవరు ప్రొటెక్షన్ ఇవ్వాలండీ? ఈ పరిస్థితి చూస్తూ ఉంటే ఈ హౌజ్‌లో ఉన్నటు వంటి సభ్యులందరికీ ఇది ప్రమాదకర సూచన అని నేను భావిస్తున్నాను· అధ్యక్ష స్థానాన్ని గౌరవించడం ప్రతి సభ్యుని యొక్క కర్తవ్యం· అట్లాగే ఏ పార్టీ అయినా సరే, ప్రజా స్వామ్యయుతంగా ఎన్నికల్లో పాల్గొని, మెజారిటీ వచ్చిన తరువాత వారు కూడ స్పీకర్‌ను ఎన్నుకొంటారు· సార్, ఇది భావితరాల వారికి ఒక ప్రిసిడెంట్‌గా మారిపోతుంది· ఇది పదవ శాసనసభ· రేపు రాబోయే 11వ శాసనసభలో శాసనసభ స్పీకర్‌ను గౌరవించే సాంప్రదాయం ఉండదు· By one and all it should be condemned. Not only condemned but the persons behind this must be identified. నాకు ఎందుకో ఈ గవర్నమెంట్ వర్యలు తీసుకోవడంలో విఫలమైనట్లు అర్థమవుతున్నది· ఇందాక జనార్ధన్‌రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, గతంలో కూడ స్పీకర్ ఇంటి మీద బాంబులతో దాడి చేశారు· అది జరిగిన తరువాత ఇంటి చుట్టుప్రక్కల శాంతిభద్రతలను కాపాడటంలో ఇంటిలి జెన్స్ డిపార్టుమెంట్ ఏమి చేస్తున్నది? ఒకసారి స్పీకర్‌గారికి అగౌరవం జరిగితే మొత్తం ఈ హౌజ్‌కే అగౌరవం జరిగినట్లు· ఆ ఛైర్‌కే మన్నన లేకపోతే, ఇక మాకు మన్నన ఎట్లా ఉంటుందండీ? He is the Custodian of this Legislature. కనోడియన్‌కే ఈ పరిస్థితి వస్తే, చాలా గందరగోళ పరిస్థితులు సృష్టించినవారవుతారు· వారికి ఈ విధంగా ఎవరు సలహాలిస్తున్నారో గాని, నాకు తెలిసినంతవరకు, అవి తప్పుడు సలహాలు· అవి ముసిగిపోయేవి· ఏదైనా కొద్దిపాటి పలుకుబడి ప్రజల్లో ఇప్పటికే వారికి ఉందంటే, ఈ సంఘటనతో మొత్తం తుడిచిపెట్టుకొనిపోయినట్లే· ఇందాక కూడా ఈ హౌస్‌లో జరిగిన పరిస్థితి మాశాం· దీనికి బాధ్యులు ఎవరో నేను ఫలానా వారని చెప్పలేకపోయినా, ఎవరు చేశారో

హ్యూప్ చేసి, వారి మీద చర్యలు తీసుకోవాలి· ఈ విషయాన్ని మేము తీవ్రంగా పరిగణిస్తూ, ఇటువంటివి పునరావృతం కాకుండా ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నదో చెప్పాలని కోరుతున్నాను· ఈ సంఘటనను ఈ శాసనసభలోని అన్నీ పార్టీల వాళ్ళు ముక్తకంఠంతో ఖండించాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను·

శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి:– ప్రధనంగా స్పీకర్ మీద దాడి అన్నది అసలు ప్రజాస్వామ్యం మీద దాడి అని నా అభిప్రాయం· ప్రజాస్వామ్య సంస్థ ఇది· ఈ సంస్థకు ఆయన కస్టోడియన్· అసలు ఆయన పైనే దాడిచేసే పద్ధతి అన్నది ప్రజాస్వామ్యం మీద దాడి చెయడమే· ఒకవేళ వారికి కోపం వస్తే, నిరశన తెలియచేయడానికి ప్రజాస్వామ్యబద్ధమైన అనేక అవకాశాలు, పద్ధతులున్నాయి· అంతేకాని, బుద్ధిబలం పోయి, భుజబలం ప్రదర్శించడం అన్నది మంచిది కాదు· ఇదె పరిస్థితి కనుక ఉంటే ఏ సంస్థ కూడ పని చేయలేదు· ప్రజాస్వామ్యం మిదనే నమ్మకం పోయే పరిస్థితి వస్తుంది· కాబట్టి ఇటువంటి వాటిని ఏ విధంగానూ సాగనివ్వకూడదని మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను·

అట్లాగే మరొక సంగతి అధ్యక్షా, మా దగ్గర చాల మొరటు నామెత ఉంది· "కొండంత కన్ను పెట్టుకొని చూస్తున్నాడు····" అని· ప్రజలు మనం తీసుకొంటున్న ప్రతి చర్యను చాల సునిశితంగా చూస్తున్నారు అనడానికి జరిగిన పరిణామాలే చెబుతున్నాయి· ఇదివరకు రామారావుగారు ప్రభుత్వంలో ఉండి ఒకేసారి 30 మంది మంత్రుల్ని ఊడబెరికి, ఇష్టం వచ్చినట్లు చర్యలు తీసుకొంటే, ప్రజలు ఆయన్ని దింపేశారు· ఆ తరువాత కాంగ్రెస్ వారిని గద్దెపైన కూర్చోబెట్టారు· గడిచిన అయిదు సంవత్సరాల్లో కాంగ్రెస్ వారు "మీరు ఇంత తిన్నారంటే, మీరు అంత తిన్నారు" అంటూ మూడు మంత్రివర్గాలను మార్చుకొని, ప్రజల సంగతి పట్టించుకోకపోతే, తిరిగి వారిని దించి, రామారావుగారికి ప్రభుత్వం అప్పచెప్పారు· ఆ సంగతి గుర్తెరగకుండా, మనం ఏం చేసినా చెల్లుతుందని అనుకోవచ్చు· కాని అది చాలా అపరాధం అని నేను చెప్పదలచుకొన్నాను· కాబట్టి ఈ విధమైన భుజబలాన్ని ఉపయోగించి, అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకొన్న స్పీకర్ మీద దాడి చేయడం క్షమించరానిది· మీకు ఇష్టం లేకపోతే పోనీ· ఒక్కొక్క సందర్భంలో మనకు అయిష్టం అయినవి కొన్ని జరగవచ్చు· అంత మాత్రాన స్పీకర్ ఇంటి మీద దాడిచేసి, దౌర్జన్యం చేయడం క్షమించదగింది కాదు· ఈ విధంగా చేయడం ప్రజాస్వామ్యాన్ని అపహాస్యం చేయడమే· ప్రజాస్వామ్య అధిపతుల మీద దాడిచేయడం ఏ విధంగానూ తగదు· ఇది రామారావుగారికి గౌరవం కాదు· స్పీకర్‌గారిపైన దాడిచేసిన వారి మీద కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, మా పార్టీ తరపున నేను దీనిని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నానని తమరి ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను·

10·00 ఉ· శ్రీ సిపాన్ విద్యాసాగరరావు:– అధ్యక్షా, రాష్ట్ర శాసనసభ స్పీకర్‌గారి యింటి మీదకు కొందరు దౌర్జన్యంగా కర్రలతో వచ్చి దాడిచేయడం, స్పీకర్‌గారి యింటి లోకి వోయి ఏదో నేరానికి పాల్పడాలనే ఉద్దేశ్యంతో వ్యవహరించడం యిది చాలా

దురదృష్టకరమైన సంఘటన, దీనిని మా పార్టీ తీవ్రంగా ఖండిస్తోంది· ఎందుకంటే ఈనాడు రాష్ట్రంలోని అన్ని రాజకీయపార్టీలకు చెందిన నాయకులు, ప్రజలతో బాటు యావత్ భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్య విలువలను, ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం వున్నదని నేను మనవిచేస్తున్నాను· భారతదేశం ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ప్రజాస్వామిక దేశం· ఈ ప్రజాస్వామిక పద్ధతుల ద్వారా రాష్ట్ర శాసనసభల ద్వారా, పార్లమెంటు ద్వారా పూర్తి న్యాయాన్ని, పూర్తి సమానతను ఈ సమాజంలో యింకా స్థాపించలేదనే అభిప్రాయాలు ఉన్నప్పటికీ ప్రజాస్వామ్యం మీద కొన్ని సందర్భాలలో నమ్మకం సడలుతున్న పరిస్థితులున్నప్పటికీ ఈనాడు భారతదేశంలో ప్రజాస్వామిక పద్ధతుల ద్వారా మాత్రమే పరిరక్షించుకోవాలి· యావత్ ప్రపంచంలో భారతదేశం తల ఎత్తుకునే విధంగా మసుకోవాలి· ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలే ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకుంటారు· మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వాలు మారిపోతున్నాయి· అత్యధిక మెజారిటీతో ప్రజలు తీర్పు చెబుతున్నారు· రాజకీయ పరిజ్ఞానం లేని అమాయక ప్రజలు కూడా రాజ్యాంగబద్ధంగా స్పందిస్తున్నారు· ఎన్·టి·ఆర్·గారి ప్రభుత్వం వచ్చింది· 5 సంవత్సరాలు పద్ధతిగా పరిపాలించాలి· దురదృష్టవశాత్తు బిల్లికలు వచ్చాయి· అది పార్టీకి సంబంధించిన విషయం· గవర్నరుగారు గుర్తించడం, శాసనసభ సమావేశం కావడం జరిగాయి· ఎన్నికయిన వారందరూ నా బొమ్మతోనే గెలిచారు కాబట్టి నిరోధిస్తామని, వారు రాజకీయంలో వుండకుండా, రాష్ట్ర శాసనసభ కొనసాగకుండా చేద్దామని, సమావేశాలు డిస్టర్బు చేద్దామని, అదీ కాకపోతే దౌర్జన్యం చేద్దామనుకోవడం మంచిది కాదు· ఎన్·టి· రామారావుగారికి తెలుసో తెలియదో, ఆలోచించాలి· ఎన్·టి·ఆర్·గారు ప్రవేశ పెట్టిన సంక్షేమ పథకాల వల్ల పెద్దగా ప్రజాభిమానాన్ని చూరగొన్నారు· ఇటువంటి చర్యల వల్ల ప్రజల అభిమానాన్ని కోల్పోయే ప్రమాదం వుంది· ఆలోచించుకోవాల్సిన అవసరం వుంది· స్పీకరుగారిపై వ్యక్తిగతంగా కొన్ని అభిప్రాయాలు వుండవచ్చు· అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావువంటి మహనీయులు స్పీకరు పదవిని అలంకరించారు· మొన్ననే వారి విగ్రహం కూడా ప్రతిష్ఠించారు· మా చిన్నతనంలో అటువంటి స్పీకరు పట్ల ఎంతో గౌరవం ప్రదర్శించే వారు· ప్రస్తుతం స్పీకరు స్థానాన్ని అగౌరవపరిచే పరిస్థితి రాష్ట్రంలో వస్తోంది· ఇదీ దురదృష్టకరమైన విషయం· శాసనసభలో వారి చర్యలకు ప్రివిలేజ్ అబ్జక్షన్సు కూడా పెట్టాం· పార్టీలో 50 మంది సభ్యులైనా వుండాలి· స్పీకరుగారి నమ్మకం కోల్పోతే అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టవచ్చు· కనీసం 50 మంది బలం కూడా లేని పార్టీ శాసనసభలో అల్లరి సృష్టించడం, యింటికి పోయి ఎటాక్ చేయాలనుకోవడం సరైనది కాదు· స్పీకరు చాలా శక్తివంతుడనే అభిప్రాయం వుంది· ఎంత శక్తివంతుడో చట్టప్రకారం అంత నిస్సహాయుడు· 194 ఆర్టికల్ ప్రకారం ప్రివిలేజెస్ వున్నాయి· ఆ ప్రివిలేజెస్ ప్రకారం స్పీకరుగారికి హౌసులో మద్దతు యిచ్చి ఓటు యిస్తేనే వస్తుంది· లేకపోతే వారికి అధికారం పరిమితంగా వుంటుంది· ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నాం కాబట్టి హౌసులో స్పీకరుగారి రూలింగుకి ఎంతో గౌరవం ఉంది· స్పీకరుగారికి యింటిలో భద్రత గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు, హోం మంత్రిగారు, పోలీసులు చూడాలి· స్పీకరు స్థానాన్ని గౌరవించాలి· ముఖ్యమంత్రిగారిని, హోం మినిస్టరుగారిని కోరేది, అటువంటి వారిపై

కఠినాతికఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని, వెనుకకు పోకండి· కేసులు కోర్టులో పెండింగు వున్నాయి· ఢిల్లీలో స్పీకర్స్ కాన్ఫరెన్సులో 194 ఆర్టికల్ ప్రకారం సంక్రమించిన హక్కుల గురించి కూడా చర్చించారు· కోర్టులనుంచి సమన్సు వచ్చినప్పుడు కూడా సీరియస్‌గా తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదనే అభిప్రాయం వచ్చింది· స్పీకర్‌గారి యింటిముందు దౌర్జన్యానికి దిగిన వారిని అరెస్టుచేసి వారిపై తగు చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను· ముఖ్య మంత్రిగారు సిగ్గహంవహించి రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామిక విలువలను, స్పీకరు గౌరవాన్ని కాపాడాలని కోరుతూ, మరొకసారి యిటువంటి చర్యల్ని ఖండిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చంద్రాయణగుట్ట) :- అఫ్సోస్ కా మకాం హై కి స్పీకర్ సాహబ్ కే మకాన్ పర్ హమలా పహలీ మర్తబా నహీం హై బల్కి ఇస్ సే పహలే భీ ఉన్ కే ఘర్ పర్ బమ్ సే హమలా కియా థా. ఆజ్ తక్ కియా కార్‌వాఈ నహీం హుయీ ఆజ్ తక్ మాలూమ్ నహీం హో సకా. కౌన్ కౌన్ గిరఫ్తార్ హుయే. హుకూమత్ ఇస్కే ఖిలాఫ్ కియా కార్‌వాఈ కీ హై. ఇస్ రాజ్ కో పర్‌దా మేం రఖా గయా హై. దూసరీ మర్తబా స్పీకర్ సాహబ్ కే ఘర్ పర్ హమలా జమ్‌హూరియత్ పర్ హమలా కియా గయా. నజరియాత్ సే ఇఖ్‌తిలాఫ్ హో సకతా హై. ఆప్ కో స్పీకర్ సాహబ్ సే ఇఖ్‌తిలాఫ్ హో సకతా హై. స్పీకర్ సాహబ్ కే ఘర్ పర్ హమలా కర్‌కే ఉన్హేం దబానే కీ కోషిష్ కర్‌నా హమ్ సమ్‌ఝతే హైం కి హిందుస్తాన్ మేం జమ్‌హూరియత్ బాఖీ నహీం రహేగీ. చీఫ్ మినిస్టర్ సాహబ్ సే మేరీ గుజారిష్ హై కి ఆప్ కీ ఇంటెలిజెన్స్ నాకామ్ హో గఈ హై. ఇస్ ఇష్తిఆల్ అంగేజీ కే అందర్ జో భీ మలూత్ హైం ఉన్హేం గిరఫ్తార్ కియా జాయే. మైం జబ్ అసెంబ్లీ ఆ రహా థా దేఖా తో హిమాయత్ నగర్ కే పాస్ సడ్‌కోం పర్ పత్థర్ పడే హుయే థే. బసోం కో నుఖ్‌సాన్ పహుంచాయా గయా థా. ఇస్ హంగామా కే అందర్ జో భీ లోగ్ మలూత్ హైం ఉన్హేం ఫౌరీ గిరఫ్తార్ కర్‌నా చాహియే ఔర్ ఉన్ కే ఖిలాఫ్ ఖానూనీ కార్‌వాఈ కర్‌నా చాహియే ఇస్‌మేం కితనే భీ బడే లోగ్ షామిల్ హోం యహాం తక్ కి అగర్ ఎం.ఐ.ఎం. భీ షామిల్ హైం తో ఉన్ కే ఖిలాఫ్ భీ కార్‌వాఈ కర్‌నా చాహియే. జమ్‌హూరియత్ కో బచానే కీ ఆవశ్యకత హై. హమలా కర్‌నేవాలోం కే ఖిలాఫ్ కార్‌వాఈ కర్‌నా చాహియే ఔర్ ఇస్‌కే పీఛే సాజిష్ కియా హై ఉసే అవామ్ కే సామ్‌నే లానా చాహియే. ఆజ్ జమ్‌హూరియత్ కో బచానే కీ ఆవశ్యకత హై స్పీకర్ సాహబ్ కే ఘర్ పర్ జో హమలా హువా ఇస్ వాఖియా కో ఛుపానే కీ కోఈ ఆవశ్యకత నహీం హై మానిటరింగ్ నాకామ్ హో గఈ హై. పోలీస్ కామ్ నహీం కర్ రహీ హై. హంగామా హో రహా హై. పత్థర్ బసోం పర్ మార్‌కర్ ఉన్హేం తోడా జా రహా హై. పోలీస్ కమిషనర్ కర్‌కీ మైం చీఫ్ మినిస్టర్ సాహబ్ సే దర్‌ఖాస్త్ కర్‌తా హూం కి స్పీకర్ సాహబ్ కే ఘర్ పర్ జో హమలా కియా గయా హై ఉస్‌కీ ఎంక్వైరీ కర్‌కే ఖాతియోం కో గిరఫ్తార్ కర్‌నా చాహియే ఔర్ ఉన్ లోగోం కే ఖిలాఫ్ ఖానూనీ కార్‌వాఈ కర్‌నా చాహియే.

10·10 Sri Asaduddin Owaisi:- Hon'ble Deputy Speaker Sir, our
ఉ· party condemns the attack on the residence of the Hon'ble Speaker. It amounts to an attack on democracy, an attack on the moral fabric of Indian society and an attack on the dignity and integrity of this House. This is a dangerous trend which is developing in a democracy and these assailants

are anti-democratic forces. I request the Government to take stern action against these persons who are causing fear in the minds and hearts of the people functioning in a democracy. The last point which I have to raise is - this attack on the residence of the Hon'ble Speaker shows how effective our police force is and how effective our Intelligence Department is. This is a second attack on the residence of the Hon'ble Speaker and it should condemned and the culprits, whatever high positions they hold, should be punished. I once again condemn the attack on the house of the Hon'ble Speaker.

శ్రీ పి· పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, స్పీకర్‌గారి ఇంటిపై ఈరోజు జరిగిన దాడిని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను· ఇటువంటి దాడి నీతిబాహ్యమైన చర్య అని మనవిచేస్తున్నాను· ఈ విధంగా అమానుషంగా ప్రవర్తించడం అనేది మనం చూస్తున్నాము· నేరప్రవృత్తి కలవారు రాజకీయాలను కలుషితం చేస్తున్నారు అనేదానికి ఈ సంఘటన రుజువు· మనం ఎన్నోసార్లు చూస్తున్నాము· ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా స్పీకర్‌గారు నడుస్తున్నారు· ఏదన్నా సమస్యలు వుంటే రాజకీయాలకు ఎన్నో ప్లాట్‌ఫారమ్స్ వున్నాయి· అవిధంగా కాకుండా దౌర్జన్యంతో రాజకీయవాదులు ఇటువంటి నీతిబాహ్యమైన పనులు చేయకూడదు· రాజకీయంగా ఎదుర్కోవాలి గాని దౌర్జన్యంచేసి భయభ్రాంతులను చేసి, టెర్రరిజం చేసి, విధ్వంసం సృష్టించడం అనేది తీవ్రమైన ఘోరతప్పిదం· దీనిని మనం అందరం ముక్తకంఠంతో ఖండించవలసిన అవసరం ఉంది· స్పీకర్‌గారు ఆంధ్రదేశ శాసనసభయొక్క గౌరవనీయమైన వ్యక్తి· సభ గౌరవాన్ని కాపాడవలసినవారు· వారిమీద ఈ రోజు దాడి జరిగింది· ఇంతకుముందు ఎవరయితే ముఖ్యమంత్రులు, మంత్రులు చేసినవారు ఉన్నారో వాళ్ళు, అసెంబ్లీని ముట్టడించండి, ఎం·ఎల్·ఏలను పట్టుకురండి, గందరగోళం చేయండి, అని గవర్నర్‌ను కాదని, స్పీకర్‌ను కాదని, ముఖ్యమంత్రిని కాదని అన్నింటికీ నేను అనే పరిస్థితి ప్రజాస్వామ్యం అంటే అర్థం తెలియనివారు రాజకీయాలకు రావడంతో జరుగుతోంది· ప్రజలంటే, దేశం అంటే, ప్రభుత్వం అంటే, పార్టీ ఏమి అంటే తెలియని వారు రాజకియాలలో కొనసాగడంవలననే ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది· ప్రజలను కూడ గట్టుకొని ప్రభుత్వం వద్దకు పోలేని పరిస్థితి వున్నప్పుడు స్పీకర్‌గారిమీది కోపం చూపించడం మంచిపద్ధతి కాదు·

శ్రీ సిహెచ్· విఠల్‌రెడ్డి (నర్సాపురం):- అధ్యక్షా, అసెంబ్లీలో ముఖ్యమైన డిస్కషన్ జరుగుతుంటే, శాసనసభ్యులు సీరియస్‌గా వినకపోతే ఎట్లా? మనం శాసనసభను గౌరవించాలి· నేను శాసనసభ్యులకు ప్రత్యేకంగా మనవిచేసేది ఏమిటంటే, అసెంబ్లీలో డిస్కషన్ జరిగేప్పుడు అందరూ మౌనంగా, శ్రద్ధగా విని విషయాలు తెలుసుకోవాలి· అంతేకాకుండా మినిస్టర్ల వద్దకు శాసనసభ్యులు వెళ్లి ఆ విధంగా మాట్లాడడం పద్ధతికాదు· దీనిపై తమరు రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను·

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– దయచేసి అందరూ నిశ్శబ్దంగా వుండాలని కోరుతున్నాను·

శ్రీ పి· పురుషోత్తమరావు:– రాజకీయాలు భూమిమీద నడపాల్సిన అవసరం ఉంది· ఆకాశానికి నిచ్చెనలు వేసి కలలు కనే రాజకీయవేత్తలు ఏమయినారో మనకు అనుభవమే· అధికారం చేపట్టినప్పటినుంచీ ప్రజానీకాన్ని, ప్రజా సమస్యలను పట్టించుకోకుండా సభలు, సన్మానాలతో కాలం గడిపేవారు రాజకీయాలలో మనుగడ సాగించడం కానిపని· అటువంటివి దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇప్పటికైనా కండ్లు తెరవాల్సిన అవసరం ఉంది· నేరప్రవృత్తిగల రాజకీయవాదులకు గతంలో ఎటువంటి పరిస్థితి వచ్చిందో మీకు తెలుసు· కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏవిధంగా వచ్చింది? కోస్తా జిల్లాలలో కులమత విద్వేషాలు జరిగాయి, బాంబుల సంస్కృతి ఎవరితో వచ్చింది? ఖూనీకోరు రాజకీయాలు ఏవిధంగా వచ్చాయో అందరికీ తెలుసు· దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచించకుండా, ఎంకరేజ్ చేస్తే పెద్దలు, ముఖ్య మంత్రులు, మంత్రులుగా చేసినవారే ఈ విధంగా ఆలోచిస్తే సామాన్య ప్రజానీకం ఏవిధంగా ఆలోచించాలి? డ్రామా డైలాగులతోటి, రౌడీయిజంతోటి ప్రయోజనం లేదు· ఒకవైపు రౌడీయిజం, మరొకవైపు దౌర్జన్యం· ఈ విధంగా ఉంటే ప్రజాస్వామ్యం ఏవిధంగా మనగలుగుతుంది? దీనిని అర్థం చేసుకొని నీతిబాహ్యమైన రాజకీయపార్టీలు, రాజకీయ పెద్దలు దీనిని గుర్తించి తమ పంథా మార్చుకోవాలి· స్పీకర్‌గారి ఇంటిపై దాడి జరిగిందంటే కఠినంగా దోషులను దండించవలసిన అవసరం ఉంది· లేకపోతే ప్రజాస్వామ్యానికి అర్థం చెప్పలేమని మనవిచేస్తూ, దాడిచేసిన వారిని ఐడెంటిఫై చేసి కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను·

శ్రీ బి· గోపాలకృష్ణా రెడ్డి (శ్రీకాళహస్తి):– అధ్యక్షా, ఈరోజు తెల్లవారుఝామున మన స్పీకర్‌గారి ఇంటిదగ్గర ఎటాక్‌చేయడం జరిగింది· ఇదివరలో కూడా ఎన్నో పర్యాయాలు స్పీకర్‌ను టార్గెట్‌గా పెట్టుకొని బాంబులు కురిపించడం జరిగింది· ఆగస్టు 27, 28 తేదీలలో కూడా ఈవిధంగా జరగడం మనం చూశాము· ఈ విధంగా టెమ్మీ టు టెమ్మీ స్పీకర్‌ను టార్గెట్‌గా పెట్టుకొని దుర్భాషలాడడం, పోడియం వద్దకు పోవడం, మైకులు పగులగొట్టి రభసచేసే సందర్భం చూస్తే, శాసనసభలో బాధ్యతాయుతమైన సభ్యులు ఊరుకోవడం దానిని ఎంకరేజ్ చేసినట్లే అవుతుంది· అసలు స్పీకర్‌గారు చేసిన తప్పు ఏమిటి? 227 మంది శాసనసభ్యులు పక్షాన వున్న నాయకుడిని సమర్థించడం తప్పా? అవోడ్ చేసినవారు ఒక్కరూ లేరు· 227 మంది ఎన్నుకున్న నాయకునిని స్పీకర్‌గారు గుర్తించడం తప్పా, కాంగ్రెస్ పార్టీలో కూడా సంవత్సరానికి ఒక నాయకుడిని ఎన్ను కున్నారు· అది మీకు తెలుసు· ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో నాయకుడిని ఎన్నుకుంటే దానికి స్పీకర్ కారణం కాదు· ఈ విధంగా ఒక పద్ధతి ప్రకారం ఎటాక్ చేయడంపై నిరసన తెలుపుతూ ఈ సభ ఒక రిజల్యూషన్ పాస్ చేయాల్సి ఉందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను· ఈ జరిగిన పరిణామాలతో ప్రజలవద్దకు వెళ్లినా వారు స్పందించని కారణంగా అసెంబ్లీని ముట్టడి చేయమని చెప్పడం, స్పీకర్‌ను ఘెరావ్ చేయమని చెప్పడం, గవర్నర్‌ను నిందించడం

మంచిపద్ధతి కాదు· నిన్ననే ఒక క్యాసెట్ రిలీజ్ చేయడం జరిగింది· అందులో ఎన్·టి·రామారావుగారి స్పీచ్ ఏ విధంగా ఉందంటే, స్పీకర్‌ను, గవర్నర్‌ను, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను ఆయన ఏ విధంగా నానా దుర్భాషలాడారో ఆ క్యాసెట్ తెప్పించి పిని, ప్రభుత్వపరంగా ఇనస్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చి దీనిని స్టాప్ చేయించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను· అందులో కూడా హౌసిజర్ ఆఫ్ హౌస్‌ను, స్పీకర్‌గారిని నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడడం జరిగింది· దీనిని సేజ్ 10 20 చేయడానికి ఆర్డర్స్ ఇవ్వాల్సిందిగా కోరుతున్నాను మీకు తెలుసు, ప్రజాస్వామ్య ఉ పరిరక్షణలో ··· నేషనల్ లీడర్స్‌ను కూడా ఇక్కడకు పిలిపించడం జరిగింది· అయనే పి·పి సింగ్, ఎస్·ఆర్· బొమ్మయిగారు లాంటి పెద్ద పెద్ద నాయకులను పిలిపించి తేసుకువస్తే, వారందరూ కూడా ఇంటర్ యూక్ట్' అయి, ఇక్కడ జరిగిన నాయకత్వ మార్పులో తప్పులేదు, We have no comment to make అని క్లియర్‌గా చెప్పి వెళ్లిపోవడం జరిగింది· ఇది ఏదో ఒకరోజు, ఏదో ఒక విధంగా వేసుకుని పోయింది కాదు ఈ రోజు 40 మంది ఏ విధంగా మతి కోల్పోయి, పదవులు కోల్పోయి ప్రవర్తిస్తున్నారో అందరికీ తెలుసు· శాసనసభ అని లేదు, శాసనసభ్యులని లేదు· ఒక పార్టీ లేదు, కార్యకర్తలూ లేరు· అందరినీ విస్మరించి ఏ విధంగా 'ఎక్స్‌టాా కాన్‌స్టిట్యూషనల్ అథారిటీ'ని అడ్డం పెట్టుకుని, మా నాయకుడిని కూడా ఒదిలివేసి, షార్ట్‌కట్ మెథడ్స్‌లో ఏ వెధంగా పైకి పోవచ్చునే కుటిల బుద్ధితో ప్రవర్తించిన వారే అసలు వెన్నుపోటుదారులైతే వేరే ఇంకెవరో వెన్నుపోటుదారులను చెప్పడం సిగ్గుచేటైన విషయం·

మనం శాసనసభ స్పీకర్లను ఎందరినో చూశాము· మన స్పీకర్‌గారు సభను ఎంతో హుందాగా నడిపిస్తారని ప్రతి ఒక్కరూ చెబుతూ ఉంటారు· మరి వారినే విమర్శిస్తున్న వారి గౌరవం ప్రజలలో పోయింది, నేషనల్ పార్టీ లీడర్స్ దగ్గర పోయింది, అక్కడ నుంచి కోర్టుకు వెళ్లారు· కోర్టులో కేసు ఉంది· జడ్జిమెంటు రాబోతోంది· చీఫ్ జస్టిస్‌గారు కోర్టులో ప్రతి మాటకు క్లారిఫికేషన్ కోరారు స్పీకరుగారు చేసిన తప్పు ఏమీ లేదు, గవర్నరుగారు చేసిన తప్పు ఏమీ లేదు, పార్టీకి నాయకుడిని ఎన్నుకోవడానికి హక్కు లేదా, మీరు 40 మంది సంతకాలు చేస్తే, డిజాల్వ్ చేసెయ్యాలా అని వివరణలు కోరడం జరిగింది· కోర్టు జడ్జిమెంటు ఇంకా రాలేదు· అది వచ్చేవరకూ కూడా ఓపిక లేకపోతే ఎట్లా?

ఒక వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన వ్యక్తిని, స్పీకరును, ఈ విధంగా అవమానించడం ఘోరమైన విషయం· దీనిని అన్ని పార్టీలు, అన్ని పక్షాల వారు అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఖండించవలసిన అవసరం ఉందని ఎంతో బాధతో మీ దృష్టికి తేసుకువస్తున్నాను·

శ్రీ జి· అప్పల సూర్యనారాయణ (శ్రీకాకుళం):– అధ్యక్షా, స్పీకరుగారి ఇంటిపై దాడి చేసిన సంఘటనను మేము ఖండిస్తున్నాము· ఈ దాడి ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకే తీరని లోటని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను· మీకు తెలుసు, ప్రజాస్వామ్యంలో కొన్ని విలువలు ఉంటాయి· వాటిని పరిరక్షించవలసిన అవసరం మనకు ఉంది· ఏ రాజకీయ పార్టీ

అయినా సరే, రాజ్యాంగం – రాజ్యాంగం ద్వారా సంక్రమించిన అనేక వ్యవస్థలను గౌరవించవలసిన అవసరం ఉంది· ఏ రాజకీయ పార్టీ అయినా కాని దానిని కాదని చెబితే, ఆ పార్టీ యొక్క ఎన్‌టిటీ దెబ్బ తింటుంది·

స్పీకర్ అనేది ఒక ఇన్‌స్టిట్యూషన్ అనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను· అటువంటి ఇన్‌స్టిట్యూషన్ మీద దండయాత్ర చేయడం అనేది సరియైన చర్య కాదు· మనం రాజ్యాంగపరంగా 'సెపరేషన్ ఆఫ్ పవర్స్', రూల్ ఆఫ్ లా పెట్టుకున్నాము· ఈనాడు వారు ఆ రూల్ ఆఫ్ లా ను గౌరవించకుండా, స్పీకర్‌కు ఉన్న విధానాలను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా 'కండెమ్' చేయడం అనేది చాలా విచారకరమైన విషయమని నేను మీ ద్వారా సభకు తెలియజేసుకుంటున్నాను· ప్రజాస్వామ్యానికి కావలసింది వ్యక్తిగతమైన స్వేచ్ఛ· ఒకసారి చాగ్లాగారు అంటారు – Dictatorial type or Government or Proletarian type of Government may give good results, but at the cost of the individual liberty and freedom. డెమాక్రసీ అనేది సరియైన విధానం, డిక్టేటర్‌షిప్‌లో ఎప్పుడైనా వ్యక్తిగత భావాలు కాని, వ్యక్తిగతమైన విధానాలకు కాని, గౌరవం ఉండదు అని చాగ్లాగారు చెప్పిన విషయాలను ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను· ఈనాడు స్పీకరుగారిపై దండయాత్ర అనేది డిక్టేటోరియల్ యాటిట్యూట్‌కు గౌరవం ఇవ్వడం మాత్రమేనని మనవిచేస్తున్నాను· స్పీకరుగారు ప్రజాస్వామ్యంలో ఫాబ్రిక్ అయిన వ్యక్తిగత మైన స్వేచ్ఛను ఎంటర్‌టైన్ చేసి, దాని తాలూకు డిస్కషన్‌ను సభకు తెలియజేయవలసిన పరిస్థితి ఆసన్నమైనపుడు, మేము ఒక పొలిటికల్ పార్టీలో ఉండి, శాసనసభ్యులుగా మేము మా యొక్క భావాలను తెలియజెప్పడానికి ఏ విధంగా అవకాశం ఉంటుందని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను·

మీకు తెలుసు, నియంతృత్వం ఎక్కువ అయినప్పుడే సాధారణంగా 'ఎక్స్‌ట్రా కాన్‌స్టిట్యూషనల్ అథారిటీస్' వస్తుంటాయి· ఇవి సాధారణంగా నియంతల దగ్గరచేరి లేని పోనివి చెప్పి ప్రజాస్వామ్యాన్ని మట్టుపెట్టాలని ప్రయత్నం చేసినపుడు, డెమొక్రసీ గురించి అర్థం చేసుకోగలిగే వారు, కాస్త అవగాహన ఉన్నవారు సరియైన విధానంలో స్పందించడం అనేది జరుగుతుంది· డెమొక్రటిక్ ప్రాసెస్‌లో "వన్ షుడ్ డైజెస్ట్ ది డెమొక్రసీ"· మాకు ఇంకా గౌరవం ఉంది కాబట్టి చాలా మొండాగా వ్యక్తిగతమైన స్వేచ్ఛను కాస్త గౌరవిద్దామనే ఉద్దేశ్యంతో ఇంతవరకు మాట్లాడడం జరుగుతోంది· అందుకు కారణం మాకు ఉన్న గౌరవమే· ఆ డెమొక్రటిక్ ప్రాసెస్‌కు వ్యతిరేకంగా ఎవర్నైనా వెళితే ప్రజలు క్షమించరు· ఇంతకుముందు నియంతలకు ఏ గతి పట్టింది అనేది చరిత్ర చూస్తే మనకందరకూ తెలుస్తుంది· నియంతృత్వ పోకడలలో పోకుండా ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిని అర్థం చేసుకుని, ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఉన్న రూల్ ఆఫ్ లాను కాని, రాజ్యాంగాన్ని కాని, ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్‌ను కాని గౌరవించే తీరు అనేది మనకు వస్తే తప్ప డెమొక్రసీని అర్థం చేసుకోవడం అనేది ఉండదు· సెపరేషన్ ఆఫ్ పవర్స్‌ను రాజ్యాంగబద్ధంగా చేసుకున్నాము కాబట్టి Everybody should understand. Everybody should digest the Democracy.

నియంతృత్వదారుల ద్వారా ఒక వ్యక్తిగతమైన స్వేచ్ఛను దెబ్బ తీయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే అది ఏ విధంగా వారి తీసింది అనేది అందరికీ తెలుసు· అంత అత్యధికమైన మెజారిటీతో గెలిచిన పార్టీ ఈ రోజు ఏ స్థితికి వచ్చింది అనేది అవగాహన చేసుకున్నపుడు వ్యక్తిగత మైన స్వేచ్ఛకు అవగాహన లేకపోవడంవల్లనూ, 'ఎక్స్‌ట్రా కాన్‌స్టిట్యూషనల్ అథారిటీస్' రావడం వల్లనే ఈ పార్టీ దెబ్బ తీండన్ క్రిమినల్ జస్టిస్ బిల్లు మాత్రం కాదనే చెప్పి, క్రిమినల్, డేసెన్సీ ఉన్న ఎం·ఎల్·ఎ·లు ఉన్నారనే ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను· అవసరమైతే రాజకీయాలను పక్కనపెట్టి సోతాము తిట్టి, డేసెన్సీ లేకపోతే ప్రజాస్వామ్యంలో గౌరవించడానికి తేడు మాత్రం ఉండదని నేను ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తూ నాకు క్రిమినల్ జస్టిస్ ఉందని అంతరాత్మ ఉండవచ్చు, నాకేట్ ఉన్నాయనే, వధానం ఉండదు ఆ మెజారిటీని దృష్టిలో పెట్టుకునే ఈ విధంగా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగిందనే మనవిచేస్తున్నాను·

ఇన్‌డిసెంట్ పీపుల్ రాజకీయాలలోంచి బయటకు పోవాలి· డిసెంట్ పీపుల్ డెమాక్రసీ నుంచి బయటకు పోతే, దుర్మార్గులకు, పనికి మాలిన వారికి శాసనసభ్యులు అవడానికి అవకాశం వస్తుంది· డిసెన్సీని అర్థం చేసుకోండి· డిమాక్రసి ప్రాసెస్‌ను అర్థం చేసుకోండి· ఇప్పటికైనా శాసనసభకు గౌరవం ఉండేటట్లు వ్యవహరించండని మనవి చేసుకుంటూ, ఈ అవకాశాన్నిచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

శ్రీ ఆర్· గాంధీ (వేపంజెరి):– ఈ రోజు స్పీకరుగారి ఇంటిపై దాడి చేసిన సంఘటన గతంలో జరిగిన సంఘటన చాలా విచారకరం· గత శాసనసభ సమావేశంలో ఎన్·టి·ఆర్· గ్రూపుకు చెందిన సభ్యులు పోడియం వద్దకు వెళ్లి, మైకులు విరిచి, స్పీకరుగారిపై దాడి చేయడానికి ప్రయత్నం చేసిన విషయం, నిన్న పోడియం వద్దకు వెళ్లి రికార్డులను విసిరివేసిన విషయం, ఈ శాసనసభ జరగకుండా ఇబ్బంది కలిగించిన విషయం చోటు చేసుకోవడం చాలా విచారకరం· కాబట్టి ఏ పార్టీకి ఏ గ్రూపుకు చెందిన శాసనసభ్యులైనా తమ యొక్క ఆందోళన వ్యక్తం చేయాలంటే, వారి వారి స్థాలాలలో ఉండి తమ ఆందోళనను వ్యక్తం చేయాలని, ఏ శాసనసభ్యులైనా, వారు ఏ గ్రూపుకు చెందినప్పటికీ, ఏ పార్టీకి చెందినప్పటికీ వారు స్పీకరు పోడియం వద్దకు వెళ్లి వారి యొక్క ఆందోళనను వ్యక్తం చేయకూడదని ఈ శాసనసభలో ఏకగ్రీవంగా ఒక తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటున్నాను·

శ్రీ డి· నాగేందర్ (ఆసిఫ్‌నగర్):– అధ్యక్షా, ఈ రోజు జరిగిన సంఘటన దృష్టిలో పెట్టుకుని స్పీకరుగారిపై జరిగిన దౌర్జన్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని కాంగ్రెసు పార్టీ తరపున మేము 'ఎడ్జర్నమెంట్ మోషన్' ఇవ్వడం జరిగింది· స్పీకరుగారిపై దాడి చేయడం ఇది మొట్టమొదటిసారి కాదు· గౌరవముఖ్యమంత్రిగారికి, హోం మంత్రిగారికి కూడా బాగా తెలుసు· గతంలో కూడా స్పీకరుగారు వారికి అవకాశం ఇవ్వలేదనే ఉద్దేశ్యంతో స్పీకరుగారి ఇంటిపై బాంబులు వేయడం జరిగింది· ఎన్నో సందర్భాలలో మేము అపోజిషన్‌లో ఉన్నప్పటికీ మాకు కూడా అవకాశం రాదు· రానప్పటికీ స్పీకరుగారి గౌరవం

కావాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో మేమందరం కూడా ముందాగా ప్రవర్తించి, స్పీకరుగారి గౌరవాన్ని కాపాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో కూర్చోవడం జరుగుతోంది· కానీ ఈనాడు జరిగిన సంఘటన రేపు 10·30 రాష్ట్ర ప్రజలు పత్రికలను తిరగేస్తే ఏ రకంగా వారి గురించి మాట్లాడుకుంటారు?

ఒక ముఖ్యమంత్రిగా ఈ రాష్ట్రాన్ని ఏలిన తరువాత ఈనాడు పదవిలేదనే ఉద్దేశ్యంతో పదవే వ్యామోహంతో రోజురోజుకు ఒకరి మీద అటాక్ చేయడం – స్పీకర్‌మీద, ఇతర మంత్రుల మీద, శాసనసభ్యుల మీద ఈ విధంగా అటాక్ చేయడం వల్ల తిరిగి వారికి అధికారం లభిస్తుందని అనుకోవడం భ్రమ అని నేను అంటున్నాను· ఉదయం జరిగిన దౌర్జన్యంలో శాసనసభ్యులేకాకుండా కొంత మంది యాంటీ సోషల్ ఎలిమెంట్స్ అక్కడకు వెళ్లడం జరిగింది· దీనిమీద హోం మినిస్టర్‌గారికి ఏలాంటి సమాచారం ఉందో నాకు తెలియదు· ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు· గతంలో స్పీకర్‌గారి మీద దాడి జరిగిన సందర్భంగా మేము మాట్లాడినప్పుడు వారి మీద కఠినమయిన చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పడం జరిగింది· ఈ రోజు నేను కోరేదేమంటే, ఈనాడు ఏ యాంటి సోషల్ ఎలిమెంట్స్ స్పీకర్‌గారి ఇంటి మీద, రోడ్డు మీద పోతున్న ఆర్·టి·సి· బస్సుల మీద అటాక్ చేసినప్పుడు బస్సులోన్ ఉన్న ప్రయాణీకుల మీద రాళ్లు రువ్వడం, వారికి దెబ్బలు తగలడం జరిగింది· మాకంతా సమాచారం అందింది· మంత్రిగారికి ఏ సమాచారం తెలిసిందో మాకు తెలియదు· వారు ఎటువంటి చర్య తీసుకుంటున్నారనేది తెలియజేయాలి· వారికి సమాచారం తెలియకపోతే మేము తెలియజేస్తాము· మా వద్ద రికార్డులతోసహా ఉంది, అన్నీ అందజేస్తాము· ఈనాడు స్పీకర్‌గారి ఇంటి ముందు, రేపు ఇంకొకరి ఇంటి ముందు జరగవచ్చు· గతంలో శాసనసభలో స్పీకర్‌గారిని కొట్టడానికి ప్రయత్నం చేశారు· ఇటువంటి సమయంలో ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోనట్లయితే ఇటువంటి సంఘటనలే ఎదురవుతాయి· అసెంబ్లీకి రాకముందు మేము దీనిని గురించి చెప్పడం జరిగింది· వారిని అక్కడే ఆపి చర్య తీసుకోమని చెప్పాము· ఇక్కడ బ్యానర్స్ కట్టి ఈ విధంగా ప్రవర్తిస్తే, వేరే వారు కూడా చేసే అవకాశం ఉంది· వారి మీద చర్య తీసుకోవాలి· శాసనసభ గౌరవాన్ని కాపాడవలసిన వారే శాసనసభను కించపరచే విధంగా చేస్తూ ఉంటే నేను కూడా ఒక శాసనసభ్యుడిగా ఎంతో సిగ్గుపడుతున్నాను· వారంతా శాసనసభ్యులుగా ఉండి శాసనసభ విలువయిన కాలాన్ని ఈ విధంగా వృధా చేయడం మంచిది కాదు· ఎన్నో ప్రధానమయిన అంశాలు చర్చించుకోవలసినవి ఉన్నా కూడా ఈ విధంగా ప్రవర్తించడం చాలా బాధాకరమయిన విషయం· ఈ యాంటీ సోషల్ ఎలిమెంట్స్‌ని అంటే ఏ గుండాలయితే వీరి ఇంటి మీద దాడి చేశారో వారి మీద కఠినమయిన చర్యలు తీసుకోవాలి· కేసులు పెట్టాలి, జైళ్లకు పంపాలి· అలా చేస్తే మరొకసారి అటువంటి వారు ముందుకు రారు· కావున ఈ విషయమై ముఖ్యమంత్రిగారు ఏ చర్యలు తీసుకోదలచారో శాసనసభకు చెప్పవలసిన అవసరం ఉందని వారిని తమ ద్వారా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

శ్రీ ఎం· కోదండరెడ్డి (ముషీరాబాద్):– అధ్యక్షా, స్పీకర్‌గారు ఉదయం శాసన సభకు వచ్చే ముందు జరిగిన సంఘటన· వారిని శాసనసభకు రాకుండా నివారించడానికి చేసిన ప్రయత్నం· దీనికిగాను కాంగ్రెస్ పార్టీ పక్షాన ఈ చర్యను తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాము

చాలా మంది సీనియర్ నాయకులు, రాజేశ్వరరావుగారు చాలా ఆవేదనతో, బాధతో మాట్లాడడం జరిగింది· చాలా రోజుల నుండి ఈ రకమయిన కార్యక్రమాలు జరుగుతూ ఉన్నాయి· 1983లో ఈ రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు ఈ రాష్ట్రంలో ఒక పటిష్టమయిన ప్రతిపక్ష పార్టీ ఉంటే బాగుంటుందనీ మేము భావించాము· వారు అధికారంలో 7 సంవత్సరాలు కొనసాగిన తరువాత ప్రజలకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలు నెరవేర్చుకోలేక మళ్ళీ ఓడిపోవడం జరిగింది· గతంలో జరిగిన కొన్ని సంఘటనలు మనము మాట్లాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది· దీనికిగాను నేను చాలా బాధతో తమద్వారా నాబాధను వ్యక్తపరుస్తున్నాను· ఎన్·టి· రామారావుగారు సినిమా రంగంలో చాలా పేరు ప్రఖ్యాతలు గడించినవారు· వారు రాజకీయ రంగానికి వచ్చిన తరువాత అనతి కాలంలోనే ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించారు· జాతీయ స్థాయిలో నేషనల్ ఫ్రంట్ నాయకులుగా వారు చలామణి అయినారు· ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని మనము ఒనారి ఆలోచనచేస్తే అంత పెద్ద నాయకులు, అంత స్థాయికి ఎదిగిన నాయకులు ఈనాడు ఆ పార్టీని తనను సమర్థిస్తున్న శాసనసభ్యులను సరయిన మార్గంలో నడిపించగలిగే సలహా ఇవ్వవలసినది కాని రఁనాడు పత్రికలలో చూస్తే తెలిసినది ఏమిటంటే, నిన్న సమావేశం పెట్టుకున్నట్లుగా శాసనసభలో ఈ రకంగా స్పీకర్‌పైన, ముఖ్యమంత్రిపైన అల్లరిచేసి ప్రజలను ఈ రకంగా ఇకట్టుకోవాలనే ప్రయత్నం చేయాలని, ఈ విధంగా ఒక గూడుపుఠాణి జరిగినట్లుగా పేపర్లలో చదివాము· కాని మేము అనుకోలేదు· 24 గంటలలో ఇంతమందికి డ్రస్సులు కుట్టించి సినాదాలు వ్రాయించుకొని ఒక పద్ధతి ప్రకారంగా సినిమాలలో ఏ విధంగా తెర దించితే ఒకటి, తెర తీస్తే ఒకటి అవుతుందో అదే రకంగా శాసనసభలో ఈనాడు అవలంభించిన ప్రదర్శన చూస్తే తెలుస్తుంది· ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ప్రజల సమస్యలుగాని, లేకపోతే స్వతహాగా శాసనసభ్యులకు ఉన్న సమస్యలు గాని సభ దృష్టికి తీసుకురావడానికి, నిరసన తెలియచేయడానికి ఎన్నో మార్గాలున్నాయి· ఆ నిరసన ఏ విధంగా తెలియచేయాలనేది మనం చేసుకున్న రూల్స్‌లో ఉంది వారు ఈ ఉదయం స్పీకర్‌ని శాసనసభకు రానివ్వకుండా, సభలో ఈ రకమయిన ప్రదర్శన చేయడం, ఎంతో అత్యవసరమయిన విషయాలు చర్చించుకునే అవసరం ఉన్నా దానిని గుర్తించినా కూడా సభలోనికి స్పీకర్‌గారిని రానివ్వకుండా అడ్డుకోవడం, వారి మీద దాడి చేయడం అనేది తీవ్రమయిన సంఘటనగా భావిస్తున్నాను· ఎన్·టి· రామారావుగారు ఎన్నికల సందర్భంగా ప్రజల ముందుకు పోయినప్పుడు రకరకాల డ్రెస్సులతో హావభావాలతో ప్రజలను ఆకట్టుకున్న సంగతి మరొక్కసారి గమనించాలి· ఆ రకమయిన పద్ధతిని ఈనాడు వారు అవలంభించి ఆ విధంగా ప్రజలను ఆకట్టుకోవాలని చూస్తున్నారేమోనని నాకు అనుమానంగా ఉంది· అనాడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి తరువాత ప్రతిపక్ష పార్టీ నాయకుడిగా గవర్నర్ వ్యవస్థను బాగా విమర్శించారు· రాష్ట్రపతిని, ప్రధానమంత్రిని విమర్శించిన సందర్భాలు ఉన్నాయి· తెలుగుదేశం పార్టీ నిలువుగా చీలిపోయి అధికారం కోల్పోయిన తరువాత ఈ శాసనసభను రద్దు చేయమని తిరిగి ఎన్నికలు జరపాలని గవర్నర్‌గారిని కోరుతూ, మరొకప్రక్కన వాహనం తీసుకొని హోటల్ దగ్గరకువెళ్ళి శాసనసభ్యులను బయటకు రమ్మని చెప్పడంలో అర్థం

10·40 ఉ· ఏమిటనేది అందరూ గమనించారు· నేను స్వప్నాలో లేనప్పుడు గవర్నర్‌గారు సంతకం చెట్టించుకొన్నారనే మరో మాట అన్నారు· ఈ వ్యవహారం, ఈ పద్ధతి

అంతా మాస్క్, ఎన్·టి· రామారావుగారిని సమర్థిస్తున్న శాసనసభ్యులకుకానీ, పార్టీ నాయకులకు కానీ, ప్రజాస్వామ్యం ఎడల నమ్మకం ఉందా? అసలు ప్రజాస్వామ్యం ఎడల నమ్మకం ఉన్న పార్టీయేనా? రాష్ట్రపతి వ్యవస్థపైన కానీ, గవర్నర్ వ్యవస్థపైన కాని, చట్ట సభలపైన కాని గౌరవం ఉందా అని అడుగుతున్నాను· వొద్దున్న ఒక మాట మాట్లాడతారు, సాయంకాలం మరొమాట మాట్లాడతారు అటువంటి పార్టీ ఎడల ప్రజలకు విశ్వాసం లేదు· విశ్వాసం కోల్పోయారు, కాబట్టి ఇటువంటి జిమ్మిక్కులు చేస్తున్నారు· మీకు ఏమైనా సమస్య ఉంటే తప్పకుండా బయట మాట్లాడండి, సభలు సెట్టుకొండి, ప్రజలకు ఒప్పించండి· ఈరకంగా శాసనసభా కార్యక్రమాలకు విఘాతం కల్గించే రకంగా ప్రజాసమస్యలను చర్చించకుండా చేస్తున్నారు· నిన్న జరిగిన సంఘటన మీరు చూసినట్లయితే లదె గోవర్ధన్ది· మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డి మరణం గురించి మేము అడ్జర్న్మెంట్ మోషన్ కోరాము, స్పీకర్‌గారు తప్పకుండా దానిని చర్చించాడ్డామని చెప్పినప్పుడు మేము పెంటనే అంగీకరించి సభా వ్యవహారాలకు అంతరాయం కలుగకుండా ఒప్పుకొన్న విషయాన్ని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను· నిన్న కూడా ఒక గంట పాటు శాసనసభా కార్యక్రమాలను వారు జరుగకుండా చేశారు· వారు సినిమా ఫక్కీకి అలవాటుపడ్డారు· కాబట్టి ప్రజలను ఆ విధంగా ఆకట్టు కోవడానికని – ఇక్కడ టి·వీలు ఉన్నాయి కదా అని, మీరు ఏర్పాటు చేసిన ఈ టి·వీల దృష్టి ఆకర్షించడానికి లేకపోతే పత్రికలలో బొమ్మలు వేసుకొవడానికి ఈ రకమైన కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు· ఇలా చేయడం వల్ల ప్రజలకు నష్టం చేసిన వారౌతారు· దీనిని ప్రజలు గ్రహిస్తున్నారు· ఏది ఏమైనా ఈ రోజు శాసనసభలో అన్ని రాజకీయ పార్టీలు వారు చేసిన దుశ్చర్యను· స్పీకర్‌గారి పైన చేసిన దాడిని అందరూ ఖండించడం జరిగింది· కాంగ్రెస్ పార్టీకూడా ఈ వ్యవహారాన్ని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నది· మాకు ప్రజాస్వామ్యం పైన విశ్వాసం ఉంది· అధికారంలో ఉన్నా లేకపోయినా మాకు ఒక విధానం ఉంది, ఒక సిద్ధాంతం ఉంది, ప్రజాస్వామ్యం పైన నమ్మకం ఉంది, ఎన్నికలపైన నమ్మకం ఉంది, చట్ట సభలపైన నమ్మకం ఉంది· ప్రజలే మా దేవుళ్లని చెప్పి ప్రజలనే హింసించే విధంగా, ప్రజలపైనే భారం వేసే రకంగా ఈ రాజకీయ పార్టీలు ఉంటే ఎంతో కాలం మన జాలవు· అందువలన మీ ప్రవర్తన మార్చుకోండి· మార్చుకోకపోతే ఈ రాష్ట్రంలో ఎక్కడా కనిపించకుండా పోతారు· ఎన్నోరాజకీయ పార్టీలు వచ్చాయి· ఎంతో మంది రాజకీయ నాయకులు ఈ రాష్ట్రానికి సేవ చేసి ప్రజల అదరాభిమానాలు చూరగొన్నారు· స్పీకర్‌పైన అఘాయిత్యాలు చేస్తే మంచిది కాదు· ఈ చర్యలను తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను· ఏది ఏమైనప్పటికీ, ఎవర్నైతే స్పీకర్ ఇంటిపై దాడి చేశారో, ఎవర్నైతే ఆ రకంగా ప్రవర్తించారో వారిపై చట్టపరంగా చర్యలు తీసుకొవాల్సిన బాధ్యత ముఖ్యమంత్రిగారి పైన ఉంది, ఈ ప్రభుత్వం పైన ఉంది· అందువల్ల వారిపైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను·

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:– అధ్యక్షా, స్పీకర్‌గారి ఇంటిపైన దాడి చేయడం అనేది కేవలం సభాపతి పైన దాడి కాకుండా ప్రజాస్వామ్యం పైన దాడి, దాడి అంటున్నారు· ప్రజాస్వామ్యం అంటే ప్రజలు· ప్రజల పైన దాడి అని నేను భావిస్తున్నాను· ఏ ప్రజానీకం

అయితే ఎంతో ఆశతోటి 5 సంవత్సరాలు ప్రజాసేవ చేయండని మ్యాండేట్ ఇస్తే ఆ మ్యాండేట్‌ని స్వీకరించిన ఒక సెక్షన్ వారు ఈనాడు స్పీకర్‌గారి ఇంటిపైన దాడి చెయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది చాలా గర్హించతగ్గ విషయం. దీనికి ప్రధాన కారణం హౌ కోర్టులో డిస్కషన్ జరిగింది, జడ్జిమెంట్ రిజర్వ్ చేశారు. ఆ సందర్భంలో కొన్ని భిన్నులు శ్రీ రామారావుగారి ఎర్రానికి కలిగాయి అనుకొంటున్నాను అందువేతనే వారు, పార్లమెంటు ఎన్నికల్చైన తరువాత ఈ ప్రభుత్వం ఉండదనీ, పార్లమెంటు ఎలక్షన్స్‌కి ముందే ఉండదని, అందుకనే స్పీకర్‌ని మేము గుర్తించడం లేదని, ముఖ్యమంత్రిని గుర్తించడం లేదని ఈ రకంగా వారు చట్ట విరుద్ధంగా, ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధంగా అన్ని లీగల్ ఫార్మాలిటీలు వాయోలేట్ చేసి వారు మాట్లాడుతున్నారు. దాని పర్యవసానమే ఈ దాడి అని అనుకొంటున్నాను. హౌ కోర్టులో ఏ తీర్పు అయినా చెప్పనీయండి వారి పైన ఏ సిబ్బెర్స్ అయినా పాస్ చేయనీయండి, ఈ అసెంబ్లీలో మెజారిటీ ఉన్నంత కాలం మెజారిటి ఉన్న పక్షంపాలని చేస్తుందన్న విషయం ఆ అల్లరి చేసే నోదరులు గ్రహించాలి పైగా పార్లమెంటు ఎన్నికలలో మేము గెలుస్తామని గెలిచిన తరువాత ఈ ప్రభుత్వం రద్దు అయిపోతుందని వారు కలలు కంటున్నారు దానీ పర్యవసనామే ఈ దాడి అని చెపుతున్నాను. అది కూడా జరగదు. ఇలాగే వీరు ప్రవర్తిస్తూ ఉంటే పార్లమెంటు ఎన్నికలలో అడ్రస్ లేకుండా పోతారని మనవిచేస్తున్నాను ప్రజానీకం అందరూ వేయి కళ్లతో ఏమి చేస్తున్నారా అని చూస్తున్నారు. దానికి సమాధానం వచ్చే ఎన్నికలలోనే వస్తుందని తెలియ చేస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్య రక్షణ కోసం పూనుకోవాలంటే ఇటువంటి దుశ్చర్యలను ఖండించాలి. పార్లమెంటు ఎన్నికలు వస్తున్నాయి, రానీయండి. ఇక్కడ వారు ఉపన్యాసాలు చేశారు రామారావుగారి బొమ్మ పెట్టుకొని సి.పి.ఐ. సి.పి.ఎం. వారు గెలిచారని వారి నోటితో అన్నారు. కానీ, వారు కూడా సి.పి.ఎం. సి.పి.ఐ. ఓట్లతోనే గెలిచారనే విచక్షణా జ్ఞానం కోల్పోయారు అని చెపుతున్నాను. ఇది రెసిపోక్రల్‌గా ఒకరికి ఇంకొకరు చేసుకొన్న సహాయం. ఏరు దాటినాక తెప్ప తగలేసే రాజకీయాలలో ఉన్న వారు కాబట్టి ఈవేళ స్పీకర్ ఇంటిపై దాడి చేశారని మనవిచేస్తున్నాను ఈ గుణపారం కూడా రేపు పార్లమెంటు ఎన్నికలలో జరుగుతుంది. ఒక వేళ వారు కలలో గ్రహించినట్లు వారికి ఇక్కడ మెజారిటీ వచ్చి ఉంటే అసెంబ్లీకి ఏమి ప్రమాదం. కనీస జ్ఞానం ఉండాలి కదా ఈ అసెంబ్లీలో మెజారిటీ ఉన్నంత కాలం చంద్రబాబునాయుడుని, ప్రభుత్వాన్ని వీరు ఏమి చేయలేరని మనవిచేస్తున్నాను. సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం. బలపరుస్తున్నంత కాలం ఈ ప్రభుత్వం పడి పోదని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల ఇటువంటి దుశ్చర్యలు రౌడీ చర్యలు వారు మానుకోవాలి. మానుకోకపోతే ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ సివాచ్. రాజిరెడ్డి (జనగాం).– అధ్యక్షా, స్పీకర్‌గారి ఇంటిపై ఉదయం దాడి జరిగిందని చెప్పి అనేకమంది పరుగులు తీస్తూ ఓల్డ్ ఎం.ఎల్.ఏ. క్వార్టర్స్ దగ్గరకి వచ్చారు. అసెంబ్లీ బస్సులో బయలు దేరి వచ్చామనుకొంటుండగా ఈ దాడి జరిగింది. పోలీసులు వారిపై ఏ మాత్రం చర్యలు తీసుకొన్నారో తెలియదు కానీ, వారు నిరసనగా

బస్సు అద్దాలు పగులకొడుతున్నారు· ఆటోల అద్దాలు పగులకొడుతున్నారు· అసెంబ్లీకి బయలుదేరే మన బస్సు వెళుతుందో లేదో అన్న వాతావరణాన్ని కల్పించిన దానికి నేను చాలా బాధపడుతున్నాను· నేను మనవిచేసేది ఏమంటే ప్రజాస్వామ్యం అనే మాటలు చెపుతూ, ప్రజా వ్యతిరేక పద్ధతిలో ప్రవర్తిస్తున్న వారిపై ఈ చట్టంద్వారా ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవాలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, చట్ట సభ చర్చించాల్సిన అవసరం ఉంది· దౌర్జన్యమే ప్రజా స్వామ్యం అనుకొంటే దేశం ఉండదు, రాష్ట్రం ఉండదు, చట్ట సభలు ఉండవు· తెలుగు దేశం పార్టీ ప్రజాస్వామ్యయుతంగా నడుచుకోవాల్సిన పద్ధతిలో కాకుండా ఆ పార్టీలో వచ్చిన అంతర్గత సమస్యలవల్ల ఈనాడు రాష్ట్రం, మొత్తం ప్రజలపైన, ప్రజలు ఎన్నుకొన్న చట్ట సభల పైన, దౌర్జన్యాన్ని చలాయిస్తూ ఉంటే దానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నదో నాకు తెలియడం లేదు· గత అసెంబ్లీ సమావేశాలలో ఎం·ఎల్·ఏ· క్వార్టర్స్‌పై బాంబులు వేయడం, స్పీకర్ ఇంటిపై బాంబులు వేయడం జరిగింది· ఈ విషయంపై గత సమావేశంలో సభ్యులు ముక్త కంఠముతో తీవ్రంగా ఖండించినప్పటికి అదే విధంగా ఉంది వారి ప్రవర్తన· వారి ప్రవర్తన ఏ మాత్రం మారక పోవడమే కాకుండా తిరిగి నిన్న అసెంబ్లీ సమావేశాలు ప్రారంభం కాగానే వారికి ఉన్న పద్ధతులలో –
10·50 ఉ· దౌర్జన్యమే విధిగా అన్న పద్ధతిలో ప్రవర్తించారు· తిరిగి ఈనాడు అసెంబ్లీలో సమస్యలను సృష్టించడమే వారి పద్ధతిగాను, దౌర్జన్యం చేయడమే వాళ్ల నిర్ణయంగాను, వాళ్లు ప్రవర్తించడం జరుగుతోంది· కనుక ఈనాడు అసెంబ్లీలోని అన్ని వర్గాలవారు, ప్రజాప్రతినిధులు, నాయకులు అంతా ఈ ప్రజా వ్యతిరేక విధానాన్ని ఖండించాలి· వారు చేస్తున్న ఈ అల్లరులు, విధానం ఎలా వుందంటే ప్రజాస్వామ్యంపై వారికి ఎలువంటి విశ్వాసం లేదని, చట్టసభపై విశ్వాసం లేదని సూచిస్తున్నది· వారు శాసన సభను గుర్తించకుండా నిన్న రాత్రి సమావేశమయ్యారు· ఒక ప్లాన్ ప్రకారం స్పీకర్‌గారి ఇంటిపై దాడిచేశారు· వారి ఈ చర్యలు ఎలా వున్నాయంటే తమ అధికారం పోయిందని, తమ పదవులు పోయాయన్న బాధతో నిగ్రహం కోల్పోవడాన్ని సూచిస్తున్నాయి వారు ఈ విధంగా శాసనసభా కాలాన్ని వృధా చేస్తున్నారు· శాసనసభా వాక్కులను ఉల్లంఘిస్తున్నారు· మరి ఒకప్పుడు వీరంతా కూడా మంత్రులుగా వున్నవారే· ఆనాడు ప్రతిపక్షంలో వుండి ప్రజాస్వామ్యాన్ని కావాడండి అంటూ వాపోయిన వారే· అలాంటి వారు ఈనాడి విధంగా ప్రజా స్వామ్య విరుద్ధంగా ప్రవర్తించడం, దాడి చేయడం, ఈ శాసనసభ చెల్లదనడం, ముఖ్య మంత్రిని కాదనడం, సభలో మైకులు విరవడం, గూండా చర్యలను చేయడం వంటి వాటిని మనమంతా తప్పకుండా ఖండించాలి· అలాంటి చర్యలకు పాల్పడిన వారిపై తగు చర్యలు ప్రభుత్వం తప్పకుండా తీసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను· వారు చట్టానికి వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేసేవిధంగా దుస్తులను ధరించి రావడం వంటి ప్రవర్తనను ఖండిస్తున్నాను· ప్రజాస్వామ్యాన్ని అప్రతిష్ఠపాలు చేసే వారి దౌర్జన్యకర విధానాన్ని మార్చే విధంగా రూల్స్ పెట్టాలని కోరుతున్నాను· ఒకప్పుడు అంటే 1984 లో కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధంగా ప్రవర్తించదన్న విషయంలో ప్రజలంతా కూడా ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడటం కోసం సహకరించారు· అందులో సి·పి·ఐ·, సి·పి·ఎం· అందరూ వున్నారు· రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రజలందరూ తిరిగి ప్రజాస్వామ్యాన్ని కావాడారు· మెజారిటీ వున్న నాయకునికి

వ్యతిరేకంగా, అప్రజాస్వామిక విధానాలను అవలంభించి తనపైన మెజారిటీ పెంచుకునేందుకు కార్యక్రమాలను చేపట్టి అప్రతిష్టను కలుగచేస్తున్న ఈ చర్యలను కొనసాగకుండా మనం మన హక్కులను కాపాడే విధంగా వారిపై తగు చర్యలు తీసుకోవాలని, స్పీకర్‌పై దాడిని నిర్వహించినవారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను·

శ్రీ ఎం· వేంకటేశ్వరరావు (డిచ్‌పల్లి):– అధ్యక్షా, ఈ రోజు జరిగిన సంఘటనను దృష్టిలో పెట్టుకుని జరుగతున్న ఈ చర్చా కార్యక్రమంలో భాగంగా నేను కూడా నా అభిప్రాయాన్ని వెల్లడిస్తున్నాను అలా చేయకుండా ఉదాసీనంగా వున్నట్లయితే ప్రజాస్వామ్యం పట్ల వ్యతిరేకతను చూపినట్లు అవుతుంది· ప్రజాస్వామ్యానికి వెన్నుపోటు పొడవడం జరిగిందని కొందరంటున్నారు· పార్టీ ఏ విధమైనదైనా, పార్టీకి నాయకుని విధానం ఎలా వుందంటే – అంతమంది ఆ నాయకుని యొక్క బానిసలుగా వుండి, తలలు వంచుకుని ఆయన విధానాన్ని సమర్థించడం సబబైంది కాదు· నాయకునికి తలవంచి పనిచేసే విధానం, ఈ విధంగా ప్రజాస్వామ్యాన్ని అప్రతిష్టపాలు చేసే సభ్యుల విధానాలను మనం అంతా ఖండించాలి· ఈ విషయం గౌరవ సభ్యులందరూ గుర్తించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను· మెజారిటీ నాయకుని ఎన్నుకున్న ప్రజాస్వామ్యం యిది· ఇది అధికారంలో కొనసాగడం చట్టబద్ధం· ఇక్కడ ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేకంగా జరిగిందేమీ లేదు· మెజారిటీ గల నాయకుని నిర్భయంగా, నిర్మొహమాటంగా ప్రజాస్వామ్య నాయకత్వం యిచ్చి చట్ట బద్ధత కల్పించారు· ఇందులో అనుమానం ఏమీ లేదు· ఇంకో ఆలోచన లేదు· ఈ సభలో స్పీకర్‌గారి ద్వారా వారికి అన్యాయం జరిగిందంటూ వాపోవడం వారి అజ్ఞానంగానూ, హాస్యాస్పదంగాను వుండి, వారి ఉహా ప్రపంచాన్ని మనందరికే తెలియజేస్తున్నది· కనుక స్పీకర్ ఖచ్చితంగా ఈ సభను వ్యతిరేకించిన వారిపై తగు చర్యలను తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను· మెజారిటీ కలిగిన సభ్యులు ఈ దౌర్జన్యకర విధానాలను కంట్రోలు చేయాలి· స్పీకర్‌గారికి బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీ విధానాల ద్వారా యిలాంటి వాటిని కంట్రోలు చేసే అవకాశం వుంది, ఉపేక్షించకూడదు· కనుక ఈ ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక దౌర్జన్యకర సంఘటనలను నిర్మొహమాటంగా, నిర్భయంగా ఖండించి తగు చర్యలను తీసుకొవలసిందిగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను· ఒక మాట ఆయన మా నాయకుడు· ఆ విధంగా కొన్ని రోజులు గుర్తించాము· అయితే ఈ విధమైన మొండి వైఖరి, మూర్ఖత్వం, ఒక ఉన్మాదిగా ప్రవర్తించడం మంచి పద్ధతి కాదు పార్టీపరంగానూ, ప్రభుత్వపరంగానూ ఆయన ఈ వైఖరిని మనమందరం ఖండించాలని కోరుతున్నాను· అటువంటి విషయంలోనే
11·00 ఉ· ఈ రోజు ఆయన ఆలోచనా సరళి గురించి గౌరవ సభ్యులు చాలా మంది చెప్పారు· అసెంబ్లీలో, కోర్టులో, గవర్నరుగారి మీద ఏమి చెబుతున్నారో మన అందరికి తెలుసు· ఎన్·టి· రామారావుగారు మమ్మల్ను పార్టీ నుంచి సస్పెండు చేస్తున్నట్లు సుమారు 170 మందికి నోటీసులు ఇచ్చిన సంగతి మీ అందరికి తెలుసు· ఈ రోజున కూడా నేను ముఖ్యమంత్రిని, నేను సభానాయకుడను – ముఖ్యంగా అసెంబ్లీ అంతా నా ద్వారానే నడవాలని ఆయన ఆలోచనా ధోరణి దీనికి తార్కాణం· ఆయనకు వాస్తవాలు తెలవనీయకుండా ఒక ఉన్మాదమైనటువంటి బృందం ఆయన వెంటడే ఉందని అనేటటువంటది మేము చెప్పినా ఈ హౌస్‌లో మీకు స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది కనుక రెండో అభిప్రాయం లేదు

వాళ్లను రానీయడం అనేది కూడా మన ఉపేక్షా విధానం అవుతుంది· ప్రభుత్వం కూడా గట్టి చర్యలు తీసుకొని మంచివెడ్డలు ప్రక్కన పెట్టుకొని ప్రభుత్వం పాలనాపరంగా చేయాలని మీ ద్వారా కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను·

శ్రీ ఎన్· యతిరాజారావు (చెన్నూరు):- అధ్యక్షా, నేను చాలా రోజులు ఈ సభలోనే ఉన్నాను కాని ఎన్నడూ కూడా ఇలాంటి పరిస్థితి వినలేదు కనలేదు ఈ సభను శ్రీ బి·వి· సుబ్బారెడ్డిగారు, శ్రీ పీడతల రంగారెడ్డిగారు శ్రీ అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు మంచి ప్రముఖులు నెర్వహించారు· ఈ సభా అధ్యక్షునికి గౌరవం ఉంటేనే మిగతా వారికి గౌరవం ఉంటుందన్న విషయాన్ని గమనించాలని కోరుతున్నాను· మొరటు భాషలో చెప్పాలంటే పిచ్చి వాళ్ళ చేష్టలు క్రింద గమనించాలని నేను అంటున్నాను నిరాశ నిస్పృహలకు ఆయిన లోన్నే ఈ యొక్క పద్ధతులు అవలంభిస్తే బాగుంటుందని అనుకొంటున్నాడు, అది సరైనది కాదు అని నేను మనవిచేస్తున్నాను· ఎందుకొరకు అంటే ఇది కొర్టులో నడుస్తున్నది· స్పీకర్‌గారి చర్య సక్రమమా, అక్రమమా అనేది కోర్టు డిసిషన్ రావలసి యున్నది· ఒక మనిషిని లొంగ తీయాలని, ఆయన గౌరవం తీసివేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోటే ఈ పిచ్చి చేష్టలు చేస్తున్నారు· ఈ స్థానం చాలా ఉన్నతమైనది హైకోర్టు ఛీఫ్ జస్టిస్ ఏ విధంగానో, గవర్నరు వ్యవస్థ ఎట్లాగనో అట్లాంటిదే ఈ వ్యవస్థ· మనం ఎన్నో చట్టాలు చెస్తున్నాము· కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో హైకోర్టులో చట్టాల గురించి చెప్పడం కూడా జరుగుతుంది· సభా అధ్యక్షునిపైన జరిగినది ఏదైతే ఉందో అది పిచ్చి వాళ్ల చేష్టలని నేను మరొకసారి చెబుతున్నాను· అన్నే పక్షాల వారు ఈ యొక్క చర్యను ఖండించడం జరిగింది· నేను వారికి హృదయపూర్వకంగా అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను· ఇటువంటి అల్లరి చేష్టలు వాస్తవంగా చూస్తే నిరాశా నిస్పృహలకు లోన్నే చేసినటువంటివి· ముఖ్యమంత్రిగారు హోం మంత్రిగారు లేకపోతే ఇది పునరావృత్తమై మన నిజమైన సమస్యలు చర్చించ లేకుండా పోతాము· ఈ యొక్క జరిగిన చర్యను ఖండిస్తూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను·

శ్రీ కె· బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, ఈనాడు మన శాసనసభ స్పీకర్ ఇంటి మీద జరిగినటువంటి దౌర్జన్యం ఇవి అన్నీ పింటే ఇంత కంటే బాధాకరమైనటువంటి పరిస్థితి మన రాష్ట్రానికి, దేశానికి కూడా ఎప్పుడు జరిగి ఉండదు· శాసనసభ్యులు స్పీకర్‌గారి ఇంటి మీద దాడి చేసే దుస్థితికి దిగజారడం అంటే సమాజం ఎలా గౌరవిస్తుందో గమనించాలి· ఆ రకంగా ఆశిస్తే చాలా పొరపాటు· ఒకటిన్నర దశాబ్దం ఈ శాసనసభలో అనేక మంది నాయకుల మధ్య వారి యొక్క భావాలను అనేక రీతులలో వాళ్లు చెప్పుకొంటూ ఉంటే వినడం జరిగింది· ఈనాడు డైరెక్టుగా స్పీకర్ ఇంటి మీదకే వాళ్లువోయి ఈ రకంగా దౌర్జన్యం చేసే దుస్థితికి దిగజారడం అంటే చాలా భరించరానివి· దీని విషయంలో వివరంగా చెప్పదలచుకుంటే దానిని నిజంగా ఒక వ్యక్తి పేరు చెప్పడం ధర్మం కాదు· దానికి 281 క్రింద నోటీసు అంటారు· మీరు దానిని పిటీషన్ చేసినా చెప్పడం ధర్మం అని చెబుతున్నాను· శ్రీ ఎన్-టీ· రామారావుగారు అంటే పరిపూర్ణమైన గౌరవం ఉన్నది· చిన్నప్పటి నుంచి ఒక ఆరాధ్యంగా మనసావాచా ఆయన అభిమానిని· ఆయన చిత్ర శుద్ధితోనటించి దేవుడు ఎలా ఉంటాడో తెలియదు కాని ప్రజల హృదయాలలో ఆ స్థానాన్ని సంపాదించిన మహావ్యక్తి·

మన రాష్ట్ర ఖర్మకో, ఆయన ఖర్మకో రాజకీయాలలో ప్రవేశించారు· శ్రీ భవనం వెంకట్రామిరెడ్డి, ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారానికి ఆయన క్లాస్‌మేట్ అని శ్రీ ఎన్·టి· రామారావుగారిని తీసుకొచ్చారు· వీళ్ల మధ్య బ్రతికాను, ఇప్పుడు అవకాశం వచ్చింది కాబట్టి చెబుతున్నాను· పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు అయినా సరే, ప్రజాస్వామ్యంలో పనిచేసే వారెవరైనా ప్రజాసేవ చేసి వచ్చిన వాళ్ళే తప్ప, శ్రీ ఎన్·టి· రామారావు ప్రజాసేవ చేయలేదు· ఆయనకు అవకాశం లేదు· డైరక్టుగా ఫీల్డులోకి ముఖ్యమంత్రిగారి సీట్లోకి కూర్చొన్నాడు· శ్రీ భవనం వెంకట్రామిరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసినప్పుడు డి·జి·పి· నారాయణరావుగారు వచ్చి రాజుగారూ చాలా మంది ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు "మీరు కూడా చేసి ఉంటే బాగుండేదని" అంటే ఫర్వాలేదు, ఏదో రోజున అవకాశం వస్తుంది అని అంటే, కాదు మీరు చేసి ఉంటే బాగుండేది అన్నారు· నా గురించి జాలిపడవద్దు, నేను వర్రీ పడేది ఇంకొకరు గురించి అన్నాను· శ్రీ ఎన్·టి·రామారావుగారు ప్రమాణ స్వీకారాన్ని తదేకంగా చూస్తున్నారు, ఆయన ఇన్నాళ్లు యాక్టు చేశారు, కాని ఇది ఒక్కటే చేయలేదు· ఈసారి ముఖ్యమంత్రి ఆయనే అవుతాడని నాకు అనుమానం ఉన్నది అని దైవ సాక్షిగా చెప్పాను· శ్రీ ఎన్·టి· రామారావుగారు పాడైపోవడానికి కారకులు మీ పార్టీ వారే· డిజిపి హోదాలో ఉన్న ప్రభాకరరావుగారు ఆయన ముఖ్యమంత్రి అవడం ఏమిటి మీకు ఏమైనా భ్రమా అన్నాడు· మేము ఎన్నో మంచి కార్యక్రమాలు చేశాము· కాని ప్రజలు పాత వాళ్లను మార్చి కొత్త వాళ్లను చూడాలని ఆలోచనతోనే ఉన్నారు, ఈసారి ఎవరికైనా ఛాన్సు దొరుకుతుంది, సర్వేన టైములో వచ్చి ఉన్నాడు అని చెప్పాను· నిజం అంటారా అని అన్నారు· ప్రమాణ స్వీకారం అందరిలాగా రాజభవన్‌లో కాక ఫతెమైదాన్‌లో పెడతాడు అని చెప్పాను· తరువాత కొద్ది రోజులకే నిజంగానే ఆయన పార్టీ పెట్టినట్టున్నాడు అన్నాడు డిజిపి పార్టీ పెట్టిన తరువాత మన రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రి అయిపోతాడని ఆయనకి చెప్పాను· శ్రీ చంద్రబాబునాయుడుకి గుర్తు ఉండే ఉంటుంది· 11·10 నా మాట విను, మీ మామ తప్పకుండా ముఖ్యమంత్రి అవుతారని అన్నాను· వారు ఉ· [illegible] ఏ పార్టీలో వున్నా, వున్నది వున్నట్లుగా నేను ధైర్యంగా చెబుతాను· నేను అన్నట్లుగా వారు సి·ఎం· అయ్యారు· అయితే రాజకీయాల్లో అనుభవం లేక, ఒకసారి పడిపోయి, రెండవసారి వచ్చి, ఈ విధంగా చేసుకొంటూ వారు పైకి రాగలిగారు· ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, రామారావుగారి విధానము సినిమా పక్కలో వెళ్లిపోయే రకంగానే చెబుతూ వెళ్లినారు· వారి ప్రక్కనున్న వాళ్ళు మాత్రం 'అన్నా, అన్నా' అంటూ వుంటారు· వారే 'మనసా వాచా' 'మనస్సు' అన్నిటికి అతీతం· రామారావుగారికి సెల్ఫ్ కమాండ్ వుంది, మంచిగా చేసుకొంటారని అనుకుంటే, ఆయన అన్ని లిమిట్స్‌ని దాటి, ఆకాశానికి వెళ్లిపోయారు· ప్రజాస్వామ్యాన్ని మరచిపోయి, చెసిన పనులు చేస్తూ వుంటే, పరిస్థితులు భయంకరంగా తయారయ్యాయి· ఆయనని ఏడు రకాలుగా కోరుతూ తప్పులు పట్టుకుందని అంటే, "ఛా" అంటూ, సికిందరాబాదు పేరేడ్ గ్రౌండ్స్‌కి వెళ్లి, లక్షల మందిని పోగు చేసి, ప్రజా కోర్టు తీర్పు నా ప్రక్కన వుండగా, ఆ నాలుగు గోడల మధ్య ఇచ్చే తీర్పు నాకు సంబంధము లేదు' అని ఒక మాట అన్నారు· ఇంకా, మొత్తం అధికారులనందరినీ రద్దు చేయనని సాయంకాలము చెప్పి, రాత్రి 12 గంటలకు టైపు చేయించి 58 సంవత్సరాల

రిక్రూర్‌మెంట్ వయస్సును 55కు చేశారు· తరువాత వాళ్ళు స్క్రాయిక్ చేశారు· అప్పుడు జేపు తయారుచేసి అధికారులనేమో తొలగించాలని, తాలూకా ఆఫీసులపై, కలెక్టర్ల మీద దౌర్జన్యం చేయించడం జరిగింది· ఆయన క్యాసెట్ల విధానాలు అలాగే వున్నాయి· ఆయన డైరెక్షన్స్ కూడా అలాగే వున్నాయి· అప్పుడే, బి·ఎన్· రామన్‌గారు రియాక్ట్ అయ్యారు మా ఇధికారుల జోలికి మీ పార్టీ వాళ్ళు వెళ్ళితే, 'ఐ బేక్ యాక్షన్' అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో లా అండ్ ఆర్డర్ క్వశ్చన్ రావటానికి వీలులేదని తిరగబడితే, అది కూడా వద్దని మంత్రులతో సహా వెళ్ళి పడగొట్టమని డైరెక్షన్ ఇచ్చారు· ఆయన హయాములో అన్నీ ఇలాంటి డైరెక్షన్సే వున్నాయి· అన్నను ప్రేమించే వాడే, ఆయనను పూజించే వాడే ఏదో ఉన్న ఫ్యాక్షన్ చేస్తే, బగిడిగోపాల్ అనునతనిని కొట్టాలతో కొట్టించారు· అంతేకాకుండా, ఎన్ టి·ఆర్· ఏ కార్యక్రమం లేనుకున్నా, అది ఒక రకమైన నాటకీయంగా వుంటుంది తప్ప, యింకొక రకంగా వుండదు· ఆయన ముఖ్యమంత్రి హోదాలో చేసి వుంటే, నిజంగా రాష్ట్రము ఎంతో బాగుపడి వుండేది· ఆయనకు పట్టుదల వుంది· కాని దాన్ని సరియైన దారిలో పెట్టలేకపోవడం దురదృష్టకరం·

ఇప్పుడు స్పీకరుగారి ఇంటి మీద దౌర్జన్యం జరిగిందని అంటే, ఆయనకు చంద్ర బాబునాయుడు మీద కంటే స్పీకరుగారి మీద ఎక్కువ కోపమున్నట్లు కనిపిస్తున్నది· చట్ట రీత్యా కాకుండా ఆయన ఏదో చేశారని కోపం· అసలు స్పీకరుగారు అంటే నోటిలో నాలుక లేని ఇంత మంచితనంగల స్పీకరు యింకొకరు కనిపించరు· ఎవరో ఆయనకు సలహా ఇచ్చి వుంటారు, ఏ సెక్రెటరీనో చెప్పి వుంటారు· మొత్తం మీద ఆయన డ్యూటీ చేసి వుంటారు· స్పీకరుగారి జోలికి పోవడం ఎంతవరకు వచ్చిందంటే, లక్ష్మణ రేఖ దాటిపోయారంటే అది చాలా దురదృష్టకరం· ఈ రకంగా వెళితే భవిష్యత్తులో ఆయనకు నామినేషన్ వేసే వారు కూడా దొరకరేమోననిపిస్తున్నది· ఇకపోతే, మ్యానిఫెస్టో ఎంతో బారుగా తయార్నింది· త్యాగేవాడు వుండకూడదు, సారా కాచేవాడు వుండకూడదు ఈ విధంగా అది ఎంతవరకు వెళ్ళిందంటే, చివరకు స్వంత అన్నదమ్ములను రెండు ముక్కలు చేసేదాకా వెళ్ళింది· ఆయనకు కావలసినవే పింటారు· ఇప్పుడయినా ఆయనకు పట్టుదల వుంది· మరల ఎలెక్షన్స్ వున్నాయి· ఇలా నల్ల బట్టలు వేసుకొని 'వెన్నుపోటు' అని అక్షరాలు వ్రాసుకొని, ఇటువంటి పద్ధతి మొదలుపెడితే, ప్రజాస్వామ్యము దెబ్బతింటుంది· ఆయనకు నామినేషన్ పెట్టడానికి కూడా మనుషులు దొరకరు· ఇవన్నీ చాలా బాధతో మాట్లాడిన మాటలు· ఇవన్ని ఎన్·టి· రామారావుగారి మీద ఏదో బురద చల్లేందుకు నేను మాట్లాడడం లేదు· ఆ ఎడ్యాంటేజీ మాకు అక్కరలేదు· భగవంతుడి దయవల్ల, మా పై ప్రజలలో ఇంతో అంతో గౌరవం వుంది కాబట్టి, బయటపడ్డాం· ఒకరిని దూషించితే ఎవరూ పైకి రాలేరు రామారావుగారిని హృదయపూర్వకంగా కోరేది ఏమిటంటే, ఇప్పుడున్న భక్త బృందము ఇప్పటికే వారిని పాడు చేశారు· ఈ భక్తులు ఇంకా వుంటే, ఆయనను పాతాళలోకానికి పంప డానికి ప్రయత్నిస్తారని నాకు బాధగా వుంది· ప్రజాస్వామ్యములో చక్కగా నడుముకొంటూ పోతే, ఎవరి బలం వారికుంటుంది· ఎలెక్షన్స్ వస్తాయి, ఆఖరిసారిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేది – మీకు సలహా ఇచ్చే గొప్పవాణ్ణి కాను, మీరు నవ్యగలరు, (సి·ఎం·వైపు

మూస్తా) చెయ్యగలరు, చక్కని సమర్థులు, నీ స్నేహితుడిని నేను ముఖ్యమంత్రిగారి కార్య క్రమాలకు సంబంధించినంతవరకు – వారు ప్రజల ముందుకు తరచు వెళ్తున్నారు. చాలా ఇంటెన్సివ్‌గా తిరుగుతున్నారు, ప్రజల ఇంటిదాకా, ప్రజల ఒళ్లోకి కూడా వెళ్తున్నట్లుగా ఇంత ఫాస్టుగా వెళ్లడం నేను ఎక్కడా చూడలేదు. దీనితో సరిపెట్టుకోండి. ఇక యాక్షన్ మొదలు పెడితే సరిపోతుంది. ఈవాళ స్పీకరుగారి ఇంటి మీద దౌర్జన్యము చేసిన వారిపై చర్యలు తీసుకుంటే, అది శుభం అవుతుంది. దయచేసి అడ్జర్నిస్ట్రేటర్‌గా ముఖ్యమంత్రిగా వ్యవహరించి, ప్రజలలో మంచి విశ్వాసాన్ని కలుగజేయాలని ఆఖరిగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఈ రోజు గౌరవ స్పీకరుగారు శాసనసభకు వస్తున్న సందర్భంలో కొంత మంది అరాచకవాదులు, ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక వాదులు, సంకుచిత భావాలు కలిగిన వాళ్లు, వారిని అవమానపరచడం, పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్య విధానాలకు విరుద్ధం. శాసనసభలో స్పీకరుగారి పదవి చాలా ఉన్నతమైనది. శాసనసభలో వారికి సర్వ అధికారాలున్నాయి. ఇటువంటి చర్యలపై వారికి సర్వాధికారాలున్నాయి. అటువంటి వ్యక్తిని ఈనాడు అవమానపరచడం మనందరం ఖండించవలసిన అవసరం వుంది. ప్రధానంగా ఎవరయితే వారిని అవమానపరచారో, వారిపై కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపై ఉన్నది. వారి గౌరవాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వుందని నేను స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. ఈనాడు ఇటువంటి సమస్యలను తీవ్రముగా ఆలోచించాలి. ఏదోరకంగా మామూలుగా ఆలోచించడానికి వీలులేదు. ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత మనందరిపై వుంది. ఈనాడు ఒక విషయం నేను చెప్పదలచుకొన్నాను
11.20 ఉ. స్పీకరుగారు విధ్యుక్త ధర్మాన్ని పాటించవలసిన బాధ్యత వారిపైన ఉన్నది. ఎందు కంటే పార్టీరహితంగా వారు ఆలోచించాలి. పార్టీకి అనుగుణ్యంగా ఉండకూడదు. చాలా మంది మహానేయులు, ఎంతోమంది స్పీకర్‌గా ఎన్నిక కాగానే పార్టీలకు రాజీనామా ఇచ్చి పార్టీలకు అతీతంగా వ్యవహరించిన మహానీయులు మన శాసనసభలో ఇంతవరకు ఉండి పోయినారు. కాబట్టి వారు పార్టీ వివాదాలకు పోవడం వారి విధ్యుక్త ధర్మం కాదు. అందుకే వారు పార్టీకి అతీతంగా ఉండాలని నేను ప్రత్యేకంగా మనవిచేస్తున్నాను. వారికి అధికారాలు ఉన్నాయి. నేను మీతో మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వముతో ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. ఈనాడు స్పీకర్‌గారికి అగౌరవం, అవమానం ఏదయితే జరిగిందో, ఎవరు అవమానం చేశారో వారిపై కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం పైన ఉంది. ఈ శాసనసభ యొక్క విధానాలు, నిబంధనలు ఏమయినా అవసరం ఉంటే మార్చి ఈనాడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత మన పైన ఉంది. ఈనాడు శాసనసభను అగౌరవపరిచారు. స్పీకర్‌గారికి వ్యక్తిగతంగా కాదు. ఈనాడు శాసన సభను అగౌరవపరిచారు. తరువాత అవమానపరిచారు. ఇది సహించడానికి వీలులేదు. మన శాసనసభ ఉన్నతమైనది. మన శాసనసభకు సర్వాధికారాలు ఉన్నాయి. ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించే శాసనసభను అవమానపరచినట్లయితే ప్రజలు ఊరుకుండరు, మౌనము వహించరు. నేను మీతో మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా నేను ఒక విషయం చెప్పి ముగించేటందుకు ప్రయత్నం చేస్తాను. ఒక విషయం ఈనాడు గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్య ఉద్యమం, ఆనాడు ఎన్.టి. రామారావుగారిని తీసేస్తే రాష్ట్ర

వ్యాప్తంగా, దేశవ్యాప్తంగా బ్రహ్మాండముగా ఉద్యమం జరిగింది· ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడుకొనేటందుకు చరిత్రను సృష్టించారు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు· మీ అందరికీ తెలుసు· ముఖ్యమంత్రి ఎక్కడయినా దిగిపోతే మళ్ళీ ఆయననే ముఖ్యమంత్రి అయిన ఘనత, చరిత్ర మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌కే దక్కిందన్నది గుర్తుంచుకోవాలి· ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడుకొనేటందుకు ప్రజలు వీరోచితమైన పోరాటాలు చేశారు· అటువంటి ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేస్తూ ఉంటే, ప్రజాస్వామ్యాన్ని ధిక్కరిస్తూ ఉంటే, ప్రజాస్వామ్యాన్ని అప్రతిష్టపాలు చేస్తూ ఉంటే మనము సహించడానికి వీలులేదు· అందుకే నేను మీద్వారా ప్రత్యేకంగా మనవిచేస్తున్నాను· ఈనాడు ముఖ్యమంత్రి కాని, ప్రభుత్వం కాని ఈ అరాచకశక్తులను వ్యతిరేకంగా కఠిన చర్యలు తీసుకుంటే భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ సంపూర్ణముగా మిమ్ములను బలపరుస్తుంది, మీ చర్యలకు తోడ్పడుతుందని నేను మీ ద్వారా మనవిచేస్తూ ముగిస్తున్నాను·

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి (కార్వాన్):– అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఉదయం గౌరవ స్పీకర్‌గారి ఇంటివద్ద ఏదయితే దాడి జరిగిందో దానికి మా పార్టీ తరఫున నేను దానిని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను· ప్రజాస్వామ్యములో ప్రజా ప్రతినిధులకు గాని, మన శాసన సభాపతికి గాని రక్షణ కలగాలని కోరుకోవడం ఈ శాసనసభ ద్వారా అందరు కూడా పదేపదే ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు అంటే ఒకటి మాత్రం ఈవేళ ఆలోచించవలసిన విషయం ఉంది· స్పీకర్‌గారు ప్రజాప్రతినిధులకు రక్షణ కల్పించడానికి ఉత్తరువులు జారీచేస్తారు· కాని ఈవేళ స్పీకర్‌గారికే రక్షణ లేకపోతే ఎవరు ఉత్తర్వులు జారీచేయాలని మీద్వారా నేను అడుగుతున్నాను· ఈ దౌర్జన్యానికి, గుండాయిజానికి, ఈ స్వైరవిహారానికి ఎవరు కారకులో అనేది ఇప్పటికయినా పోలీసులు తెలుసుకొని అలాంటి సంఘ విద్రోహులు, ప్రజా ప్రతినిధులే కాని వారి పైన కఠినమైన చర్యతీసుకుంటే ఇకముందు ఇటువంటివి జరగవని మనము గమనించాలి· ఒక దిక్కు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి కూడా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా రక్షణ కలిగించాలనేది, పకడ్బందీగా రక్షణ కలిగించాలని వారు ఏదయితే తెలియచేస్తున్నారో మరి ఇక్కడ ప్రభుత్వం అనేది పోలీసు మరి ఇక్కడ ఉన్నటువంటి డిపార్ట్‌మెంట్ ఏ రకంగా రక్షణ కలిగిస్తుంది అనేది అనుమానంగా తోస్తోంది· పంజాబులో ముఖ్యమంత్రిని దారుణంగా హత్యచేసిన తరువాత ఎవరైతే వి·ఐ·పీలు ఉన్నారో, వారికి రక్షణ కల్పించాలన్నది కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచిస్తున్నా ఇక్కడ పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్ – గతములో ఇదే స్పీకర్‌గారి ఇంటిపైన బాంబులు వేశారని తెలిసి ఉండి కూడా ఒక దిక్కు ఎన్·టి· రామారావుగారి వర్గం స్పీకర్‌గారి పైన వ్యక్తిగతంగా అవకాశం దొరికింది కదా అని ఏరకంగా పోడియం దగ్గరకు వచ్చి మైకులు పీకడం, వారిని వ్యక్తిగతంగా దూషించడానికి వారు పాల్పడుతున్నారో అటువంటి సందర్భములో పోలీసు ముందు జాగ్రత్తగా స్పీకర్‌గారికి పకడ్బందీ రక్షణ ఎందుకు కల్పించలేదన్నది మీద్వారా అడుగుతున్నాను· ఈ విషయం మనము ఈనాడు ఎందుకు కోరుకుంటున్నాము అంటే స్పీకర్‌గారు ఏ పార్టీకి అయినా అన్యాయం చేస్తే ఆ వర్గానికి అన్యాయం తలపెడితే అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టేటటువంటిది ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో వారికి హక్కు ఉంది· ఒక దిక్కు హైకోర్టులో తీర్పు రావలసిన అవసరం ఉంది· ఆ తీర్పు

వచ్చేదాకా ఓపిక లేకుంటే స్పీకర్‌గారి పైన అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టేటటువంటి హక్కు ఉంది· నిజముగా వారికి ప్రజాస్వామ్యములో విశ్వాసం ఉంటే అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టవలసిన పరిస్థితి వారు తేసుకురావాలి· అదీ లేక ఈ శాసనసభను నడవనీయకుండా, ప్రజా సమస్యలను పట్టించుకోకుండా, ఉన్నతమైన సభ నిర్వర్తించబడకుండా – ఈనాడు ప్రజలు ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురవుతూ ఉన్నప్పటికి, ఒక దిక్కు కరంటు లేకుంటే, పెరిగే ధరలతో ప్రజలు సతమతమవుతూ ఉంటే, ఈనాడు త్యాగడానికి నీరు లేని పరిస్థితిలో ఈ సభా సమయాన్ని వ్యర్థం చేయడం అనేది మంచి పద్ధతికాదని అన్ని పార్టీల వారు ఒప్పు కుంటున్నప్పటికి, మరి పోరాటం అనేది హక్కుల గురించి పోరాటం ప్రజాస్వామ్యములో ఉన్నదనేది వారికి కూడా తెలుసు· అన్ని పార్టీలు కూడా అతనికి 1984లో నాదెండ్ల భాస్కర రావు వెన్నుపోటు పొడిచినప్పుడు గల్లీనుంచి డిల్లీ దాకా అన్ని పార్టీలు కూడా ప్రతిపక్షాలు అన్నీ అతని వెంబడి నిలబడి తిరిగి అతన్ని అధికారంలోకి తేసుకువచ్చిన పరిస్థితి, ఒక చరిత్రను సృష్టించడం జరిగింది ఆ చరిత్రను నందమూరి తారక రామారావుగారు ఎప్పుడూ కూడా అతని జీవితములో మరువకూడదు· ఎందు గురించి చెపుతున్నాను అంటే నందమూరి తారక రామారావుగారు సినిమా జీవితములో రాముడు, కృష్ణుడు, దేవుడుగా మరి 30 సంవత్స రాలు సినిమా జీవితములో గడిచిపోతే మరి అతని నటుడుగానే కాకుండా ఒక దర్శకుడుగా డైరెక్షన్ చేసినటువంటి వ్యక్తి· సినిమా షూటింగ్ చేస్తున్న పరిస్థితిలో ఈవేళ అసెంబ్లీలో ఫైటింగ్ షూటింగ్‌కు అవకాశం కల్పించవద్దని మరి ఎన్·టి· రామారావుగారిని నేను కోరుకుంటున్నాను· ఎందుగురించి అంటే నీవు డైరెక్టర్‌గా ఉండి నీ దగ్గర ఉన్న శాసన సభ్యులకు డైరెక్షన్ ఒక మంచి మార్గములో పెట్టాలి కాని, అలా కాకుండా మంచి మార్గం వదిలేసి చెడు మార్గానికి తేసుకుపోతే ప్రజాస్వామ్యములో రేపు అవకాశం వస్తే మరి ప్రజలు రేపు ఏ మార్గాన్ని తేసుకువస్తారనేది ఎన్·టి· రామారావుగారు తెలుసు కోవడం చాలా మంచిది· తెలుగుదేశంను కంచుకోటగా పాటిస్తున్నారు· మరి ఆ కంచుకోటకు గండి పడింది· అంతర్గత పార్టీ విషయాలలో మేము జోక్యం చేసుకోము· కాని పార్టీ విషయాలకు వచ్చినప్పుడు బయట పోరాటాలు చేయాలే కాని ఇక్కడ చర్చించడానికి ఉన్నటు వంటి ప్రజాసమస్యలను చర్చించకుండా సమయాన్ని వృధా చేసి, స్పీకర్‌గారిని వ్యక్తిగతంగా దూషించడం మంచిది కాదు· పదేపదే మేము చెప్పేది ఎవరైతే ఈరోజు స్పీకర్‌గారి ఇంటిపై దౌర్జన్యం చేశారో, బీభత్సాన్ని సృష్టించారో, ప్రభుత్వ ఆస్తులకు నష్టం కలిగించారో అలాంటి వ్యక్తులు, ప్రజా ప్రతినిధుల వెంబడి సంఘ విద్రోహులు చొరవ తేసుకుంటున్నారు కాబట్టి అలాంటి వ్యక్తులపైన కఠిన శిక్ష తేసుకుంటే ఇకముందు జరగవనే విశ్వాసం మనందరికి ఉంది· మరి ప్రజాస్వామ్యములో విశ్వాసం కలిగిన అందరూ కూడా దీనిని తీవ్రంగా ఖండించవలసిన అవసరం ఉంది· కాబట్టి, ఈనాడు మన స్పీకర్‌గారి పైన, రేపు ముఖ్యమంత్రిగారి పైనే కాదు ఇంక ఏ ప్రజాప్రతినిధికి జరగకుండా మూడవలసిన బాధ్యత మనకు ఉంది· పోలీసు రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత వారికి ఉన్నది· కాని ఎం·వీ· దగ్గుపాటి వెంకటేశ్వరావుగారి ఇంటిపైన దౌర్జన్యం చేస్తే అలాంటి దాడులను తీవ్రంగా ఖండించలేకపోవడానికి ఇది కారణం అని నేను భావిస్తున్నాను· అంటే ఈరోజు ప్రజా ప్రతినిధులపైన, మంత్రుల పైన ఎక్కడికక్కడ దాడి చేస్తూ ఉంటే, కొంతమంది సంఘ విద్రోహ

శక్తులు ఏ రకంగా అయితే మాగుంట సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని చొట్టిన పెట్టుకున్నారో చూస్తే ప్రజాస్వామ్యంలో ఈనాడు ఉన్నటువంటి శాంతిభద్రలకు భంగము కలిగేటటువంటి అవకాశం ఉన్నది· కాబట్టి, ఇలాంటి సంఘవిద్రోహులను ఎక్కడికక్కడ మనము శిక్షిస్తే కాని శాంతి భద్రతలను కాపాడుకోలేము, మన గౌరవ ప్రతిష్టలను కాపాడుకోలేమని సభా గౌరవాన్ని కాపాడుకోలేమని మీద్వారా మనవిచేస్తూ మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను·

11·30 ఉ· శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి (పర్చూరు):– అధ్యక్షా, అన్ని రాజకీయ పక్షాలకు చెందిన పెద్దలంతా గౌరవ స్పీకర్‌గారి ఇంటిమీద దాడిచేసిన సంఘటనను తీవ్రంగా ఖండించారు· వారితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను· కాని ఒక్క విషయం మాత్రం మనం జ్ఞాపకం పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది· 1967 లో చాలా చిన్న వయసులోనే నేను శాసన సభ్యుణ్ణి అయ్యాను· అనాడు రాఘవరెడ్డిగారు, రాజేశ్వరరావుగారి లాంటి పెద్దలంతా సభలో ఉన్నారు· రాజారాంగారు, మాణిక్యరావుగారి లాంటివారు, పెద్దలంతా ఉన్నారు· 1969 లో తెలంగాణా ప్రజాసమితి నిర్వహించిన ఉద్యమం చాల తీవ్రరూపందాల్చిన విషయం తమకు తెలుసు· <u>అనాడు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు</u> ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు· అనాడు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి మీద, వారి కుటుంబంమీద గోడలపై అనేక రకాల రాతలు వ్రాశారు, పాంప్లెట్లు వేశారు· అశ్లీలమైన పాంప్లెట్స్ కూడా వేశారు· బయట అంత తీవ్ర స్థాయిలో ఉద్యమం జరిగినా శాసనసభలో ఎలాంటి సంఘటనలు జరగలేదు, కేవలం ఒకే ఒక సంఘటన జరిగింది· నాకు బాగా జ్ఞాపకం, అనాడు సభ్యులు ఎంతో క్రమశిక్షణతో ఉండేవారు· అయితే ఒకసారి రాజారాంగారు స్పీకర్‌గారి వద్దకువెళ్లి చేయి పట్టుకొన్న సంఘటనను మాత్రం జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను· ఆ సంఘటనను అనాటి అన్ని రాజకీయపక్షాలు, ప్రభుత్వ పక్షంగానీ, ప్రతిపక్షంగానీ తీవ్రంగా గర్హించిన విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను· అనాడు ఏవిధమైన ఉన్నత భావాలతో శాసనసభ్యుల నడవడిక ఉండేదో తమకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను· సభ్యులు ఎప్పుడూ బోడియంలోకి వెళ్లి కూర్చోవడంగానీ, స్పీకర్‌గారి దగ్గరకువెళ్లి దౌర్జన్యం చేయడంగానీ, స్పీకర్‌గారి మైక్‌ను విరగ్గొట్టడంగానీ, లేక శాసనసభ్యుల మైకులిన్ని విరగ్గొట్టడంగానీ జరగలేదు· నేను చిన్నతనంలో ఆవేశంలో మాట్లాడాను, అప్పుడు ఆవేశపరులు, తీవ్రంగా మాట్లాడేవారు చాలామందే ఉన్నారు· అయినా ఇలాంటి సంఘటనలు జరగలేదు· క్రమేపీ కాలం మారిపోయింది, మీరు అన్నట్టు వాయిలేట్ ఆటిట్యూడ్ పెరిగిపోయింది అసలు సంఘం అంటే ఏమిటి? సమాజం అంటే ఏమిటి? సమాజ పరిస్థితులు ఏమిటి? ప్రజా సమస్యలు ఏమిటి? ఏవిధంగా ప్రజా సమస్యల్ని పరిష్కారం చేయాలి, ఏ ఆశయాలతో మనం శాసనసభ్యులం అయ్యాం అనేది అనాడు శాసనసభ్యులుగా వున్నవారు తమ చ్రవర్తనా విధానలద్వారా జ్ఞాపకం చేస్తూ ఉండే వారు· అందువల్ల ఈనాడు మనం అసలు సమాజం అంటే ఏమిటి, రాజకీయ పక్షాలు అంటే ఏమిటి అనేది జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి· రాజకీయాలలో పనిచేయనివారు, యంగ్‌స్టర్స్ రాబట్టి కొంతవరకు ఉద్రేకాలు ఉంటాయి, ఆవేశం పెరుగుతుంది, కోపం వచ్చినప్పుడు మైకుల విరగ్గొట్టడం జరిగింది· 1983 వచ్చేసరికి ఇలాంటివి తీవ్ర స్థాయిలో జరిగిన విషయాలు మీకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను· అయితే మన అదృష్టం ఏమిటంటే యు·వి· లోనో,

మరోచోట్ తెప్పులు విసురుకోవడం, కలియబడి కొట్టుకోవడం వంటివి మన శాసనసభలో జరగలేదు. అంతవరకూ మనం అదృష్టవంతులమే, అందుకు మన శాసనసభ్యులందరినీ అప్రిషియేట్ చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. గతంలో జరిగిన బగ్గిడి గోపాల్ ఉదంతం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. నేను ఇదంతా ఎందుకు చెపుతున్నానంటే ఏ ప్రభుత్వం వున్నప్పటికీ శాసనసభ్యులకుగానీ, మంత్రులకుగానీ, స్పీకర్‌గానీ, ఎవరికైనాసరే ప్రజా ప్రతినిధులకు రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఆనాడు బగ్గిడి గోపాల్‌గారు ముఖ్యమంత్రికి వ్యతిరేకంగా శాసనసభలో మాట్లాడితే ఆయనకు ఏ విధమైన పరాభవం జరిగిందో తమకు మరోమారు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. అలాంటి పరిస్థితులు పునరావృతం కాకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. 1983 తరువాత అనేక మార్పులు వచ్చాయి, సభలో గందరగోళం జరగడం, పోడియం దగ్గరకు వెళ్లి కూర్చోవడం, స్పీకర్‌గారి మైకులు లాగివేయడం ఏమిటి, పేపర్లు విసిరివేయడం ఏమిటి ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయి. అందువల్ల అలాంటి పరిస్థితులను అరికట్టడానికి కోడ్ ఆఫ్ కండక్ట్‌ను అమలుపరచవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అలాంటి చర్యలకు పాల్పడేవారిని సస్పెండ్ చేసినంత మాత్రాన, మార్షల్స్ ఎత్తుకొనివోయినంత మాత్రాన ప్రయోజనం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఏ సంఘటనలవల్ల సభ్యుల్ని సస్పెండ్ చేస్తున్నారో అలాంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా ఉండాలంటే అసెంబ్లీ రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్‌ను మార్చవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడినుంచి సస్పెండ్ చేస్తే బయటకు వెళ్లి ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్‌లు పెట్టి చెపుతున్నారు. అందువల్ల అలాంటి చర్యలవల్ల సమస్య పరిష్కారం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల ఈనాడు జరిగిన ఇన్సిడెంట్స్ – The institution of the Speaker is a sacred one. It is a symbol of the House. Attack on the Speaker amounts to attack on the entire Assembly. Every political party must take it seriously and the entire House should treat it in an effective manner. The culprits should be punished in an effective manner as per the provisions of law. ఆ పనిచేయకపోతే ఈ సభకు గౌరవం వుండదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు శాసనసభ్యులకు రక్షణలేదన్న మాట కూడా వినపడుతున్నది. సంఘ విద్రోహ శక్తులు పది మంది ఇంటికి వచ్చి బయటకు పిలిచి వారిని కొట్టే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇలాంటి విషయాలను కూడా పకడ్బందీగా ఎనలైజ్‌చేసి ప్రభుత్వం వ్యవహరించవలసిన అవసరం ఉంది. చంద్రబాబునాయుడుగారికి ఏదో చేయాలన్న ఆశ ఉంది, ఆయన చేస్తాడో లేదో మూడాలి.లెటజ్ వెయిట్ అండ్ సీ. ఏమయినా ఇలాంటి విషయాలను సమగ్రంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. We have to think as to how we should safegaurd the Legislators and people's representatives, not only the M.L.As but also M.Ps in the light of the incident which we have seen three days back. ప్రజా ప్రతినిధులకు రక్షణకల్పించే విషయం తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. ఇది మళ్లీ ఎందుకు రిపీట్ చేస్తున్నానంటే అసెంబ్లీలో మాట్లాడితే బయటకుపోతే ఏం చేస్తారోనన్న భయంతో మాట్లాడనివారు చాలా మంది ఉన్నారు. ఈనాడు

ఉరిగిన సంఘటన గురించి లేవ్వంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను· If necessary, the Rules should be amended. Let the Government formulate rules and regulations. ఇలాంటి సంఘటనలు జరగకుండా అసెంబ్లీ రూల్స్‌ను ఎమెండ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది· సెక్యూరిటీ అరేంజ్‌మెంట్‌ను ఏరకంగా ట్రైటెన్ చేస్తారో – Let the Government come up with concrete proposals. We will extend our unanimous support in this respect. తెలుగు దేశం పార్టీ అంతర్గత వ్యవహారాల్లోకి నేను పోవడం లేదు, but I am talking about the way in which they have behaved today. They have got a right to wear any colour shirt, red, yellow, etc. కాని ఈ విధంగా చంద్రబాబునాయుడుగారు ద్రోహం చేశారు, వెన్నుపోటు పొడిచారనే పద్ధతిలో మాట్లాడడం పద్ధతి కాదు, సాంప్రదాయం కాదు, దీనిని ముక్తకంఠంతో ఖండించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను· ఇలాంటి వాటివల్ల రాజకీయ లబ్ధి పొందాలన్న ఆలోచన మంచిది కాదు· ఎన్·టీ· రామారావుగారు చాలా సంవత్సరాలు సినిమాలో పనిచేశారు, ఇందాకా బాపిరాజుగారు చెప్పారు కాబట్టి నేను ఆ విషయంలోకి వెళ్లదలచుకోలేదు· రాజకీయమైన ప్రకటనలు చేస్తే బయట చేయండి కాని అసెంబ్లీలో మాత్రం ఈ విధంగా వ్యవహరించకూడదు· దీనివల్ల ఎన్·టీ· రామారావుగారి పేరు ప్రతిష్టలు, వారి పార్టీ పేరు ప్రతిష్టలు దెబ్బతింటాయి· పేరు ప్రతిష్టలు ఉన్నాయో లేదో కాలమే నిర్ణయం చేయాలి, పార్లమెంట్ ఎన్నికలు వస్తే తెలుస్తుంది· నేను అందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను· మా పక్షం తరపున కూడా చెపుతున్నాను, ఎవరూ పోడియం వద్దకు పోకూడదు· ఎవరు కూడా పోడియం వద్దకు వెళ్లకూడదనే నిబంధనను ఏర్పాటుచేసుకోవాలి· ప్రతిదానికీ పోడియం వద్దకు పోయి స్పీకర్‌గారి కాగితాలు లాగివేసి, మైక్‌లు విరగ్గొట్టి, స్టాఫ్‌ను కూడా తీసివేసే పరిస్థితి ఉంటే అది సహించరాని విషయం· I am putting forward my personal opinion with an open heart. శాసనసభలో సాంప్రదాయాలను నిలబెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది· శాసనసభ్యులు కావడానికి భగవంతుడు మనకు అవకాశం కల్పించాడు· బయట మనకంటే తెలివైన వారు, మనకంటే ఆస్తిపరులు, మనకంటే సమర్థులైనవారు ఎంతోమంది ఉన్నారు· అయినా భగవంతుడు మనకు ఈ అవకాశం కల్పించాడు, కాబట్టి మనం అందరినీ గౌరవించాలి, మన శాసనసభ పరువప్రతిష్టల్ని పెంచే విధంగా, క్రెడిబిలిటీని పెంచే విధంగా మనం వ్యవహరించాలి· మనపట్ల ప్రజల్లో విశ్వాసం పెరగాలి· అందుకు తగిన విధంగా – ఇరెక్స్‌పెక్టివ్ ఆఫ్ పొలిటికల్ ఎఫిలియేషన్స్ – మనం వ్యవహరించి భారత దేశంలోని ఇతర శాసనసభలన్నింటికీ మన శాసనసభ మార్గదర్శకంగా ఉండేట్టు వ్యవహరిద్దామని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను· ఈ సందర్భంలో చంద్రబాబునాయుడుగారికి నా సూచన ఏమిటంటే అందరం కలిసి కూర్చుని మాట్లాడుకొని ఇలాంటి దుస్సంఘటనలు భవిష్యత్తులో పునరావృతం కాకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను·

శ్రీ సిహెచ్· రాజేశ్వరరావు:– అధ్యక్షా, రాజకీయ పరిణామాలలో అనేకానేక సమస్యలను, రాజ్యాంగపరమైన సమస్యలను కూడా లేవనెత్తి, ప్రజాస్వామ్య సంస్థలు వాటి విద్యుక్త ధర్మాన్ని నెరవేర్చకుండా అరికట్టి, ప్రక్కదారి పట్టించి, అదికూడా సామాన్యంగా సాధ్యంకాకపోతే రాజకీయాలనే నేరస్థంచేసి, అక్షరాలా ఆచరణలో పెట్టి చట్ట సభను పని చేయనీయకపోవడమే కాకుండా చట్ట సభాపతికి కూడా భయభ్రాంతులకు గురి చేయడమే కాకుండా ఆయనను అడ్డుకొని, సభా కార్యక్రమాలను భంగపరిచేటటువంటి దిగజారుడు పద్ధతిలోకి కూడా ప్రవేశించి ఇదొక అంతర్గత సమస్యగా కాకుండా ప్రజాస్వామ్యానికే గొడ్డలిపెట్టుగా పరిణమించిన దుస్థితిలో మనందరం ఉన్నందుకు చాలా బాధపడుతున్నాం·

11·40 ఉ· ఇప్పటికి రెండు రోజులు అత్యధిక సమయం ఈ విషయంపైన వెచ్చించవలసి వచ్చినందుకు మనందరికి చాలా ఇబ్బందికరమయిన విషయం· ప్రజలు అనేకనేక దైనందిన సమస్యలతో సతమతమవుతూ ఈ శాసనసభ ద్వారా ఒక పరిష్కారానికి వేచి వున్న సమయంలో ప్రభుత్వం ప్రతిపక్షాలు కలిసి ఇదివరకు లేనంత సయోధ్యతో, సమైక్యతతో సాఫల్యంగా చర్చించే అవకాశం ఉన్నప్పటికి ఆయుధాలను ఉపయోగిస్తున్నారు· ఈ సమస్యను పరిష్కరించే క్రమాన్ని అడ్డుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు అంటే ఇది యాదృచ్ఛికంగా, ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా అని స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది· ఏమయినప్పటికీ ఇది పూర్తిగా ఖండించదగినది· అధ్యక్షులవారి నివాస గృహాన్ని, కార్యాలయాన్ని అదేపిదంగా సభ్యుల నివాస గృహాలను, కార్యాలయాలను ప్రభుత్వం వేయి కళ్ళతో కనిపెట్టి వారికి రక్షణ కల్పించవలసిన అవసరం ఈ సంఘటన దృష్ట్యా వచ్చిందని స్పష్టమవుతోంది· దానితోబాటు మన చర్చల్లో కొద్దిగా తక్కువ చోటుచేసుకున్న అంశంపైన ఈ సభా దృష్టిని ఆకర్షించదలచాను· శాసనసభ అధికార పార్టీ ఎవరయినా కాని దయచేసి మనం అంతా ఒకసారి కళ్ళు మూసుకుని ఒక వ్యక్తిలాగా కాకుండా వ్యక్తిగతమయిన అధికారానికి సంబంధించినది అని చూడాలి· మన ప్రజాస్వామ్యం ఇక్కడ శాసనసభ, అక్కడ జ్యుడీషియరీ, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఈ మూడు స్థంభాల పైన ఆధారపడి ఉంది· ఈ మూడు స్థంభాలలో స్వతంత్రం కలిగిన స్థంభం మనది· పార్లమెంట్ లేక లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ సర్వసత్తాక హక్కులు కలిగిన సంస్థ అని రాజ్యాంగంలో ఉంది· మనం దీనిని ఆచరణలో పెట్టవలసిన అవసరం ఉందని అనేక పర్యాయాలు అఖిల భారత స్పీకర్స్ మహాసభల్లో తీర్మానం చేసి ఉన్నాము· అంతేకాకుండా అంతర్జాతీయంగా పార్లమెంట్ యొక్క స్పీకర్స్ సమావేశాలు ప్రతి సంవత్సరం రెండుసార్లు జరుగుతున్నాయి· అందులో ప్రధాన చర్చనీయాంశం ఇదే· పార్లమెంట్, శాసనసభ ఎగ్జిక్యూటివ్‌కి అతీతంగా జ్యుడిషియరీకి దూరంగా స్వతంత్ర వ్యవస్థతో స్వతంత్ర ప్రతిపత్తితో తమయొక్క కర్తవ్యంగా నిర్వహించే సంస్థగా నిలబడాలి, నిలదొక్కుకోవాలి· దానిని సాధించడంలో అధ్యక్షులనుండి సభ్యులవరకూ బాధ్యతకలిగి ఉండాలి· తమ తమ కర్తవ్యాలను నిర్వహించవలసి ఉంది· మనకు జీతభత్యాలు ఇచ్చేది ఎగ్జిక్యూటివ్ కావచ్చు, మన సెక్రటరీకి, సిబ్బందికి జీతాలు ఇచ్చేవారు వారే కావచ్చు, మన ఖర్చులన్నీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇవ్వవచ్చు· జడ్జిలకి ఇవ్వడం లేదా అంత మాత్రాన ప్రభుత్వానికి ఎగ్జిక్యూటివ్‌కి ఏ విధంగానూ లొంగి ఉండరు· లొంగి ఉండడానికి వీలులేదు· శాసనసభ శాసనసభ్యులను తయారుచేసి శాసనసభలో చర్చలకు ఉపయోగపడే ప్రాంగణం ఇది·

శాసనాలను తయారుచేసే పవిత్ర కర్తవ్యాన్ని ఏ మాత్రం ఇబ్బంది లేకుండా నీలబెట్టాలి· స్వతంత్రంగా ఆలోచించి చేయవలసిన కర్తవ్యం మనది· అటువంటి కర్తవ్య నిర్వహణలో ఇటువంటి దుష్టశక్తులు వచ్చి అడ్డుకుంటూ ఉంటే వాటిని ఎదిరించడానికి మనము, ప్రభుత్వం, ఎగ్జిక్యూటివ్ వారు సంపూర్ణ బాధ్యత తీసుకోవాలి· ఎగ్జిక్యూటివ్ అనేక పొంగులు కలిగినది అధ్యక్షుల వారికి సంపూర్ణ పరిరక్షణ కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది· ఇది పొచ్చరికగా గమనించి గుర్తెరిగి మెలుగుకోవాలి· శాసనసభలో శాసనసభ స్పీకర్ అక్కడ అవాంతరాలు వచ్చినప్పటికీ వారియొక్క స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని పరిరక్షించడంలో సిమగ్నమయి ఉండాలి· కాని ఆ లక్ష్మణ రేఖను దాటి అడుగు పెట్టి పరిస్థితిలోకి దిగిజార కూడదు· ఎగ్జిక్యూటివ్ తరపున గవర్నరుగారు, మరొకరు స్పీకర్‌కి ఆదేశాలు ఇవ్వకూడదు· ఇవ్వేగనక దానికి లబవంచి సంపూర్ణంగా ఆ ఆదేశాలను పాటించవలసిన బాధ్యత స్పీకర్‌గారికి లేదు· అది కూడదు· స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని కాపాడుకోవాలి· ఎన్నో వార్పుల చరు ఉన్నాము· ఎవరు నాయకులు, ఎవరు కాదనేది శాసనసభ నిర్ణయిస్తుంది· ఆ వార్పులు బయట వారి సమావేశంలో నిర్ణయిస్తాయి· ఆ పార్పుల తీర్మానాలను, వాటి రిపోర్టులను స్పీకర్ అర్థం చేసుకొని తమ శాసనసభ కర్తవ్యాలను ఉపయోగించుకుంటారు తప్ప వాళ్ళ అంత:కలహాలకు, అంతరంగిక అభిప్రాయభేదాలకు అతీతంగా స్పీకర్ ఉండాలి· అప్పుడే పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యంలో శాసనసభ స్వతంత్రంగా స్వతంత్రావ్యవస్థగా ఉంటుంది· ఎన్ని వత్తిడులలోనైనా చేయవచ్చు· సభ్యులు ఒకసారి స్పీకర్‌కాగానే రాజకీయపార్టీలో సభ్యత్వానికి రాజీనామా పెట్టాలి· ఒకసారి సంజీవరెడ్డిగారు పార్లమెంట్ స్పీకర్‌గా ఉన్నప్పుడు ఈ విషయమై నేను రాజీనామా చేసింది, చేయనిది కాదు, నా ప్రవర్తనల్లో మూడండి, అధికార పక్షానికి ఎప్పుడూ ఎక్కడా నేను ఆస్కారం ఇవ్వను, ఆ సభ్యుడిగా వ్యవహరించను, స్వతంత్రంగా ఉంటాను అనే మాటలు చెప్పారు· శాసనసభ స్పీకర్‌కూడా ఎన్ని రాజకీయ సంక్షోభాలు వచ్చినప్పటికీ ఒక స్వతంత్ర వ్యవస్థగా ఉండి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆదేశాలను, గవర్నర్ ఆదేశాలను విద్యుక్తధర్మంగా, విధిగా పాటించే కర్తవ్యం లేదు· ఏదయినా రాజకీయ వత్తిడులకు, కొన్ని కారణాలవల్ల కాస్త అటూఇటూ లక్ష్మణరేఖ దాటినట్లుగా కనిపించినట్లు ఉన్నప్పటికీ ప్రస్తుతం అది హైకోర్టులో చర్చనీయాంశం కాబట్టి నేను ఆ విషయానికి పోను· స్వతంత్రప్రతిపత్తిని కాపాడుకొనవలసిన బాధ్యత స్పీకర్‌మీద ఉంది· మనందరి మీద ఉంది· కాబట్టి స్పీకర్‌గారిని ప్రక్కదారిలో, అడ్డుదారిలో పొంసామార్గాన దౌర్జన్యంతో బెదిరించినవారికి పొచ్చరికచేసి అది సాధ్యపడదని తెలియచేయాలని, ప్రభుత్వ నిబ్బంది ద్వారా రక్షణ కల్పించి అటువంటివారిని అడ్డుకోవాలని మరొక్కసారి విన్నవిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

శ్రీమతి పి· భారతి (సత్తెనపల్లి):– అధ్యక్షా, ఈనాడు చాలా దురదృష్టకరమయిన సంఘటన జరిగింది· సిన్న అసెంబ్లీలో జరిగిన యుద్ధభూమి వాతావరణంపై బాధ్యులయిన వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకొనవలసి ఉండినది· ప్రభుత్వం కొంత ఉదాసీనవైఖరి అవలంబించినదని అనిపిస్తోంది· గౌరవసభ్యులు ముందు మాట్లాడినట్లు రాజకీయ అవగాహన లేక అంతకుముందు రకరకాల నేరాలకు, అలవాట్లకు పాల్పడిన అనేక కంట్రోల్ లేని శక్తులు

ఈనాడు రాజకీయాలలో ప్రవేశించాయి· రాజకీయాలను వ్యాపారంగా భావిస్తున్నారు· ఎన్ని ఎక్కువ నేరాలు చేస్తే, ఎంత ఎక్కువ అక్రమ మార్గాలతో సంపాదించగలిగితే అటువంటి వారికి అనేకపార్టీలోన్లు సీట్లు ఇవ్వడం జరుగుతోంది· దాని కారణంగానే వారు వారియొక్క వాస్తవ స్వేజాన్ని ఎక్కడ ప్రదర్శించాలో తెలియకుండా ఇక్కడ శాసనసభలో ఇటువంటి దుశ్చర్యకు వాల్పడుతున్నారు· మాబోటివారికి ఆందోళన, ఆశ్చర్యం కలుగుతోంది· ఇది చాలా ఉన్నత విలువగల సభగా మేము భావించాము· ఇక్కడకు వచ్చి ప్రజాస్వామ్యంలోని అనేక సమస్యలను తమ దృష్టికి తీసుకురావాలని మేము ఉంటాము· కాని ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత తమ వ్యక్తిగత పలుకుబడితో ఎంత ఎక్కువ అలజడి, ఆందోళన చేస్తే అంత ఎక్కువ పత్రికలలో వస్తుందని ఇప్పుడు టి·వి· ప్రోగ్రామ్‌లో వస్తుందని ఆ విధంగా చేస్తున్నారు· దీనిని ప్రజలు చూసిచూడనట్లు ఊరుకోవడం లేదు· ప్రజలు చాలా అప్రమత్తంగా ఉన్నారని గౌరవసభ్యులు గుర్తించాలి· ఇక్కడ జరుగుతున్న వికృత చర్యలను ప్రజానీకం గమనిస్తున్నారు· నాకు తెలిసినంతమటుకు శ్రీ ఎన్·టి· రామారావు మహోన్నత వ్యక్తి· స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటినుండి పాతుకుపోయిన కాంగ్రెస్ పార్టీని కూకటివేళ్లతో పెళ్లగించిన వ్యక్తి· ఆయనపట్ల గౌరవం ఉంది· ఇప్పుడు సానుభూతి ఉంది· ఆయనను ఎవరో ప్రక్కచారిలో పెట్టేస్తున్నారు కాని ఒక్కో అడుగు అథ: పాతాళానికి తీసుకువెళుతోంది· మొదటినుండి తీసుకున్న వెఖరి, అవలంబిస్తున్న విధానాలు ప్రజలకు మరింత దూరం చేస్తున్నాయి·

11·50 ఉ· అందుకని ఆయన పదవి లేకపోతే బ్రతకలేను అన్న వెఖరికి ఎప్పుడయితే వచ్చారో అప్పుడే ప్రజలు విశ్వాసం కోల్పోయారు· ఏ రాజకీయ అవగాహన లేని శక్తులు చేరాయి· ప్రజలపట్ల విశ్వాసం లేని, అవగాహన లేని, ప్రజా సమస్యలపట్ల అవగాహన లేని వ్యక్తులు ఆయన చుట్టూ చేరారు· అందుకని ఇటువంటి శక్తులు కల్పించే ఆలోచనతో ఆయన ఆ రకంగా ఆమోదించి పంపించడం అన్నది దురదృష్టకరం· ఆ విధంగా ఇవ్వాళ వారు వచ్చిన తీరు ఆ డ్రెస్సులు ఏమిటి? ఆ వేషాలు చూస్తుంటే ఇదేమయినా సినిమా సెట్టింగా? లేకపోతే ఇదేమయినా స్టూడియోనా? ఇది విధాన సభ· ఈ విధాన సభకు స్టూడియోకు వచ్చినట్లు వచ్చి నాటకాలు ఆడుతుంటే మేమందరమూ ఏమి చేయాలి ఇక్కడ? ఇవి కూడా ఫోటోలో బయటకు వస్తాయి అనుకుంటే ఎట్లా? ఆ నల్ల బట్టలేమిటి? ఆ పెయింటింగ్ ఏమిటి? ఏమిటి ఆ వికృత చేష్టలు, వికృత వేషాలు? ప్రజలలో ఏమి విలువలుంటాయి? ప్రజల ముందుకు వెళుతుంది· ఏమి విలువలుంటాయి? రేపు ఎవరికయినా సానుభూతి ఉంటే అది కూడా పడిపోయే పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది· ఇంకో వార్త ఆ మధ్య పేపర్లలో వచ్చింది· సెప్టెంబరులో విపరీతమైన వర్షాలు వస్తే, తుఫాను వస్తే ఆంధ్ర దేశం అంతా అల్లకల్లోలంలో ఉంటే ఆయన ఏమి మాట్లాడుతున్నారు? ఆయన పదవి పోయి నందుకు ప్రకృతి కూడా ఆయన మీద సానుభూతితో వికటవిందట· అందుకని చాలా సంతోషంగా ఉందిట· అసలు ఆలోచన ఉందా? ప్రజలకు ఎంత దూరం అయ్యారు? మైండ్ ఉండి మాట్లాడుతున్నారా? పత్రికలో ఆ వార్త ఎంత అలజడి కల్పించింది? ఆయనకు ఉన్న మెమరీ పోయింది? మెమరీ పోయిన మాట వాస్తవం· పోయినందువల్ల రాజకీయేతర శక్తి

మీద ఆధారపడ్డారు· ఆ పరిస్థితుల్లో మేము వామపక్షాలు మాకు రాజకీయాలున్నాయి· మాకు విధానాలున్నాయి· అందుకని మేము ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించడానికి మెజారిటీ ప్రజలు ఇచ్చిన విశ్వాసంతో చంద్రబాబునాయుడు వెనుక వచ్చాము· ఆ మెజారిటీ చంద్రబాబు నాయుడికి ఆయన కల్పించినదే· ఆయన స్వయంకృతాపరాధమే· నాకు అధికారం లేకపోతే అసలు గవర్నమెంటు రద్దు చేయండి అన్నప్పుడు ఎక్కువ మంది ప్రజాప్రతినిధులు అప్పుడు ఇటు వచ్చారు· గవర్నమెంటుని రద్దు చేయడానికి ఇష్టం లేక ప్రజాప్రతినిధులు ఆందోళనతో ప్రజలు ఇచ్చిన తీర్పుతో మళ్ళీ తిరిగి కాంగ్రెసుకు ఎక్కడ అవకాశం కల్పించినట్లు అవుతుందో అని చంద్రబాబునాయుడిని నాయకుడిగా ఎన్నుకుంటూ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటే చేయమని అన్నారు·

అలాగే గవర్నరుగారి మీద అబద్దాలు, అవవాదులు ప్రచారం చేయడం ఆయన దగ్గరున్న రాజీనామా పత్రాన్ని ఆయన ప్రమేయం లేకుండానే లాక్కెళ్ళారట· రాజీనామా పత్రం ఎక్కడనుంచి వచ్చింది? రాజీనామా పత్రం ఆయన రాస్తేనే వచ్చిందా, లేకపోతే ఎక్కడినుంచి వచ్చింది? ఈ రకమైన అబద్ధాలతో కూడిన ఆలోచన ఆయనకు ఉందా? అందుకని ఆయనను అవహించిన శక్తి రాజకీయ ప్రయోజనం కాని, అవగాహన కాని, ప్రజలపట్ల అవగాహన కాని లేని శక్తి· మొట్టమొదట తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు విమర్శ చేస్తుంటే ఆయన తరఫున నేను మాట్లాడాను· వ్యుద్ధిపోయాడు, పెద్ద వాడైపోయాడు ఆయనకు ఆలంబన కోసం వివాహం చేసుకుంటే మీకేమిటయ్యా అని మాట్లాడాము· ఇవ్వాళ చూస్తుంటే ఇంత వికృత మార్గం అనుసరించి ఏ నాయకుడు కాని, ఏ రాజకీయ పార్టీ నాయకుడు కాని, ఏ అవినీతిపరుడు సాధించని ఆర్థిక వనరులు ఆమె సమీకరించింది· ఇంత తక్కువ కాలంలో అంటే ఆయనకు అసలు తెలియకుండా ఉన్నదా? భజన పరులకు ఎవరికీ తెలియకుండా ఉందా? ఎందుకు చేస్తున్నారు ఈ భజనలు· దేనికీ భజనలు? పూచిక పుల్లలుగా, చీపురు పుల్లలుగా లెక్క కడుతుంటే అయినా సరే పడిఉంటాము మీ కాళ్ళ దగ్గర అంటే వ్యక్తిత్వం ఏమి ఉన్నది? రాజకీయాలకు ఏమి విలువ ఉన్నట్లు? చీపురు పుల్లలుగా, పూచిక పుల్లలుగా మీ పాదాల క్రింద వేసుకుని ఊడ్చుకోమ్మా అని చెప్పి మరింత విశ్వాసం పొందడానికి అని చెప్పి, గురు భక్తిని ఆ విధంగా ప్రదర్శించడానికి అసెంబ్లీని కూడా ఉపయోగించుకుంటూ ఉంటే మేము అందరమూ ఏమి చేయడానికి? వాళ్ళు రాజకీయ గుండాలుగా దుర్వినియోగం చేస్తుంటే, టెంను ఈ విధంగా దుర్వినియోగం చేస్తుంటే – కాంగ్రెస్ సంస్కృతిని పుణికి పుచ్చుకుని ఆ రకమైన వికృత చర్యలు ఇక్కడ ప్రదర్శిస్తుంటే మాకు చాలా ఆందోళనగా ఉంది· వారికి చాలా మేలు కలుగచేస్తున్నారు· వారికి పని లేకుండా చేస్తున్నారు·

శ్రీ కె· బాపిరాజు:– అధ్యక్షా····

శ్రీమతి వి· భారతి:– బాపిరాజుగారూ, వ్యక్తిగతంగా ఎవరినీ అనడం లేదు· మీరు చాలా నిజాలు మాట్లాడతారు· మీ పట్ల నాకు చాలా గౌరవం ఉంది· ఒకరిని గురించి

మాట్లాడడం లేదు· కాంగ్రెసు సంస్కృతి తప్ప మరొకటి కాదు· ఆ సంస్కృతి ఇక్కడి నుంచే వచ్చిందని, ఆ సంస్కృతి కాంగ్రెసుది తప్ప సి·పి·ఐ· ది సి·పి·ఐ·(ఎం) ది, వామ పక్షాల సంస్కృతి అది కాదని చెబుతున్నాను· వోడియం దగ్గరకు వెళ్ళి మైకులు విరగ కొట్టినది మీరు కాదా గతంలో? మీకు పని లేకుండా వారు తీసుకున్నారు· ఇటువంటి సమస్యలతో పని లేకుండా, ప్రజా సమస్యలతో పని లేకుండా ఆ రకమైన వైఖరిని అవలంబిస్తున్న వారిని మళ్ళీ తిరిగి శాసనసభలో అడుగు పెట్టడానికి వీలు లేకుండా ప్రభుత్వం ఏమయినా చర్య తీసుకుంటుందా?

ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? గుండా చర్యల క్రింద కేసు పెట్టండి· కేసులు నమోదు చేసి నేరస్థులుగా పరిగణించాలి తప్ప వారిని గౌరవం కలిగిన సభ్యులుగా ఈ హౌసులో ప్రవేశ పెట్టినట్లయితే మాకు వారికీ తేడా ఏమి ఉంటుంది· ప్రజా ప్రతినిధులుగా ఉండి బయటకు వెళితే అనేక డిపార్టుమెంటులు మమ్ములను గౌరవిస్తాయి· లక్షల మంది తీర్పు ఇచ్చారు, మిమ్ములను ఎన్నుకున్నారని మాకు గౌరవం ఇస్తారు· అందుకని వారిని, మమ్ములను ఒకే గాటన కడితే మాకు ఏమి విలువలుంటాయి? అందుకని ఆ పార్టీ ఉక్కోషం పట్టలేక ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించండి అంటే 1984 లో పరి రక్షించాము· అప్పుడు నిజమైన వెన్నుపోటు పడింది· అనాడు నిజమైన వెన్నుపోటు· ఇవ్వాళ వెన్నుపోటు కాదు, గుండెపోటు కాదు, ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేస్తుంటే ప్రజా ప్రతినిధులుగా, మెజారిటీ ప్రజా ప్రతినిధులు ఇచ్చిన తీర్పును బలపరిచాము· ప్రజల విశ్వాసాన్ని మేము బలపరచాము· అంతేకాని ఏదో స్వప్రయోజనం కోసం కాని, 4 సీట్ల కోసం కాని కాదు· ఎన్·టి·ఆర్· బొమ్మ పెట్టుకుని గెలిచారని మాట్లాడడం ఏ మాత్రం రాజకీయ అవగాహన లేకుండా మాట్లాడే మాటలు, చౌకబారు మాటలు· మేము ఎవరి బొమ్మా పెట్టుకుని గెలవవలసిన అవసరం లేదు· మాకు రాజకీయ చరిత్ర ఉంది· నిజాయితీలో రాజకీయ చరిత్ర కలిగిన వాళ్ళం· ప్రజలు మమ్ములను చూసి వోట్లు ఇచ్చారు· బొమ్మను చూసి ఇవ్వలేదు· అయితే ఒక అవగాహన ఉంది· శక్తివంతమైన, కుటిల నీతి కలిగిన కాంగ్రెసును ఓడించే దానికి ఇతర శక్తులను కలుపుకునే దానిలో మేము కలిసిన మాట వాస్తవం· అందుకొరకే కాని మాకు ఏమీ లేకుండా ఒక బొమ్మను పెట్టుకుని గెలవవలసిన అవసరం లేదు· బొమ్మను చూపి గెలిచిన వారే పూచిక పుల్లలు, చీపురు పుల్లలు అన్నా కాళ్ళూ వేళ్ళూ పట్టుకుని వేళ్ళాడుతున్నారు· మేము ఆ రకమైన బొమ్మ పెట్టుకుని గెలిచిన వాళ్ళం కాదు· మేము అనేక చోట్ల అనేక వేల వోట్లు వేయిస్తే వారి వోట్లు కొన్ని మాకు పడి ఉంటాయి· బహిరంగ సభలలో ప్రజల ముందుకు వెళ్ళినప్పుడు ఎన్·టి· రామారావుగారు ద్రోహం చేశారు, వామ పక్షాల వారు కూడా చంద్రబాబు భజన చేస్తున్నారని అవగాహన లేకుండా మాట్లాడారు· చౌకబారుగా మాట్లాడుతున్నారు· చౌకబారయిన ప్రకటనలు, చౌకబారయిన ఉపన్యాసాలని ఈ సభా ముఖంగా హెచ్చరిస్తున్నాను· మా విలువలతో మేము గెలిచాము· మా విలువతో మేము ప్రజల దగ్గరకు వెళతాము· మేము ఏ రకమైన అవినీతితో ఈ స్థానాన్ని అడ్డం పెట్టుకుని వెళ్ళం· ఏ రకమైన అవినీతికి పాల్పడి వెళ్ళమని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను· ఇవ్వాళ స్పీకర్‌గారి మీద దాడి జరిగింది· స్పీకర్ ఇంటి మీద జరిగిన దాడి, ఇంత మంది

ప్రజా ప్రతినిధుల ముందు స్పీకర్‌గారి మీద సిన్నటి చర్యలు ఇటువంటి వికృత చర్యలు అరి కట్టడానికి తీవ్రమైన పద్ధతిలో చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను·

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– రఘురాంగారు మాట్లాడండి·

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, మాకు అవకాశం ఇవ్వండి·

శ్రీ డి· నాగేందర్:– ఇదేమిటి సర్, మాకు అవకాశం ఇవ్వండి·

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– గట్టిగా అరవకండి· మీకు అవకాశం ఇస్తాను· ప్లేస్ కూర్చోండి· రఘురాంగారు మాట్లాడిన తరువాత ఇస్తాను·

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:– మర్యాదేనా మీది? మంచిగా ప్రవర్తించండి కొద్దిగా· ఏమిటి ఇది· ఫ్లోర్ లీడర్‌ని నేను నిలబడినప్పుడు ఇలాగేనా మాట్లాడడం? వాళ్లకు మర్యాద లేదు· మీకూ మర్యాద లేదు, అన్నట్లు ప్రవర్తిస్తే ఎలా? మాకు అవకాశం ఇవ్వండి·

శ్రీ ఎన్· రఘురాం (జగ్గయ్యపేట):– అధ్యక్షా, ఇవ్వాళ పొద్దున జరిగిన ఈ సంఘటన నిజంగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజాస్వామ్య చరిత్రలోనే మచ్చగా మిగిలి ఉంటుంది·

(అంతరాయం)

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:– డెప్యూటీ స్పీకర్‌గారి మీద ఆరోపణ ఏమిటి?

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:– దయచేసి మాకు ఒక నిముషం ఇవ్వండి·

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– తరువాత ఇస్తాను· కూర్చోండి·

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:– స్పీకర్‌గారి పైన అన్యాయం జరిగింది అని మాట్లాడుతున్న దానిపైన, డెప్యూటీ స్పీకర్‌గారి పైన ఆ విధంగా మాట్లాడటం – అదేమి పద్ధతి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– రఘురాంగారు మాట్లాడిన తరువాత ఇస్తాను· మీరు కూర్చోండి·

12·00 మ· | శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:– అధ్యక్షా, స్పీకర్‌పైన జరిపిన దాడి మీద మేము బాధతో అడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్ ఇచ్చాము· స్పీకర్‌పైన దాడిని మా పార్టీ ఖండిస్తున్నది· స్పీకర్‌గారి పైన ఎం·ఎల్·ఏలు దాడి చేసినది కానీ ఇంకా వేరే అన్ సోషల్ ఎలిమెంట్స్ పైన కానీ ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ పట్టించుకోకుండా ఉన్నదనే ఉద్దేశ్యంతోనే మొదలే మేము

అడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్ ఇచ్చి, దానిని ఖండించడం జరిగింది· అయితే వామ పక్షాల తరఫున సి·పి·ఎం· ఎం·ఎల్·ఏ· భారతిగారు మాట్లాడుతూ కాంగ్రెస్ పార్టీ సంస్కృతి అని చెప్పడం జరిగింది· ఎన్·టి· రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు చంద్రబాబునాయుడుగారిని ఎంత పొగిడారో అంతకన్నా ఎక్కువగా వీళ్ళు ఎన్·టి· రామారావుగారిని పొగిడారు· ఆయనను తలపెన్న పెట్టుకోవడం జరిగింది· ఇప్పుడు ఎన్·టి· రామారావుగారి వర్గంలో వున్న వాళ్ళు అవినీతిపరులు, చంద్రబాబునాయుడుగారి వర్గంలో వున్న వాళ్ళు నీతిపరులు అని చెప్పడం జరుగుతూ వున్నది· వారు ఏ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చినా కూడా మాకు ఇద్దరు ఒక్కటే· వామపక్షాలు కూడా ఒక్కటే· పొద్దున ఎర్రునాయుడుగారు మాట్లాడుతూ సి·పి·ఎం· వాళ్ళు మా కాళ్ళు పట్టుకుని, రామారావుగారి పేరు చెప్పుకుని గెలిచిన వాళ్ళు, ఈ రోజు మా మీద తిరగబడుతున్నారు అంటే అప్పుడు ఏమీ మాట్లాడలేదు· నేను వారికి రిక్వెస్ట్ చేసేది ఏమిటంటే వారికి ఏదయినా వుంటే వారిని, వారిని మాసుకోమనండి· ఎన్·టి· రామారావు గ్రూప్ వాళ్ళు కానీ, చంద్రబాబునాయుడుగారి గ్రూప్ వాళ్ళు కానీ వారి పార్టీ లెవల్‌లో మాట్లాడుకోమనండి· మాది 110 సంవత్సరాల చరిత్ర గల పార్టీ· మా పార్టీ జోలికి వస్తే మంచిది కాదు·

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి:– అధ్యక్షా, వారిని ఎవరు దూషించలేదు· వారు అర్థం చేసుకోవాలి· కాంగ్రెస్ సంస్కృతి అన్నారు అంతే· ఆయన ఇంత తిన్నారు, ఈయన ఇంత తిన్నారు అని పొద్దుటినుంచి శాసనసభలో చెప్పుకున్న వాళ్ళు వీరే· అలాంటి సంస్కృతి మంచిది కాదని ఆమె చెబితే భుజాలు తడుముకోవడం ఎందుకో నాకు అర్థం కాలేదు భుజాలు తడుముకోవద్దని ఆమె చెప్పింది· కొందరు చెడ్డ వాళ్ళు, కొందరు మంచి వాళ్ళు అని చెప్పలేదు· ఈ సంస్కృతి మంచిది కాదని చెప్పింది· అది గుర్తు పెట్టుకోవలసిన అవసరం వున్నది·

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:– వారే కనబడకుండా తిన్నారు·

శ్రీ ఎన్· రాఘవరెడ్డి.– కనిపించి తిన్నామో, కనబడక తిన్నారో అది చూసే ప్రజలు మనలను దించినది· అది గుర్తుపెట్టుకోవాలి·

శ్రీ ఎన్· రఘురాం:– అధ్యక్షా, ఇవాళ జరిగిన సంఘటన మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజాస్వామ్య చరిత్రలోనే ఒక మచ్చగా మిగిలిపోతుందని నేను భావిస్తున్నాను· ఇవాళ పొద్దున నేను కొంచెము ఆలస్యంగా సభకు రావడం జరిగింది· నేను బయలుదేరుతున్న సమయంలో నా దగ్గరకు కొందరు మిత్రులు వచ్చి ఎన్·టి· రామారావుగారి హిమాయత్ నగర్ తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యాలయంనుంచి నాలుగయిదు వందల మంది ఆందోళనగా పరుగెడుతున్నారని చెప్పారు· పైదర్‌గూడలోని చంద్రబాబునాయుడుగారి కార్యాలయానికి

ఏ కారణంగానో దౌర్జన్యంగా వస్తూ వున్నారేమో అని నేను ఊహించాను· కానీ మధ్యలో వున్న స్పీకర్‌గారి ఇంటి మీదికి దౌర్జన్యంగా వెళ్ళి ఈ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకే విఘాతం కలిగే విధంగా అంత ఘాతుకంగా వ్యవహరిస్తారని నేను ఊహించలేకపోయాను· నిజానికి సిన్న కానీ, ఇవాళ కానీ ఈ సభలో ఎన్·టి· రామారావుగారి, మద్దతుదారులు జరిపిన దౌర్జన్యకాండను ఈ సభలో వున్న ప్రతి ఒక్కరు ఖండించి తీరాలి· దానికి తగిన విధంగా శిక్ష వుండవలసిన అవసరం వున్నది· మనం వెనుకటికి ఆలోచించినట్లయితే నిజానికి ఇక్కడున్న వాళ్లలో చాలా మంది ఎన్·టి· రామారావుగారి మాట తీరు పట్ల, లేక ఆయన ప్రజలకు చెప్పే విధానం పట్ల మొదట్లో ఆకర్షితులమయిన మాట వాస్తవమే· కానీ ఆ తరువాత, తరువాత గమనిస్తూ ఉంటే అందులో ఆయన వాస్తవం కన్నా నాటకీయత ఎక్కువగా వుండడం, అనవసరమైన ఆవేశాన్ని ప్రదర్శించడం ఇవన్నీ గమనిస్తూ వచ్చాము· ఆయనలో వుండే బలహీనతల కారణంగా కొన్ని సంఘటనలు జరిగాయి· ఇంతకుపూర్వం కూడా అనేక రకాల సంఘటనలు జరగడం కూడా మనం చూశాము· అది ఈ రోజున చివరకు ఈ విధంగా ఈ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకే వున్నత స్థానం ఇవ్వవలసిన స్పీకర్ మీదనే ఉన్మాదకరమైన, మతి స్థిమితం కోల్పోయిన చర్యగా పరిణమిస్తుందని మేము ఊహించ లేకపోయాము· వెనుకటికి యూరప్‌లోను, జర్మనీలోను ఫ్రాజ్ఞులైన నిరంకుశులు అని వుండే వారు· మరి ఈయనలో ఎన్ని బలహీనతలు వున్నా కొంత ప్రాజ్ఞత్వం వున్నది, అది ప్రజలకు మేలు చేస్తుందేమో అని మేము ఊహించాము· ఈ ఏడు సంవత్సరాలు ఆయనకు విశేషమైన రీతిలో ఈ ఆంధ్రదేశ ప్రజలు మద్దతు పలకడం జరిగింది· ఎంతో కొంత మేరకు అభివృద్ధి జరిగిందని మనందరం అనుకుంటున్నాము· ఇక్కడున్న ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా చెబుతున్నారు· కానీ చివరకు ఆయనలో వున్న బలహీనత ఈ రాష్ట్రాన్ని ఒక విచ్ఛిన్నకరమైన, విధ్వంసకరమైన పరిస్థితికి లోను చేస్తున్నది· అది ఈ రోజున కనబడుతున్న వాస్తవం· వెన్నుపోటు అని అంటున్నారు· నిజానికి ఇది వెన్నుపోటు కాదు, స్వయం కృతాపరాధం· మనం ఆలోచించినట్లయితే 1984వ సంవత్సరంలో ఆంధ్ర దేశ ప్రజలు యావత్తు కూడా ఆయనకు మద్దతుగా నిలిచి ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకే అధికార పీఠమైన ముఖ్యమంత్రి స్థానంలో ఎన్·టి· రామారావుగారిని కూర్చోబెట్టడం జరిగింది· ఆ రోజున అనంతపురం జీల్లాలో 18 మంది ఆత్మాహుతి చేసుకున్నారు· ఆత్మాహుతి అనుకోండి, పోలీసు కాల్పులు అనుకోండి ఏదయినా ఎన్·టి· రామారావుగారిని ముఖ్య మంత్రి స్థానంలో కూర్చోబెట్టడం కోసం చేసుకున్నారు· కానీ మొన్నటికి మొన్న జరిగింది ఏమిటంటే ఆగస్టు 30వ తారీఖున ఆయన పదవినుంచి తొలగించబడ్డాడో లేకపోతే చంద్ర బాబునాయుడుగారి పక్షాన ఎక్కువ మంది మద్దతు పలుకుతున్నారనో, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకే తీరని అవమానం జరిగిందని ప్రజలకు తెలియచెప్పి హైదరాబాద్ పట్టణాన్ని ముట్టడించమన్నారు· కానీ ఒక్కడంటే ఒక్కడు కూడా ఇక్కడకు రాని పరిస్థితిని ఆయన మరిచిపోతున్నారు· ఆ నాటకీయతను, ఆ ఆవేశపు మాటలను ప్రజలు నమ్ముతారని ఆయన భావిస్తున్నారు· కానీ ఇది ఎల్లకాలం జరగదనే వాస్తవాన్ని గమనించాలని నేను కోరుతున్నాను· అందుకనే ఈ రోజున ఆంధ్రదేశ ప్రజలు యావత్తు ఎన్·టి· రామా రావుగారి పట్ల పూర్తి వ్యతిరేకతతో వున్నారు అనే వాస్తవాన్ని తెలుసుకోలేకపోతే ఇంకా

అధ:పాతాళానికి క్రుంగి పోవలసి వస్తుందనేది ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం వున్నది· ఏది ఏమయినా ఈ రోజున స్పీకర్‌గారి ఇంటిమీద జరిగిన సంఘటన, అలాగే సిన్న హౌస్‌లో స్పీకర్‌గారి మీద జరిగిన దాడి, ఇవాళ హౌస్‌లో జరుగుతున్న సంఘటనలను చూస్తూ ఊరుకోవడానికి వీలులేదనే మాట తెలియచేస్తూ, అలాంటి చర్యలకు పాల్పడిన వారి పట్ల తీవ్రంగా చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నదని తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:– టీ విరామం కోసం సభను 15 నిముషములు వాయిదా వేస్తున్నాను·

(15 నిమిషముల పాటు టీ విరామ కోసం సభను మ 12–10 నిమిషములకు వాయిదా వేయడమయినది)

(టీ విరామ సమయానంతరం తిరిగి సభ మ· 1·20 గం·లకు సమావేశమైనది)

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

శ్రీ కె· ఎర్రన్నాయుడు:– అధ్యక్షా, ఈరోజు కూడా ఎందుకు సభాపతిగారి ఇంటి మీద ఎన్·టి· రామారావుగారి వర్గము, సభలో చేస్తున్నటువంటి అనుచితములు సభాపతి శాసనసభ సమావేశాలకు రాకుండా అడ్డుపడడం, ఎటాక్ చేయడం జరిగింది· మొన్న ఆగస్టులో జరిగినది, సెప్టెంబరులో జరిగిన పరిణామాలను మరొకసారి సభాప్రస్తావిస్తే తెస్తున్నాను· ఆరోజు స్పీకర్‌గారి ఇంటి మీద దాడి చేయడం, ఈరోజు జరిగితే యివన్నీ చూస్తుంటే, ఈరోజు ప్రజాస్వామ్యానికి గొడ్డలిపెట్టు అని చెప్పాలా లేక వ్యంగ్యంగా తెస్తున్నానా· ఈరోజు భారత రాజ్యాంగం కల్పించినటువంటి స్వతంత్ర, ప్రతిపత్తిని, శాసనసభ యొక్క గౌరవాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రతి ఒక్కరికి వున్నది· ఈ రోజు భారతదేశంలో ప్రతి పౌరునికి స్వేచ్ఛా స్వతంత్రాలున్నాయి· శాసనసభ పిలుపునిచ్చి ఏ కార్యక్రమాలు చేసుకున్నా సరే అభ్యంతరం పెట్టే వారము మేము· కాని, భారత రాజ్యాంగం, ఆర్టికల్ 194 ప్రకారం యీ శాసనసభకు కొన్ని ప్రివిలేజస్ వున్నాయని ఆ సంగతి గుర్తుచేయాలనే సభాదృష్టికి తెస్తున్నాను· వారి తాలూకు పరిస్థితి చూస్తున్నాము· ఆగస్టునుంచి నేటివరకూ కూడా జరిగిన పరిణామాలు ఒకసారి పరిశీలన జరిపితే ఆ రోజు శాసనసభలో ఎన్·టి· రామారావుగారు స్వయంగా వచ్చి, నేను రాజీనామా చేశాను నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వండని చెప్పి పదేపదే స్పీకరుగారిని కోరినటువంటి సంగతి యీ శాసనసభలో రికార్డులో వున్న సంగతి మనకు తెలుసు· కొద్దిరోజుల తరువాత రాష్ట్ర గవర్నరు ఎవరు అయితే యీ భారత రాజ్యాంగాన్ని కాపాడేటటువంటి వారు; గవర్నరు వ్యవస్థను కించపరచే విధంగా నేను అపస్మారక స్థితిలో వున్నప్పుడు నాదగ్గరనుంచి లాక్కుపోయారని అన్న సంగతి మీకు తెలుసు· భారతరాజ్యాంగానికి మూల

స్థంభాలు సూత్రాలు ప్రజల తీర్పును గౌరవించడం, మెజారిటీని గౌరవించడం అని నాకు తెలిసినటువంటివి· ఈరోజు శాసనసభ ఎన్నికలు తరువాత ఎన్·టి· రామారావు తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులందరు కూడా ముఖ్యమంత్రిగా ఎంపిక చేశారు వారి మీద విశ్వాసం సన్నగిల్లి పార్టీలో వున్న అనేక కారణాల దృష్ట్యా ఆయనను లీడర్‌గా దించివేసి శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడును తెలుగుదేశం పార్టీ లెజిస్లేచరు లీడర్‌గా, రాష్ట్ర ముఖ్య మంత్రిగా చేయడం జరిగింది· మెజారిటీ ప్రూవ్ అయింది· మిత్రపక్షాలు, అన్నిపక్షాలు సహకరించాయి· ఆరోజు శాసనసభలో బలపరీక్ష జరిగినపుడు ఎవరు కూడా అవోట్ చేయనటువంటి సంగతి ఈ శాసనసభ రికార్డులోని వున్నది· కాబట్టి, ఈరోజు ప్రజాస్వామ్య విలువలకు తిలోదకాలు యిచ్చి, ప్రజాస్వామ్యం మీద నమ్మకం లేకుండా రోజూ ఒక విధంగా చేయడం, యీ స్వతంత్రప్రతిపత్తి కలిగిన వ్యవస్థను కించపరచే విధంగా రూపకల్పన చేసి యీ విధంగా అక్రమాలు కొంతమంది ప్రలోభాలతో యీ విధంగా చేయడం సహించరాని విషయం· ఇప్పటికే యీ స్వతంత్రప్రతిపత్తిగల వ్యవస్థ మీద ప్రజలకు నమ్మకం సన్నగిల్లుతున్నది· యీ పరిస్థితుల్లో హుందాతనాన్ని, గౌరవాన్ని పెంచవలసిన అవసరం వున్నది· శాసనసభలో, రాష్ట్రం మొత్తం మీద శాసనసభ్యులను కాపాడేది శాసన సభాపతే· ఈ రోజు ఎం·ఎల్·ఏలను అరెస్టుచేసినా, ఏది అయినా సరే జరిగేది స్పీకర్‌గారు మాకు తెలియచేస్తారు· కాని, యీరోజు శాసనసభకు మూలస్థంభము అయిన దీనికి స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కలిగిన అధ్యక్షుని మీదనే యిటువంటి ఎటాక్స్ జరగడం బాగాలేదు· ఈ శాసన సభను నడపడానికి వస్తున్న స్పీకరుగారిని అడ్డగించడానికి, దాడిచేయడానికి పురికొల్పడం అనేది ఎవరు కూడా సహించరానిది· అన్ని రాజకీయ పక్షాలు ఎడ్వర్టైమెంట్ మోషన్ యిచ్చి దీనిమీద చర్చించినందుకు వారికి హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు యీ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను· మనకందరికీ తెలుసు – 1983లో అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నారు· తరువాత చెన్నారెడ్డిగారు మరియు ఎంతో మంది ముఖ్యమంత్రులుగా వున్నారు· యీరోజు ప్రజల తీర్పును శిరసావహించడం జరిగింది· ఎన్నికల్లో గెలిచి రాష్ట్ర శాసన సభకు వచ్చిన విధానాలను, సంఘటనలను చూశాము· 'నేనే ముఖ్యమంత్రిని' అంటున్నారు· రాజ్యాంగానికి యిచ్చే గౌరవం అదా అని మనవిచేస్తున్నాను· ఈరోజు నేషనల్ ఫ్రంటు అధ్యక్షునిగా వుండి, 7 సంవత్సరాలు పరిపాలించిన ముఖ్యమంత్రి యీరోజు, నిన్న ముఖ్యమంత్రిగా ప్రకటించుకుంటే వారి రాజ్యాంగం వేరే ఏదైనా వుందాయని మనవి చేస్తున్నాను· మనమందరం ఆలోచించాలి· ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌కు రాజ్యాంగ ప్రతిపత్తి కలిగిన దానికి గౌరవం యివ్వకపోతే యీ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ మంటగలిసే అవకాశం వుంటుందని మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను· ఈరోజు మెజారిటీ డెసిషన్ వున్నది· మీకు తెలుసు· ఈ రోజు గ్రామాల్లో సమాచారం వుంది· కోర్టు ఏదో తీర్పు ఇవ్వబోతున్నది· యీ రోజు ప్రభుత్వం చేసిన నిర్ణయాలు, ఏ కార్యక్రమాలు అయినా ఫ్రీజ్ చేస్తున్నటువంటివి కూడా కోర్టులు బలపరుస్తున్నాయి· కాని, శాసనసభ్యులు, ప్రజాస్వామ్యవాదులు గ్రామాలకు వెళ్లి మేము చేసింది చెప్పుకోటు విధానం అయితే చెప్పమనండి· ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు· 1984లో సంక్షోభం వచ్చింది· ఈ శాసనసభలో ఎంతోమంది శాసనసభ్యులున్నారు; మిత్రపక్షాల వారున్నారు ఆరోజు· నెల రోజులు కూడా ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణ పేరిట తిరిగి ఆరోజు

ఎన్·టి· రామారావును మళ్లీ ముఖ్యమంత్రిగా చేయడానికి అహర్నిశలు కృషిచేసిన వారున్నారు· ఆ రోజు జరిగిన వెన్నుపోటు గురించి ఏమంటారు అని మనవిచేస్తున్నాను·

1·30 | వారికి మంచి జరిగితే ఏమీ మాట్లాడరు· వారికి నష్టం జరిగితే దౌర్జన్యానికి
మ· | దిగుతారు· వారి స్వయంకృతాపరాధం వల్ల, కొన్ని శక్తులను లొంగిపోయి పదవిని కోల్పోవడం జరిగితే, వీరందరినీ వెన్నుపోటుదారులుగా చిత్రీకరించడం నిజంగా శోచనీయం· ప్రజాస్వామ్యంలో మెజారిటీ నిర్ణయానికి కట్టుబడి వుండవలసి వుంటుంది· సింగిల్ ఓట్‌తో గ్రామ పంచాయతీలకు సర్పంచ్‌లు అవుతున్నారు· అది భారత రాజ్యాంగం ప్రజాస్వామ్యానికి యిచ్చిన స్ఫూర్తి· కాబట్టి మెజారిటీ శాసనసభ్యుల నిర్ణయాన్ని కాదని స్వయంప్రతిపత్తి కలిగిన ఈ వ్యవస్థ మీద పెత్తనం చెలాయించలేరు· శాసనసభ్యుల మెజారిటీ ఎవరికి వుంటుందో వారే నాయకునిగా వుంటారు· వారే రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా వుంటారు అని మనవిచేస్తున్నాను· పెద్దలు రాజేశ్వరరావుగారు, వీరల్‌రెడ్డిగారు, వంకా సత్యనారాయణగారు మాట్లాడారు· వారు (శ్రీ ఎన్·టి· రామారావు) భ్రమలో వున్నట్లుగా చెప్పారు· ఇంతకు ముందు గౌరవసభాపతులు యిచ్చిన రూలింగ్స్ వున్నాయి· ఇలా కార్డ్స్ పెట్టుకోవద్దు అని మందలించడం జరిగింది· ఇది మంచి విధానం కాదు· మనలను మనం కించపరచుకున్నట్లు అవుతుంది అని సభాపతిగారు యిచ్చిన రూలింగ్స్ కూడా వున్నాయి· అప్పుడు కూడా వారంతా శాసనసభ్యులుగా వున్నారు· ఇప్పుడు అదంతా మరచిపోయి ప్రవర్తించారు· సామాన్యపౌరుల కంటే ఎక్కువ రక్షణ మనకు ఇక్కడ వుంది· శాసనసభకు స్వతంత్రప్రతిపత్తి వుంది· ఈ నాలుగు గోడల మధ్యన ఏమి మాట్లాడినా రాజ్యాంగం రక్షణ కల్పిస్తుంది· బయటకు వెడితే సామాన్య మానవుడు, ముఖ్యమంత్రి అందరూ సమానులే· అటువంటి శాసనసభను గౌరవించి, ప్రజలు సభ్యులుగా ఎన్నుకొని మనలను ఇక్కడకు పంపారు· ఇది ప్రజలు ఆదరించి, అభిమానించిన వ్యవస్థ· ఈ గౌరవాన్ని మనం నిలబెట్టుకోవాలి· ఏవయినా యిస్యూస్ వుంటే వాటి విషయంలో పోరాటం చేయాలి· ముందుకుపోవాలి· ఈనాడు అనేక సమస్యలు మన రాష్ట్రంలో వున్నాయి· ఈనాడు ఎంతో ఉన్నతమైన, విలువైన కాలాన్ని, డబ్బును ఖర్చుపెట్టి, ఈ రాష్ట్రానికి మేలు చేస్తారని, అన్ని రాజకీయ పక్షాలు శాసనసభ సమావేశాలు పెట్టుకొని, ప్రజలకు ఎంతో మేలు చేయాలనే తపనతో వున్నాయి· అటువంటిది, ప్రతి రోజూ వ్యాసీడింగ్స్‌ను అడ్డుకొని, విలువైన కాలాన్ని పూర్తిగా భగ్నం చేసి ఒక్క సమస్య మీద కూడా డిస్కషన్స్ జరగకుండా కార్యక్రమాలు వారు చేస్తున్నారు· అరోజు 'శాసనసభ మీద దాడి చేయండి' అని వారు (శ్రీ ఎన్·టి· రామారావు) అన్నారు· 'శాసన సభను చుట్టుముట్టండి' అన్నారు· ప్రజాస్వామ్యానికి సూత్రాలు యివా? ఈ ప్రపంచ చరిత్రలో ఏ ప్రజాస్వామ్య దేశంలో అయినా, ప్రజాస్వామ్యం మీద గౌరవం వున్నవారు ఎవరయినా సరే, అత్యున్నతమైన శాసనసభను చుట్టుముట్టండి అని అంటారా? ఏ నాయకుడైనా ఆ విధంగా ప్రవర్తిస్తాడా? ఈ విషయాలను తమద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను· అరోజు స్టేట్‌మెంట్స్ యిచ్చారు· 'ఈనాడు' 'జ్యోతి' డైలీ పేపర్‌లో వచ్చింది· నిరసనగా ఎన్·టి· రామారావు జనసమీకరణ' అని వచ్చింది· స్పీకర్‌గారికి నిరసన తెలియజేయాలని, విధి నిర్వహణ చేయకుండా జన సమీకరణ చేసి, కార్యక్రమాలు చేయాలని పార్టీ నాయకుడు క్యాటగారికల్‌గా స్టేట్‌మెంట్ యిచ్చారు· ఈనాడు పేపర్‌లో వచ్చిన

స్టేట్‌మెంట్, స్పీకర్‌గారి ఇంటివద్ద జరిగిన పరిణామాలు మానినట్లయితే వారి యింటెన్షన్ ఏమిటనేది స్పష్టంగా కనబడుతోంది· ఈరోజు ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సు పెట్టారు· నోటీసు యిచ్చి నప్పటికే మాకు అవకాశం యివ్వలేదు అని చెప్పారు· స్పీకర్‌గారికి ఏ రాజకీయ పక్షమైనా ఒకటే· మనం యిచ్చిన నోటీసులు ప్రతి రోజూ చదువుతున్నారు· ప్రతి రోజూ వివిధ విషయాల మీద ఎంతోమంది సభ్యులు ఎడ్జర్న్‌మెంట్ మోషన్స్ యిస్తూ వుంటారు· వారు యిచ్చిన ఎడ్జర్న్‌మెంట్ నోటీస్ ప్రకటించలేదనడం సత్యదూరమైన విషయం· కాలాన్ని వృధా చేస్తూ, రూల్స్ ప్రకారం కాకుండా, శాసనసభకు వస్తున్నాము కాబట్టి మాట్లాడి తీరతామని వారంటే అందుకు రూల్స్ ఒప్పుకుంటాయా? ఈ శాసనసభను నడపడానికి, ఈ శాసనసభలో మనం కార్యక్రమాలు చేయడానికి రాజ్యాంగం ప్రకారం మనం పాస్‌చేసిన రూల్స్ వున్నాయి అనే సంగతి ఈ శాసనసభలో వున్నవారికి, ప్రభుత్వంలో మంత్రులుగా పని చేసిన వారికి తెలియకపోవడం దురదృష్టకరం· చట్టాలను గురించి తెలుసుకోక పోవడం వారి తాలూకు దురదృష్టమని చెప్పవలసిన అవసరం వున్నది· ఈ పరిస్థితుల దృష్ట్యా రాజ్యాంగంలోని అత్యున్నతమైన గవర్నర్ వ్యవస్థ, జ్యుడీషయరీ, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కలిగిన పార్లమెంట్, శాసనసభ, ఈ వ్యవస్థల తాలూకు గౌరవం మనం కాపాడు కోవాలి· అప్పుడే ఈ వ్యవస్థల గౌరవం యినుమడిస్తుంది· ప్రస్తుతం జరిగిన సంఘటనను తీవ్రంగా పరిగణించవలసి వున్నది· ఆ విషయంలో ఎటువంటి సంకోచాలు పెట్టుకోవలసిన అవసరం లేదు· స్పీకర్‌గారి మీదనే యిటువంటి సంఘటనలు జరిగినప్పుడు, భవిష్యత్తులో ముఖ్యమంత్రి మీద, మంత్రుల మీద జడ్జిల మీద కూడా యిటువంటి కార్యక్రమాలు జరిగే అవకాశం వున్నది· అందువలన మనం రాజ్యాంగాన్ని గౌరవించాలి· రాజ్యాంగం ప్రతి పాదించిన స్వతంత్రప్రతిపత్తి కలిగిన యిన్‌స్టిట్యూషన్స్‌ను మనం గౌరవించినప్పుడే ప్రజా స్వామ్యం మూడు పూవులు, ఆరు కాయలుగా వర్ధిల్లగలుగుతుంది· ఇంత జనాభా కలిగిన భారత దేశంలో స్వతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, ప్రజాస్వామ్యం ఈ విధంగా మనగలుగు తున్నది అంటే, ఆయా ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ మీద వున్న గౌరవమే కారణమని మనవిచేస్తున్నాను· ఈ సంఘటన విషయంలో తీవ్రమైన చర్యతీసుకొని, భవిష్యత్తులో ఇటువంటి సంఘటనలు జరుగకుండా, ఏ వ్యవస్థ పట్ల కూడా యిటువంటి చర్యలు పునరావృతం కాకుండా ముఖ్య మంత్రిగారు చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను· ఈ విషయంలో మనమందరం ఏకాభిప్రాయంతో వుండాలనే ఈ సభద్వారా మనవిచేస్తూ, ఈ అవకాశం యిచ్చిన సభాధ్యక్షునికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

శ్రీమతి ఎ· అన్నపూర్ణాదేవి (ఆర్కారు):– అధ్యక్షా, ఈరోజు నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం యిచ్చిన తమకు మొట్టమొదటగా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను· స్పీకర్‌గారి పైన, ఆయన ఇంటిపైన ఈనాడు జరిగిన దుర్ఘటన సందర్భంగా మహిళా సభ్యులందరం ముక్తకంఠంతో ఖండిస్తున్నాము· ఈనాడు ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా శాసనసభ్యులందరం కలిసి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారిని ఎన్నుకున్నందుకు రాష్ట్రం నైతికం మీద ఆనందం వ్యక్తం అయింది· ఈనాడు శాసనసభలో వారు చేసిన గొడవంతా మాస్తూ వుంటే వారు శాసనసభకు ఏమాత్రం విలువ యిస్తున్నారనేది అర్థం

అవుతోంది· వారికి ఈ సందర్భంగా ఒక విషయం తెలియచేస్తున్నాను· వారికి ఏమైనా ప్రజాస్వామ్య విలువలపైన నమ్మకం వుంటే వారు ప్రజోపయోగకరమైన పనులు చేస్తున్న రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారిని అభినందిస్తూ, రాష్ట్ర ప్రజల తిరస్కారానికి దూరంగా వుండాలని తమద్వారా తెలియచేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

శ్రీ జె· వెంకటరెడ్డి (మార్కాపూర్):– అధ్యక్షా, ఈనాడు స్పీకర్‌గారి ఇంటిపైన దాడి జరగడం శోచనీయం· అది అందరూ ఖండించవలసిన విషయం· విజ్ఞులైన పెద్ద లందరూ అదే విషయం చెప్పారు· గౌరవ సభాపతి స్థానాన్ని గౌరవించవలసిన బాధ్యత శాసనసభ్యులందరిపై వుంది· భారతదేశ చరిత్రలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర స్పీకర్‌పై ఇటు వంటి చర్య జరిగినందుకు అందరం ఖండిస్తున్నాము· గౌరవ సభాపతి పైననే ఇటువంటి దౌర్జన్యకర సంఘటనలు జరిగినప్పుడు యిక సామాన్య ప్రజల విషయం ఏమిటి? మనందరి గౌరవం సంగతి ఏమిటి? ఈనాడు స్వయంప్రతిపత్తి గల స్పీకర్ స్థానాన్ని మనం ఎంత వరకు గౌరవిస్తున్నాము? ఎంతవరకు బాధ్యతాయుతంగా ప్రవర్తిస్తున్నాము? ఇక్కడ మనం ఏమిచేస్తున్నామనేది ప్రజలు వేచి చూస్తున్నారు· ఇటువంటి సంఘటనలు జరుగ కుండా చూడాలి· ఈ శాసనసభ వుందాతనాన్ని కాపాడడం కోసం మనం బాధ్యతవహించడమే కాకుండా, సభా సాంప్రదాయాలను పూర్తిగా బ్రతికించుకుంటూ మన శాసనసభకు గౌరవ ప్రతిపత్తులను తేసుకురావడానికి బాధ్యతాయుతంగా ప్రవర్తించాలి· సభా సంప్రదాయాలను గౌరవిస్తూ భారతదేశ చరిత్రలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు పేరు తేవలసిన అవసరం వుంది· ఈ దాడిని అందరమూ ఖండిస్తున్నాము· ఇది మంచిది కాదు ఇప్పటికైనా శాసనసభ్యులందరూ బాధ్యత కలిగి, వుందాగా ప్రవర్తించి, శాసనసభకు వుందాతనంతోబాటు గౌరవం తేసుకు రావాలని తమద్వారా తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

1·40 మ· శ్రీ ఎ·జె·వి·బి· మహేశ్వరరావు (అల్లవరం):– అధ్యక్షా, ఈరోజు ఉన్నత స్థానంలో ఉన్న స్పీకర్‌గారి మీద, వారి ఇంటిమీద జరిగిన దాడిని నాముందు మాట్లాడిన సభ్యులతోపాటు నేను కూడా తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను·

నిన్నటినుండి చూస్తున్నాం· కొంతమంది ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఎన్నుకొన్న ఈ శాసనసభను నడవనీయకుండా చేస్తూ ఉంటే, మేమంతా నిస్సహాయులమై, ప్రేక్షకులుగా ఉండిపోయామే తప్ప, వారి చర్యలను అడ్డుకోలేకపోయాం· దానికి మేమంతా విచారిస్తున్నాం· ఇటువంటివి పునరావృతం కాకుండా, దాడిచేసిన వారి మీద కఠిన చర్యలు తేసుకోవాలని, అప్రజాస్వామ్య పద్ధతులను ఖండించాలని కోరుతున్నాను·

స్పీకర్‌గారిని ప్రత్యేకంగా ఒక టార్గెట్‌గా పెట్టుకొని, ఎన్·టి·ఆర్·ని ఈ స్పీకరే దించి వేశారనే నెపంతో ఆయన మీద దాడి చేయడం మొదలుపెట్టారు· అనాడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో మేమందరం ఆయన (గౌ· సభాపతి) దగ్గరకు వెళ్ళి రిక్వెస్ట్ చేసిన మీదటే, చంద్రబాబునాయుడుగారి నాయకత్వాన్ని ఆయన అంగీకరించారు·

ఈ విషయంలో ఆయన తప్పేమి లేదు· అని ఈ సభాముఖంగా తెలియచేసుకొంటున్నాను· అత్యున్నత ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ అయిన అధ్యక్షపీఠం మీద రోజు రోజుకి దాడులు జరుగుతూ ఉంటే, చూస్తూ ఉండటానికి వీళ్ళేదు· ఇదంతా చూస్తూ ఉంటే, బలహీనవర్గాలకు చెందిన స్పీకర్‌నే టార్గెట్‌గా పెట్టుకొన్నట్లు కనపడుతున్నది· అంటే వారికి (ఎన్·టి·ఆర్· వర్గం) బలహీన, దళితులపట్ల గౌరవం లేదని అనిపిస్తున్నది· కాబట్టి, ఈ విషయాలపై ఛీఫ్ మినిస్టర్‌గారు, హోమ్ మినిస్టర్‌గారు వెంటనే స్పందించి, తక్షణమే కఠినచర్యలు తీసుకొని, దోషులను కఠినంగా శిక్షించి, రాబోయే కాలంలో ప్రజాస్వామ్య సంస్థల మీద విశ్వాసం కలిగి ఉండేలా ఎఫెక్టివ్‌గా చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను·

శ్రీ ఎం· కాశిరెడ్డి (కనిగిరి):– అధ్యక్షా, స్పీకర్ ఇంటిపైన దాడి ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకే మాయని మచ్చ· లెజిస్లేచర్ పాస్టరీలోనే ఇటువంటి పద్ధతి ఎప్పుడూ జరగలేదు· నిరాశ, నిస్పృహలకు లోనైన వ్యక్తులు చేసిన చర్యే కాని వేరే కాదు· దీనిని ప్రతి ఒక్కరూ నిరశించాలి· భవిష్యత్‌లో ఇటువంటివి పునరావృతం కాకుండా చర్యలు తీసుకోవలసిన బాధ్యత ముఖ్యమంత్రిగారి మీద ఎంత అయినా ఉంది· ఆ విషయంలో ప్రజలకు విశ్వాసం కల్పించాలి· న్యాయబద్ధంగా, చట్టబద్ధంగా ఎన్నికైన ఈ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ ప్రతి రూపమైన స్పీకర్‌పైన ఈ పద్ధతిలో దాడి చేయడం అమానుషం· మీకు కొన్ని ఇన్సిడెంట్స్ చెప్పదలచుకొన్నాను·

1983లో మేమంతా ఇదే సభలో ఎన్·టి·ఆర్· నాయకత్వంలో ఉన్నప్పుడు, 1984లో అప్పటో్ల ప్రజాస్వామ్యానికి కొంత విఘాతం కలిగినపుడు, మేమంతా ఎన్·టి·ఆర్·తోనే ఉండి, ఢిల్లీ, మైసూరు మొదలైన ప్రాంతాల్లో ఉండి, తిరిగి ప్రజాస్వామ్యాన్ని పునరుద్ధరించాం· అప్పుడు మాతో మిత్రపక్షాల వారు పోషించిన పాత్ర మరువరానిది· అదే పద్ధతిలో మేము ఇప్పుడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని పునరుద్ధరించి, చంద్రబాబునాయుడిని ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్నుకొంటే, గతాన్ని విస్మరించి, కొంతమంది మానిటరింగ్ చేసే వ్యక్తిలో కీలు బొమ్మ అయి, ఎం·ఎల్·ఏలను విశ్వసించక, మా కష్టనష్టాలు చెప్పడానికి వెళ్ళినా వినక పోతే, ఆనాడు 140 మంది శాసనసభ్యులం ఒక చోట కూర్చొని, అప్పుడు ఉన్న లీడర్‌ను మార్చి, నారా చంద్రబాబునాయుడుగారిని మేము శాసనసభ లీడర్‌గా ఎన్నుకోవడం జరిగింది అయితే దానిని మాటిమాటికి వెన్నుపోటు అని చెప్పడం బావ్యం కాదు· నిరశన తెలపడానికి అనేక ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులున్నాయి· అసెంబ్లీ హుందాతనాన్ని పోగొట్టే, విధంగా, చొక్కాల మీద వ్రాతలు వ్రాసుకొని వచ్చి, ప్రదర్శించడం, అసెంబ్లీకే మాయని మచ్చ· అసెంబ్లీ డిసెన్సీకి, డెకోరమ్‌కు భంగం కలిగినట్లే· ప్రజల్లో ప్రజాస్వామ్యం మీద నమ్మకం సన్నగిల్లకుండా మెదవలసిన బాధ్యత అందరి మీద ఉందని మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను·

దాడులు చేయడం కొత్తేమి కాదు· ఇటీవలనే బాపట్ల పార్లమెంట్ సభ్యుడి ఇంటి మీద కూడ దుండగులు దాడి చేయడం జరిగింది· అంతే వారి మీద పెట్టిన కేసులను విత్‌డ్రా

చేయమని ఎన్·టి·ఆర్· చెప్పారు· ఆయనకు చెందిన విషయాల్లో వ్యతిరేకంగా ఎవర్నైనా చెబితే, బలవంతంగా కంట్రోల్ చేసే సాంప్రదాయం కొత్తది కాదు· మధ్యయుగంలో రాచరిక వ్యవస్థలో కూడ ఇటువంటి సంప్రదాయం ఉండేది· కాని ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితులు లేవు· ఆయనకు ఎవరు ఇటువంటి సలహాలిస్తున్నారో తెలియదు కాని, ప్రజల్లో ఆయన పట్ల ఉన్న కొద్దిపాటి సానుభూతి కూడ పోయింది ఈ సంఘటనతో· నెల రోజుల క్రితమే ఆయన మాట్లాడుతూ, "తమ్ముళ్లారా, నాలో మార్పు వచ్చింది, మీరంతా తిరిగి రండి" అని చెప్పడం జరిగింది· కాని ఇప్పుడు ఈ సంఘటన చూస్తూ ఉంటే, ఎలా ఉందంటే, "నాకు పిచ్చి కుదిరింది, తలకు రోకలి చుట్టండి" అన్నట్లు ఉంది· ఎక్కడ మార్పు వచ్చిందో నాకు అర్థం కావడం లేదు· ఇది పాల అనాగరికమైన పద్ధతి· ఈ చర్యలను ప్రతీ ఒక్కరు నిరశిస్తున్నారు· స్పీకర్ స్థానం యొక్క గౌరవాన్ని కాపాడే విషయంలో కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను·

శ్రీ కాగితం వెంకట్రావ్ (మల్లేశ్వరం):– అధ్యక్షా, ఈ రోజు మన రాష్ట్ర శాసన సభ స్పీకర్ మీద దాడి జరిగిందంటే, అంతకంటె అమానుష చర్య మరొకటి లేదు· ఇది రాష్ట్ర చరిత్రలోనే మాయని మచ్చగా మిగిలిపోతుంది· చంద్రబాబునాయుడి నాయకత్వాన్ని, ఆయన తీసుకొంటున్న పటిష్టమైన చర్యలు చూసి ఓర్వలేక, కొంతమంది ఈర్ష్యతో, ఈ విధమైన జుగుప్సాకర విధానాలను అవలంభిస్తున్నారు· ప్రజల సమస్యలను చర్చించి, శాసనాలు రూపొందించవలసిన ఈ శాసనసభ సమయాన్ని ఈ దాడి గురించి చర్చించుకోవడానికి వెచ్చించడం చాలా దురదృష్టకరం· ప్రజలు మనల్ని ఎంతో జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తూ ఉంటే, ఇటువంటి విధానాలకు పాల్పడటం విచారకరం· ఇటువంటి దాడులు భవిష్యత్‌లో ఉత్పన్నం కాకుండా చూడాలి· ఇంతకుముందు చాలా మంది పెద్దలు, మేధావులు చెప్పారు· వారి చెప్పిన విషయాలన్నీ పరిగణనలోకి తీసుకొని, ఈ శాసనసభలో లేసుకొనే నిర్ణయం శిరోధార్యంగా అన్ని పార్టీల వారు ఆచరించాలని చెబుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను·

1·50 శ్రీ కె· సుబ్బరాజు (విజయవాడ–వెస్ట్):– ఈరోజు ఉదయం గౌరవనీయ ము· స్పీకరుగారిపై జరిగిన దాడిని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను· అలాగే యిది అప్రజాస్వామిక చర్యలకు పరాకాష్ఠగా భావించాల్సిన అవసరం వున్నది· ఇంతకుముందు కూడా స్పీకరుగారి యింటి మీద బాంబు వేయడం జరిగింది· శాసనసభ్యులు పోడియం వద్దకు పలుసార్లు వెళ్లడం జరిగింది· వీటిని తీవ్రంగా పరిగణించాల్సిన అవసరం వున్నది· నల్ల దస్తులతో, నినాదాలతో అత్యున్నతమైన శాసనసభకు వచ్చి, శాసనసభను అందుకు వేదికగా ఉపయోగించుకునే చొకబారు ఆలోచనావిధానం దురదృష్టకరమైన విషయం· ఇదే సందర్భంలో వామపక్షాలుగా వున్న వారు ఎన్·టి·ఆర్· బొమ్మ పెట్టుకుని గెలిచారని వారు చెప్పారు· దీనిని మేము తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాం· వారింటికి మా యిల్లు ఎంతదూరమో మాయింటికి వారిల్లు కూడా అంతేదూరం· ఒక విషయం చెప్పాల్సిన అవసరం వుంది· విజయవాడ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలలో వామపక్షాలు ఎవరి బొమ్మ పెట్టుకుని గెలిచాయో తెలుసుకోవాలి· దురదృష్టకరమైన యిటువంటి దాడులు భవిష్యత్తులో జరగకుండా ఖచ్చితమైన నిర్ణయాలు

తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను· గౌరవనీయులైన స్పీకర్‌గారి యింటికి సమీపంలోనే మేమూ నివసిస్తున్నాం· శాసనసభకు వచ్చే సమయంలో ఆ ప్రాంతం అంతా భీతావహంగా మారివోంది, పోలీసులెల్లా అందరూ అందోళన చెందుతూ వుండగా, ట్రాఫిక్‌ని కూడా మళ్ళించే పరిస్థితి వచ్చింది· ఇది ఎంతో అవమానకరమైన విషయం· దీనిని అందరూ ఖండించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

శ్రీ ఎన్· నరసింహారెడ్డి (నల్గొండ):– అధ్యక్షా, ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థలో చట్ట సభలకు చాలా ప్రాముఖ్యత వుంది· మన రాజ్యాంగం కల్పించిన ఈ చట్టసభల గౌరవాన్ని కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత మన దేశ పౌరులందరిమీద వున్నది· ఈరోజు శాసనసభ స్పీకరుగారి యింటిమీద దాడిచేసి, వారి విధికి ఆటంకం కలిగించి నేర స్వభావాన్ని ప్రదర్శించిన తీరును శాసనసభ్యులందరూ ఏకకంఠంతో ఖండించాల్సిన అవసరం వుంది· ఇటువంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది· శాసనసభను నడవనీయ కుండా చేయడానికి ప్రజలను పెద్దఎత్తున సమీకరించడానికి ఎన్·టి· రామారావుగారు ప్రయత్నం చేశారు· గతంలో స్పీకర్ యింటిపైన బాంబులు వేయడం జరిగింది· వీటి గురించే ఈనాడు ఈ చర్చను పెట్టుకున్నాం· దీని ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి, చట్టసభలు సజావుగా సాగడానికి, ప్రజాస్వామ్య విలువలను కాపాడటానికి తగు చర్యలు ప్రభుత్వం చేపట్టాలని డిమాండు చేస్తున్నాను· దుండగులపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం వున్నదని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను· అదే విధంగా నగరంలో కొన్నిచోట్ల అరాచక సంఘటనలు జరిగినట్లు మా దృష్టికి వచ్చింది· ఎన్·టి· రామారావుగారి పిలుపును అందుకుని నగరానికి కొంతమంది దుండగులు వచ్చి, ఆస్తులను విధ్వంసం చేసి, యిటు శాసనసభలో సభను నడవకుండా చేసి, కాలహరణం కూడా చేశారు· శాసనసభలోనికి సర్కస్ వేషాలతో వచ్చి, సభను అగౌరవపరిచే విధంగా ప్రవర్తించిన వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

శ్రీ కె· నూకరాజు (పాయకరావుపేట):– అధ్యక్షా, ఈరోజు స్పీకర్‌గారి యింటి మీద దాడి జరిగినదానిని బట్టి చూస్తే ప్రజాస్వామిక విలువలను కాపాడవలసిన మన మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్·టి· రామారావుగారి తీరు మారిందేమోననిపిస్తోంది· ఇటువంటి కార్యక్రమాలను నడిపించి ప్రజాస్వామ్య విలువల్ని పక్కన పెట్టినందుకు మాకే ఒక విధంగా చిన్నతనంగా అనిపిస్తోంది· దీనివెనక రిమోట్ కంట్రోల్‌లాగా మాజీ మంత్రుల సలహాలు పనిచేస్తున్నాయని ఈ కార్యక్రమాలు చూస్తే అనిపిస్తోంది· ఒకప్పుడు ఆయన మా నాయకుడని తలచుకుంటేనే బాధగా ఉంది· వారు చెప్పారో మధ్య· చంద్రబాబునాయుడుగారిని శిశుపాలుడితో పోల్చి, ఆయన చేసిన తప్పుల్ని లెక్కబెడుతున్నానని· ఇది ఆయనకే వర్తిస్తుంది· ఆయన యిటువంటివి ఎన్ని తప్పులు చేస్తున్నారో ప్రజలు లెక్క బెట్టి రాబోయే ఎన్నికలలో చెబుతారు· శాసనసభను నడవనీయకుండా చేయడం వంటి ప్రజా వ్యతిరేక కార్యక్రమాల వెనుక నాయకుల సలహాలున్నాయని అందరికీ తెలుసు· రాబోయే ఎన్నికలలో కొంత కాకపోతే కొంతయినా గౌరవం పొందాలంటే యిటువంటి పనులకు

పూనుకోకుండా రాజ్యాంగబద్ధంగా ఏర్పడిన శాసనసభకు ఆటంకం కలిగించకుండా ప్రవర్తించడం మంచిది. స్పీకరుగారు ఉన్నతమైన వ్యక్తిత్వం గలిగిన వ్యక్తి, టి.సి.లకు చెందిన వ్యక్తి. ఇటువంటి దౌర్జన్యాలను ఎవరూ హర్షించరు. నేషనల్ ఫ్రంటు లీడరుగా, ఈ రాష్ట్రాన్ని ఎన్నో సంవత్సరాలుగా పరిపాలించిన వ్యక్తిగా, ఆదర్శ విధానాలు పాటించిన వ్యక్తిగా ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రోత్సహించవలసిన విధానం యిది కాదు. అందుకు మాకు సిగ్గుగా ఉంది. ఇటువంటి దురదృష్టకరమైన చర్యలు పునరావృతం కాకుండా చూడాలని, వారిపై తగు చర్యలు తీసుకుని కఠినంగా శిక్షించాలని తమద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:– అధ్యక్షా, ఈనాడు ఆంధ్రరాష్ట్ర శాసనసభ చరిత్రలో యిది దురదృష్టకరమైన సంఘటనగా నేను భావిస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్యం గురించి పెద్దలు వుందని పెద్ద పెద్ద ఉపన్యాసాలు ఒక పక్క యిస్తూ, మరొక పక్క ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేశారని చెబుతూ, 'బిట్రేయల్ ఆఫ్ డెమాక్రసీ' అని చెప్పుకుంటూ, పెన్నుపోటు అంటూ నోళ్లగన్ను దరించి శాసనసభలో చట్టసభలలో ప్రదర్శిస్తూ, ఏ నాయకులైతే గంభీరమైన ఉపన్యాసాలు, పత్రికాప్రకటనలు యిస్తున్నారో ఆ నాయకులే మరొక పక్క ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాలరాసే విధంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరుగుతూవుంటే యింతకంటే దురదృష్టకరమైన పరిణామం ఈనాడు మరొకటి లేదు. సిన్నచేరోజున కార్యకర్తలకు, అభిమానులకు పిలుపు యిచ్చి, స్పీకరుపైన దాడి చేయాలని చెప్పడం నిజానికి మూర్ఖులు కూడా చేసే నిర్ణయం కాదు. 7 సంవత్సరాలు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా చేసి, జాతీయ స్థాయిలో నేషనల్ ఫ్రంటు నాయకుడిగా ఉన్నత శిఖరాలు అలంకరించిన వ్యక్తి ఈనాడు స్పీకరు వ్యవస్థ పట్ల ఈ విధంగా వ్యవహరిస్తున్నారంటే యింతకన్న దురదృష్టకరమైనది మరొకటి లేదని చునవిచేస్తున్నాను. నేను ప్రతిపక్ష ఉపనాయకుడిగా, ఉన్నప్పుడు, వారు ప్రతిపక్షనాయకుడుగా వున్నప్పుడు మీ స్థానంలో రాజశేఖరంగారెడ్డిగారు స్పీకరుగా వున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న చెన్నారెడ్డిగారు ఒకటి రెండు సార్లు ఏదో మాట్లాడారని తరువాత శ్రీవాడరావుగారు స్పీకరుగా వున్నప్పుడు మంత్రిగారుగా వున్న రాజశేఖరరెడ్డిగారు వారిని వ్యతిరేకించారని సభా బల్లలు విరిచిన సంఘటనలు యిప్పటి వరకూ లున్నాయి. ఇతరుల విషయంలో ఒక న్యాయం, తన విషయంలో మరో న్యాయం స్పీకరుపైన దాడి చేయాలని ఆయన పిలుపు యివ్వడం కన్న దురదృష్టకరమైన చర్య మరొకటి లేదు. నేను నా సహచర శాసనసభ్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇది సామాన్యమైన విషయం కాదు. స్పీకరు వ్యవస్థను వక్రీకరించే, కించపరిచే విధంగా, అవమానపరిచే విధంగా శాసనసభ అంటే లెక్కలేని విధంగా, ప్రజాస్వామ్యం అంటే గౌరవం లేని విధంగా ఈ యొక్క నిర్ణయాన్ని తీవ్రంగా పరిగణించాల్సిన అవసరం వుంది ఎందుకంటే ఈనాడు
2.00 | చీఫ్‌జస్టిస్ వ్యవస్థగానీ, గవర్నర్ వ్యవస్థ గానీ, సభాధ్యక్షుల వ్యవస్థగానీ – ఇవి
మ. | మనం గౌరవించవలసిన ప్రత్యేక వ్యవస్థలు. వాటికొక ప్రత్యేకస్థానం ఉంది. ప్రజాప్రతినిధులుగా ఎన్నిక కాబడ్డ మనం ధర్నా చేయవచ్చు. నిరసన ప్రదర్శనలు చేయవచ్చు. కానీ ఈ ప్రత్యేక గౌరవస్థానాలపై జరుగుతున్న ఇటువంటి దాడులను మాస్తే,

ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకు ఇది గొడ్డలిపెట్టుగా అనుకోవచ్చు· తమద్వారా నా సహచర శాసన సభ్యులందరికీ నేను తెలియచేసేది ఏమిటంటే, ఈ ఇస్యూ తీసుకొని మందలించడం, తీర్మానం చేయడం, నిరసన తెలియచేయడం వంటివాటితో వదిలిపేస్తే – స్పీకర్ వ్యవస్థ మీద, చీఫ్ జస్టిస్ వ్యవస్థ మీద ఇదేవిధంగా ధర్నా చేయండి, ఎటాక్ చేయమని పిలుపు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది· దీనిని తీవ్రంగా ఖండించి కఠినమైన చర్య తీసుకోవాలి· ఈనాడు ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో తెలుగుదేశం శాసనసభ్యులందరూ కూడా నాయకుడి పట్ల విశ్వాసం కోల్పోయి అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టి మరొక నాయకుడిని ఎన్నుకొని, గవర్నర్‌కు మెజారిటీ నిరూపించమని శాసనసభను సమన్ చేయడం జరిగింది· వారు మెజారిటీ కోల్పోయి గవర్నరుగారికి రాజీనామా పత్రం తనకై తాను ఇచ్చి, అంతటితో వూరుకోక విశ్వాసం నిరూపించుకోడానికి చంద్రబాబునాయుడుగారి ప్రభుత్వం శాసనసభను సమావేశపరిస్తే, అందులో పాల్గొని వారు చేసిన ప్రయత్నం ఆనాడు శాసనసభ్యులు అందరూ చూశారు· స్పీకర్‌గారు చెప్పారు· "మీకు అవకాశం ఇచ్చాను, మీ అభిప్రాయం తెలియచేయవచ్చు" అని చెప్పారు· "మీకు మైక్ వచ్చింది రామారావుగారూ, మాట్లాడండి" అని "మీకు మైక్ ఇచ్చాము మాట్లాడండి, ఎందుకు రాజీనామా చేశారో చెప్పా"లని పదే పదే అన్నారు· కానీ వచ్చిన మైక్‌ను వినియోగించుకొని వారి అభిప్రాయం ఏమాత్రం వ్యక్త పరిచారు? చెప్పడానికి ఏమీలేక చెప్పలేకపోయారు ఇది కాకుండా వారు రాజీనామా చేసిన తరువాత శాసనసభలో ఆరోజు మెజారిటీ రుజువు చేసుకొన్న ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉంటే, "నేను ముఖ్యమంత్రిని, నా ప్రత్యేక స్థానంలో మరొకవ్యక్తి కూర్చొని వున్నారు· నేను ఏ విధంగా శాసనసభకు వెళ్లాలనీ ప్రకటన చేస్తున్నారు· అటువంటి వ్యక్తికి ఈనాడు ప్రజాస్వామ్యంపట్ల విశ్వాసం ఉంది అంటే అనుమానం వస్తున్నది· నా మిత్రుడు అప్పల సూర్యనారాయణ చాలా చక్కగా మాట్లాడారు· ప్రజాస్వామ్యం అంటే అవగాహన ఉందా అని వారు ప్రశ్నించారు· నిజానికి అనుమానించాల్సిన అవసరం ఉంది· ప్రజాస్వామ్యం అంటే అవగాహన ఉందా? విశ్వాసం ఉందా? ఆ ప్రకటనలు మనం చూస్తున్నాము· "ధర్నా" అంటారు, "శాసనసభను బహిష్కరించాను" అంటారు, "తమ్ముళ్లూ నా దగ్గరకు రండి" అంటారు· సిద్ధాంతాలతో పనిలేదు· నిర్ణయం, నిర్వహణ, నియమాలతో పనిలేదు· తిరిగి శాసనసభకు తెచ్చి నాయకుడిని చేస్తే బహిష్కరణలు ఉండవు, సిద్ధాంతాలు ఉండవు·

ఆయన అసెంబ్లీని డిజాల్వ్ చేశానని ఒక రిజల్యూషన్ గవర్నర్‌కు పంపారు· ఆ రిజల్యూషన్ కూడా మెజారిటీ ఉండి పంపారా? క్యాబినెట్‌కు నోటీసు ఇచ్చి పంపారా? రాత్రి 9·30 లకు క్యాబినెట్ సభ్యులకు, క్యాబినెట్ సమావేశం నిరవధికంగా వాయిదా పడిందని చెప్పి వెళ్లిపోయిన 6·00 గంటలకు సమావేశం పేరుతో కొంతమందిని పిలిచి చేశారు· అందులో ఆయనను బలపరిచిన వాళ్లు లేరు· కొంతమందిని పిలిపించుకొని రిజల్యూషన్ పాస్ చేశారు· ఒక నియంతగా నిర్ణయం తీసుకున్నారు· చేసిన తరువాత ఆ మాటమీదే నిలబడాలి· ఇందాక కోదండరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు····

శ్రీ సిహెచ్· విద్యాసాగర రావు:– కోర్టు ముందు ఉన్న విషయాన్ని ఈవిధంగా మాట్లాడితే ఎట్లా?

శ్రీ కె· విద్యాధరరావు:– నేను ఔట్‌స్టెడ్ పర్‌వ్యూ పోయేవాడిని కాదు· మీరు టచ్ చేయని ఇస్యూలు టచ్ చేస్తున్నాను· అధికారంలో లేని వ్యక్తి, మెజారిటీ లేనివ్యక్తి ఏ విధంగా శాసనసభను డిజాల్వ్ చేయమని కోరారో నాకు తెలియదు· వారికి గానీ, వారిని బలపరిచే శాసనసభ్యులకు గానీ ప్రజాస్వామ్యం పట్ల విశ్వాసం ఉందా అని అడుగుతున్నాను· స్పీకర్‌గారి మీద ఆరోపణలు చేస్తున్నారు· స్పీకర్‌గారు స్పష్టంగా చెప్పారు· మీరు నోటీసు ఇవ్వండి, ఎలా చేస్తానని చెప్పారు· నోటీసు ఇచ్చింది అందలేదని చెప్పారు· మరొక నోటీసు ఇవ్వవచ్చు· ఆ అవకాశం వినియోగించుకోవచ్చు· దౌర్జన్యంగా శాసనసభ స్పీకర్‌మీద దాడి చేయడం తప్పు· మైక్‌లు విరగ్గొట్టడం, భీభత్సం సృష్టించడం తప్పు, స్పీకర్ సభలో రూలింగ్ ఇచ్చారు· ఇచ్చినా కూడా దానిని ఉల్లంఘించి శాసనసభలో ప్రవేశించారు· అధికారం కోల్పోయామనే బాధతో, షాక్‌తో, శాసనసభ్యులను హైజాక్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో వచ్చారు తప్ప, ప్రజాస్వామ్యంపట్ల విశ్వాసంతో వ్యవహరించ లేదు· శాసనసభాధ్యక్షుల మీద దాడి ఎంతో ప్లాన్డ్‌గా, పద్ధతి ప్రకారం, ఏదో ఒకసారి అంటే వొరబాటు అనుకోవచ్చు, ఒకరోజు కాదు, ఒక పర్యాయం, రెండు పర్యాయాలు కాదు, పదే పదే కార్యకర్తలను పిలిపించి శాసనసభ్యులను కొట్టించమని చెప్పడం, స్పీకర్ ఇంటిమీద దాడిచేయమని చెప్పడం, హౌస్‌కు వచ్చిన శాసనసభ్యులు స్పీకర్‌పట్ల ఏమాత్రం గౌరవం లేకుండా ప్రొవొక్డ్‌గా వచ్చి, శాసనసభ్యులను ఇబ్బంది పెట్టాలని, స్పీకర్‌ను ఇన్‌జూర్ చేయాలని, స్పీకర్‌మీద వ్యక్తిగతమయిన దాడిచేయాలనే విధానంతో ఆలోచిస్తున్నారు కాబట్టి దీనిని తీవ్రంగా పరిగణించి ఆ సభ్యులను కఠినంగా మందలించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలి· ఇది మరొకసారి రిపీట్ కాకుండా చూడాలి· కేవలం వార్నింగ్ ఇచ్చి వదిలిపెడతాము అంటే ఈరోజు సభాధ్యక్షులమీద దాడి జరిగింది, రేపు చీఫ్ జస్టిస్ మీద జరిగే అవకాశం ఉంది, గవర్నరు మీద జరిగే అవకాశం ఉంది· ఇది ప్రజాస్వామ్యంలో సరైన పద్ధతి కాదు· చరిత్రలో ఇది ఒక మచ్చగా మిగిలిపోతుంది కాబట్టి ఎవరయితే దాడిచేశారో వారిమీద తీవ్రమయిన చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను· ప్రకటన ఇచ్చిన వ్యక్తి శాసనసభ్యులు కాబట్టి అవసరం అయితే తీవ్రమయిన నిర్ణయం తీసుకోడానికి కూడా వెనుకాడవద్దని మనవిచేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను·

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:– అధ్యక్షా, చాలామంది శాసనసభ్యులు స్పీకర్‌గారిని అగౌరవపరిచే విధంగా దాడిచేయడాన్ని ఖండించారు· కాబట్టి ఈరోజు డెమొక్రసీకి 'బ్లాక్ డే' అని తెలియచేస్తున్నాను· ఎందుకంటే వ్యక్తులు వస్తాము పోతాము గానీ ప్రజాస్వామ్యంలో కొన్ని కానిస్టిట్యూషనల్ ఎన్‌టిటీల్స్‌ను గౌరవించవలసిన బాధ్యత ప్రజాస్వామ్య విధానం మీద ఉందని తెలియచేస్తున్నాను· అది మనం కాపాడితేనే ప్రజాస్వామ్యం మనలను కాపాడుతుంది· మరి ఈ విధంగా చేయడం మనలను మనం నాశనం చేసుకోవడమే అవుతుంది· ఈరోజు జరిగిన సంఘటన, ఇటీవల జరిగిన సంఘటనలు ఆలోచిస్తే, కొంతవరకు

ప్రజాస్వామ్యం మీద నమ్మకం లేకుండా పదేపదే ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేసే విధంగా మాట్లాడుతున్నారు· స్పీకర్‌గారిని డ్యూటీకి రానివ్వకుండా, వారిని ఇంటివద్ద నిర్భందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో, ప్రిమెడిటెడ్‌గా ఒక పద్ధతి ప్రకారం వారు చేస్తున్నారని తెలియచేస్తున్నాను·

2·10 ప్ర· ఈరోజు పేపర్‌లో కూడా వచ్చాయి· ఆ విధంగా నిన్న సాయంత్రమే ఆ పార్టీ నాయకుడి ఇంటిలో కూర్చుని ఏ విధంగా చేయాలో మొత్తం స్ట్రాటజీ ఎవాల్వ్ చేసుకుని, ఈరోజు ఉదయమే పార్టీ ఆఫీసునుంచి బయలుదేరి ఈ ఘాతుకానికి పాల్పడ్డారని మనవిచేస్తున్నాను·

స్పీకర్‌గారిపై జరిగిన అటాక్ గురించి ఆలోచిస్తే, దీనిని ఎవరూ కూడా సహించే పరిస్థితిలో లేరని తెలియచేసుకుంటున్నాను· ప్రభుత్వం తరఫున, ఈ హౌజ్ లీడర్‌గా నేను దీనిని పూర్తిగా ఖండిస్తున్నాను· ఈరోజు, గవర్నమెంటుకు నిన్న ఇచ్చిన ఇన్‌ఫర్మేషన్ బట్టి, అక్కడ పోలీసులను పెట్టడం జరిగింది· ఆ విధంగా ప్రికాషనరీ మెజర్ తీసుకున్నప్పటికీ, సుమారు 150, 160 మంది అక్కడకు రావడం, కొన్ని బస్సులు కూడా డేమేజ్ చేయడం జరిగింది· ఈరోజు అక్కడ బస్సులు డేమేజ్ చేయవలసిన 'ప్రొవొకేషన్' ఏమి వచ్చింది? దీనిని బట్టి చూస్తే అక్కడ ఏమి దొరికితే అది డేమేజ్ చేయడం పనిగా పెట్టుకుని, వీళ్ళ కక్ష తీర్చుకోవడం కోసం ప్రభుత్వ ఆస్తులు కూడా ధ్వంసం చేస్తున్నారు· అక్కడ ఎటాక్ చేసిన వ్యక్తుల పేర్లు చూస్తే, చాలా మంది పేర్లు ఉన్నాయి· సుమారు 82 పేర్లు ఇప్పటికి డిఫరెంట్ పోలీసు స్టేషన్లనుంచి తెప్పించాము· మిగిలిన పేర్లు కూడా వస్తున్నాయి· మొత్తం మీద రౌడీ షీటర్లు, క్రిమినల్ రికార్డులు ఉన్నా వారు కూడా ఇందులో ఉండడం చాలా శోచనీయం· నా దగ్గర కొన్ని పేర్లే ఉన్నాయి· మొత్తం వెరిఫికేషన్ ఇంకా జరగలేదు కాని కొన్ని టోటల్‌గా వెరిఫై చేసి వారి ఫోటోలు పెట్టమంటే కూడా హౌజ్‌లో పెడతాను· ఆ విధంగా టోటల్ ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఇస్తాను· క్రిమినల్‌గా వారికి గత చరిత్ర కూడా ఏమైనా ఉంటే, అది కూడా ఇస్తాను· ఉదాహరణకు విజయ కుమార్ యాదవ్ 6·8·1992 వరకు ఆయన ఒక క్రిమినల్ రికార్డు పెట్టుకుని, ఒక రౌడీ షీటర్‌గా ఉండి, 6·8·92లో రికార్డు విత్‌డ్రా చేయించుకున్నారు· ఆ విధంగా ఇంకా చాలా మంది ఉన్నారు·

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:– మొత్తం పేర్లు నా దగ్గరకు రాలేదు· పోలీసు స్టేషన్లలో అవి వెరిఫై చేస్తున్నాము· ఇంకా కొంచం టైమ్ పడుతుంది· అసెంబ్లీకి సంబంధించిన విషయం కాబట్టి వారికి క్రిమినల్ రికార్డు ఉంటే ఏమేమి చర్యలు తీసుకున్నామో టోటల్‌గా చెబుతాము· వీరందరిపైనా కూడా 120–బి, 147···· నా దగ్గరకు వచ్చినవి వెరిఫై చేసినవి చెబుతున్నాను· మిగిలిన పేర్లు 182 వచ్చాయి· ఇంకా రావలసిన పేర్లు ఉన్నాయి· పేర్లు వారీగా డిటెయిల్స్‌గా చెబుతాను·

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:– కనీసం ఒక నాలుగైదు పేర్లు ముఖ్యమైనవి చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– విజయ కుమార్ యాదవ్, అరవింద కుమార్ గౌడ్, గడ్డం గురుమూర్తి, సయ్యద్.... వగైరాలు ఉన్నారు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:– రౌడీ షీటర్లు అటాక్ చేశారని చెబుతున్నారు కదా? That is not the way the Hon'ble Chief Minister should answer. Why do you say that the information is given by others.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– పేర్లు అడిగారు కాబట్టి చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:– పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్ పనిచేయడంలేదని వారే ఒప్పుకుంటున్నారు. ఎవరో చెబితే మీకు ఇన్‌ఫర్మేషన్ వచ్చింది. అది ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఈ డిపార్ట్‌మెంట్ పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉందని, ఈ గవర్నమెంటు పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉందని వారే చెప్పుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్ ద్వారా పని చేయించే శక్తి నాకు ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్‌టెయిన్ చేసే శక్తి నాకు ఉంది. తప్పకుండా పని చేస్తాము. పోలీసులు యాక్ట్ చేస్తారు, మీకు ఆ అనుమానంవద్దు, రావలసిన ఇన్‌ఫర్మేషన్ తెప్పిస్తాను.

(అధికార పార్టీ సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

శ్రీ కె. బాపిరాజు:– ఇలా తప్పట్లు కొట్టి ఆయనను అలా పంపించేశారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– బాపిరాజుగారూ, మా వారు చప్పట్లు కొట్టినా, మీరు పొగిడినా నేను 'ట్రాప్'లో పడే పరిస్థితి లేదు. అది ఆయనకే చెల్లింది. నాకు చెల్లదు. మీరు ఏమీ అనుమానపడద్దు. నేను ఫస్ట్‌డే నాడే చెప్పాము. కాళ్లు మొక్కే వారు కాని, గార్లండ్స్ వేసే వారు కాని, సన్మానాలు చేసే వారు కాని, విందులు చేసేవారు కాని – వారిని అందరినీ దూరంగా ఉండమని చెబుతున్నాను. అనుభవంతోనే చెబుతున్నాను. కాబట్టి మీకు అనుమానం వద్దు. ఆ పొగడ్తలతో నేను పడిపోయే పరిస్థితి అర్హత్ కాదు. ఎవర్నైనా పోగిడితే 10 సార్లు ఆలోచించుకుంటున్నాను – ఎందుకు పొగుడుతున్నారని. ముందుగానే జాగ్రత్తగా ఉంటున్నాను. అందుకని మీకు అనుమానం వద్దు ఈ కేసులను సెక్షన్స్ 120–బి, 147, 506, 307–ఐ.పి.సి., 71 ఆఫ్ క్రిమినల్ లా అమెండ్‌మెంట్ యాక్ట్ ప్రకారం డేమేజ్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ప్రాపర్టీస్ యాక్ట్ ప్రకారం కేసులు బుక్ చేయడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా నేను ఒక విషయం మీకు గుర్తుచేయాలి. స్పీకర్‌పైన అటాక్

ఇప్పుడు కాదు, ఒక పథకం ప్రకారం ఇంతకుముందునుంచే – ఎప్పుడైతే మేము లీడర్‌షిప్ ఛేంజ్ చేస్తున్నామో, ఎన్నికలు పెట్టుకున్నామో, అనాడే బాంబులు ఎం·ఎల్·ఏ· క్వార్టర్స్ పైన వేయడం, స్పీకర్ ఇంటిపై వేయడం జరిగింది· ఇది ఆరోజే స్టార్ట్ అయిందని చాలా మంది చెప్పారు· అదే విధంగా గత అసెంబ్లీ సమావేశంలో మనం చూశాము – వారు పని కట్టుకుని స్పీకర్‌గారి మైకు విరగకొట్టి స్పీకర్‌ను అవమానపరచే విధంగా ప్రవర్తించడం జరిగింది· ఆ విధంగా ఆ రోజు కూడా వారు శాసనసభనుంచి సస్పెండ్ అయ్యారు· నిన్న కూడా చాలామంది ఎలా ప్రవర్తించారో మీరందరూ చూశారు· చాలామంది పోడియం వద్దకు పోవడం, మైకులు పెరకడం, మైకులు విరగగొట్టడం చేశారు· ఆ విధంగా నిన్న కూడా వారి ప్రవర్తన క్షమించరానిదని చెబుతున్నాను· అందుకని వారు నిన్న ఇంటికి వెళ్లిన తరువాత ఈ రోజు ఏమి చేయాలి అని ఆలోచించి స్పీకరుపై అటాక్ చేయాలా, లేకపోతే, స్పీకర్‌ను హౌజ్‌కు రాకుండా చేయాలా, లేక వీళ్లైతే దౌర్జన్యం చేయాలా అని వీరందరూ గేదర్ అయి ఆలోచించారు· ఆ విధంగా ఉదయం ప్రవర్తించి మళ్లీ హౌజ్‌లోకి వచ్చినా కూడా వాళ్లలో మార్పు రాలేదు· వారు ప్రవర్తించిన తీరు చాలా అమానుషమని తెలియచేసుకుంటున్నాను·

అటాక్ మీ మీదనే కాదు, డెమొక్రటిక్ నార్మ్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో, కాన్‌స్టిట్యూషనల్ ఎన్‌టిటీస్ ఏవైతే ఉన్నాయో, వాటి అన్నిటి మీద అటాక్ చేస్తున్నారు· గవర్నర్‌గారికి రాజీనామా ఇచ్చి, ఆ లెటర్ ఇచ్చిన తరువాత కోర్టులో ఏ విధంగా చెప్పారంటే నా దగ్గర నుంచి రాజీనామా లెటర్ లాక్కుపోయారని అఫిడవిట్ ఇవ్వడం జరిగింది· అసెంబ్లీలో కూర్చున్నపుడు నేను రాజీనామా చేసిన ముఖ్యమంత్రిని, నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వడం అని పదే పదే చెప్పడం కూడా ఎవరూ మరచిపోలేదు·

దీనినిబట్టి మనం ఆలోచిస్తే, ఒక గౌరవం లేకుండా ఏదో పదవిలో ఉండడం కోసమో, కక్ష సాధించడం కోసమో ప్రతి ఒక డెమొక్రటిక్ నార్మ్స్ ఉల్లంఘించే విధంగా ప్రవర్తిస్తూ పోతే చివరకు ఏమవుతుంది?

అదే విధంగా పత్రికల మీద అటాక్ చేశారు· కొన్ని పేపర్ల మీదకు మనుషులను పంపించి అటాక్ చేయించారు· ఇటీవల పేపర్ చూస్తే, ఎవరి పేపర్‌లో సరిగా వ్రాయకపోతే వారిని తిట్టడం – ఇవన్నీ చూస్తుంటే, ఎవరు సహకరించకపోయినా, పనులు చేయక పోయినా వారిని అటాక్ చేసే పరిస్థితికి వచ్చారు· ఇది మన మీద అయితే పరవాలేదు, కనీసం వారి పార్టీలో ఉండే ఎం·పి· ఇంటిమీద దాడి చేసే పరిస్థితికి ఆ పార్టీ దిగజారి పోయిందంటే ప్రజాస్వామ్యం మీద నమ్మకం ఎక్కడ ఉంటుందని అడుగుతున్నాను· ఆ పరిస్థితుల్లో ఈ రోజు ఉన్నారు··

వారు ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడే పరిస్థితుల్లో లేరు· ఆ విధంగా బ్లాక్ మెయిల్ చేయడం, దౌర్జన్యం చేయడం, బెదిరించడం, ఒక కార్యక్రమంగా పెట్టుకున్నారు· ఇంతకుముందు బాపిరాజుగారు చెప్పారు ·····

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:– డాక్టర్ వెంకటేశ్వరరావుగారి ఇంటిపై చేసిన దాడి విషయంలో ఏమి చేశారు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– కేసు బుక్ చేశాము. చార్జిషీట్ దాఖలు చేశాము, కోర్టులో ఉంది. మీరు చెప్పినట్లుగా ప్రజాస్వామ్యంలో మనకు కొన్ని లెజిటిమేషన్లు ఉన్నాయి. డెమాక్రటిక్ నార్మ్స్‌లో ఏమి చేయాలో అన్ని చర్యలూ నార్మ్స్ ప్రకారం తీసుకున్నామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి:– వెంకటేశ్వరరావుగారి ఇంటికి వెళ్ళినప్పుడు [illegible] పట్టుకుని అతని ఇంటిపైకి వెళ్ళి అటాక్ చేయడం జరిగింది. [illegible] మీటింగు అయినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. [illegible]
2.20 | ఎటువంటి యాక్షన్ తీసుకుంటున్నారని అంటే ఆ విన్నీ బాపినీలో [illegible]
మ. | చెప్పారు. ఖాళీ బాటిల్ అని చెప్పారు. ఆ బాటిల్ ఖాళీ చేయడానికి వెంకటేశ్వరరావు వారి ఇంటికి వోయేవారు కాదు. సామాన్య ప్రజలు రోడ్డు మీద తాగితే వారిని [illegible] మూడు నాలుగు రోజులు రిమాండ్‌లో వేస్తారు. లక్ష్మీపార్వతికి సంబంధించిన వాడు గానీ, రామారావుగారికి సంబంధించిన వారు గానీ ఉంటే వారికి [illegible] వర్తించదు. దానిపై కేసులు పెట్టరు. పోలీసువారు, ఎక్సైజ్ వారు కేసులు పెట్టరు. మళ్ళీ చార్జిషీట్ [illegible] ఆలోచిస్తామని చెప్పారు. అనాడే కఠినమయిన చర్యలు తీసుకుంటే ఇంత దుర్మార్గం జరిగేది కాదు. స్పీకర్ ఇంటి మీద బాంబులు వేసిన రోజు చర్యలు తీసుకోని ఉంటే ఇలా అయ్యేది కాదు. శాంతిభద్రతల విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం సరిగ్గా ప్రవర్తించడం లేదు. కఠినమయిన చర్యలు తీసుకోవాలి. మాటలు మాట్లాడితే కాదు. దాని మీద చట్టపరంగా ఏమి చేసి చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– నేను చట్టం చూపులు చూడాల్సినవాడినా?, గడ్డి పనులు చేస్తున్నానో వారికే తెలుస్తుంది. వారికి కనబడకుండా [illegible] దొంగలు వస్తారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. బాపిరాజు:– మమ్మల్ను అరెస్ట్ చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:– బాపిరాజుగారిని ఎందుకు అరెస్ట్ చేస్తాము, వారు అందరినీ మాటలతో అరెస్ట్ చేస్తారు. వారిని చేసే పరిస్థితి రాదు. ఇంకొక బాధాకరమయిన విషయం చెప్పదలచాను. ఇన్ని రోజులుగా మాట్లాడుతూ ఉంటే ఊరుకున్నాను. ఇప్పుడూ బాధలేదు. కోపము లేదు. 'వెన్నుపోటుదారుడు చంద్రబాబునాయుడు రాజీనామా చేయాలి' అన్ని పెద్ద బ్యానర్ పెట్టుకొని వచ్చారు. ఈ హౌజ్‌లో చాలా మంది సీనియర్ సభ్యులు ఉన్నారు. 1983 నుండి రాజకీయాలలో ఉన్నారు. 1983 నుండి నేను ఏ విధంగా

ప్రవర్తించానో, పార్టీలో పని చేశానో ఒకసారి అందరి దృష్టికి తమ ద్వారా తేదలచాను· 1984లో ఆనాడు నేనూ కమ్యూనిష్టువారు, ఇక్కడ ఉండే కొందరు శాసనసభ్యులు నాక్సిఫైజ్ చేశాము· 30 రోజులు అజ్ఞాతవాసం, అరణ్యవాసం చేసి తిరిగి ఎన్·టి· రామారావుగారిని ముఖ్యమంత్రిగా చేసిన విషయం ఆ శాసనసభ్యులు మరచిపోతున్నారు· ఇంత వరకూ నేను దానిని ఎప్పుడూ చెప్పకూడదని అనుకున్నాను· కాని ఈ రోజు సమయం వచ్చింది కాబట్టి చెప్పవలసిన బాధ్యత నా పైన ఉంది కాబట్టి చెప్పాను· ప్రతి రోజూ వెన్నుపోటుదారుడు అని మాట్లాడుతున్నారు· ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రజలు ఒకసారి ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం ఉంది· అది జరిగిన తరువాత మాస్టర్ బాపిరాజుగారు కరెక్ట్‌గా ఎనలైజ్ చేసి చెప్పారు· ప్రతి రోజూ టెన్షన్‌గా ఉండేది· ఆయన ఏ డిసిషన్ తీసుకుంటారో మాకు తెలిసేది కాదు· 35 మంత్రులను ఒక్కాసారి రిమూవ్ చేయడం, ఆ విధంగా ఎన్ని డిసేషన్స్ వారు తీసుకున్నా మేము అందరం సహకరించి ఎప్పటికప్పుడు ఆ తప్పులను దిద్దుకుంటూ ముందుకు తీసుకువోయాము· 5 సంవత్సరాలు ఇదే హౌజ్‌లో అపోజిషన్‌లో ఉన్నాము· ఆ 5 సంవత్సరాలు సుమారు 74 మంది ఎం·ఎల్·ఏ·లు ఏ విధంగా శ్రమ పడ్డామో ఏ విధంగా ఫైట్ చేసి తిరిగి అధికారంలో వచ్చామనేది అందరికీ తెలుసు· ఒక వ్యక్తి బొమ్మ పెట్టుకొని గెలిచామనే మాట కాదు· ప్రతి ఒక్కరి కాంట్రిబ్యూషన్ ఉంది· రాష్ట్రంలోని తెలుగుదేశం పార్టీ ఎం·ఎల్·ఏ·లు, ప్రముఖులు, కార్యకర్తలు మొదలగువారి కాంట్రిబ్యూషన్ (రామారావుగారి) వారి కాంట్రిబ్యూషనూ ఉంది, నేను ఒప్పుకుంటున్నాను· అందరూ కలిసే ఎన్నికల్లో గెలిచాము· 1989లో భరిష్మా ఉండే ఆయన ఎందుకు ఓడిపోయారని అడుగుతున్నాను? 1983లో చూసినట్లయితే 200 సీట్లు గెలవడం జరిగింది· 84 ఆగష్టునెల క్యాసెస్‌లో మిత్రపక్షాలు అందరూ కలిసి టి·జి·పి·తో సహా 240 మంది గెలిచాము· తిరిగి 94లో జరిగింది అందరికి తెలుసు· కాంగ్రెస్ 26 అయితే మిత్రపక్షాలతో కలిసి మేము 254 సీట్లు గెలిచాము· ఆ విధంగా ప్రతి ఒక్కరి పర్‌ఫార్మెన్స్‌తో గెలిచాము· ఏ ఒక్కరితో కాదని తెలుపుతున్నాను·

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:– ప్రజలకు ఇచ్చిన తప్పుడు వాగ్దానాలతో గెలిచారు·

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:– నేను ఈనాడు చెబుతున్నాను· తప్పుడు వాగ్దానాలు వారినే ఇవ్వమనండి, వారు ఇప్పుడు అపోజిషన్‌వైపు ఉన్నారు· వారిని తప్పుడు వాగ్దానాలు ఇవ్వమనండి, వారూ గెలుస్తారు· వారు చెప్పేదంతా తప్పుడు వాగ్దానాలే· ఎవరికీ అనుమానం లేదు·

(అంతరాయం)

చాలా మంది రియల్‌గా మాట్లాడుతున్నారు· కాని జనార్ధన్‌రెడ్డిగారు ఎప్పుడూ అలా మాట్లాడరు· రాజకీయంగా తప్ప ఏమీ కనబడదు· రాజకీయంగా మాట్లాడకూడదు· అన్నీ రాజకీయం చేయాలంటే ప్రజలు చూసి నమ్మే పరిస్థితి లేదు· వాస్తవ పరిస్థితులను

ఆలోచించుకుని తప్పులుంటే చెప్పమనండి· చినడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను· కాని అదే పనిగా క్వొటేషన్స్ చేస్తే వారు చెప్పినా నమ్మే రోజులు పోతాయి· వారిని ఆలోచించుకోమనండి·

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:– మేము నిజం చెప్పగలము· వారి పార్టీ రెండు భాగాలుగా చీలిపోయింది· ఏమి చేయాలో, ఏమి చేయిద్దో మాకు తెలుసు· ముఖ్యమంత్రి సలహా మాకు అక్కర లేదు· మా సలహా వారికి కావాలంటే ఇస్తాము· వారి సలహా మాకు వద్దు·

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:– ఎవరు మంచి సలహాలు ఇచ్చినా, నేను ముఖ్యమంత్రిగా వాటిని తీసుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను· దీనిలో దాపరికం ఏమీ లేదు· ఒకవేళ ఏమయినా ఉంటే వారివద్దనే పెట్టుకోమనండి· వారు ఎవరయినా మంచి సలహాలు ఇచ్చి తీసుకొని రాష్ట్ర అభివృద్ధి కోసం తప్పకుండా పని చేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను· ఉదాహరణకు ఇక్కడ ఉండే శాసనసభ్యులు ఎందుకు డిఫర్ అయ్యారనేది నేను ఎక్కువగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు· ఒక్క మాటలో చెప్పవలచాను· ఒక వ్యక్తి కోసం పార్టీని, రాష్ట్రాన్ని రాష్ట్ర ప్రజలను పణంగా పెట్టి, ఆ వ్యక్తి కోసం ఏమయినా చేయడానికి సాయకుడు రాజీపడ్డం జరిగింది· మేము అందరం అనాడు చెప్పాము· ఎన్ని చెప్పినా, వినలేదు· ఢిల్లీ పెద్దలు కూడా చెప్పారు, వినలేదు వారు ఏమీ వినకుండా ఏక పక్ష ధోరణిలో పోయారు కాబట్టి మేము నిర్ణయం తీసుకోవలసి వచ్చిందని తెలుపుతున్నాను·

శ్రీ కె· బాపిరాజు:– 'బాబు' ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు అంటే అవిడ పుణ్యమే·

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:– మీరు తెలుసుకున్న వాస్తవం కూడా ఎన్·టి రామారావుగారు ఇంకా తెలుసుకోలేదు· అదే మా అందరి బాధ కనీసం ఈ వాస్తవం తెలుసుకొని ఉంటే బాగుండేది· నేను ఎప్పుడూ ముఖ్యమంత్రి పదవి కావాలని కోరుకోలేదు· వాస్తవంగా చెబుతున్నాను· మనస్ఫూర్తిగా చెబుతున్నాను· ఎన్·టి రామారావు బ్రతికి ఉన్నంతవరకూ అయనే ముఖ్యమంత్రిగా ఉండాలని కోరుకున్న వాడిని· మొన్నటివరకూ నా స్టాండ్ అదే· కాని ఎప్పుడయితే రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు దెబ్బతింటాయో, పార్టీ దెబ్బతిని పోయే పరిస్థితి వచ్చిందో ఎం·ఎల్·ఏ·లు అందరూ కలిసి నా మీద విశ్వాసం తెలిపినప్పుడు విధి లేని పరిస్థితిలో ఒప్పుకున్నాను· ఎన్·టి· రామారావు గారిని ఎవరూ తక్కువ చేయలేరు· చెయ్యబోయి పోడిచే తత్వం నా రక్తంలో లేదు· అనాడు మేము పోరాడి, చెప్పి చెప్పి విసిగిపోయి తిరుగుబాటు చేసి ఈ ప్రభుత్వాన్ని, పార్టీని నిలబెట్టుకున్నాము· అంతేగాని ఇంకొకటి కాదు· దానిని వారంతా గుర్తు పెట్టుకుంటే చాలా సంతోషం· ఈ రోజు 176 మంది ఎం·ఎల్·ఏ·లము ఇక్కడ ఉన్నాము· ఆ రోజు నన్ను 180 మంది ఎం·ఎల్·ఏ·లు 2·30 మ· సపోర్ట్ చేశారు· మిత్రపక్షాల వారూ సపోర్ట్ చేశారు· ఇదే హౌస్‌లో 227 మంది సపోర్ట్ చేస్తే ఇంకా ప్రజాస్వామ్యం ప్రజాస్వామ్యం అని మాట్లాడితే చాకే అర్థం కావడం లేదు· అసలు ప్రజాస్వామ్యానికి డెఫినిషన్ ఏమిటని వారిని అడుగుతున్నాను· ఎన్·టి·రామారావుగారు ఏమి చేశారంటే పార్టీ కాన్‌స్టిట్యూషన్ వ్యాసుకొన్నామని అన్నారు· ఆయన ఎప్పుడు

వ్రాసుకొన్నారో నాకు తెలియదు· శాశ్వతంగా పార్టీ అధ్యక్షుడిగా కూడా ఆయన వ్రాసు కొన్నారు· మన కాన్స్టిట్యూషన్ కూడా పర్మిట్‌చేస్తే ఆయనే శాశ్వతంగా ముఖ్యమంత్రి అని వ్రాసుకొనే వారేమో నాకు తెలియదు కానీ···· అందుకనే ఈ రోజు 176 మంది ఇప్పుడు ఉన్నా – ఇంకా డెమొక్రసీని ఖూనీ చేశారంటే – నేను ఎక్కువ డీటెల్స్‌లోకి పోవడం లేదు· ఇవన్నీ జస్ట్ రెఫరెన్స్ గురించే చెపుతున్నాను· ఈ రోజు పార్టీలో సుమారు 72 శాతం అఫిడవిట్‌లు మా జనరల్ బాడీలో ఎలక్షన్ కమీషన్‌కి సబ్మిట్ చేశాము· ఇంకా కొన్ని రావాలి· ఆ విధంగా 75 నుంచి 80 శాతం మొత్తం జనరల్ బాడీ మెంబర్స్ సపోర్ట్ చేస్తున్నారనే తెలియచేస్తున్నాను· ఇటీవల పేపర్స్‌లో మీరంతా చూస్తున్నారు· ఆయన నన్ను ఎన్ని శాపనార్థాలు పెట్టాలో అన్ని శాపనార్థాలు పెడుతున్నారు· ఆయన ఎన్ని శాపనార్థాలు పెట్టినా వాటిని ఆశీర్వచనాలుగానే నేను తీసుకొంటాను· నేను ఎప్పుడూ తొందరపడే పరిస్థితి లేదు· మీరంతా చూస్తున్నారు· నేను ముఖ్యమంత్రి అయినప్పటినుంచి ఎవరిపైనా కూడా పరుషమైన పదజాలంతో మాట్లాడడం లేదు· అది నా హుందా తనం కూడా· ఆ విధంగా ముఖ్యమంత్రి గౌరవం కాపాడడం కోసం, రాష్ట్రాభివృద్ధి కోసం నేను పని చేస్తున్నాను· ఈ రోజు వారిని చూస్తుంటే డెస్పరేట్ మూడ్‌లో ఎన్ని చేయాలో అన్నీ చేస్తున్నారు· వారిని చూస్తే నాకు కోపం లేదు, కక్ష లేదు· కానీ జాలివడుతున్నాను· ప్రజాస్వామ్యంలో వారు ఈ విధంగా మాట్లాడుతూ ఉంటే వారిని ప్రజలు అప్రిషియేట్ చేయరు· ప్రజలు ఎక్కడ గుణపాఠం చెప్పాలో అక్కడ చెపుతారు· అది కూడా తొందరలోనే చూస్తారని తెలియ చేస్తున్నాను· కొంతమంది స్వార్థపరులు ప్రభుత్వాన్ని పూర్తిగా పోవడానికి దెబ్బతినే పరిస్థితికి తెచ్చిన నాయకులే ఇంకా వస్తున్న పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా వాస్త వాలను పరిశీలనలోకి తీసుకోకుండా ప్రవర్తిస్తున్నారు· అందుకని నాకు బాధగా ఉంది· పాలిటిక్స్ గురించి ఆలోచించుకోవాలి· ప్రజలలో మనపైన అనుమానాలు వస్తున్నాయి· అవహేళన చేస్తున్నారు· ఈరోజు జరిగిన సంఘటన చూస్తే రాష్ట్ర ప్రజలు కానీ, దేశ ప్రజలు కానీ అప్రిషియేట్ చేయరు· ప్రజల చూపులలోకి వెళుతున్నాము అవమానాల పాలౌతున్నాం· మన హుందాతనాన్ని కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత మనందరిపైనా ఉందని తెలియచేస్తున్నాను· ఈ హౌస్‌లో ఉన్న ప్రతి సభ్యుడు ఈ రోజు చూపిన ఉదారతకి కండెం చేసిన తీరుకి మనస్ఫూర్తిగా ప్రభుత్వం తరఫున పేరు పేరునా అభినందిస్తున్నాను· ముఖ్య మంత్రిగా కూడా అభినందిస్తున్నాను· జనార్దన్‌రెడ్డిగారు ఒక మాట చెప్పారు· దయా దాక్షిణ్యాలకు గానీ, ఇంకో దానికి గానీ ఏ మాత్రం తావు లేకుండా ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడ వలసి ఉంది· ఎవరు తప్పు చేసిన వారందరిపైన కఠినమైన చర్యలు తీసుకొంటాము· స్పీకర్‌ని యాక్షన్ తీసుకొంటామని అలాగే స్పీకర్‌పై దాడి జరిపిన వ్యక్తులను కూడా కఠినంగా శిక్షించడానికి చర్యలు తీసుకొంటామని తెలియచేస్తూ మీ అందరి దగ్గర సెలవు తీసుకొంటున్నాను·

శ్రీ ఎం· కోదండరెడ్డి:– అధ్యక్షా, నిన్న ఒక సమావేశము జరిగి ఈ రోజు స్పీకర్ ఇంటిపైన దాడి చేయడానికి ఆ సమావేశములలో నిర్ణయించడం జరిగింది· అంతకంటే ముందు కూడా స్పీకర్‌గారి ఇంటి పైన బాంబులు కూడా వేయడం జరిగింది· తెలుగుదేశం

పార్టీ విడిపోయిన తరువాత ఎన్నెన్నో సంఘటనలు జరిగాయి· దీనికి కారకులైన వారిని, ఎవరైతే కుట్ర పన్నారో అలాంటి వ్యక్తిని, వారు ఎంత పెద్ద వారైనా ఏమైనా చర్యలు తీసుకొంటారా? అది సభకి స్పష్టంగా తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను· ఒకవేళ ఆ విధంగా కాకపోతే శాసనసభని మట్టు ముట్టమని లేకపోతే ప్రజా ప్రతినిధులపై దాడి చేయమని ఈ రకంగా ప్రేరేపణలు చేసిన వారిపైన మీ ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:– అధ్యక్షా, కోదండరెడ్డిగారు చెప్పారు తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకొంటాము· వీరన్నట్లు నిన్న సాయంత్రం మాకు సమాచారం వచ్చింది· అది పేపర్‌లో కూడా వచ్చింది· దీంట్లో దాపరికం లేదు· నిన్న సాయంత్రమే మాకూ సమాచారం రావడం జరిగింది· దానిపైనే అందరినీ అలర్ట్ చేశాము కాబట్టి స్పీకర్ ఇంటిపైన పడకుండా కావాడగలిగాము· కాని వచ్చిన వారు కూడా పార్టీ ఆఫీస్‌లో ఉండడం, బ్యాచెస్, బ్యాచెస్‌గా రావడం జరిగింది, ఆ విధంగా వచ్చిన వారిపైన యాక్షన్ తీసుకొంటామని తెలియచేస్తున్నాను· అంతకుముందు మీరు చెప్పినట్లు డాక్టర్ దగ్గుబాటి వెంకటేశ్వరరావు ఇంటిపైన కానీ, ఇంతకుముందు స్పీకర్ ఇంటిపైన కానీ, బాంబులు వేసిన వారిపైనా, ఈ రోజు చేసిన వారిపైనా అందరిపైనా కఠినమైన చర్యలు తీసుకొంటామని తెలియచేస్తున్నాను· ఈ విషయంలో కాంప్రమైజ్ అయ్యే పరిస్థితే లేదని తెలియచేస్తున్నాను· ఈ హౌస్‌లో ఉండే మెంబర్స్ అందరి సహకారంతో ఒక తీర్మానం మూవ్ చేస్తున్నాను దానిని పరిశీలించి ఆక్సెప్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను·

Sir, with your permission, I beg to move that:

"That this House unanimously resolves to condemn the action of certain undemocratic and unsocial elements who have acted at the behest of a group belonging to the former Chief Minister Sri N.T. Rama Rao, to prevent the Hon'ble Speaker of the Assembly from attending the Session of the Assembly on 5.12.95. This attempt in preventing the Hon'ble Speaker from discharging his Constitutional obligations is nothing but the contempt of the House. It is an act of denigrating the high office of the Speaker which is highly reprehensible and irresponsible to be condemned by all sections of the society."

Deputy Speaker:- Motion moved.

The question is:

"That this House unanimcusly resolved to condemn the action of certain undemocratic and unsocial elements who have

acted at the behest of a group belonging to the former Chief Minister Sri N.T. Rama Rao, to prevent the Hon'ble Speaker of the Assembly from attending the Session of the Assembly on 5.12.1995. The attempt in preventing the Hon'ble Speaker from discharging his Constitutional obligations is nothing but the contempt of the House. It is an act of denigrating the high office of the Speaker which is highly reprehensible and irresponsible to be condemned by all sections of the Society."

(Pause)

The resolution was adopted unanimously.

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:– మీరంతా ఒప్పుకొంటే దీనిని యునానిమస్‌గా పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను·

(సభలో చప్పట్లు)

జనార్ధన్‌రెడ్డిగారు మీరు చప్పట్లు కొట్టండి· నేను అనుకున్నా మీరొక్కరే ఒప్పుకోరేమోనని·

(సభలో నవ్వులు)

శ్రీ పి· జనార్ధన్‌రెడ్డి:– మేము ఒప్పుకోమని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు· స్పీకర్‌గారి పైన జరిగిన దాడిని కండెం చేస్తున్నాము· అంతకుముందూ చెప్పాను· ఇప్పుడూ చెపుతున్నాను· కావునా తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాము· దీనిపైన వట్టి ఉపన్యాసమే కాకుండా సరైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను·

శ్రీ ఎన్· చంద్రబాబునాయుడు:– నేను ఏమేమి యాక్షన్స్ తీసుకొన్నానో అవన్నీ టైమ్ అండ్ అగేన్ మీకు చెపుతాను·

నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు – వ్రాతపూర్వక సమాధానములు
(అనుబంధం–1)

Deputy Speaker:- All the questions, and items of 304 and 74, listed for today have been postponed.

All papers to be laid, are deemed to have been laid on the Table of the House.

All the papers to be placed are deemed to have been placed on the Table of the House.

సభాసమక్షములో ఉంచిన పత్రములు

1. Re-Copy of the Reports of the A.P. Pollution Control Board for years from 1985-86 to 1987-88.

Copy of the Audit Reports of A.P. Pollution Control Board for the years 1985-86; 1986-87; and 1987-88 in compliance with Se. 40(7) of Water (Prevention and Control of Pollution) Act, 1974 and Section 36 of Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981.

2. Re-Copy of 13th Annual Report of A.P. Non-Resident Indian Investment Corporation Ltd., for 1993-94.

Copy of the 13th Annual Report of A.P. Non-Resident Indian Investment Corportion Ltd., for 1993-9o4 together with audit report and comments of the C. & A.G. of Indian in compliance with Sec. 619-A (3) of the Companies Act, 1956.

3. Re-Copy of amendment to the A.P. Public Service Commission Regulations 1963.

Copy of the Amendment to the A.P. Public Service Commission Regulations, 1963 issued in G.O.Ms.No.475, G.A.D. (Ser-A) Dept., dt. 3.9.1993, as required under proviso to clause (5) of Article 320 of the Constitution of India.

సభాసమక్షములో పెట్టిన పత్రములు

Re-Copy of the Report on the decisions of Business Advisory Committee on 4.12.1995.

Copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 4th December, 1995.

Deputy Speaker:- The House is adjourned to meet again at 8.30 a.m., tomorrow.

(The House, then adjourned at 2-35 noon to meet again at 8-30 a.m., the next day i.e. on Wednesday the 6th December, 1995)

నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు – వ్రాతపూర్వక సమాధానములు

(అనుబంధము-I)

TRANSPORTATION OF TIMBER IN THE NAME OF PODUKALAPA

1-

542(W)-Q- Sarvasri S. Venkateswara Rao, P. Singanna Dora, K. Yerrannaidu and B. Lakshman Rao:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that timber is being transported in the name of 'Podu Kalapa' in Rampachodavaram Range, East Godavari District for the last five years;

(b) if so, the quantum of timber in cubic feet transported so far; and

(c) whether it is a fact that the Sub-Divisional Forest Officer and Range Officers have been allowing to cut down the way side trees and transporting them as 'Podu Kalapa' in collusion with the contractors?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) No such instances have been reported.

GAS BASED POWER PLANT

2-

544(M)-Q- Sri A.J.V.B. Maheswara Rao:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any scheme with the Government to construct Gas based power plant utilising the Gas going waste from the Ravva Structure (S. Yanam ONGC); and

(b) if so, when the construction of Plant will be taken up?

A-(a) Yes, Sir. The Andhra Pradesh State Electricity Board had initiated the proposal of setting up 3.5 M.W. mobile gas sets at Surasaniyanam, East Godavari District. But ultimately the proposal was deferred, since M/s. Gas Authority of India Limited has intimated that the associated gas offered for 5 years originally is not available at Surasaniyanam and that this gas is being hooked to Tatipaka-Kakinada line and as such the gas would not be available to A.P. State Electricity Board for mobile generating sets proposed to be established at Surasaniyanam.

(b) Does not arise.

CONSTRUCTION OF LIG & MIG COLONIES IN RAJIPET VILLAGE, KARIMNAGAR DISTRICT

3-

550(J)-Q- Sri K. Yerrannaidu:- Will the Minister for Housing be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the A.P. State Housing Board acquired a site measuring 19 acres 34 guntas at the rate of Rs. 22,000/- per acre from Sri Potlapalli Sudhakar Rao in Rajipet Village, Parkal Mandal, Karimnagar District for construction of LIG and MIG Colonies;

(b) whether the owner approached the Court seeking higher value than Rs. 22,000/- per acre;

(c) whether Sri Toorpati Jampayya, Sri Saniyarapu Mogili and Sri Nagaiah with the connivance of V.A.O. and the M.R.O. started cultivation in six acres of the said site; and

(d) if so, the action taken against him?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

COMMISSIONING OF SIXTH UNIT OF VIJAYAWADA THERMAL POWER STATION

4-

557-Q-Sri D.S. Redya Naik:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that sixth unit of the Vijayawada Thermal Power Station (VTPS) was commissioned; and

(b) if so, the quantum of power generated in the said unit?

A-(a) Yes, Sir. The Sixth Unit of Vijayawada Thermal Power Station was commissioned on 24.2.1995 and is under stabilisation.

(b) The power generated in the Unit upto 31.7.1995 was 390.32 MU.

FALLING OF STREET LIGHT ELECTRIC POLES IN CHITTOOR DISTRICT

5-

1002-Q- Sri R. Gandhi:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that street light electric poles have fallen due to heavy winds in Chittoor district in recent times;

(b) whether the said poles are being manufactured by Andhra Pradesh State Electricity Board or by private firms; and

(c) what steps are proposed to be taken to erect them properly to withstand heavy winds?

A-(a) Yes, 30 Numbers street lights P.S.C.C. poles got damaged due to heavy gale and wind during recent cyclone in Chittoor district;

(b) The poles are being manufactured in A.P. State Electricity Board pole manufacturing centres;

(c) These poles were damaged due to falling of trees on lines and due to heavy whirl wind and gale and not due to any technical or manufacturing or erection defect.

UNSPENT AMOUNT FOR THE WELFARE OF BACKWARD CLASSES IN NELLORE DISTRICT

6-

1020-Q- Sri S. Chandra Mohan Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that an amount of Rs. 2.5 crores out of the funds sanctioned during the year 1994 for the welfare of Backward Classes in Nellore District has remained unspent; and

(b) if so, the reasons therefor?

A-(a) An amount of Rs. 3,11,98,180/- was allotted to Nellore District for Welfare of Backward Classes during 1994-95. Out of this, an amount of Rs. 2,86,94,212/- was spent. There was freez for the amount of Rs. 10,17,040/- by the Government orders. An amount of Rs. 2,68,537/- was lapsed and an amount of Rs. 12,18,391/- was surrendered during the year 1994-95.

(b) The reasons for the amounts surrendered and lapsed are given in the Annexure I & II (Printed as Annexure at page No. 28 and (31).

I.A.S. & I.P.S. OFFICERS IN THE STATE

7-

1090-Q- Sri D.S. Redya Naik:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of I.A.S. and I.P.S. Officers working in the State at present.

(b) the number of S.C. and S.T. I.A.S. and I.P.S. Officers therein and;

(c) the number of S.C. and S.T. I.A.S. Officers working at the focal points at Secretariat and District levels?

A-(a) 270 I.A.S. and 172 I.P.S. Officers who are working in the State at present.

(b) Of them 39 S.C. and 13 S.T. Officers are in I.A.S. and 22 S.C. and 7 S.T. Officers are in I.P.S.

(c) There are no posts as such identified at Secretariat and District levels as focal and non focal posts.

STARTING OF SUB COURTS AT PALACOLE

8-

1117-Q- Sarvasri A.V. Satyanarayana and D. Raja Gopal:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to start a Sub-Court at Palacole;

(b) whether any representation has been received in this regard; and

(c) the time by which the said Sub-Court will be started?

A-(a) No, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Does not arise.

LOW VOLTAGE PROBLEM IN SOME VILLAGES IN NELLORE DISTRICT

9-

1217-Q- Sri S. Chanra Mohan Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the ryots in Mulumudi and other surrounding villages in Nellore Mandal of Nellore district are facing hardships due to low voltage since the sub-station is situated in a far away place; and

(b) if so, whether there is any proposal to construct a sub-station in any one of the villages?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

33/11 K.V. SUB-STATION IN KERIMERI AND VAANKIDI MANDALS

10-

1242-Q- Sri P. Purushothama Rao:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there are no 33/11 K.V. Sub-Stations in Kerimeri and Vaankidi Mandals of Adilabad District; and

(b) whether there is any proposal to consturct 31/11 K.V. Sub-Station in the said mandals?

A-(a) Yes, Sir.

(b) So far there is no proposal. However the Superintending Engineer/Operation/Adilabad is addresed to study the details of lengths of lines, voltage levels etc., and to decide on the necessity for a sub-station in the mandal and propose a sub-station, if it is technically found necessary.

RECOVERY OF DUES TO A.P.S.E.B.

11-

1277-Q- Sarvasri G.S.S. Sivaji and P. Purushotham Rao:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Andhra Pradesh State Electricity Board has to recover Rs. 600 crores of dues; and

(b) if so, the steps taken by the Board to recover the said dues?

A-(a) An amount of Rs. 57236.41 lakhs is due to end of financial year 1994-95 upto 3/95.

(b) Government Departments and local bodies have been addressed for realisation of arrears. Principal Secretary to Government, Municipal Administration and Urban Development Department and Commissioner of Panchayat Raj Departments have

been addressed to issue necessary instructions for recovery of the dues from the Municipalities and Major Panchayats. Government have sanctioned Rs. 5.00 crores from the contingency fund to meet the dues of Municipalities.

(i) Debts pending in Courts: Instructions were issued to the Superintending Engineer to file counter affidavits and pursue for early settlement of court cases.

(ii) Disconnected services: Instructions were issued to terminate the agreements and dismantlement of the services. Instructions were also issued to disconnect the other live services wherever dues are not realised.

(iii) Live Services: Instructions were issued to review top 10 services wherever arrears are above Rs. 5,000 and Rs. 10,000/- respectively, in each case. Instructions were also issued to cooperate the 'D' lists effectively.

The arrears position to end of 10/94 was also reviewed by Government during 1/95 and in view of the huge arrears recoverable from the consumers, it was directed to have an effective programme for realisation of the dues. Monthly targets for collection of arrears and demand are fixed for the month of 6/95 and 7/95 and as a result there was improvement in collections during 6/95.

DHOBIGHATS IN ANANTAPUR DISTRICT

12-

1343-Q- Sri P. Kesav:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is a great demand for the construction of Dhobighats in Anantapur District due to water problem;

(b) the amount required for constructing each Dhobighat and the amount being given to construct each Dhobighat in Anantapur District during the year 1995-96; and

(c) the funds released for Anantapur District for Dhobighats so far?

A-(a) Yes, Sir. In addition to 115 Dhobighats already taken up for construction, Collector, Anantapur has sent the proposal for taking up 33 new Dhobighats with an outlay of Rs. 42.92 lakhs.

(b) According to G.O.Ms.No.9 Backward Classes Welfare Department, dated 9.6.94, subsidy not exceeding to Rs. 1,00,000/- and Rs. 50,000/- in Gram Panchayats and Municipalities and Municipal Corporations respectively is provided to take up construction of comprehensive Dhobighat including

shelter shed. The expenditure over and above the subsidy amount, should be borne by the local body concerned.

(c) So far, an amount of Rs. 33.99 lakhs has been released to Anantapur District. Additional funds will be sanctioned shortly from out of Rs. 75.00 lakhs provided in 1995-96 budget.

POWER SUPPLY POSITION IN RURAL AREAS

13-

1422-Q- Sri Baddam Bal Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that power supply position in rural areas, Cuddapah, Anantapur, Kurnool, Adilabad Districts is very poor from 10th May, 1995; and

(b) if so, the action taken to maintain power supply to the agricultural sector with proper voltage to protect the crops in the Rabi?

A-(a) The power supply position in rural areas of Cuddapah, Ananthapur, Kurnool and Adilabad Districts cannot be termed as very poor, though there were some power interruptions due to power shortage condition, in the Southern Region in general and Andhra Pradesh in particular.

(b) Adequate power supply will be ensured during Rabi season to the Agricultural consumers to ensure that the crops are not affected.

SECURING LOAN FROM FINANCIAL INSTITUTIONS BY APSEB

14-

1487-Q- Sarvasri Vanka Satyanarayana, K. Subba Raju and K. Ramakrishna:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government has given its consent to the A.P. State Electricity Board to enhance limit of loans from two hundred crores to four hundred crores of rupees for securing loan from financial institutions; and

(b) whether the Government have agreed to give guarantee for the said loans?

A-(a) The Government consent for securing the loan from financial institutions by the A.P. State Electricity Board has been enhanced from time to time in various orders. Government have issued orders for enhancing the borrowing limits of A.P.S.E.B. Board from Rs. 2600 crores to Rs. 4600 crores in

G.O.Ms.No.35, Energy and Forests (Pr.III) Department, dated 21.2.1995 which are in force.

(b) Government have guaranteed the loans drawn by A.P. State Electricity Board in respect of Board Bonds, LIC., Rural Electrification Corporation, Bank cash credit facility limits etc., to the extent of Rs. 2104 crores to end of March 1995.

DAMAGE TO THE HOUSES AND TEMPLES DUE TO BLASTING OF S.R.B.C.

15-

1600-Q- Sarvasri E. Pratapa Reddy, K. Rambhupal Reddy, M. Kodanda Reddy and D. Nagender:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether any damages have been occured to the houses and temples in the surroundings of Kothapalli, Pamulapadu Mandals due to blasting of Srisailam Right Branch Canal; and

(b) whether any compensation is being paid to the affected persons?

A-(a) No, Sir. The Kothapalli Mandal is situated far away from the alignment of Srisailam Right Branch Canal.

Only one village i.e. Vanala village of Pamulapadu Mandal is situated along the S.R.B.C. No damages had occured due to blasting operating in S.R.B.C. as the work is executed by controlled blasting.

(b) Does not arise.

REALISATION OF OUT-STANDING ARREARS OF APSEB

16-

1721-Q- Sarvasri K. Yerrannaidu and Smt. Yerneni Sita Devi:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the State Electricity Board has to realise out-standing arrears amounting to about Rs. 60.00 crores from the Central and State Public Sector Units, Osmania Hospital and other Organisations;

(b) whether it is a fact that the National Thermal Power Station in Ramagundam has threatened to disconnect the power supply from the State quote, as the State Electricity Board owned Rs. 50.00 crores to it; and

(c) whether the Government will extend its co-operation to the State Electricity Board in realising the outstanding arrears?

A-(a) A.P. State Electricity Board has to realise Rs. 35.96 crores from Government Departments, to end of March, 1995. The arrears of Rs. 35.96 crores is inclusive of State Government Departments State Government Undertakings, Central Government Departments and Central Government Undertakings.

The breakup of arrears is as follows:

LT Category Rs. 8.84 crores
HT Category Rs. 27.12 crores

(Rs. in Crores)

	L.T.	H.T.	Total
State Government Departments.	7.12	2.22	9.34
State Government Undertakings.	1.33	-	1.33
Central Government Departments.	0.38	10.60	10.98
Central Government undertakings.	0.01	14.30	14.31
	8.84	27.12	35.96

Out of Rs. 2.22 crores under (HT) Government arrears category, Rs. 0.10 crores (ten lakhs) is due from Osmania Hospital.

(b) No, the N.T.P.S. Ramagundam has not issued any communication indicating its intention to disconnect power supply made by it.

(c) Yes, the Government of Andhra Pradesh is fully extending its co-operation to A.P. State Electricity Board in realisation of the dues. Frequent review meetings are being conducted at Government level to review the arrears position and collection achieved. Keeping the tight financial position of the Board, the Government of Andhra Pradesh have released Rs. 15 crores during 7/95 for adjusting the dues due from Municipalities and Major Panchayats. Suggestions were also issued by Government for adjusting the dues, due from H.T. Cement Industries, who are supplying cement to Board. It was also advised to finalise the cases pending in Courts, duly addressing, the Registrar of High Court is for preponing of all cases pertaining to Board quickly.

ENTRY FEE OF NEHRU ZOOLOGICAL PARK

17-

1730-Q- Sarvasri M. Kodanda Reddy, D. Nagender, C.K. Jayachandra Reddy, J.C. Diwakar Reddy and Gade Venkata Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Entry Fee of Nehru Zoological Park has been increased; and

(b) if so, the reasons therefor?

A-(a) Yes, Sir.

(b) The entry fee to the Nehru Zoological Park was last revised about 10 years back. Since then, the cost of maintenance of the Zoo (i.e. cost of feed, medicines, hardware, water and electrical charges etc.) has increased many fold. Nehru Zoological Park has been graded as an 'A' class group by the Central Zoo Authority and this entails high up-keep standards. The cost of maintenance of the Zoo is as much as Rs. 1.5 crores per annum excluding the establishment charges.

The revenue of the gate collection at the nominal fee of Rs. 1/- per adult and Rs. 0.50/- per child is a mere Rs. 24 lakhs per annum. The budgetory provision is not sufficient to fill the wide gap between the income expenditure of the Zoo Park.

Hence, a marginal increase of rates has been made fixing entry fee for adults as Rs. 2.50 per head and for children as Rs. 1.00 per head.

SHIFTING OF PENSION PAYMENT OFFICE FROM MOTIGALLI TO CHUDI BAZAR

18-

933-Q-Sarvasri Mohd. Amanullah Khan and Mumtaz Ahmed Khan:- Will the Minister for Finance be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to shift the Pension Payment Office from Motigalli to some other place in the City;

(b) whether it is a fact that some Pensioner associations have represented the Government against the move; and

(c) if so, the action taken on the representation?

A-(a) Yes Sir, there was a proposal to shift the Pension Payment Office from Motigalli to M.C.H. Buildings, Chudi

Bazar Orders were issued in G.O.Ms.No. 352, Finance and Planning (FW.Admn.I) Department, dt. 14.10.93 shifting the Pension Payment Office from Motigalli to M.C.H. Building, Chudi Bazar.

(b) Yes, Sir. The Pensioner's Associations have represented that transfer of Pension Payment Office to Chudi Bazar is causing inconvenience to the Pensioners and requested to retain the Pension Payment Office at Motigalli as it is a centrally located place.

(c) The Government have issued orders in G.O.Ms.No. 181, Finance and Planning (F.W.Admn.I) Department, dt. 7.7.1995 cancelling the shifting of office from Motigalli to Chudi Bazar and to continue the said office at Motigalli only.

EXPLOSION OF GAS CYLINDERS

19-

661-Q-Sri D.S. Redya Naik:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) the number of Gas Cylinders exploded cases registered in Twin Cities of Hyderabad and Secunderabad during the year 1994; and

(b) the action taken by the Government to prevent the same?

A-(a) Nil.

(b) Does not arise.

TRAFFIC SIGNALS IN IMPORTANT CROSS ROADS IN HYDERABAD CITY

20-

1159-Q-Sarvasri C. Krishna Yadav, T. Sreenivasa Yadav, G. Vijaya Rama Rao:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there are still a number of important cross roads in Hyderabad city without traffic signals; and

(b) if so, when the traffic signals will be set up at such places;

A-(a) Yes, Sir.

(b) Under Annual Plan Scheme every year an amount of Rs. 3.00 lakhs is being allotted for modernisation of traffic

signals. There is an imperative need to install traffic signals at 56 remaining junctions in the Hyderabad and Secunderabad cities, and they will be considered for installation subject to availability of funds.

TRAFFIC POLICE STATION AT TADEPALLIGUDAM

21-

1166-Q-Sarvasri P. Kanakasunder Rao and K. Yerranaidu:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to set-up a traffic Police Station in Tadepalligudem due to frequent disruption of tarffic; and

(b) if so, when?

A-(a) & (b) Yes, Sir. The proposals are under consideration.

SUPPLY OF PIPES AND PROTECTED DRINKING WATER SCHEMES

22-

549(F)-Q-Sarvasri P. Ramulu and R. Chandra Sekhar Reddy:- Will the Minister for Panchayat Raj, Rural Development and Rural Water Supply be pleased to state:

(a) The procedure adopted for the supply of pipes required for the protected drinking water schemes in the State at present;

(b) whether it is a fact that considerable delay is being caused in the implementation of the said scheme due to delay in the delivery of pipes in time; and

(c) if so, the steps taken by the Government to prevent the delay?

A-(a) The pipes required for Protected Water Supply shall be procured by the Superintending Engineers, based on the terms and conditions of the respective rate contracts, by taking prior clearance of circle level purchase committee and committee headed by the District Collector concerned.

The Committee shall examine the following aspects,before giving clearance for procurement:-

(i) whether budget for the purpose is available.

(ii) whether the materials are really needed.

(iii) whether such materials are not in surplus in other divisions.

The above procedure was prescribed to avoid procurement of materials far in advance by looking of funds and for timely utilisation.

(b) No such general complaint is received.

(c) Since no general complaint is received, the present procedure is being continued.

DRINKING WATER FACILITIES TO 50 HARIJANA FAMILIES IN NELLORE RURAL MANDAL

23-

571-Q-Sarvasri P. Nageswara Rao, Ch. Rajeswara Rao, K. Ramakrishna, Ch. Vittal Reddy and K. Subba Raju:- Will the Minister for Panchayati Raj and Rural Water Supply be pleased to state:

(a) whether the Andhra Pradesh Agricultural Workers Union, Hyderabad has submitted a representation to the District Collector, Nellore on 3.1.1995 for provision of drinking water facilities for 50 Harijans families in South Rajupalem village, Nellore Rural Mandal, Nellore District.

(b) whether it is also a fact that Collector, Nellore in his Lr.Rc.No. 225/95, dated 10.1.95 has referred the matter to the Executive Engineer, Panchayati Raj, Nellore; and

(c) if so, whether drinking water facility is provided to said colony?

~~A-(a) Yes,~~ Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) An amount of Rs. 0.70 lakhs is sanctioned under Adverse Seasonal Conditions Grant (1995-96) to supply drinking water to the said 50 Harijans families. The work will be executed.

BUS FACILITY FOR GIRIJAN VILLAGES OF BHADRACHALAM

--

544(C)-Q-Sarvasri Seethamsetti Venkateswara Rao, P. Singanna Dora and A.V. Suryanarayana Raju:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is no bus facility for the villages of Girijan Mandals, connecting Bhadrachalam

of Khammam District with Visakhapatnam via Rampachodavaram of East Godavari Division;

(b) whether the R.T.C. have received any representation in this regard; if so, the action taken thereon;

(c) whether bus facility will be provided to the remote Villages in each Girijan Mandal?

A-(a) there is no direct bus from Bhadrachalam to Visakhapatnam via Rampachodavaram, as the route is a circuitous one with a route length of 524 Kms. The direct passengers wil not prefer to travel on such a circuitous route.

The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation is operating 2 buses, one from Vizianagaram and the other from Visakhapatnam to Bhadrachalam via Narsipatnam, Chinthapalli, Sileru, Mothugudem and Chintoor whose route length is 380 Kms. Further, Rampachodavaram is connected to Bhadrachalam by the buses operated from Rajahmundry and Ravulapalem via Kunavaram, Chintoor, Pamuleru and Maredumilli. Rampachodavaram is also connected to Narispatnam from where buses are available to go to Visakhapatnam;

(b) Yes, Sir. A representation has been received by the A.P.S.R.T.C. from Sri S. Venkateswara Rao, Hon'ble M.L.A., for introduction of a service from Bhadrachalam to Visakhapatnam via Rampachodavaram. Since the distance between Bhadrachalam and Visakhapatnam via Rampachodavaram is longer and circuitous, direct service was not introduced by the Corporation; and

(c) Yes, Sir. Bus facility to Girijan Mandals is being provided by the A.P.S.R.T.C. depending upon the availability of motorable roads and also in consultation with the ~~ITDA~~ officials.

DISTURBANCE DUE TO TAPE RECORDS IN R.T.C. BUSES

25-

552(B)-Q-Smt. P. Aruna:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that passengers are being disturbed in nights due to tape recorders in the Road Transport Corporation Buses; and

(b) if so, the action taken to prevent such disturbance?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise. There are clear instructions to the crew of buses not to play Video and Audio Cassettes after 23.00 hours and before 6.00 hours in the long distance services.

EXPRESS BUS FROM VISAKHAPATNAM TO BHADRACHALAM

26-

554(J)-Q-Sarvasri S. Venkateswara Rao and P. Singanna Dore:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to run an express bus from Visakhapatnam to Bhadrachalam via Rampachodavaram connecting Tribal Mandals, and

(b) if so, the State at which the matter stands at present?

A-(a) There is no proposal to run an express bus service on the route, Visakhapatnam to Bhadrachalam via Rampachodavaram, as it is a circuitous route with a distance of 524 Kms. and the direct passengers also would not prefer to travel on such a circuitous route; and

(b) Does not arise.

R.T.C. BUS ACCIDENTS DURING 1994-95

27-

787-Q-Sri D.S. Redyanaik:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) the number of major R.T.C. bus accidents occured during 1994-95 in Hyderabad and Secunderabad; and

(b) the number of persons died in the said accidents and the amount paid to the kith and kin of the deceased?

A-(a) Yes, Sir. In total 193 major accidents occured including 94 Fatal accidents in Twin cities of Hyderabad and Secunderabad involving R.T.C. Buses during the year 1994-95.

(b) In total, 109 Deaths occured in the accidents involving R.T.C. buses during the year 1994-95. The amount of compensation paid in that year is Rs. 3,65,891.35, to the kith and kin of the deceased, as out of Court settlement during the year 1994-95.

TICKETLESS TRAVELLING IN R.T.C. BUSES

28-

788-Q-Sri D.S. Redya Naik:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that ticketless travel in Road Transport Corporation buses is rampant despite regular checks and special drivers; and

(b) if so, whether there is any proposal to introduce incentives scheme for ticket examiners to achieve better results?

A-(a) No, Sir.

(b) Andhra Pradesh State Road Transport Corporation is having an effective network to detect and check ticketless travelling as well as other ticket and cash irregularities. Central, Zonal and Regional Squads operate throughout the State to have effective checks over the ticket and cash irregularities. The checking staff is covered with incentive Schemes.

ESTABLISHMENT OF BUS DEPOT AT YELLANDU

29-

861-Q-Sarvasri M. Anjaneyulu, K. Ramakrishna, K. Biksham K. Subba Raju and Vooke Abbaiah:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to establish a bus depot at Yellandu in Khammam District; and

(b) if so, when?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

FOOT BOARD TRAVELLING IN R.T.C. BUSES

30-

928-Q-Sri Asaduddin Owaisi:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is no proper check on foot board travelling in the R.T.C. buses in Hyderabad and Secunderabad;

(b) whether it is also a fact that the Mobile Courts book such cases during the middle of the day when less number of passengers travel; and

(c) the action being taken by the Government to curb such practice?

A-(a) No, Sir. Regular checks are arranged to curb foot board travel in Twin Cities of Hyderabad and Secunderabad. 1976 passengers found travelling on the foot board are penalised and collected an amount of Rs.15,665/- towards fines for 3 months between January, 1995 to March, 1995.

(b) No, Sir.

(c) There is a proposal to induct another Mobile Court in Twin Cities of Hyderabad and Secunderabad to curb these irregularities.

ORDINARY BUSES BEING RUN AS EXPRESS BUSES IN AMALAPURAM BUS DEPOT

31-

1014-Q-Sri A.J.V.B. Maheswara Rao:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that ordinary buses of Amalapuram bus depot are being run as express services collecting excess charges; and

(b) whether any new buses are being allotted to the said depot including Hi-tech buses; if so, their number?

A-(a) No, Sir.

(b) Four new buses were allotted to Amalapuram Depot during 1995 i.e., upto July, 1995.

It is also proposed to allot 2 Hi-tech Deluxe and 2 Climatizer (Vihangam) buses to Amalapuram Depot during this year.

PROBIHITION OF SMOKING IN R.T..C. BUSES

32-

1131-Q-Sarvasri T. Bhadraiah and B. Lakshmana Rao:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that smoking is prohibited in the Road Transport Corporation Buses;

(b) whether it is also a fct that the said rule is not being observed; and

(c) if so, the action taken by the R.T.C. to strictly implement the said rule?

A-(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) The slogan "Smoking is prohibited" has been painted both in English and Telugu in all buses operated by Andhra Pradesh State Road Transport Corporation. Disciplinary action is being taken against the staff for violation of instructions and also penalties are imposed on the passengers found smoking in the buses. Checking officials are also instructed to ensure prohibition of smoking in the buses.

METRO LINER BUSES FOR OTHER THAN HYDERABAD

33-

1138-Q- Sarvasri T. Bhadraiah and B. Lakshmana Rao:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to introduce Metro Liner buses in city routes other than Hyderabad; and

(b) if so, when will be introduced?

A-(a) Yes, Sir.

(b) 10 Metro-Liner buses in Visakhapatnam City and 2 Metro-Liner Buses at Hanumakonda are already under operation. Andhra Pradesh State Road Transport Corporation proposed to introduce 2 more Metro-Liner Buses in Warangal City in near future. These Metro-Liner buses in Visakhapatnam and Hanumakonda are called as "City-Liners".

R.T.C. DEPOT AT SULLURUPET

34-

1165-Q- Sarvasri P. Venkata Ratnam and S. Chandra Mohan Reddy:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a R.T.C. Depot which had been sanctioned for Sullurupet in Nellore District was diverted to Vakadu in the year 1993; and

(b) whether there is any proposal to set up R.T.C. Depot in Sullurupet; if so, when?

A-(a) No, Sir.

(b) Yes, Sir. The Corporation is having a proposal to construct a Bus Depot at Sullurupet in Nellore District. 6.33 Acres of Patta land was proposed for acquisition and the Government have approved the Draft Notification and Draft

Declaration. But at this stage, the land owners have filed two Writ Petitions and obtained stay orders from the High Court. Construction work will be taken up after disposal of Writ Petitions by the High Court.

MODERN COMPUTERS INSTALLED AT IMBLIBUN BUS STATION

35-

1429-Q-Sri Baddam Bal Reddy:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that modern computers installed for issuing tickets in Imlibun Bus Station are going out of order every day due to technical defects;

(b) whether it is a fact that passengers are experiencing hardship due to the same;

(c) whether it is a fact that issuing of tickets through computers for current booking has ~~also been introduced~~ as a part of advance reservation;

(d) the expenditure incurred for purchasing the computers and the name of the company from which they have been purchased; and

(e) the steps proposed to be taken to ensure proper functioning of computers to avoid hardship to the passengers?·

A-(a) No, Sir. In the initial stages, there were some problems as the system had to stabilise. At present the system is running without any problem.

(b) No, Sir.

(c) Yes, Sir. Both the advance reservation and current booking facilities are provided through computer system.

(d) The computer system for Imlibun Bus Station, Hyderabad, was purchased from M/s. S.C.M.S. Computers, Bombay at a cost of Rs. 35.27 lakhs.

(e) All precautions have been taken to ensure smooth and proper functioning of the computers system. Service Engineers of the Firm are stationed at Bus Station round the clock to attend any problem immediately. Two fully trained Supervisors of A.P.S.R.T.C. are available round the clock to supervise the computers. One more identical computer is provided as a standby. Separate U.P.S. (Uninterrupted Power Supply) Systems are provided to these main computers in case of power failure.

BURNING OF DELUX BUS IN KURNOOL DISTRICT

36-

1603-Q- Sarvasri E. Pratapa Reddy, K. Rambhupal Reddy, M. Kodanda Reddy and D. Nagender:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a Delux Bus AP9Z 7867 was burnt on monday night i.e., on 15.5.1995 at Dhone in Kurnool District; if so, the reasons therefor; and

(b) whether the said bus has been Insured; if so, the details?

A-(a) Yes, Sir. It is a fact that the Delux Bus No. AP9Z 7867 was burnt on the intervening nigh of 15/16.5.1995 at Udumulapadu (Village) near Dhone at about 01.30 hours; while coming from Banyalore to Secunderabad. The accident committee after conducting preliminary enquiry has come to the conclusion that the Delux Bus has caught fire due to inflammable liquor bottles carried by the service driver. He has concealed the liquor bottles under the bus bonnet to avoid detection by the Excise Officials.

Both the Drivers and Conductor were placed under suspension including Sri P. Anjaiah, service Driver who is absconding from the date of fire accident. The case is under investigation in detail. A police cae was also registered at Dhone and they are investigating the matter.

(b) No, Sir. The Delux Bus was not insured. The Government have given exemption to the vehicles of the Corporation regarding Insurance.

RAILWAY LINK BETWEEN NAGARJUNASAGAR AND HYDERABAD

37-

1777-Q- Sri K. Nageswara Rao:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that State Government have urged the Centre for a Railway link between Nayarjunasagar and Hyderabad; and

(b) if so, the result thereof?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Reply from Government of India is awaited.

EDUCATIONAL QUALIFICATION FOR CONDUCTORS IN A.P.S.R.T.C.

38-

1786-Q- Sarvasri M. Kodanda Reddy D. Nagender, G. Venkata Reddy, K.R. Suresh Reddy and Kanna Lakshmi Narayana:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) the educational qualifications prescribed for the recruitment of conductors in the State Road Transport Corporation;

(b) whether the recruitment of conductors are made region-wise; and

(c) whether it is a fact that some buses are being run on certain long distance routes without conductors; if so, the reasons therefor?

A-(a) The Educational qualifications prescribed for selection of conductors by direct recruitment is that the candidate must have passed S.S.C. or its equivalent examination. The height prescribed is 153 Cms and the age should be above 21 years and below 35 years as on 1st July of the year in which the recruitment is made.

(b) Yes, Sir. Recruitment of conductors is made Region-wise.

(c) Yes, Sir. The long distance services which are operated with limited stops and some non-stop services are being run without Conductors duly making arrangements to issue tickets at the start of the journey and at en-route points. It is one of the economy measures being followed to reduce the expenditure on personnel. These one man services have also become popular.

BAD CONDITION OF ROAD IN SOME VILLAGES OF WARANGAL DISTRICT

39-

41-Q- Sri D.S. Redya Naik:- Will the Minister for Roads and Buildings, Ports be pleased to state:

(a) whether it is a fact that due to bad condition of the road from 'Kuravi', to 'Jangiligunda' via 'Nereda' 'Tattupalli' in Warangal District has lead to the stoppage of plying of buses; and

(b) if so, the action taken to get the road repaired and black-topped?

A-(a) The condition of the road is fairly good, and buses are plying on this road.

(b) The total length of the road is 14 Kms. Out of this, strengthening and black-topping for a length of 3 Kms. from Km. 0/0 to 3/0 has been taken up under S.R. Programme during 1994-95, and the work is in progress. Black-topping to balance length will also be taken up in a phased manner depending upon the availability of funds.

DILAPIDATED CONDITION OF LOCK-CUM-ROAD IN PEDAPUDI

40-

1266-Q- Sarvasri T.S.L. Naicker, P. Subba Rao, V. Nageswara Rao, Satish Pawar and K. Venkata Ramakrishna:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Chinthapalli lock-cum-road in Pedapudi (M) of East Godavari District is in a dilapidated condition;

(b) whether it is also a fact that the construction of a new bridge in the down stream of the said Chintapalli lock has been taken up and stopped midway; and

(c) if so, the time by which the work of the said bridge will be completed?

A-(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir. The bridge proper has been completed in 1/92. However formation of approaches to the bridge could not be taken up due to non-finalisation of land acquisition.

(c) The work will be completed by 3/96.

WIDENING OF ROAD BETWEEN FEVER HOSPITAL TO SEAGUL HOTEL IN HYDERABAD CITY

41-

1157-Q- Sri C. Krishna Yadav:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to widen the road between Fever Hospital and Seagul Hotel in the City of Hyderabad; and

(b) if so, when the said work will be taken up?

A-(a) Yes, Sir. The existing 40'-0' road is proposed to be widened to 60'-0' width as per the Zonal Development Plan.

(b) The Municipal Corporation of Hyderabad is presently conducting Physical survey to prepare Road Development Plan on the said road. The Zonal Development Plan is already being implemented for new structures on the said road. The work of road widening will be taken up soonafter the Road Development Plan is completed.

WIDENING OF ROAD FROM CHADARGHAT BRIDGE TO RAMANTHAPUR

42-

1225-Q- Sri C. Krishna Yadav:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to widen the road from Chadarghat Bridge to Ramanthapur in the City of Hyderabad; and

(b) if so, the time by hwich the works will be taken up?

A-(a) Yes, Sir. The existing 40'-0' to 50'-0' road has been proposed to be widened to 30'-0' width under the road widening programme.

(b) The road widening work is being completed in phased manner. The work of road widening from Chaderghat Bridge to Nimboli Adda Police Station has already been completed. The rest of the work from Nimboli Adda Police Station to Ranantha-pur will be completed soonafter the acquisition of land from the owners whose properties have been affected in the road widening.

The widening works have already been taken up in the open spaces where clear acquisition of land is made.

DHARMAKANTA SYSTEM

43-

851-Q- Sarvasri P. Janardhan Reddy, M. Kodanda Reddy, Gade Venkata Reddy, K. Bapi Raju, D.L. Ravindra Reddy, Y.S. Vivekananda Reddy, N. Varadarajulu Reddy, D. Nagender, J.C. Diwakar Reddy, Kanna Laxminarayana, K.R. Suresh Reddy, K. Rambhupal Reddy, D.S. Redyanaik, C.K. Jayachandra Reddy, M. Shikhamani and E. Pratapa Reddy:- Will the Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to introduce DHARMA-KANTA System to provide livelihood to unemployed youth to check the weighing of the essential commodities sold by the merchants; and

(b) if so, the stage at which the matter stands at present?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

VETERINARY SUB-CENTRES AT BOMMANAPALLI VILLAGE

44-

1512-Q- Sri D. China Mallaiah:- Will the Minister for Animal Husbandry be pleased to state:

(a) whether there is a proposal to establish Veterinary Sub-Centres at Basrapuram, Navabupeta and Mogilipalem Villages and to upgrade the Rural Livestock Unit Sub-Centres at Bommanapalli Village of Indurthi Constituency;

(b) whether the local M.L.A., has made representation in this regard; and

(c) if so, the action taken on the representation and the time by which the said centres are likely to be established?

A-(a) These villages will be examined for sanction of Rural Livestock Units at the time of establishing new Rural Livestock Units and re-organisation subject to fulfilment of Norms prescribed. Upgradation of Rural Livestock Units, Bommanapalli will be examined for upgradation into Veterinary Dispensaries soonafter the stay is vacated by the High Court on Re-organisation of Animal Husbandry Department by way of redeployment.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

URBAN HOUSING SCHEME AT CHATANPALLI OF SHADNAGAR

45-

1601-Q- Sarvasri E. Pratapa Reddy, K. Rambhupal Reddy, M. Kodanda Reddy and D. Nagender:- Will the Minister for Housing be pleased to state:

(a) whether it is a fact that 500 houses have been sanctioned on 20.9.1994 under Urban Housing Scheme at Chatanpalli of Shadnagar in Mahaboobnagar District; and

(b) whether it is also a fact that D.Ds have been collected from the selected beneficiaries?

A-(a) No such scheme pertaining to Urban Housing was sanctioned at Chatanpalli of Shadnagar. Although 195 houses of (G + 2) type design at Farooqnagar in Sy.No. 650/2 with unit cost of Rs. 13,000/- each was sanctioned on 18.11.1994,

the scheme was not grounded so far due to site litigation and pattas could not be issued so far as the land proposed in Survey No. 650/2 is under the possession of Mining Corporation. Now the scheme is proposed to be dropped as beneficiaries are not interested for (G + 2) type design.

(b) Admission fee and beneficiary contribution was collected for 195 beneficiaries at Rs. 361/- each and remitted to Managing Director, Andhra Pradesh Urban Development and Housing Corporation for which administrative sanction was accorded for the Urban Housing Scheme at Farooqnagar in Survey No. 650/2 of Shadnagar.

DISTRIBUTION OF CLOTHES TO THE RICKSHAW-PULLERS

46-

547(Y)-Q- Sri K. Subba Raju:- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that distribution of clothes to the Rickshaw-pullers has been discontinued in the State in view of election regulations; and

(b) if so, when the clothes will be distributed?

A-(a) No, Sir, it is not a fact that the distribution of dresses to Rickshaw-pullers has been discontinued. During 1994-95, the dresses which were proposed to be distributed to the Rickshaw pullers by organising a function at Nizam College on 2.10.1994 on the occasion of Gandhi Jayanthi was cancelled in view of election notification. However distribution of dresses to Rickshaw pullers was not stopped and they were actually distributed to Rickshaw pullers at the placed where they were enumerated by the functionaries of Social Welfare Department and Municipalities from 2.10.1994 onwards.

(b) Does not arise.

REFUGEES FROM BANGLADESH TREATING AS S.Cs

47-

1173-Q- Sri P. Purushotham Rao:- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that refugees who came from Bangladesh to our State 20 years back have been treated as Scheduled Castes and issued Scheduled Caste Certificates;

(b) if so, whether it has been brought to the notice of the Government that of late the Revenue Officials are refusing to issue Scheduled Caste Certificates to them; and

(c) if so, the reasons thereof and the steps proposed to be taken to issue Scheduled Caste certificates to the Bangladesh refugees residing in the State?

A-(a) The Commissioner of Social Welfare has reported that no such cases have been brought to the notice of the Department treating the Bangladesh refugees as Scheduled Castes and no Caste Certificates have been issued by the Department.

(b) & (c) Do not arise.

PROTECTED DRINKING WATER SUPPLY SCHEME UNDER I.T.D.A.

48-

548(G)-Q- Sarvasri S. Venkateswara Rao and P. Singanna Dora:- Will the Minister for S.T. Welfare be pleased to state:

(a) the number of villages under Integrated Tribal Development Agency which are having protected Drinking Water Supply Schemes at present in the State; and

(b) the district-wise number of villages for which protected drinking water supply schemes have been sanctioned and not yet started?

A-(a) 185 villages. The district-wise information in the Statement is enclosed. (Printed as Annexure-II at Page No.).

(b) Out of the 87 schemes sanctioned, 19 schemes are yet to be started. The district-wise information statement is enclosed. (Printed as Annexure-II at Page No.).

INCLUSION OF BOMRASUPET MANDAL UNDER MADA SCHEME

49-

1127-Q- Sri N. Venkataiah:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) the year in which Bomrasupet Mandal of Kodangal Constituency in Mahaboobnagar District included in MADA Scheme; and

(b) the year-wise amounts spent so far on the said scheme in the Mandal?

A-(a) There is no MADA pocket in Bomrasupet Mandal in Mahaboobnagar District.

(b) Does not arise.

AMOUNT ALLOCATED FOR TRIBAL DEVELOPMENT OF PARVATIPURAM

50-

1167-Q- Sri N. Jayaraju:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) the amount allocated for the year 1994-95 to the I.T.D.A., Parvathipuram of Vizianagaram District for Tribal Development;

(b) the amount therein allocated for the development of roads, the number of villages in which roads have been completed; and

(c) the number of schools being run by the I.T.D.A. in Parvathipuram area and the numbr of schools which are having their own buildings?

A-(a) An amount of Rs. 422.676 lakhs have been allocated to the I.T.D.A., Parvathipuram for the year 1994-95.

(b) Out of Rs. 422.676 lakhs, an amount of Rs. 169.00 lakhs have been allocated for the development of Roads and in 21 villages, roads have been completed.

(c) 49 Numbers of Ashram Schools are functioning in the I.T.D.A. Parvathipuram area and out of that 37 Ashram Schools are having own buildings.

INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT IN GIRIJAN AREAS

51-

1175-Q- Sri P. Purushotham Rao:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a scheme by name "International Fund for Agricultural Development" is being implemented in the Girijan Areas of the State;

(b) if so, the amount sanctioned under the said scheme and the period of operation of the said scheme;

(c) the amount proposed to be spent under the said scheme during 1995-96 and the nature of the works that will be taken; and

(d) the norms of the said scheme?

A-(a) Yes, Sir. It is a fact that two schemes viz., Andhra Pradesh Tribal Development Project (APTDP) and Andhra Pradesh Participatory Tribal Development Project (APPTDP) are

being implementd in I.T.D.A. areas of Andhra Pradesh with financial support from International Fund for Agricultural Development (IFAD) Rome.

(b) The total outlay of A.P.T.D.P. (IFAD-I) at appraisal stage was Rs. 77.97 crores including Institutional Finance, peoples contribution etc. Besides a provision of Rs. 30.12 crores as physical and price contingencies making it a total of Rs. 108.09 crores. The period of operation is 1991-92 to 1997-98 (seven years).

The total outlay of A.P. Participatory Tribal Development Project (IFAD-II) at appraisal stage was Rs. 185.5064 crores including physical and price contingencies, Institutional Finance, People's contribution. The period of operation is 1994-95 to 2000-2001 (seven years).

(c) The amounts proposed under the schemes during 1995-96 are shown below:-

APTDP (IFAD-I)	..	Rs. 9.24 crores
APPTDP (IFAD-II)	..	Rs. 7.76 crores
Total:		Rs. 17.00 crores

The nature of works/programmes are Small Scale Irrigation, Soil Conservation, Arable Crop and Horticulture Development including Agricultural and Horticultural Extension and Adaptive Research Livestock Development. Off-Farm development including Tassar Cultivation and rearing caccons in feasible areas. Restructing and strengthening of Girijan Cooperative Corporation, Community Participation and Women Development. Project Management support.

(d) Detailed norms, procedures etc., are given in Appraisal Reports and Loan Agreement of the projects. Important norms being: The projects are to be implemented in selected villages and water sheds defined as project areas. For A.P. Participatory Tribal Development Project the villages selecited are those with a large concentration of Tribals i.e., atleast 70% of population owning 70% of land. For A.P. Tribal Development Project, the selected villages are those where "PODU" cultivation is very high causing environmental degradation. Watershed based participatory microlevel interactive planning and execution of activities is the approach.

SPENDING OF FUNDS UNDER TRIBAL SUB-PLAN

52-

1190-Q- Sri P. Purushotham Rao:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that funds allocated for Tribal Sub-Plan in the year 1994-95 in the State have not been spent;

(b) if so, the reasons therefor; and

(c) the steps to be taken to spend the funds fully every year?

A-(a) The flow of funds earmarked under Tribal Sub-Plan b the Heads of Departments are being budgetted by Finance Department and spent by the respective Departments. Hence the question of funds not spent by the Tribal Welfare Department does not arise.

(b) Does not arise.

(c) The pooling of Tribal Sub-Plan funds is under consideration of Government.

S.T. HOSTELS IN RENTED BUILDINGS

53-

1193-Q- Sri P. Purushotham Rao:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) the number of S.T. Hostels being run in rented buildings in the State:

(b) the amount being paid each year towards rent of said buildings;

(c) whether it has been brought to the notice of the Government that students are experiencing hardships for want of sufficient accommodation and facilities in the rented buildings; and

(d) if so, the steps being taken by the Government to construct buildings for the said hostels?

A-(a) There are 386 S.T. Boys Hostels and 118 Girls Hostels being maintained by the Tribal Welfare Department in the State. Out of which 120 boys Hostels and 19 Girls Hostels are in rented buildings.

(b) An amount of Rs. 44.93 lakhs has been incurred under Non-Plan and Rs. 5.00 lakhs under Plan towards rents for buildings.

(c) No, Sir.

(d) Does not arise. During the year 1995-96, 14 Girls Hostels are proposed to be taken up for construction. The remaining will be taken up for construction in a phased manner.

CONSTRUCTION OF BUILDINGS FOR "GIRIJANA GURUKULA PATHASALA" AT CHITTEDU

54-

1200-Q- Sarvasri S. Chandra Mohan Reddy and Y. Srinivasulu Reddy:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Construction of the building for "Girijana Gurukula Patashala" at Chittedu in Nellore District has not been completed for the last four years;

(b) if so, the reasons for the delay; and

(c) when it will be completed?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Due to sudden demise of the Contractor the progress of work was hampered and due to shortage of funds for the original works, there has been delay in completion of works.

(c) The revised administrative sanction proposals for Rs. 68.50 lakhs were submitted to the Collector, Nellore against the original sanction of Rs. 52.50 lakhs. The work will be completed within 3 months after receipt of sanction from the Collector, Nellore.

LIBRARIES IN ASHRAM SCHOOLS IN ADILABAD DISTRICT

55-

1230-Q- Sri P. Purushotham Rao:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that libraries were started in the year 1993-94, 1994-95 in Ashram Schools under purview of I.T.D.A., in Adilabad District;

(b) the amount spent on the purchase of books required for these libraries;

(c) whether it has come to the notice of the Government that corruption took place in the purchase of books;

(d) whether it is a fact that the books supplied for the students are not useful and not understandable; and

(e) if so, the persons responsible for the same and the action taken against them?

A-(a) Yes. 45 Libraries were started in Ashram Schools in the year 1993-94 under the purview of I.T.D.A. in Adilabad District.

(b) Rs. 4,05,319/- (Rupees four lakhs, five thousand three hundred and nineteen only).

(c) No. There is no corruption in the purchase of books and the books were purchased from reputed publishers at 15% discount.

(d) No. The books are useful to the students and understandable and they are the publications of reputed publishers like N.B.T., N.C.E.R.T., B.V.B. and Vishalandhra meant for students upto Secordary level; and

(e) Does not arise.

SUPPLY OF TAPE RECORDERS TO GIRIJAN PATHASALAS IN ADILABAD DISTRICT

56-

1232-Q~ Sri P. Purushotham Rao:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that two in one tape recorders have been supplied to Girijan Pathasalas in Adilabad District;

(b) if so, the amount spent for the purchase of these tape recorders;

(c) whether it has come to the notice of the Government that corruption took place in purchase of tape recorders and the tape recorders supplied are not functioning properly; and

(d) if so, the persons responsible and the action taken thereon?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Rs. 41,460.00 (Rupees forty one thousand and four hundred and sixty only) towards Philips two-in-one tape records Model DR-193.

(c) No, Sir. Nothing has come to the notice of the Government regarding corruption. No complaints regarding functioning of tape recorders are received to the Government.

(d) Does not arise.

ANGANWADI CENTRES IN RAMPACHODAVARAM AREA

57-

553(W)-Q- Sarvasri S. Venkateswara Rao, N. Anjaneyulu and P. Singanna Dora:- Will the Minister for Women Development and Child Welfare be pleased to state:

(a) the number of villages which are not having Anganwadi Centres in Rampachodavaram ITDA area of East Godavari District;

(b) whether Anganwadi Centres will be sanctioned to the villages where there are no such centres;

(c) whether the Anganwadies in the said ITDA area are having building facility; and

(d) if not, whether funds will be sanctioned for constructing buildings?

A-(a) There are 5 eligible villages which are not having Anganwadi Centres in Rampachodavaram ITDA area of East Godavari District.

(b) Anganwadi Centres are sanctioned to the villages where there is a population of 300 and above in each village. Government of India have sanctioned 29 Additional Anganwadi Centres during 3/94, the 4 Projects in the Rampachodavaram ITDA area 12 Anganwadi Centres out of them are kept in abeyance by Government of India as the Projects are World Bank Assisted Projects. Government of Andhra Pradesh requested Government of India for clarification regarding 7 Anganwadi Centres in Maredumilli and 10 Anganwadi Centres in Addateegala and the same is awaited.

(c) Out of 314 Anganwadi Centres in ITDA Rampachodavaram area, 119 Aganwadi Centres are having permanent buildings.

(d) An amount of Rs. 3,40,500/- was released for construction of Anganwadi Buildings and kept at the disposal of Project Officer, ITDA Rampachodavaram, who in turn directed the Executive Engineer, Tribal Welfare, Rampachodavaram to take up construction of the Anganwadi Buildings under Jawahar Rojgar Yojana.

ANGANWADIES IN THE STATE

58-

1500-Q- Sri G.S.S. Sivaji:- Will the Minister for Women Development and Child Welfare be pleased to state:

(a) the number of blocks where there are no Anganwadies in the State; and

(b) the time by which Anganwadies will be opened in the said blocks?

A-(a) There are 157 erstwhile Community Development Blocks in the State where there are no Anganwadies upto 1994-95. 15 more blocks will be added in 1995-96.

(b) According to National Plan of Action on Nutrition all Community Development Blocks are proposed to be covered by 2000 AD in a phased manner.

MISDEEDS OF MALE PRINCIPAL OF DURGABAI DESHMUKH POLYTECHNIC COLLEGE

59-

1625-Q- Sri Koneru Nageswararao:- Will the Minister for Women Development and Child Welfare and Cultural Affairs be pleased to state:

(a) whether the Government are aware that the girl students of Smt. Durgabai Deshmukh Government Women's Technical Training Institute (Women Polytechnic), Ameerpet, Hyderabad located in the premises of directorate of Women's Welfare are agitated over the appointment of a male principal and his misdeeds in the institution; and

(b) if so, the action taken by the Government in the matter?

A-(a) Yes, Sir.

(b) As the continuance of the individual in the institution was not considered desirable, he was allowed to proceed on leave and Technical Education Department have been requested to give him a suitable posting in the Department and also to post a Women substitute to the institution.

EXAMINATION FOR THE STUDENTS STUDIED IN UNAUTHORISED T.T.Is.

60-

550(L)-Q- Sri D. China Mallaiah:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that examination have not so far been conducted for the students who have paid Rs. 75/- to get permission through District Educational Officer to study in unauthorised teacher training institutes in the State; and

(b) if so, the time by which the examination will be conducted?

A-(a) Yes, Sir. The examinations have not been conducted to those who have paid Rs. 75/- through District Educational Officer to study in unauthorised Private T.T.Is. in the State as the issue is pending in the Hon'ble High Court.

(b) As per the orders of the Hon'ble High Court dt. 7.7.95 instructions have been issued to Director of School Education to conduct the Special Entrance Test to the candidates studied in unauthorised T.T.Is. during 1983-84 and 1984-85. The Commissioner and Director of School Education is taking action to conduct the examination.

ANNEXURE - I

(Vide Answer to Clause (b) of L.A.Q. No. 1020 Printed at Sl.No. 6)

STATEMENT SHOWING THE DETAILS OF AMOUNTS SURRENDERED

Sl. No.	Name of the Scheme	Allotment	Expenditure	Balance	Reasons for surrender
			NON-PLAN		
		Rs.	Rs.	Rs.	
1.	(04) State Scholarships.	15,80,000	6,92,190	8,87,810	According to the Government Instructions, the District Educational Officer, Nellore has takenup distribution of N.T. Books to B.C. Day Scholars and also Hostel Boarders. The bills are not received from the District Educational Officer, Nellore during 1994-95 for payment. An amount of Rs. 6,92,190/- being the outstanding payment to Government Text Books Sales Depot Nellore towards supply of N.T. Books to B.C. Day Scholars for the previous years the above amount of Rs. 6,92,190/- has been drawn and paid to Government Text Book Sales Depot, Nellore from out of the total allotment of Rs. 15,80,000/- and the remaining amount of Rs. 8,87,810/- surrendered due to non-receipt of Bills from the District Educational Officer, Nellore for the year 1994-95.

Sl No	Name of the Scheme		Expenditure	for surrender	
		Rs	Rs.	Rs.	
	(08) Supply of N.T. Books.	58 300	10,759	47,541	As per the Government Instructions the Distribution of N.T. Books to Hostellers also taken up by the District Educational Officer, Nellore during the year 1994-95. Bills have not been received from the District Educational Officer. An amount of Rs. 1,10,759.00 being the pending payment to the Government Text Books Department. Nellore towards supply of N.T. Books to hostel boarders, the above amount of Rs. 1,10,759/- has been drawn and paid to the Government Text Book Sales Depot Nellore and the balance amount of Rs. 1,47,541/- has been surrendered due to Non-Plan receipt of Bills from the D.E.O., Nellore during the year 1994-95.
3.	(II) Stipends to I.T.I.	00 000	29,760	70,240	Due to Non-receipt of sufficient proposals from the Principals of Government I.T.I. Colleges the Balance amount of Rs. 70,240.00 was surrendered.
	Total:	22,38 300			

Sl. No.	Name of the	Allotment	Expenditure	Balance	Reasons for surrender
				PLAN	
		Rs.	Rs.	Rs.	
1.	(04) State Scholarships.	1,00,000	-	1,10,000	As the bills towards supply of N.T. Books to B.C. Day Scholars for the year 1994-95 have not been received from the District Educational Officer, Nellore the amount has been surrendered.
2.	(14) Special Coaching Centres.	1,90,800	1,78,400	12,400	The excess released not required only was surrendered.
3.	Supply of Instruments.	20,000	19,600	400	During the year 1994-95 the Commissioner of Backward Classes Welfare, A.P. Hyderabad introduced a scheme for supply of Books to B.C. students who are studying in Government I.T.I. Colleges at the rate of Rs. 80.00 each and Rs. 72.00 each B.C. students who are studying in Government Polytechnical Colleges towards Books and Instruments. According to availability of funds, the proposals were minimised to Rs. 19,600 and the balance amount of Rs. 400/- was surrendered.
	Total :	3,10,800	1,98,000	1,12,800	

Sl. No.	Name of the Scheme	Allotment	Expenditure	Balance	Reasons for surrender

ABSTRACT

	Rs.
. Non-Plan	11,05,591.00
Plan	1,12,800.00
Total:	12,18,391.00

Grand Total of Surrenders. (Rupees Twelve lakhs Eighteen thousand three hundred and ninety one only).

ANNEXURE - II

(Vide answer to Clause (b) of L.A.Q. No. 1020 printed at Sl.No. 6)

STATEMENT SHOWING THE DETAILS OF LAPSED AMOUNTS

Sl. No.	Name of the Scheme	Allotment	Expenditure	Balance	Reasons for lapsed
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
			NON-PLAN		
(07) Govt. Hostels:					
1.	031 T.A.	22,800	22,766	34.00	Meagre and neglegible amount.
2.	044 O.O.E.	38,100	38.094	6.00	-do-
3.	060 R.R.T.	6,61,000	6,61,580	20.00	-do-
4.	190 M & S	10,04,300	10,04,230	70.00	-do-
5.	270 Diet Charges.	1,24,09,600	1,21,62,600	2,47,000.00	Amount released more than the requirement.
(10) Ashram Schools:					
6.	031 T.A.	410	400	10.00	Meagre and neglegible amount.
7.	044 O.O.E.	1,240	1,234	6.00	-do-
8.	060 R.R.T.	18,500	18,400	100.00	-do-

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
		Rs.	Rs.	Rs.	
9.	190 M & S	51,030	51,024	6.00	Meagre and neglegible amount.
10.	270 Diet Charges. (13) Ashram Schools for Wadderas and Shepherds.	4,09,800	4,09,793	7.00	-do-
1.	031 T.A.	180	-	180.00	-do-
2.	042 W & E	1,000	964	36.00	-do-
3.	044 OOE	180	175	5.00	-do-
4.	060 RRT	12,000	11,760	240.00	-do-
5.	190 M & S	9,370	9,330	40.00	-do-
6.	270 D.C.	46,100	46,096	4.00	-do-
(50) Hostels for DNTs.					
7.	041 SPT	200	-	200.00	-do-
8.	042 W & E	6,400	6,396	4.00	-do-
9.	050 OPC	700	-	700.00	Not required negleyible amount.
10.	044 OOE	1,200	1,190	10.00	-do-

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
		Rs.	Rs.	Rs.	
11.	190 M & S	16,460	16,436	24.00	Not required negleglble amount.
12.	270 D.C.	1,50,000	1,37,576	12,424.00	Amounts released more than the requirements.
	Total:	1,48,61,170	1,46,00,044	2,61,126.00	
(04) Short-term Training Programmes:					
1.	031 T.A.	340	-	340	Meagre and negleglble amount.
2.	042 W & E	1,460	1,043	417	-do-
3.	044 OOE	6,000	5,766	234	-do-
4.	100 S. Ships	10,000	7,959	2,941	Amount released more than the requirement.
5.	190 M & S.	6,000	4,800	1,200	-do-
6.	(22 Reimbursement of Tuition Fees and Spl. Fees.	15,00,000	14,99,643	357	Meagre and negleglble amount.
	Total:	1,63,04,000	1,61,19,255	2,65,715	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
				PLAN	
		Rs.	Rs.	Rs.	
(070) Government Hostels:					
1.	042 W & E	24,400	24,394	6.00	Meagre and negligible amount.
2.	060 RRT	1,67,500	1,67,480	20.00	-do-
3.	270 D.C.	6,61,520	6,61,469	51.00	-do-
(13) Ashram Schools:					
4.	031 T.A.	200	100	100.00	-do-
5.	270 D.C.	63,000	62,994	6.00	-do-
6.	(11) Stipends to I.T.I.	10,000	9,660	340.00	-do-
7.	(22) Reimbursement of Tuition fees and Spl. fees.	10,00,000	9,97,701	2,299.00	-do-
	Total :	19,26,620	19,23,798	2,822.00	

ABSTRACT

Non-Plan	2,65,715.00
Plan	2,822.00
Grand Total:	2,68,537.00

(Rupees two lakhs sixty eight thousand five hundred and thirty seven only).

ANNEXURE - III

(Vide answer to clause (a) & (b) of L.A.Q. No. 548 (G) printed at Sl. No. 48)

Sl. No.	Name of the District	(a) The number of villages under ITDA which are having protected water supply schemes at present at State and	(b) The District-wise number of villages for which Protected Water Supply Schemes have been sanctioned and not yet started.
1.	Srikakulam	Nil	Nil
2.	Vizianagaram	Nil	Nil
3.	Visakhapatnam	Nil	Nil
4.	East Godavari	16	4 (Out of 26 sanctioned, 22 are in progress 4 yet to be started).
5.	West Godavari	9	Nil
6.	Khammam	28	9 (out of 55 sanctioned)
7.	Warangal	38	6
8.	Adilabad	80	Nil
9.	Srisailam (Kurnool)	Nil	Nil
	Total:	185	19

2.12 5 డిసెంబర్, 1995. నక్సల్స్ దాడులలో మృతులు - ప్రాణ ప్రత్యేక సహాయాలు.